

ÖMER SEVİŞ

OKUL PİYESLERİ
ÇİÇEKLİ BAHÇE

BURSA

2011

İÇİNDEKİLER		
KONU NO	KONULAR	SAYFA NO
1	ÖNSÖZ	7
2	TEŞEKKÜR	9
3	ATA DİYARI AHISKA GEZİSİ	10
4	NARLIDERE	48
5	SABAH YÜRÜYÜŞÜ	59
6	SILAYI ZİYARET	67
7	GÜNÜMÜZDE BURSA	124
8	BURSA YEŞİLİ	125
9	BURSA VE TARİH	125
10	SU VE BURSA	127
11	KÜLTÜR VE SANAT	128
12	BURSA VE ULUDAĞ	131
13	BURSA VE SANAYİ	132
14	BURSA VE GÖÇ	133
15	BURSA VE ULAŞIM	135
16	KAPLICA VE BURSA	137
17	BURSA VE EĞİTİM	138
18	HALK VE BURSA	139
19	ESER VE BURSA	142
20	BURSA PARKLARI	143

İÇİNDEKİLER		
KONU NO	KONULAR	SAYFA NO
21	BURSA VE YEREL GÜNDEM	144
22	OTANTİK GEZİ	145
23	İZNİK DİYARI	152
24	HARMAN MAKİNESİ (TINAZ MAKİNESİ)	160
25	ULUDAĞ GEZİSİ	165
26	KOCA YAYLA GEZİSİ	174
27	BAHÇE	179
28	YOLCULUK	181
29	MİSAFİRLİK	185
30	BİR BURSA GEZİSİ	188
31	FOTOĞRAF GALERİSİ	192

ÖNSÖZ

Öğretmenlik hayatımda yazıp sahnelediğim veya sahneleyemediğim senaryolarımın bir kısmı, emekli olduktan sonra, yeni düzenlemelere de tabi tutularak, burada yer aldı. Bu topluluğun gerçek adı “Gök Kuşağı” olması gerekirken, onlara “Çiçekli Bahçe” denmesi, taşıdığı mesajlarından ötürüdür...

Bir Edebiyat Öğretmeni olmam nedeniyle her yıl bir ya da birçok tiyatro metnine ihtiyaç duyuyordum. İhtiyaç duyduklarımın hepsi hazır bulunamadığı gibi, bulduklarımın çoğu da aradığım ölçülerde olamıyordu... İşte bu nedenle senaryolarımı kendim kaleme aldım, okul yöneticilerinin de güveni ve onayı ile sahneye koydum. Böylece gönlümüze göre bir etkinlik yapmış olduk... Bu uygulama epeyce sürdü ve sonunda emekli oldum. Geçen uzun sürede onlarca senaryo yazıldı, yazılmış her senaryo bir daha oynayacağı günü beklemeye başladı...

Emekli olunca, senaryolarımın içinden seçtiğim bazılarını inceleyip günümüz şartlarına da uyarlayarak yeniden yazdım. Senaryo metinlerimin her sayfası, her satırı bana-yaptığım her değişiklikten ötürü, sitem etti; ama- o eserlerin banisi olan biri olarak- en büyük acıyı da ben duydum... Zira operasyon narkozsuz, kansız olamazdı...

Bu senaryolar topluluğuna “ ÇİÇEKLİ BAHÇE “ denmesi, açılmış bulunan çiçeklerin bir ilgiye, tozlaşmaya ve meyveye dönüşmesi gibi evreleri çağrışım yapmasıyla ilgilidir... Yani meyve

bahçesinde bir ağacın çiçek açması yetmez; aynı zamanda o çiçeğin tozlaşması, çağla olması ve çağlanın büyüyüp olgunlaşması ne kadar gerekliyse; bu senaryoların da tiyatro ekibince sahnelenmesi ve böylece taşıdığı mesajların topluma bir meyve gibi sunulması o kadar gereklidir. Bahçede tozlaşmayı arılar, sahnede ise tozlaşmayı arı kovanı gibi işleyen tiyatro ekibi sağlar... Her ikisi de üretir; biri bal, öteki mesaj... Balların çeşit çeşit oluşu gibi, mesajlar da çeşit çeşittir...

Çiçekli Bahçe ilgililere bir başka avantaj da sunacak, çünkü Çiçekli Bahçe değişik konulardan ve tiyatro türlerinden oluşmaktadır... Böylece her oyun, kendi tanıtıcı önsözü ile ihtiyaç sahiplerinin arayışlarına cevap olabilecektir. Daha fazlası için de senaryo metinlerinin incelenmesi gerekmektedir...

Umarım, Çiçekli Bahçe'ye konuk olan her ilgili, hem çiçeklerin nefasetiyle tanışmış olur, hem de onların birer usare mesabesindeki mesajlarına tanık olur...

Saygılarımla.

Ekim, 2014-BURSA
Ömer SEVİŞ

DAMAT DÜŞKÜNÜ

ÖNSÖZ

Toplumumuzun aile düzeni ve sosyal yapısı- hayat şartları nedeniyle- bozulunca; ona bağlı olarak toplum çok sıkıntılar yaşadı. Yaşanan sıkıntılar toplumu yeni arayışlara itti... İşte "DAMAT DÜŞKÜNÜ" bu tür konuları dramatize etmeye çalıştı.

Hayatından memnun olamayan insanımız, kendine teklif edilen her işe sarıldı, her teklifi cazip buldu, göçü göze aldı, terk-i diyar etmeyi fazla sakıncalı bulmadı. Bu durum fazla düşünülmeden atılmış bir adımdı... Yeni arayışlar, muhatabına zincirleme olarak sorunlar yaşatmaya başladı:

Yerini yurdunu terk etmiş insan, başka coğrafyalarda, değişik kültürlerin hâkim olduğu diyarlarda azınlık durumuna düşünce bocaladı. Alışık olmadığı hayat şartları, alışık olduğu düzenin yerine geçip oturdu...

Göçü benimseyen insan, mecburen kendisine dayatılan bu değişik şartları da benimsemek durumunda kaldı... Sırf çıkar için altına girilmiş bu ağır yüke beden hazırlıklı olmadığından, ayaklar titredi, kalp çarpmaya başladı, kanın akışı değişti... Hâsılı, çark başka türlü işlemeye başlamıştı...

Yabancı kültür ve yabancı diyar, kucağına düşmüş bu garip yolcuyla "Kedi- Fare Oyunu" oynadı... Bizim garip ya kabul edip heder olacaktı, ya da reddedip geri dönecekti, tıpkı Asım Usta'nın yaptığı gibi...

Basit çıkarlar için yabancı diyarlara giderek cebelleşen bu masmus insanlarımızı, güle oynaya salan yetkililerimiz, onları döviz makinesi gören maliyecilerimiz, yine onlara el uzatmakta geç kalan aydınlarımız tarihle hesaplaşmada soğuk terler dökeceklerdir...

Daha fazlasını görmek, ayrıntılara girmek istiyorsanız, Damat Düşkününü size ışık olmaya hazırdır. Yeter ki siz istekli olunuz...

DAMAT DÜŞKÜNÜ, 1996 yılında, okulumuz öğrencilerince Bursa Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu'nda sahnelendi, oyun bittiğinde epey insan hıçkırıklar içinde salonu terk etti... Denendiği takdirde, aynı başarıyı elde edeceğine inancım tamdır...

Saygılarımla.

2008 - BURSA
Ömer SEVİŞ

1.PERDE

I.SAHNE

Bulunduğu semtte demir ve alüminyum doğramacılığı yapan Asım Usta, işlerinin yoğunluğundan, zaman, zaman başına musallat olan sağlık problemlerinden pek rahat yüzü görmemiştir... Nihayet sahibi olduğu üç kızdan, en küçüğünün bile evlenme zamanı gelmişken, daha en büyüğünü bile evlendirememesi sıkıntıları başlar. Hanımını, kızları Reyhan, Handan ve Candan'ın bazı çabalarıyla büyük kıza dünürücü beklenmekte ve o telaş içinde saniyeleri saymaktalar...

ÖZDEN HANIM - (Normal bir oturma salonunda karı koca bir divanın üstünde oturmuşlar, Asım Usta gazetesine göz gezdirmekte, karısı Özden Hanım da örgüsünü örmektedir. Kızları Reyhan ve Handan evin bir köşesinde bulmaca çözmektedirler.) Asım! Reyhan için dünürücü haberi göndermişler...

ASIM USTA - (İrkilir, şaşkın bir şekilde sorar) Kim? Ne zaman gelecekmiş? Kim verdi haberi?

ÖZDEN HANIM- Adamları tanımıyorum, Handan'ı Biçki Dikiş Kursu'ndan tanıyan arkadaşı Mine, bugün telefonla aramış, yakın komşularının bir oğlu varmış... Oğlan Avustralya'da çalışıyor-

muş, gemici ustasıymış. Ne bilem...

ASIM USTA - Eee! Ne zaman gelecekler? Bir hazırlık falan yapmadık. Hem konuşup, bir karara varmadık... Adamlar birden bire gelirlerse ne olacak cevabımız?

ÖZDEN HANIM - Aman ne bilem ben... Bunca zamandır bekler dururduk, şimdi ayağımıza gelmiş fırsatı tepeydim mi? Yine de sen bilirsin...

ASIM USTA - Hanım her işin bir yolu yordamı vardır. Yoldan çıkan yolsuz kalırmış...

ÖZDEN HANIM - Asım belki haklısın ama ağzımdan "Buyurunuz!" cevabı çıktı bir kerem...

ASIM USTA - Haydaaaaa! Hanım "buyurun" demenin, kızı kaldırıp vermekten bir farkı yoktur, bizim ananeye göre... Bunu da biliyor musun? (Bulmaca çözmekte olan kızların yanına Candan da gelmiş, konuşmalar çaktırılmadan dinlenmeye başlanmıştır...)

ÖZDEN HANIM - Ben o zaman seni bulup da nereden soraydım canım!...

ASIM USTA - (Hafif gülümsemeyle) Eh... Hanım bu ilk kızımız... Balta taş a bir kere değdi... Bir daha değmesin...

ÖZDEN HANIM - (O anda kapının zili çalmaya başlamıştır... Yerinden kalkar, telaşla) Bu mutlaka onlardı! Kızım Handan koş kapıya.... Reyhan! Kızım senin yan odada bulunman daha doğru olur... Candan, sen de şu dağınık bir iki şeyi toplamada yardım et bana... (Asım Usta olanları gözlüklerinin altından izlemekte, bir yandan da pantolon ve çoraplarını aramaktadır...)

ASIM USTA - Özden götür şu kokmuş çorapları, ver pantolonu. Hadi biraz çabuk olun, kızım Handan kapıyı açmakta biraz

oyalan, kotaralım şu işleri bir.

CANDAN - (Şımarıkça) Benim aslan babacığım, bize cesaret ver yeter...

ASIM USTA - Benim gibi kuyruksuz aslan...

ÖZDEN HANIM - Handan kapıyı açabilirsin yavrum!

HANDAN - (Açtığı kapının arkasında kimselerin olmadığını görünce şaşırır.) Anne kimseler yok! Gene bir yanlış zile basıldı galiba. (Söylenerek) Hem ben giderken mendebur gazete dağıtıcısını merdivenlerden çıkarken gördüm. Zili karıştıran da oydu sanırım...

ASIM USTA - (Zil çalışının boş çıkmasından doğan hayal kırıklığını dağıtmaya çalışır.) Eeee canım, her zile basanın dünür olacak hali yok ya!

ÖZDEN HANIM - Sanki dalga geçiyorlar insanla! Canım bunları parçalamak istiyor!

HANDAN - Anne, hemen de bir kasıt arama lütfen...

ASIM USTA - Şu zamanın çocukları şiddeti bastırmada bizden daha becerikli... (gülür)

ÖZDEN HANIM - Bunlar bir de kendilerini bilseler. (Kızlar alingan tavırlarla annelerini izlerler, ama babalarının yanında bir cevap da veremezler.)

ASIM USTA - Siz gene hazırlıklı olun. Şu zile basıldığında bir daha elimiz ayağımız birbirine dolaşmasın, olmaz mı?

CANDAN - Aslında babam doğru söylüyor. Olanlardan bir ders almamız gerek...

REYHAN - Üzülme her iş olacağına varır. Annem ve ba-

bam sağ olsun yeter.

ASIM USTA - Çok yaşayın benim yiğit kızlarım...

ÖZDEN HANIM- (Kızlarına döner, biraz kızgın bakışlarla) Akşamdan akşama bulduğunuz babanızı, çekin yağı bakalım. Bu annenizi arayacaksınız bir gün. (O anda üç kız birden annelerine koşup, öperler. Anneleri yumuşamış, yüzü gülmeye başlamıştır. Tam o anda bir zil daha çalar...)

ÖZDEN HANIM - Bu artık şaşmaz sanırım, mutlaka onlardır. Hadi herkes göreve!...

ASIM USTA - Yahu çorabımın birini verdiniz, öbürü nerede? Pantolon da ütüsüzümü! Hay Allah... Candan, yavrum çabuk bul, getir çorabımı!

HANDAN - (Kapının arkasına kadar gitmişken, hazırlıkların bitmemiş olabileceğini düşünür, gelir bir daha kapının arkasına gider ve kapıyı açar) Buyruuuun! Buyursunlar Efendim!

ÇIRAK - (Kapı açıldığında Asım Usta'nın çırağı gözükür.) Asım Abi'yi görmek istiyorum. Bi zahmet çağırır mısınız? (Kabaran heyecanlar tekrar yatışmaya başlamış, Asım Usta da kapıya doğru gitmektedir.)

ASIM USTA - Hayrola oğlum gene ne oldu? (Sesli söylemekten utanan çırak, usulca ustasına bir şeyler söyler.) Benim ceketimi getirin!

(Ceket gelir, iç cebinden cüzdan çıkarılır, çırağa gerekli olan para verilir.)

ÖZDEN HANIM - Asım hayırdır? Ne oluyor?

ASIM USTA- (Çırak gitmiştir.) Anasına yanıtım böyle işin...

Üç beş kuruş cep harçlığı bırakmıştım, felek bunu da çok gördü bize... Kesicinin dinamosu yanmış, tamir parası ödedim...

ÖZDEN HANIM - Canın sağ ya... Boşver!

ASIM USTA - Canım sağ olmasına sağ da, rezillik içinde...

ÖZDEN HANIM - Düzeler elbet, sıkma canını...

ASIM USTA - Çağa ayak uyduramadık Hanım! Bizim işleri müşteri artık tutmuyor eskisi kadar... İş değiştirmek için de para ve zamana ihtiyaç var... O da biz de yok. Ne yaparız bilmem...

REYHAN - (Babasının eksiklerini getirmiştir) Babacığım giy şu tek çorabını, ben de ütü süreyim pantolonuna.

ASIM USTA - (Yumuşamıştır, kızının arzusuna uyar...) Gene beni pijama katıyla bıraktınız. Ya zil çalarsa aniden, halimiz ne olur? Biraz çabuk olun!

HANDAN - Babacığım zil çalsa da artık içimden öyle geliyor ki bir başkası olacaktır gelen... Rahat olunuz siz.

REYHAN - Akıl yürütme Handan. Ya tersi olursa ne yapacaksın?

HANDAN - Onları içeri alır, bir sıkı pazarlık yaparız...

REYHAN - Pazarlık eşya için olur... Buna insanlar da mı dâhil edildi?

HANDAN - Sözün gelişi dedim abla.

ASIM USTA - Bizim yetki alanımıza taştınız çocuklar. Hem de çok açıkça!

ÖZDEN HANIM - (Kızlarına döner) Hadi çıkın buradan,

babanızın daha fazla sıkmayın canını...

ASIM USTA - Bu çocukların hoşumuza gitmeyen huylarında, bizim bazı hatalarımızı aramak lazım, Hanım... Çünkü onlar bizim ürünümüz, hem ürün yetiştireceksin, hem de beğenmiyorum diyeceksin. Bu olmaz işte...

ÖZDEN HANIM - Zamanımızın çocukları hep öyle; üç aşağı beş yukarı...

ASIM USTA - Kızım Reyhan bu saatten sonra gelen olmaz artık! Ben gene pijamayla oturayım, bari rahat edeyim biraz... (Pantolonunu çıkarır...)

CANDAN - Bir daha zil çalarsa, elime bir çomak alıp, gelenin kafasını yarmak geliyor içimden!

REYHAN - Senin sıran gelince öyle yap, olmaz mı Candan? (Candan utanır...)

HANDAN - (Üçüncü zil çalmaktadır) Tam siper! Herkes görev başına! (Herkes yeniden telaşa kapılır) Babacığım sen de artık hazır ol. Şu kapıyı tez elden bir açayım...

ÖZDEN HANIM - (Handan'a bağırır) Kızım saygıda kusur etme!

HANDAN - Ben en iyisini yaparım anne. . . (Kapıyı açar) Buyurunuz Efendim!

MİSAFİR - Kasım Bey'ler evdeler mi efendim?

HANDAN - Evet Efendim. (Asım Bey giyinmiştir)

MİSAFİR - (Bir bayan, iki Bay) Efendim, biz daha önce geleceğimizi bildirmiştik, biz şey... (O arada Asım Usta gelmiş, söze karışmıştır)

ASIM USTA - Anlaşıldı Efendim, buyurunuz, geliniz. (Ellerinde çanta ve koli bulunan misafirler içeri girerler.)

YAŞLI ERKEK - (Eli titrek, bir elinde baston ve kekeme...) Efendim malumlarınız biz (sözü kesilir)

ÖZDEN HANIM - Anlaşıldı Efendim, beyimi biraz geç haberdar ettim, size geliniz derken, beyime söyleme fırsatı bile bulamamıştım...

YAŞLI ERKEK - Zıyanı yok efendim. Günlük işlerde bazı aksaklıkları hepimiz sıkça yaşıyoruz. Bakınız buraya gelirken yolda bir kaza gördük. (Özden hanım buralardan irak dercesine sehpayı tıklattı.) Arkasından bir arama, hâsılı bir buçuk saatte ancak gelebildik... (Karşılıklı tokalaşmalar olur.)

MİSAFİR BAYAN - komşularınıza da haber versek, şöyle biraz kalabalık içinde şu işi yapsak olmaz mı?

ASIM USTA - Efendim, komşularımızın bizimle bir akrabalığı yoktur.(Suratlar biraz asılır, yaşlı erkek devreye girer.)

YAŞLI ERKEK - Bu iş herkesin başına olabilecek, herkese lazım bir iştir. Kalabalık olmasında fayda vardır.(Bu arada evin üç kızı meraklı yorumlarına dikiz eşliğinde devam ederler...)

ÖZDEN HANIM - Efendim mazur görünüz, beyim nasıl irade buyurursa öyle olsun.

YAŞLI ERKEK - Efendim biz Kasım Usta'nın prensiplerine saygıyla uyarız...

ASIM USTA - Efendim Asım Usta! . . .

YAŞLI ERKEK - (Kulağı cihazlıdır.) Kasım Bey başlayalım öyleyse, mademki kimse yok. . .

ASIM USTA - (Kızmıştır)Efendim adım Asım'dır!

YAŞLI ERKEK - Ne dediniz? Bizdeki notlarda "Kasım Usta" diye geçiyor.

ÖZDEN HANIM - Zıyanı yok efendim. Ben hem sizin böyle ciddi notlar alarak gelmenizden pek mütehasıs oldum...

MİSAFİR BAYAN - (Asım, Kasım meselesine açıklık getirmek için kapalı bulunan çantayı açar, bloknotun içindeki kayıtları incelerken tencere reklamının dokümanı ev sahiplerinin dikkatini çeker.) Efendim bizim notlarda namınız 'Kasım Usta' diye geçmektedir. Tanıtıma geçebiliriz...

ÖZDEN HANIM - Siz tencere pazarlaması da mı yapıyorsunuz?

MİSAFİR BAYAN - Ee! Şu anda onu yapmaya geldik! Burası Altmış üç nolu Kasım Usta'nın evi değil mi?(Herkes şaşkın haldedir, kızlar üzgünce yan odaya çekilirler...)

CANDAN - (Ortaya çıkar, sertçe) Kasım Usta yetmiş üç numarada oturuyor, ayakkabılarınız da hazırdır, buyurunuz efendim!...

YAŞLI ERKEK - (Titrek eda ile) Sizden pek özür diliyoruz efendim, küçük bir yanlışlık oldu, size zahmet verdik. Tekrar özür diliyoruz. (Apar topar kalkarlar...)

HANDAN - Anne! Reyhan'a bir şeyler oluyor, çabuk gel hadi! (Reyhan baygınlık geçirirken kolonya dökülür ve gelenlerin şaşkın bakışlarına sahne olur...)

ASIM USTA - (Misafirleri yolcu etmiş , fenalık geçiren kızını biraz teskin ettikten sonra , başını iki elinin arasına almış) Bu kötü tesadüfler hep bizi mi bulacaktı Allah'ım!..

ÖZDEN HANIM - Ay! Ben bittim. Herkesten özür diliyorum. Bu kızlardan da nedir çektiğimiz... El alemin evladı şakkadak gelin olur gider, benim gül gibi kızlarım mahzendeki şarap gibi yılanır, ayol!...

ASIM USTA - Ayağın taşa değince kalbini yokla Hanım... Hem öyle fazla bir şey de olmuş değil. Metin olup dördüncü zili beklemeye başlayalım...

ÖZDEN HANIM - Bir daha zile basan olursa kapının mandalını alır kafasını iki parça ederim, şart olsun!

HANDAN - Bu yaşında katil olacaksın anne...

CANDAN - (Kızlar arasında dalaşma ve didişme yeniden başlar) Ben de avukatı olurum.

REYHAN - Sen sus! Sıra sana gelince konuş...

CANDAN - Ben babamın gül gibi evinden çıkmaya niyetli değilim.

REYHAN - Kız evlatlarının ikinci babası da oluyormuş...

HANDAN - Hem daha candan...

CANDAN - Hep candan deyip duruyorsunuz, Allah ne muradınız varsa versin...

ASIM USTA - Bu yaptığınızın adına yüzsüzlük demezler mi? (Kızlar hep aynı anda)

KIZLAR - (Koro halde) Çok özür dileriz!

ÖZDEN HANIM - Özrünüz kabahatinizden büyük...

ASIM USTA - Tamam. Kabul. Ama bir daha özürlük bir işiniz

olmasın...

KIZLAR - (Koro halinde) Tamam! Söz!

REYHAN - Sürç ü lisan eylediysek affola. (tam o anda zil çalmaya başlar. Reyhan ağzını eliyle kapatıp odadan dışarı kaçar)

ÖZDEN HANIM - Handan kapıya koş!

HANDAN - Hazır olun ben ilgileniyorum, anne! (Hazırlıklar yapılır, ev halkı tetiktedir. Handan kapıyı açar, konukları saygı ile içeri alır.)

ASIM USTA - Buyursunlar efendim!

CANDAN - Anne bir bayan, iki bay!

ÖZDEN HANIM - Yoksa onlar geri mi döndüler kızım?

ASIM USTA - Biraz yavaş, içiniz kararırız sizin be...

HANDAN - (Eşlik ettiği misafirleri odanın kapısına kadar getirir, içeri girerler, ayakta tokalaşmalar, karşılıklı sarılıp, öpüşmeler ve tanışmalar başlar.) Annem, babam ve kardeşlerim...

ASIM USTA - Efendim bendeniz doğramacılıkla meşgul Asım Usta, Hanımım Özden, kızlarım büyüğü Reyhan, ortancası Handan, küçüğü Candan...

BAYAN - Âlâ, pek memnun olduk efendim!

YAŞLI BAY - Efendim bendeniz: Emekli Hava Astsubayı Mümin Han , (İşaretle) hanımım Neriman, oğlumuz ikinci kaptan Hakan Han...

ÖZDEN HANIM - Pek memnun olduk efendim (Gelenlerin dünürü olduğu kesinleşmiş, moraller düzelmiştir artık, kızlar rutin

işleri yapmak üzere gidip gelmeye başlamışlar, Özden Hanım misafir bayanın yanına oturmuş, ısınma hareketleri sıklaşmıştır artık.)

MÜMİN HAN - Efendim bu saate kadar sizi bekletmeyecektik, bazı aksilikler oldu: Büyük kızın beyi, eniştemiz aniden holding yönetim kurulu toplantısına çağrıldı, öbür eniştemiz hastaneden acil ameliyat için çağrıldı, hâsılı bütün bunlar hem yalnızlığımıza hem de gecikmeye neden oldu...

ASIM USTA - Bazı aksilikleri hepimiz yaşıyoruz, nasip olursa eniştelerinizi de tanışıp konuşma fırsatı buluruz efendim.

ÖZDEN HANIM - (Koltukları kabarmış, gözleri parlamıştır...) Ziyanı yok efendim. Her şey zaman içinde daha iyi olur...

NERİMAN - İthalat işleri ile uğraşan kardeşim telefonla bol şanslar diledi, öbür ağabeyim “ Balayı benden “ dedi. (Konuşmalar dinlendikçe yürekler açılmakta, ara sıra erken çıtlatılmalara beylerin canı sıkılmaya başlar.)

MÜMİN HAN - (Kahve sunulmaktadır...) Efendim zat-ı âlilerinizi bize komşularımız tavsiye ettiler. Biricik oğlumuzun münevverliğini sağlığımızda görmek istiyoruz... Ona, onun kadar halis bir eş arıyorduk...

ASIM BEY - Durun bakalım kardeşim, dilinizin altında bir şeyler var sizin. Hayırdır... (haberi yokmuş gibi eder.)

MÜMİN BEY - (Cevaba oldukça sıkılmıştır...) Biz dilimizin altındakini bir haberle bildirdik sanırım Asım Bey!

ÖZDEN HANIM - Efendim ben özür diliyorum sizden, Asım Bey cidden masum... Ben geç kaldım...

ASIM BEY - Bize biraz düşünme fırsatı veriniz!

MÜMİN HAN - Oğlum yarın gidiyor sefere, ben de Azerbaycan’a milli bir göreve çağrıldım. O nedenle en uygun vakit bugüdü. Bir daha zor toparlanırsanız sanırım...

NERİMAN HANIM - Hayırlı işler sıcaklığı sıcaklığına olmalı, kalan işe kar yağarmış...

ÖZDEN HANIM - Kız kapısı kale kapısıdır, bir denemeye kolay kolay geçit vermez...

NERİMAN HANIM - Kaderde varsa olur. Bizim ikinci gelmeye zamanımız yok!

ÖZDEN HANIM - (Misafirlerin kesin kararlı olduğunu anlar, taktiği değiştirir.) O zaman beyim ve kızlarımızla bir müşavere etme fırsatı tanıyınız. Olmaz mı?

MÜMİN HAN - (Henüz içmemiş olduğu kahvesini içmeye davranarak)Hay hay efendim! Neden olmasın.

ÖZDEN HANIM - Efendim izninizle biz ailecek bir görüşme yapalım dışarıda(Evden ayrılan ev sahipleri, odayı misafirlere terk ederler. Fırsatı yakalayan Neriman Hanım evin temizliğini ve düzenini anlamak için yaygıları kıvrırır, altına bakar, temiz bulunca da eliyle mükemmel işareti yapar.)

MÜMİN HAN - (Bir anlık yalnız kalmışlardır...) Hanım yarın sefere çıkacak oğlumuzun gerekli hazırlıkları yaptın mı?

NERİMAN HANIM - Bavulu hazır, bir iki de yolluk hazırladım... Tamam sayılır.

MÜMİN HAN - Oğlum biraz sıkılıyorsun galiba?

HAKAN - O kadar değil... İşler yoluna girerse daha da iyi olur...

MÜMİN HAN - Oğlum, elimizden geleni yapıyoruz... Sen azıcık sabret...

HAKAN - Tamam... Annem daha dikkatli olsun, kızları onları ikna edecek zaten...

MÜMİN HAN - Ne? Kızın haberi var mı? Sen sözü aldınsa daha ne güne duruyoz canım... Bunlar ayaklarını sallayıp dursunlar... Bu iş oldu şimdiden... (Toparlanma olur)

NERİMAN HANIM - Vaktiyle bu yoldan geçtik oğul...

HAKAN - Yol açık olsa...(O anda ev sahipleri içeri girmeye başlarlar, kızlar kapının arkasında kulak misafiri olmaya başlamıştır.)

ÖZDEN HANIM - Neriman Hanım, biz konuyu ailecek görüştük. Bir de kızımız ve oğlunuz konuşup, anlaşsınlar, olmaz mı?(Oğlan bu arzuya uyar, dışarıda beklemekte olan kızların içine dâhil olur ve bir köşeye çekilirler.)

MÜMİN HAN - Efendim biz sizin methiyenizi çok duyduk, gerekli araştırmalarımızı yapmış bulunmaktayız. Zamanla bizim için de aynı kanaatte olacağınızdan emin olabilirsiniz.

ASIM BEY - (İtiyatlıdır.)Öyle olmasını dileriz efendim...

NERİMAN HANIM - Korkarım birbirimizden kopamaz hale geliriz...

ÖZDEN HANIM - Olması için sebepler yeterli...

ASIM USTA - Hayırlısı olsun, hayırlıysa olsun...

MÜMİN HAN -Tamam! Ben bu cevabı “Evet” sayıyorum...

ASIM USTA - Eskiden gelin ata binerken “Ya kısmet” dermiş

MÜMİN HAN - Ama gene de gidermiş...

ASIM USTA - Gidemediği de, gitmediği de olurmuş...

NERİMAN HANIM - Tü tü tü, dağ taş başına, buralardan irak, şimdi nereden çıktı bu çağrışımlar...

ÖZDEN HANIM - Karamsar olmaya hiç gerek yok!

MÜMİN HAN - Biraz ellerini çabuk tutsunlar, cevap bekleyenlerimiz var.

NERİMAN HANIM - Hayırlı iş sığağı sığağına.

ÖZDEN HANIM - Efendim izninizle, ben bir bakıvereyim... (Dışarı çıkar)Kızım Candan! Handan! Reyhan! Nerdesiniz? (Birazdan Candan gelir)

CANDAN - Anne onlar sıkıldık, biraz hava alalım, hem daha rahat konuşuruz diye parka gittiler. Handan'ı da beraber götürdüler. Çağırayım istersen...

ÖZDEN HANIM - Çabuk çağır, babanız duymasın... (Odaya geri döner) Efendim geliyorlar, birazdan burada olurlar.

NERİMAN HANIM - Çok da fazla sıkıştırmayalım, ne de olsa önemli bir kararın arifesindeler...

MÜMİN HAN - Pek tabii efendim, ama gecikmeden olsa daha makbul olur.

ASIM USTA - Durun bakalım, gemiye rıhtımdan mal almıyorsunuz, ama dışarıda ses seda yok., bunlar nerede acaba? Bi bakayım! (Dışarı çıktığında kızları ve damat adayıyla burun buruna gelir. Bir şey demesine fırsat kalmaz, döner, içeri girer, yerini alır.) Tamam! Geliyorlar...

NERİMAN HANIM - Hakan, hanım kızlarla ne çabuk karışıp kaynaştınız böyle.

HAKAN - Hepimiz insanız anne...

ÖZDEN HANIM - İnsanlar konuşa konuşa... (Çehreler gülmektedir.)

NERİMAN HANIM - Oğlum Hakan şöyle hanım kızlarımıza da yer verecek biçimde otur bakalım.

MÜMİN HAN-Gençler konuştuklarına göre bir karara da varmışlardır şimdi.

ASIM USTA- Elbette.

ÖZDEN HANIM-Çocuklar sizin adınıza konuşabilir miyiz artık?

REYHAN-Evet anne (Çok utanır, ağlar, dışarı çıkar.)
NERİMAN HANIM-Hakan sen?

HAKAN- Evet anne...

MÜMİN HAN- 0 zaman bize Allah'ın emrini anmak düşer gayri...

NERİMAN HANIM-Bey yerini al, hayırlı işi yolu yordamıyla yapalım.

MÜMİN HAN- (Kalkar, yönünü Asım Bey'e döndürür, diz çöker, ciddiyetle) Allah'ın emriyle, Peygamberimizin kavliyle, kızınız Reyhan'ı oğlumuz Hakan'a - eş olarak -istemeye geldik.

ASIM USTA-(Ağır ağır tavırlarla) Allah yazmışsa, biz bir şey diyemeyiz. Ben de Allah'ın emriyle, Peygamberimizin kavliyle kızımız Reyhan'ı oğlunuz Hakan'a- eş olarak- veriyorum... (O anda

herkes ayağa kalkar, sarmaş dolaş olunur, karşılıklı mutluluk dile-nir.)

ÖZDEN HANIM-Kızım Reyhan! Gel kızım! Neredesin? Hadi çabuk gel!

REYHAN- (Başı önde, gözleri ağlamaktan kızarık haldedir. Büyüklerin ellerinden öper, sıra Hakan'a gelmiştir. O da aynısını yapar.)

MÜMİN HAN- (Ortalık yatışmış, sıra ayrıntılara gelmiştir...) Asım Bey, bu mutluluğun faturasını belli edelim artık...

ASIM USTA-Elbette.

MÜMİN HAN-Yükümlülüğümüz ne olacak?

ASIM USTA- Biz kızı verdik, ama henüz 'Fatıha' okumadık. Bu nedenle sizden arz edeceğim hususlar şart yerine de geçer...

MÜMİN HAN-Sizi dinliyorum...

ASIM USTA- On burma, bir gerdanlık, kızım ayrı eve gelin gidecek, eşya, düğün ve nişan masrafları si-zin... (Uzun sessizlik.)

MÜMİN HAN- (Yutkunarak) Biz sizin katkınızı merak ediyoruz?

ASIM USTA-Bizim katkımız, bizim bileceğimiz. Ama siz ne alırsanız, kendi evinize alıyorsunuz. Benim burada bırakacak değil-siniz. Ben de size Reyhan gibi bir terbiyeli kız veriyorum...

ÖZDEN HANIM- Biz de kızımıza çok iyi şeyler yapmak isteriz ama, piyasa, beyimizin iş durumu buna müsait değil...

NERİMAN HANIM- Eeeee, bizim bütün külfetin altından kalkabileceğimizi nereden biliyorsunuz?

ASIM USTA-Holdingcisi, operatörü, ithalatçısı olanlar sizlerdiniz!...

MÜMİN HAN-Ama biz onlar değiliz.

ASIM USTA-Adlarından pek övünçle bahsediliyordu da... Ne bileyim?

NERİMAN HANIM-Artık iki aile el ele verip, bir aileyi donatacak. Bunda sizin de bizim de yükü ortaklaşa çekme zorunluluğumuz var...

ÖZDEN HANIM-Neriman Hanım sizden istenen şeylerin ne kadarını karşılayabilirsiniz?

NERİMAN HANIM-(Kocasının yüzüne bakar.) Takılar tamam, ama eşya ve diğer masraflar müştereken olsun. Biz de bir memur emeklisiyiz nihayet...

ASIM USTA-Henüz Fatiha okumadık! Herkes kalkar, evine gider, iş de biter!

MÜMİN HAN- Vee siz de ben babayım dersiniz, öyle mi?

ASIM USTA - Benim şartlarım sabit... Acelem de yok... Gidin, düşünün, ona göre bir karara varın...

MÜMİN HAN - Bizi yokuşa sürme arkadaş. Sonra yüz yüze geldiğimizde kimsenin yüzü kızarmasın...

ASIM USTA - Aklınız keserse!

MÜMİN HAN - Yani bu iş oldu mu şimdi?

ÖZDEN HANIM - Bunca olup bitenden sonra, gelinen noktaya bakın. Allah'ım bu ne aksiliktir!

HAKAN - (Bulunduğu yerde sessizliğini bozup söze girer) Baba izniniz olursa ben bir şey diyeyim: Anlaşmazlığa konu olan şeyleri ben karşılayayım. Geline noktadan geri dönülmesin. El Fatih! (Büyük bir şaşkınlık içinde Fatiha okunur, eller yüze götürülür, nihayet tatlı sona gelinir.)

ÖZDEN HANIM - Allah ne muradın varsa versin oğlum...

MÜMİN HAN - Çok yaşa evladım, haysiyetimizi kurtardın!

NERİMAN HANIM - Kimin oğludur!...

ASIM USTA - Erkek adamın erkek damadı olurmuş...

NERİMAN HANIM - Oğlumuz gemicidir, belli olmaz, belki de gelinimizi alır, Avustralya'ya da götürür...

ÖZDEN HANIM - Namus sizin...

ASIM USTA - Karar sizin...

ÖZDEN HANIM - Bu mutluluğu bir tatlıyla, bir ikramla noktalayalım...

NERİMAN HANIM - Eeee yakıştır...

MÜMİN HAN - Olmazsa olmaz zaten...

ASIM USTA - Bir hazırlığımız var mı hanım?

ÖZDEN HANIM - Biz kız eviyiz, be! Malzemeler hazır... Gerisi ayrıntı...

ASIM USTA - Öyleyse çabuk davranalım! (Bu mutluluk içinde, kadınlar ve kızlar mutfağa girerler, renkli ve karanfilli şerbet hazırlanır, misafirlerin getirdikleri şeker ve çiçek eşliğinde alınıp getirilir...)

NERİMEN HANIM - Ayol, sanki her şey hazır gibiydi maşallah... İnşallah gelinimiz de anneleri gibi hamarattır... (Gülüşmeler eşliğinde ikramlar edilir, ikam tepsisine damat ve kayınpeder tarafından bir miktar bahşiş konur ve tepsi gider...)

ASIM USTA - Allah ikisini de bir yastıkta kocaltsın...

NERİMAN HANIM - Amiiiiin!

ÖZDEN HANIM - Amiiiiiiiiin!

MÜMİN HAN - Amiiiiin! Rabbime çok şükürler olsun, bu günleri de gösterdi...

ASIM USTA - Sağ olan daha nice günlere ulaşacak...

MÜMİN HAN - Biz elimizi çabuk tutmak istiyoruz, düğün hazırlıkları hemen başlasın!

ASIM USTA - Düğün işi zaman ve imkân işidir... Fazla gecikmemesinde yarar vardır...

MÜMİN HAN - Valla bir an evvel torun sevmek istiyor canım...

NERİMAN HANIM - Her şey zamanla...

ÖZDEN HANIM - Nasipte ve kismette varsa o da olur...

MÜMİN HAN - Artık kalkmak için bize izin verirsiniz herhalde... Hayırlı haberimizi bekleyenler var...

ASIM USTA - E izin sizin...

NERİMAN HANIM - Vakit geç oldu, bir dahaki sefere daha daha konuşuruz... (Ayağa kalkılır, vedalaşır çıkılır, sahne biter...)

II.SAHNE

(Asım Usta'nın mütevazı evinin, mütevazı eşyaları arasında geçmektedir. Eşyaların yerleri biraz değişmiştir, hepsi o kadar...)

ÖZDEN HANIM – Çocuklar, Hakan burnumda tütüyor... Bir yerlerden gelse de şu hasretliğimizi gidersek! (Reyhan utanma numaraları yapar.) Öz oğlumuz kadar sevdim onu...

REYHAN – Anne Allah selametliğini versin gelir elbet!

CANDAN – (Gülerek ve şımarıklık içinde) Gelir, gelir... Burası onun kürkçü dükkanı!...

ÖZDEN HANIM – Eeee canım o bizden biri artık... Tabi gelecek.

REYHAN – Gelmesi gerekmiyorsa gelmez.

ÖZDEN HANIM – Kızım o bizim oğlumuz artık!

REYHAN – Sefere çıkalı iki ay oldu... Zaten kendisi de derdi, ben çabuk dönemem diye...

ÖZDEN HANIM – Bunlar iş icabı olan şeyler kızım. Şimdi babanız gelecek, kirli, pasaklı... Üstelik yorgun argın... E ben şim-

di bunu kendime dert mi edeyim? Biraz rahatımıza kıyıyoruz, biraz aklımızı kullanıyoruz, hepsi bu kadar...

REYHAN – Biz de bir çare buluruz sanırım anne.

ÖZDEN HANIM - Zamanla, zaman en iyi ilaçmış kızım!

HANDAN – (Dışardan bağırır) Anne babam geldi, lavaboda!

ÖZEN HANIM – Kızım sen ilgilen! Ben geliyorum... (Evdeki diğer kızlara döner) Kızım Reyhan evin şu dağınıklığını gider, gazeteyi sehpaye koy; Candan kızım sen de çay suyunu ocağa koy, ben de babanızın yanına gideyim...

HANDAN – Babam yemeğini dışarıda yemiş.

ÖZDEN HANIM – Öyle mi o zaman sofraya mutfakta kurulsun, yemeği orada biz bize yeriz...

REYHAN – Anne! Babamın yanına... Hadi!

ÖZDEN HANIM – Peki peki neyse. Geç kaldım ama babanızdan özür dileyeyim bari... (gider)

CANDAN – Babam yorgun!

REYHAN – Aksini söyleyen mi var kızım?

CANDAN – (Alaycı tavırlarla) Bazen kafanız kilometrelerce uzaklara takılıyor da...

REYHAN - İğnelemeyi bırak, saygılı ol!

CANDAN – Baş üstüne komutanım... (Asker selamı verir...)

REYHAN – Babam olmasaydı görürdün!

CANDAN – Ne yapardın?

REYHAN – Dilini kıyma eder, köpek maması olarak paketlerdim...

CANDAN - Kardeşinin dilini iftiharla köpeklere sunardın!

ASIM USTA - (Salondan bağırır) Çocuklar, çayımı geciktirmeyin! Gazetem yerinde mi?(Odaya girer, yerini alır, gazeteleri karıştırırken söylenir) Bu gazeteleri okurken nasıl yapıyorlar da böyle paçavraya çeviriyorlar, anlamıyorum. .Dünyanın parası gidiyor bu merete... Ama çoluk, çocuk, anlamaz ki...

ÖZDEN HANIM - (Mutfaktan bağırır) hadi kızlar! Yemeğe! Daha fazla oyalanmadan yemeğimizi yiyelim... (Mutfakta yemek için çıkılır...)

ASIM USTA - (Gazeteleri kâh okur, kâh kafasını sallar... Uzun bir sessizlikten sonra zili çalan telefona cevap vermektedir, ses mutfaktan duyulur.) Alo! Evet, evladım, Nasılsın? İyi misin evladım? Gözlerinden öperim. Nerde? Burada mı? (Konuşmaları duyan ev halkı odanın içini doldurmuş, merakla beklemektedir.) Ne zaman geliyorsun? Şimdi mi? (konuşma biter)

ÖZDEN HANIM - Asım hayırdır, gelen kim?

ASIM USTA - Hakan!

ÖZDEN HANIM - Kim? Hakan mı? Neredeymiş?

ASIM USTA - Nerede olacak? Terminaldeymiş.

HANDAN - Öhhhhhööööö! Önce anne ve babanın yanına... Kim bilir buraya neden sonra?

REYHAN - Biraz susar mısınız lütfen...

CANDAN - Yok yok gelir, gelir... Hem de az sonra. Ben bilirim.

REYHAN - Sen çeneni kapat!

CANDAN-Emredersin komutanım! (Asker selamı çakar)

ASIM USTA - Benim burada olduğumu unutuyorsunuz kızlar!

ÖZDEN HANIM - Geç gelir, tez gelir. Gelir ya canım. Hoş annesi ve babası gibi ilgisiz mi? Hem biraz da geç gelse yanlış mı olur? Biz de anne babayız! Aynı şeyleri bize yapan olursa biz nasıl karşılız. İnsan iğneyi kendine, çuvaldızı başkasına batırmalı, kızlar!

REYHAN - Benim anlayışlı, biricik annem!(Sarılır, öper.)

HANDAN - Öyle olmak zorunda!

CANDAN - Şartların kadını...

ASIM USTA - Aklınızı yerine göre kullandınız mı zekisiniz demektir. Şu anda annenize zekâ notu olarak, iyi bir not verdim, amma siz sınıfta kaldınız Handan ve Canan? Hem gereksiz yere akıl yürütüyorsunuz, hem de kalp kırmama denen şeyi hiç bilmiyorsunuz. Şunu iyi biliniz: Ateş düştüğü yeri yakar! ...

ÖZDEN HANIM - Kızlarımızı fazla da yüklenmeyelim... Onlar daha genç ne de olsa... Zamanla olgunlaşırlar.

ASIM USTA - Hiç kimse, kendine istemediğini başkasına istemesin. Bir başkasının dolaşık işini çözmeye yardımcı olmak varken, onu Arap saçına döndürmesin. Eğer öyle olursa, bunun adına hasutluk, çekememezlik, boş boğazlık deler ki insanı küçültür...

HANDAN - Bir güzel dersimizi aldık...

CANDAN - Kalaylısından...

HANDAN - (Çekiştirmeye başlar.)Anne! Korkarım, Hakan, önce annesinin ve babasının yanına gider, onların birtakım öğütlerini alır, sonra gelir buraya...

ÖZDEN HANIM - Ben hiç öyle düşünmüyorum. Bir insanın kendisi önemlidir. Başkalarının koyma aklı veya kışkırtmasıyla hareket eden korusanız da boş...

CANDAN - Ama ya bir senaryo yazılmışsa?

REYHAN - Neden bu kadar kötü düşünüyorsunuz?

HANDAN - Abla bunca zamandır kapımızı açmaz bu kişiler, nasıl düşünmeyelim ki?

CANDAN - Bir sebebi olmalı.

ÖZDEN HANIM - Evet... Bir sebebi olmalı, o sebep belki makuldür.

HANDAN - Ben iyimser değilim.

CANDAN - Ben de...

ASIM USTA - Ben çocukların fikrini yabana atamam... Ama gene de itiyadı elden bırakmamak lazım. Belli olmaz, bakarsınız biz yanılırız, onlar haklı çıkarlar, kim bilir?

ÖZDEN HANIM - Hakan şimdi gelir, Bütün bu zanların hepsine bir açıklık getirir.

HANDAN - İnşallah biz yanılırız anne.

CANDAN - Evet bütün dileğimiz o.

ASIM USTA - Nedir hep aynı konuyu konuşup duruyoruz, başka konu mu yok? Ben biraz şu gazeteyi okusam, hem biraz din-

lenirim, sahi bugün çayımı unuttunuz benim... Çayım nerede? Akşama kadar iş derdi, çırak derdi, mal derdi, vergi derdi; akşam da damat derdi!

ÖZDEN HANIM - Kızım Reyhan! Babanın çayını daha fazla geciktirme.(O anda zil çalar.)

CANDAN - Anne ben kapıya bakıyorum. (Koşar, kapıyı açar, ev halkı beklemededir.) Anne müjdem i isterim Hakan geldi! (Ev bir anda salona boşalır, karşılıklı tokalaşmalar, öpüşmelerden sonra bavullar ve koliler içeri alınır.)

ASIM USTA - Oğlum bavulların ve eşyaların durumuna baktığında önce bizi tercih ettiğ in anlaşılıyor. Biz annenin ve babanın yanına uğrar, sonra gelirs in diye düşünmüştük.

HAKAN - Fark etmez baba! Bir annem ve babam da burada...

ÖZDEN HANIM - Eksik olma oğlum. Ama anne ve babanı gücendirmeden iş yap. Onları kırmadan olursa daha iyi olur.

HAKAN - Tamam anne! (Yorgun ve tedirgindir...)

ÖZDEN HANIM - (İyice sorgu sual eder.) Ee oğlum gideli daha nasılsın? İşlerin nasıl? Bu gidiş in umulandan daha uzun sürdü... Sağlığın yerinde mi bari?

HAKAN – Her şey çok iyi, sizleri de iyi gördüm... (Damat niyetini gizleyen, diplomat tavırlı biri olmuş çıkmıştır artık...)

ÖZDEN HANIM - Çocuklar Hakan uzun yoldan gelmiş, lavaboyu hazırlayın, çoraplarını değıştirin...

HAKAN - İyi olur anne (Hakan hemen dışarı çıkar, lavaboya gider).

ASIM USTA - Hanım bu çocuğ un anne ve babası, çocukları-

nın önce bize geldiğ ini duyarlarsa, hem bizimle, hem çocukla araları açılabilir.

ÖZDEN HANIM - Ne bilem... Kendine bir diyeyim de... Belki telafi imkânı bula, bazı şeyleri sırtıtık olmaktan çıkara...

CANDAN - (Elinde çay tepsisi içeri girerken) Her işte bir hayır vardır... Her iş in de bir sebebi olmalı...

ASIM USTA - Çok yerinde konuştun kızım, yoksa senin bir bildiğ in mi var?

CANDAN - Biz de anne- babaya sahibiz... Kimse birinci derece akrabasını boş yere ikinci plana itmez...

ASIM USTA - Vallahi öyle! Eey...

ÖZDEN HANIM - Öğüt verdiklerimizden öğüt dinler olduk...

CAHDAN – Doğruya itibar edilir anne, o hoş almasa da!

ASIM USTA - (Gülerek ve böbürlenerek)Filozof kızım benim!

ASIM USTA - Al bu çayları geri götür. Hakan bir gelsin birlikte içeriz, ayıp olmasın.

CANDAN - Babacığ ım sen çayını afiyetle iç. Biz ona durumu izah ettik bile...

ASIM USTA - Peki, peki... Hadi içeyim madem...

HANDAN - Anne biz Hakan'a mutfakta yemek vereceğ iz, biraz açmış!

ÖZDEN HANIM - Tamam kızım, siz gerekeni yapın ben geliyorum.

CANDAN - Ben babamı yalnız bırakmayayım.

HANDAN - İkinci adresin bi belli olsun da, o zaman konuş...

CANDAN - Abla!

ASIM USTA - Sizi gidi haşarılar sizi... Birbirinizi oklamak size huy olmuş. Yanınızda anneniz varmış, babanız varmış, vız geliyor, vallahi size... Biz siz yaşlardayken öyle miydik? Büyüklerimizin yanında bırak edepsizliği, yanlış yaparım diye ağzımızı açmaktan çekinirdik. Bir yanlışlık yaptığımızda da bize kat kat ödetirlerdi...

CANDAN - Devir değişti babacığım. Şimdiki edepsizlikler belki daha çok, ama açıkça... Bir nevi dürüstçe ve medeni... Ama eskinin örtülü şeylerini duyunca içimden büyük nefret hisleri geliyor.

ASIM USTA - Birkaç iğrenç uğruna her şeyi de silmeyin çocuklar. Geçmişin iğrençliği, cehaletin koyu taassubundan kaynaklanıyordu. Şimdiyse siz okudunuz, görgülü ve bilgili oldunuz... Ancak, bu defa da mazinizi beğenmeyip, başka kültürlerin hayranı oluyorsunuz.

CANDAN - İyi örnekler varsa neden olmasın baba?

ASIM USTA - Her iyi, yerinde ve zamanında iyidir yavrum...

CANDAN - Nasıl yani?

ÖZDEN HANIM - (İçeri gelir) Nedir yine ne oldu? Yoksa babanın canını mı sıktın Candan?

CANDAN - Babamın canı çok sıkılıyor, ama benim pek öyle değil. O her şeye çok takıyor? Dünyanın yükü sanki onun sırtında. Hele de Türk milletinin!...

ASIM USTA - Evladım şu toplumda benim gibi düşünenler

azalsın bir gör! Bu düzen nasıl tepe taklak olur...

CANDAN - Biz bozsak da dizeriz baba!

ASIM USTA - Dizmek için mi bozacaksınız?

ÖZDEN HANIM - Asım tırnak kadar çocuğu rakip almışın. Çok fazla gelecek kaygısı taşıyorsun...

CANDAN - Hem biz de öyle geleceğimizin düşmanı değiliz!

ASIM USTA - A tatlı kızım; kavşakta yanlış yola girerseniz, vardığınız yer de başka bir adres olur... Ben bunu söyleye çalışıyorum...

CANDAN - Özür dilerim!.. (Hakan içeri girer)

ÖZDEN HANIM - (Yüzü tebessümlüdür) Gel bakayım, benim biricik oğlum. Şöyle yanıma otur. Bu kadar zamandır, ne yaptın, ne ettin, ne yedin, ne içtin, günlerin nasıl geçti? Anlat bakalım...

CANDAN - AI sana Ahret suali...

HANDAN - Yok yok kaynana suali...

REYHAN - Anne sustur şunları!

ÖZDEN HANIM - Yok yok, onlar sevdiklerinden yapıyorlar bunu...

HAKAN - Eksik olmasınlar, benim de bir şüphem yok!

CANDAN - O da bize alıştı zaten...

HAKAN - Anne, buradan ayrıldıktan sonra annem ve babamla eve vardık, babam sert adam ...(biraz durur)

ÖZDEN HANIM - Eee sonra?

HAKAN - Bana, ben bunca yıllık komutanlık yapmış adamım, senin yaptığını kimse bana yapmadı, şeref ve haysiyetimi iki paralık ettin, dedi. Annem araya girdiyse de babamı döndürmek mümkün olmadı, artık ne halin varsa gör, deyip, ertesi günü beni yolcu ettiler. Sonradan öğrendiğime göre Azerbaycan a gitmiş, annemi de yanına almış, halen oradalar. (ortalık bir anda tuz, buz olur)

ASIM USTA - Peki sonra oğlum?

HAKAN - Sizden ayrılalı o liman senin, bu liman benim, do-laştık durduk... İzin alıp dönmek, gelmek kolay olmuyor... Hâsılı, günler büyük bir sıkıntı içinde geçti, nihayet bir yolunu bulup gelebildim...

ÖZDEN HANIM - Gün ola harman ola oğlum ..."Görelim Mevla neyler, neylerse güzel eyler" demiş İbrahim Hakkı...

HANDAN - Keşke biz yanılmış olsaydık baba!

CANDAN - Hem de bin kere...

REYHAN - Sıkmayın insanın canını...

ASIM USTA - Meşruiyet içinde çare tükenmez oğlum, her şeyin bir yolu yordamı bulunur, çıkılır içinden... Türkler, Ergenekon'dan demir dağı eritip çıkmışlar... Biz, bu zamanda, bu aklımızla, bu sağlığımızla mı şu kadar işi kotaramayacağız...

ÖZDEN HANIM - İyi iyi de Bey, bunca yıllık ustasın, bir ufak evden başka şeyimiz olmadı. Son zamanlarda işlerin bozulması, günlük ihtiyaçlarımızı bile zor karşılar hale getirdi...

ASIM USTA - Bakalım hayırlısı olsun Hanım...

HAKAN - (Oturduğu yerden ayağa kalkar, bir iki kasılır ve

konuşmaya başlar.)Ben bir çıkış yolu düşünüyorum baba, sizden ayrılalı kafamda hep bu çıkış yolunu düşündüm durdum.

ÖZDEN HANIM - Anlat anlat oğlum, nasıl bir çıkış yolu?

CANDAN-Genç işi olmalı...

HANDAN - Bence de öyle...

HAKAN - Bunca zamandır Merkezi Avustralya'da bulunan gemicilik işletmesinde çalışıyorum, biliyorsunuz. Benim de kendime göre bir çevrem oldu orada... Hem siz, işlerinizin bozulduğundan, buradaki hayatın her geçen gün zorlaştığından bahsediyorsunuz ya... E madem öyle, terk-i diyar etmek lazım...

CANDAN - O nasıl konuşma? Enişte!

HANDAN - Anlayana aşkolsun?

HAKAN - Anlaşılmayacak tarafı yok.

ÖZDEN HANIM - Oğlum onlar ifade ettiklerinizi anlamadılar da, onun için söze girdiler...

HAKAN - Öyleyse ben özür dilerim. Ne bileyim, ben de fikrime karşı çıktılar sandım...

REYHAN - Ey sonra?

HAKAN: Yani diyorum ki biz, Ailecek Avustralya'ya gitsek, orada, kendi çevremde nişan ve düğün işlerini halletsek, hem herkese arzu ettiği işi bulup, şu anki halimizden kurtulsak olmaz mı? (Çok enteresan bu teklif herkesi şaşırtmıştır.)

ASIM USTA - Oğlum ne diyorsun sen? Bu yaşımda! Nasıl olur bilmem?

CANDAN - (Neşeyle karşılar, ayakta tavırlar içine girer) Yenilikler cesaret işidir baba!

HANDAN - İlk anda pek de sevilmezler...

ÖZDEN HANIM - Hele de taleplisi maceracılar olurlarsa...

REYHAN - Lütfen daha ciddi olalım(ortaya)...

HAKAN - Hem anladığım kadarıyla, sizin de pek öyle çevreniz yok. Babamsa nihayet bir memur emeklisi... Bir emeklinin ne kadar çevresi olur? Oysaki gitmeyi düşündüğüm yerlerde iş istediğin kadar... Çevre ise yetecek kadar... Biz gençlerin geleceği çok önemli, bilmem ama...

ASIM USTA - Uzak yerin somunu büyük olur, derler oğlum...

ÖZDEN HANIM - İki taşın arasında kaldım bilmem...

CANDAN - Macera falan değil, düpedüz yerinde bir karar.

HANDAN - Oldukça doğru, ama biraz risk dolu...

CANDAN - Her işte bir risk vardır. Büyük olan işin riski büyük olmalı...

HAKAN - Gideceğimiz ülkede çok da Türk var. Sanmayın biz yalnız kalırız. Biraz memleket hasreti çeker, bir iki de konu komşudan uzak kalırız, hepsi o kadar...

ASIM USTA - Oğlum biz bu yaşımızdan sonra yeni bir dünyaya nasıl intibak ederiz? Hastalığı var, ölümü var, var da var...

HAKAN - Sizi bu endişelerinizden dolayı haksız buluyor değilim. Ama cep boş olursa insan baba ocağında aradığı mutluluğu bulamaz, durduğu yerde mutsuz olur, dünyası kararır. Midenizin boş olduğu yerde, akrabalarınızın simasının güzelliği de, içinde

oturduğunuz ev de size pek sevimli gelmez...

ÖZDEN HANIM - Oğlum her taraftan önümüzü kapatıyor-sun... Önümüzde bir yol kalıyor: Oda doruk. ERGENEKON gibi. Gel de aş bakalım...

HAKAN - İkinci dünya savaşında sarf edilen bir meşhur söz vardır Almanlar tarafından: ZARURET ADALET DİNLEMEZ! Hem bu ülkelere giden bu kadar insan var, onlar nasıl ediyorlar?

CANDAN - Galiba haklısınız enişte...

HANDAN - Bana da öyle geliyor...

HAKAN - Hem sizin de geleceğiniz söz konusu. Siz istemez misiniz bir yerden bir yere özel bir araba ile gitmeyi. Siz istemez misiniz vitrinlerde gördüğünüz bir kıyafeti rahatlıkla alıp giymeyi... Adamın memleketinde aş da var iş de... Ben Reyhan'ı alır giderim, benim için hava hoş. Ama sizin ve sizin çocuklarınızın geleceği önemli...

ASIM USTA - Pekiyi oğlum, her şeyi çok iyi biliyorsun... Burayı ne yapayım ben? İyi kötü bir işim var, başımı sokacağım bir evim var... Bunları kime teslim edeyim?

HAKAN - Teslim edecek kimsenizin olmadığı maldan size ne hayır gelecek baba?

ASIM USTA - Eee? Öyleyse ne yapayım

CANDAN - Babam yola geldi herhalde...

HANDAN - Bence de öyle...

REYHAN - Babam yoldan mı çıkmıştı? (ortaya)

HAKAN - Dükkânı devreder, evi de satarsınız. Dükkân zaten

kira... Eldeki üç beş kuruş da yol parası olur, gitmeye zaten o kadar para da gerekli...

ÖZDEN HANIM - Yaa! Deme oğlum! Ne meret yer orası! Çok mu pahalı yol ücreti?

HAKAN - Anne pasaportudur, uçak biletidir, bir iki de kıyafet vs. paranın geri kalanı yol harçlığı kadar bir şey olur... Zaten para dediğin ne ki, bizim diyarlardan uzaklaşınca bizim paramız sabun gibi eriyip gidiveriyor anne...

ÖZDEN HANIM - Peki oğlum, elin memleketinde işler aksi giderse, para pul da yok, eş dost da... Ya biz ne yaparız?

HAKAN - Ben varım ya anne. Ben ne güne duruyorum. Arkamda dağ gibi patronlarım var... İstesem bir değil on aile götürürüm, olmazsa da alır geri getiririm... Buna inanın...

CANDAN - (yerinden fırlar)Aslan eniştem benim!

HANDAN - Hem de ne aslan

ASIM USTA - (Artık, gitmeye inanır olmaya başlamıştır...) Oğlum içimize öyle bir şey koydun ki sorma gitsin... Şimdiden beni kemirmeye başladı. O ülkeyi, oranın insanlarını şimdiden merak etmeye başladım. Bir ayağım da burada tabii... Ayağımın birini buradan çektim anlayacağınız...

HAKAN - Bedel ödemedemden bir şeye sahip olunamıyor baba... Ben bunca yıllık gurbet kahrını çektim... Belli bir birikim sahibi oldum, isterim ki bundan sizler de yararlanasınız...

ÖZDEN HANIM - Eksik olma oğlum...

ASIM USTA - Hanım ne diyor oğlumuz? Siz ne dersiniz? Kızlarımız ne derler?

CANDAN - Benim oyum yeşil!

HANDAN - Benim de...

REYHAN - (Sevinçli, ama iğnelemeye devam eder) Siz biri birinize iz açıcılık yapın hep...

HAKAN - Hem kaç günlük iznimin olduğunu söyleme fırsatı bulamadım daha...

ASIM USTA - İznin kaç gün oğlum?

HAKAN - İki hafta... Bir gidersem, bir daha da zor dönerim, kim bilir kaç ay sonra olur... Kararınızı bir an evvel verin de işi bitirmeye bakalım...

ÖZDEN HANIM - Hakan doğru söylüyor. Ne olacaksa olsun artık. Bence de gitmemizde yarar var.

KIZLAR - (Hep bir ağızdan) Biz çoktaaaan razıyız!

ASIM USTA - Eee, bir ben kaldım... Ben de buralarda sızız kalacak değilim ya. Napayım? Ne olacaksa olsun... Ben de gelmeye razıyım... (O anda herkes ayağa kalkar, gidiş kararı sevinçle kutlanır, karşılıklı tebrikleşmeler olur.)

HAKAN - Para görmemiş cebimiz parayı, gün görmemiş yüzümüz gün görecektir, soframızdan çeşit çeşit yemekler eksik olmayacak. İş kaygısı çekmeyeceğiz. Hastalık hallerinde en iyi tedavi, birinci sınıf insan muamelesi yapıyorlar. Adamların yerlerinde, sen şusun, ben buyum yok... Herkes eşit... Paşa çocuğu olsan da yine sıranı beklemek zorundasın vesselam...

ÖZDEN HANIM - Ne güzel ülke! (Çok sevinçlidir. Kızlar eniştelere yaklaştıkça yaklaşıyorlar)

CANDAN - Benim aydın eniştem, o en iyisini bilir...

HANDAN: - Bu kadar ülkeyi boşuna mı gezdi?

REYHAN - Hakan bunca zahmetleri bizim için çekmiş.

ASIM USTA - Bu topluma hep bir lokomotif görevi görecek birisi lazım, yoksa hayatın monotonluğundan geçilmez...

ÖZDEN HANIM - Oyalanmayı bırakalım da, yapılacak işleri bir konuşalım. Olmaz mı? Boşuna vakit harcamayalım.

HAKAN - Annem doğru söylüyor. Mülkiyet meselesinin halledilmesi, pasaportların çıkartılması, yol işlemleri, gidilecek ülkenin makamlarından vizenin alınması ve diğer hazırlıklar... Yani kıyafettir, hediyeliktir gibi... Onun için elimizi çabuk tutmamız lazım.

ASIM USTA - Öyleyse oğlum, yarından tezi yok, işyerim için 'DEVREN SATILIK' tabelasını asarım... Ev için de mahallemizin emlak dükkânına 'acele satılık' ilanını hemen veririm. Oğlum Hakan sen de bizim pasaport ve vize işlemlerimizle ilgilenirsin herhalde...

HAKAN - O nasıl söz babacığım! Siz sadece evleri ve işyerini halledin, gerisi benim işlerim...

ÖZDEN HANIM - Peki evi sattık. İçindeki eşya ne olacak?

HANDAN - Aaaa şu annemin kaygısına bak sen... Anne bir kısmı eski zaten... Onların bazısını hayır kurumlarına veririz, bazısını çöpe atarız. Diğer hatıra türünde olanları da teyzemlere emanete bırakırız olur biter... Yeter ki siz razı olun...

CANDAN - Oralarda daha iyisini alırız anne...

ÖZDEN HANIM - Bara giren sallanır, kızım... Biz hep birlik olduk mu üstesinden gelinmeyecek zorluk yoktur...

REYHAN - (Konuyu değiştirir.) Hakan oralarda ziynet eşyala-

rı nasıl? Altın gibi şeyler fazla rağbet görüyor mu?

HAKAN - Eeee... Bizim kadar değil. Adamlar paralarını yastık altına değil, üretime yatırıyorlar... Bizim sokaktaki kadının pabucu yamuk yumuktur, ama kolundaki bileziğin şingirtisinden geçilmez... Buradaki insanımız kahvehanede esneyip dururken, onların vatandaşlarını böyle boşluk içinde göremezsiniz... Onlar ya işe giderken gözükürler, ya da izin hallerinde... Başka zamanlarda sokakları da kahvehaneleri de bomboştur...

ASIM USTA - Evleri çabuk satmak için biraz da ucuza göstermek lazım... İş yeri hakeza... Yoksa bekler dururuz.

ÖZDEN HANIM - Orasını siz bilirsiniz.

HAKAN - E bunda yarar var, çünkü benim zamanım yok... Hem öyle üst perdeden tutturulmuş fiyata da kimse itibar etmez herhalde...

CANDAN - Peki enişte, kabul edin ki Avustralya'dayız... Sahile veya havaalanına indik... Ev olsun, diğer ihtiyaçlarımız olsun, nasıl çözümleneceğiz? Bunda bir zorluk çeker miyiz?

HAKAN - Aaaaa! Şunun düşündüğüne bak. Bizim şirketin büyük misafirhaneleri var. O misafirhanelerde istesem altı ay kalırım, her şey var ve her şey ucuz... Bu süre zarfında da zaten belediyesi gelip ev tahsis etmek zorunda... Adamın memleketinde her şey yerli yerine oturmuş...

HANDAN - Peki enişte diyelim ki biz iş arıyoruz. İşi nasıl bulacağız?

HAKAN - İş için biraz lisan bilin yeter. Önce mutfak işleri, temizlik işleri... Daha sonra diğer işler kıyamet gibi... Yeter ki biz biraz aktif olalım... Lisan bilmek için de kurslara gidirsiniz, olur

biter.

ÖZDEN HANIM - Dügün işlerini nasıl hallederiz orada Hakan?

HAKAN - Aynen burası gibi salonlarda... Hem oralarda burası gibi izdiham da yok. Benim çevrem geniş, yalnız işletmemizin elemanları, patronları yeter. Hiç biri de bir bilezik, bir küpe, bir altından aşığıasını hediye olarak vermez...

ÖZDEN HANIM - (Çok memnun olmuştur, etrafına neşe saçarak) Aman ne güzel!

ASIM USTA - Peki oğlum bana ne iş bulacaksın orada?

HAKAN - Babacığım ister gemilerde, ister tersanede, ister yapabileceğın daha başka bir işte çalış... İş çok. Rehberlik yapacağın Türkler var... Yeter ki senin sağlığın el versin, gerisi kolay...

REYHAN - Peki bütün hazırlıklar bu kadar zamana sığar mı dersiniz?

HAKAN - Evlerin ve dükkânın halledilmesine bağlı... Onları siz çabucak halledin, gerisi kolay.

CANDAN - (Artık tamamen havalara girilmiştir.) Giderken konu komşuyla vedalaşmayı da unutmayalım olmaz mı?

HANDAN - O kadar da değil Candan, biraz sabırlı ol kızım...

REYHAN - (Candan'a bakarak) Siz ara sıra saçmalıyorsunuz?

ASIM USTA - Anlaşıldı, hazırlıkları başlatıyoruz, çocuklar ben yatacağım, sabah erken kalkmam lazım ki çarşığı sokağı gezeyim, fiyat biçeyim, ilan vereyim vesselam...

KIZLAR - (Hep bir ağızdan) iyi geceler baba! (Babaları yorgun

ve düşünceli tavırlarla odayı terk ederken, kızları enişteleriyle baş başa kalıp kutlamaya başlamışlardır bile...)

CANDAN - Ay enişte, oraları şimdiden gözümde canlandırmak istiyorum, ama nasıl bir yer olduğunu tam olarak kestiremiyorum. Mesela bizim İstanbul boğazını andırıyor mu?

HAKAN - Boğazdan ziyade, etrafı denizle çevrili bir ada... Limanlar, geniş parklar, geniş arazi, az sayıda insan vs...

REYHAN - Peki benim canım araba istiyor diyelim, araba pahalı mı oralarda?

HAKAN - Araba sorun değil, ister alınır, isten kiralanır, ister emanet bulunur... Orada gezmek için çok zaman da yok zaten...

REYHAN - Ay ne güzel! Benim ilk işim araba sürmek olacak...

CANDAN - Hop yavaş git! Sürat yapma!(Kahkahalar atılır)

HANDAN - Arabaya beni de alın lütfen...(Kahkahalar atılır, Özden Hanım gelip uyarır)

ÖZDEN HANIM - Ay susun çocuklar! Kahkahalarınızdan adam uyuyamaz, kızıp gelir sonra her şeyi reddeder bakarsınız...

KIZLAR - (O an sessizlik olmuş, gözlerden endişeli bakışlar hâkim olmaya başlamıştır) Ay özür dileriz!

HAKAN - Heyecanımızı mazur görün anne! Bir hayat bitiyor, başka hayat başlıyor... Kolay mı bu işler...

CANDAN - Ay sen onu bir de bizim sabit fikirliye anlat bakalım...

REYHAN - Yok yok o kadar da değil... O da pamuk kadar

yumuşadı artık...

HAKAN - Artık geri kalanını da sonra anlatsak... Hem benim de gözümden uyku akıyor, bakmayın sizin yanınızda böyle olduğuma...

CANDAN - Anne! Hakan'a yatak hazırlayalım... Biz de artık erken yatıp erken kalkalım ki çok işimiz var...

REYHAN - (Çok mutludur) Çak öyleyse! Artık bundan sonra buralarda fazla işimiz kalmadı demektir... (Kardeşler hep birlikte çakarlar ve anneleri gelip yatak hazırlığına geçerken perde kapanır...)

2.PERDE

(Perde açıldığında Asım Usta, gurbet elin yoksul evinde, hasta yatağında inleyerek yatmakta, Özden Hanım bir bardak su ile ilacını uzatmaktadır. Evin sade görünümü oluşu, kızların olmayışı, anne-babanın dramını iyice arttırmaktadır.)

ASIM USTA-(Yataktan doğrulur, saçları iyice aklaşmış, beli bükülmüştür...)Ver Hanım şu ilacımı. İhh! (İlacı içer.)İçilmiyor buraların suyuyla ilaç. Bu sular insanın boğazından akıp gitmiyor. Nerede o bizim kaymak gibi sularımız?

ÖZDEN HANIM- (Ayakta durmaya gücü yoktur.) Buralara geldim geleli benim de dizlerimde ağrılar peydahlandı. Yediğim, içtiğim şeylerin tadını anlamaz oldum.

ASIM USTA- Ahh! Ahhh (içini çeker.) Hanım, buralarda insanı öldüren dert değil, soranın olmamasıymış! Nerede o bizim evdeki nezle, gribe yakalanışlarım... Dört yanımdan eksik olmayan komşular, hısımlar, akraba... Kaynatıp içtiğim nane, limonlar... Burada her şey iyi ambalajlar içinde, ama nefaseti ve samimiyeti yok! Hay anasına yanayım böyle işin...

ÖZDEN HANIM- (Bitkince oturmaktadır.) Kaç yıl oldu buralardayız Asım? Ben hafızamı da kaybettim galiba...

ASIM USTA- Üç yıl, dört ay, sekiz gün...

ÖZDEN HANIM- Ay nasıl da biliyon öyle!

ASIM USTA- Burada çok rahat ettiğimden değil herhalde! O bizim çokbilmiş enişte, ıhh ıhhhı, öhhöö öhhöööö! Eksik olmasın, bizi buraya getirdi, kendisi de açık denizlerde... Kızlar bir bir gitti, bana hasta yatağında en güzel arkadaşı, işte eski günlerim... Eski hatıralarım, sıla... (Elini havada sallar ve duygulanır.)

ÖZDEN HANIM- Evin ihtiyaçlarını görmek için şu karşığı büfeye gideyim... Süt, ekmek, hazır çorba alayım. Gazete de alayım mı Asım?(gülür)

ASIM USTA- Dilini bilmediğim gazeteyi ne yapayım hatun? Sen benimle dalga mı geçiyorsun? Yok, o adam bizde... Ne biz dil biliriz... Ne de bir Türkçe gazete alıp getiren olur. Hadi sen işine bak, ben oyalanır dururum... (Yatar, yorganı kafasına çeker)

ÖZDEN HANIM- (Hazırlanır, cüzdanı elinde çıkarken kapının zili çalar.) Aaa zilimiz çalıyor, kapının zili, yavrularımdan biri mi geldi acaba? (Heyecanla kapıya koşar.) Aaa Candan! Yavrum sen misin? Hangi rüzgâr attı acaba, seni ne kadar da özlemiştim, baban da hasta yatağında yatıyor...

CANDAN- (Her zamanki neşesiyle anne ve babasının elini öper, annesine sarılır.) Anne Kuman'dan izin aldım, şöyle bir anne baba hasreti gidereyim dedim. Nasılsınız? Ne yapıyorsunuz?

ASIM USTA- (Gözlerinin yaşını siler.) İyiyiz yavrum. Çok iyiyiz... Hele de evlatlarımızı görünce...

CANDAN- Aman baba! Şunun şurasında yanınıza geldik, vaktimiz ağlamakla geçmesin... Biraz metin olun, her şey düzelir...

ASIM USTA- (İçini çekerek, manalı bir şekilde) Düzelir, dü-

zelir! Her şey dümdüz olur, oldu bile kızım...

ÖZDEN HANIM- Kızlarımızı üzmeylem Asım!

ASIM USTA- Onlar bizi üzse de biz onları üzmeylem dedik hep, ama bardak taşmaya başladı, biz sabır taşı mıyız Hanım?

CANDAN- (Evde uzun bir sessizlik olur, sabit telefonuna gitmek ister) Şuradan bir telefon edeyim de dönüşte Kuman gelsin, beni alsın anne.

ÖZDEN HANIM- Telefonumuz konuşmaya kapalı kızım... Borcunu ödeyemedik... Kapalı halde idare ettik şu ana kadar... Kızım babanı üzme sakın. Derdine bir dert de sen ekleme...(Biraz sessizlik olur.)

CANDAN- Anne bir hata ettik işte, şimdi ben eşimden ve işimden mi olayım? (ağlar) Evli olduğum insan bizim kurallarımızı bilen biri değil... Kendi anne ve babasını bilmeyen biri, benimkini bilir mi?

ÖZDEN HANIM- Zamanla babanın önünde pek horozlanırsın, başına buyrukluksun ederdi... Şimdi anladın bazı şeyleri sanırım...

ASIM USTA- Anlamıştır, anlamıştır, ama bir çuval inciri berbat ettikten sonra...

CANDAN- (Bir hazırlık içindedir) Anne, sen şu parayı al, şu kapalı duran telefonu açtırırsın. Ben size daha fazlasını yapmak isterdim, ama beni mazur görün, eşim yabancı biri... Bu parayı da kendim kazandığım için verebiliyorum... Hem ben size bir müjde daha vermek isterdim, ama bu burukluk içinde pek anlamı kalmadı anne... (duygusallaşır)

ÖZDEN HANIM-Sen bizim evladımızsın Candan söyle kızım, hiç olmazsa kulağıma söyle...

CANDAN-(Annesinin kulağına bir şeyler söyler, gözler karında noktalanır, tebessümler belirir.) Şimdi sık gelemediğimi biraz anlattınız sanırım...

ÖZDEN HANIM-Allah hayırlısını versin, her şeyin hayırlısı kızım.

ASIM USTA-(Gözleri uzaklardadır) Hanım, bir kere daha mı dede olacağız?

ÖZDEN HANIM- Galiba!

CANDAN-Bundan sonra muhabbetimizi çocukla sağlarız baba...

ASIM USTA- Evet kızım... Muhabbete de vesile olur inşallah... Candan mahcup olur.

ÖZDEN HANIM-Ben şu büfeye gideyim bari.

CANDAN-Anne sen lisan bilmiyorsun, alacakları ben gidip alayım!(Annesine izin vermez, kendi hazırlanır ve çıkar.)

ASIM USTA- (Ortalığı تنها bulunca yatağına geri yatar) Bu zikkım hastalık insan yalnız kalınca nüksediyor zahir... Hanım, bak öbür ilaçların zamanı geçmesin...

ÖZDEN HANIM-Sen merak etme. Şu kızımızın gelişini zehir etmeden bir savalım Asım...

ASIM USTA-(Kendi kendine)Hey gidi koca Asım Usta, hey! Bir koca çarşının itibarlı, mahir ustasıyken, sen kalk şimdi elin yabancılarının içinde, yalnız, hastalıklı, dertlerinle baş başa yaşa... Olacak iş değil! Elimden gelse, memleketime, ülkeme yaya giderim, ama o takat ve o imkân nerde?

ÖZDEN HANIM-Bizim de bir göreceğimiz varmış Asım! Allah

beterinden saklasın. Beterin beteri var. Sen bunları çok iyi bilirsin. Namazım geçiyor, bari ibadetinle biraz teskin ol. Öyle seleyi suya verip durma...

ASIM USTA-İzanı ve idraki kaybedersen beteri de bulursun bu gidişle! Namazı vatanımda biraz yavan götürürdüm, benim çektiğim bir nedeni de o sanırım... Ama işte alışkanlık bu, elden ne gelir?

ÖZDEN HANIM-Bey şükredelim biraz. Bizim inanç ve kültürümüzde bize can simidi olacak her şeyimiz var...

ASIM USTA-Hanım benim sabrım taşı artık. Ben itibarlı insandım, nasıl oldu da bunca yıllık çevremi, tecrübemi, bir ne idüğü belirsiz damat için değiştirdim... Şimdi de sefilleri oynuyoruz. Hele o kaçan Handan yok mu? Yarın bir gün, eş dostla karşılaşacağımda beni en çok beni düşündüren o... Çünkü ben artık kızı kaçırmış bir babayım... Anlamlı bakışlara hedef olacağım... Bunu içime bir türlü sindiremiyorum... (Candan elinde çantasıyla usulca içeri girmektedir...)

ÖZDEN HANIM- A benim hamarat kızım, ne de çabuk geldin!(Poşetleri kontrol eder)Kızım burada fazlalıklar var... Sen kandan alış veriş ettiiiiin...

CANDAN-Size feda oldun anne, keşke daha fazlasını yapabilseydim...

ASIM USTA- (Öhhhöööö, öhhhöööö) Biz artık damatların oğlu olduk hanım. Ara sıra da çocuğu...(İçi dolar.)

ÖZDEN HANIM-Bozuk plak gibisin Asım. İçin hiç ışıdamıyor, hep aynı yere takılmış çalyorsun...

ASIM USTA-İçimde hançer yarası var Hanım, kolay kolay acısı

dinmiyor!

CANDAN-Anneciğim telefonun borcunu ben yatırıp, açtırıyorum, siz onun için zahmet etmeyin artık...

ASIM USTA-Kızım açsak ne olacak. Öyle ters bir yerdeyiz ki... Konuşmak için gecenin yarısını boylamam lazım. Onların da bizimle görüşmeleri gene öyle... Hâsılı o yönden de rahatımız yok.

CANDAN- (Üzgün üzgün bakar ve neden sonra konuşmaya başlar) Baba, Handan size gelmek istiyor, ama bir türlü içindeki korkuyu yenemiyor...

ÖZDEN HANIM- Kızım, bizim rahatsızlığımızın en büyük sebebi de o. Ne yapalım? Kendi düşen ağlamazmış. Gerçi biz de beraber kavrulup gidiyoruz, ama bizim de bir çekeceğimiz varmış.

ASIM USTA- Handan ne yapıyor kızım? Sağlığı ve mutluluğu yerinde mi bari?

CANDAN-Baba ara sıra telefonla görüşürüz. Beyi iş yerinde pek taban tutturamamış biri. Sinirli, içine kapanık, evine hayrı olmayanın teki...

ÖZDEN HANIM-Acaba kötü alışkanlıkları mı var kızım?

CANDAN-Var mı, yok mu, bilmem... Ama her geçen gün sıkıntıları artıyor. Handan evlerinin yükünü tek başına götürmektedir...

ASIM USTA-Vah vah vah... Benim gül gibi kızlarımın kaderine bak Allah'ım... Ben ne yaptım da önüme geldi acaba? Bu suali kendime sorma hakkım var. Hak da, haksızlık da benim! Ne edeyim şimdi...

ÖZDEN HANIM- Bir yolunu bulup o mendeburun elinden

kızımızı kurtarsak bari. Göz göre göre benim kızım köle mi olsun ona. Hadi bir cahillik ettiler, biri birini sevip kaçtılar, gittiler. Ama şimdi evine, işine sahip olsun bari!

CANDAN- Sakın anne! Gangsterin teki!... O'nun yapamayacağı şey yoktur sanırım...

ASIM USTA- Ne!!! Gangsterde bilek varsa, bende tetik düşürecek takat da mı yok? Zora kalırsa gözüm bir şey görmez! Yakar, biçirim...

ÖZDEN HANIM- Biraz sabredelim... (Kapının zili çalar, dışarıda yabancı dilden konuşmalar duyulur.)

CANDAN- Ben kapıya bakayım, (gider açar) Anne KUMAN! (Aralarında konuşma geçer, Kuman içeri girmeye ikna edilir.) Baba Kuman'dan (sözü kesilir, yarım kalır)

ÖZDEN HANIM-Gel oğlum şöyle otur, adı bana yabancı gelmiyor: Kumandan oğlum. Hoş geldin! Nasılsın?

CANDAN-Anne, KUMAN!(Kuman, başında sele şapkası, altında kaprisi, çıplak kollarında dövmele ve ayağında potin ayakkabılarıyla içeri kalas gibi girer...)

ÖZDEN HANIM- Kumandan diyen sen değil miydin?
CANDAN- Öyle değil anne... Ben Kuman'dan demiştim

ASIM USTA- Kızım, KUMAN! KUMANDAN... Ne fark eder? Ara sıra kumandanlık ediyordur herhalde!

ÖZDEN HANIM- İlahi Asım, her şeye bir kulp bulursun...

ASIM USTA- (Yerinden doğrulur, tebessümlü haliyle) Kızım Candan! Şuna papağan gibi de olsa birkaç kelime öğrettin mi ha?

CANDAN- Yavaş yavaş baba, sabrederseniz, görürsünüz...

KUMAN- Babacığım nasilsiniz? Afiyettesiniz?(Asım usta çok memnun olur)

ASIM USTA- (Gülerek) Beni çok mutlu ettin Kuman, hem ağrılarım dindi, hem bizim dilden konuştuğuna çok sevindim... Kızım sen mütercimlik et ona!...

ÖZDEN HANIM- Pes doğrusu... Bu kadarını da beklemiyordum. Pek âlâ!

CANDAN- (Kuman'a olanları aktarır, Kuman'ın dileklerine tercüman oluyor) Babacığım sizi ve annemi çok seviyor, sizin için daha fazla şeyler yapmak istiyor, ancak imkânlarının şimdilik bu kadar olduğunu söylüyor ve ekliyor: Türkçe' yi tam öğreneceğim...

ASIM USTA- Biz de kendisini oğlumuz kadar seviyoruz, söyle ona kızım.

CANDAN-(Eğilir Kuman'a gerekli şeyleri nakleder, Kuman çok mutlu olmuştur, kendine hâkim olamaz, Candan'ı sarılıp öpmek ister, Candan irkilir, kaçır) Affedersiniz, babacığım, (özüne kalmaz)

ASIM USTA- Hööst! Ulan burada benim yanımdasın!

KUMAN-(İrkilir, ama anlamaz) Candan ne oldu? Baba kız dı? (takılarak konuşur)

CANDAN- (Kuman...)(İngilizce bir şeyler kem küm eder) Yok kızmadı, yalnız el şakalarını yasaklamıştır...

KUMAN-Ama ben yok şaka, ben var sevmek...

ASIM USTA- Kızım sevmeyi de yasakladığımı söyle şuna!

KUMAN-Ama babacığım sevmek güzel.

ASIM USTA-İti harmana koşma hikâyesi geldi aklıma kızım... Bizim memleketin birinde adam harmana koşacak öküz bulamamış, nihayet iti koşmuş. Fakat gel gör ki, it birazdan harmana ihtiyaç gidermeye kalkınca bin pişman olmuş... Nihayet harmandan olduğu gibi iti de açır kovmuş...

KUMAN-Candan baba kızdı? (Can-da-n baaba kız dı şeklinde telaffuz eder)

CANDAN-(Araya söz katar)Kuman babam hasta (anlamaz, bir daha anlatır)

KUMAN-Özür diliyorum. (Bu defada kendini unuttur, ayağını uzatır, yayılır.)

CANDAN-(Kuman anlamasın diye babasına sert, hızlı bir şekilde) Babacığım sakın belli etme!

ASIM USTA-Her söze kulak kabartıyor. Ama sen bazı yasaklarımızın varlığından haberdar et...

CANDAN-Babacığım, çok iyi diyorsunuz, ama benim de lisanım o kadarına yeterli değil, hem şunun şurasında birkaç aylık birlikteliğimiz var...

ÖZDEN HANIM- Kızım o senden önce lisan öğreneceğe benzer, sen onun lisanını öğreninceye kadar.

KUMAN- (Candan'ın kulağına eğilir, bir şeyler söylemek isterken, Candan irkilir, kaçır, bu defa gülme sırası ondadır...) Biz gidelim demek istiyom... Yok sevmek!... Heeee! (Seyirciye dönüp ağzını alabildiğince açarak uzun uzun güler)

CANDAN-(Toparlanır)Allah hayrını versin, gene bir gaf zannettim...

ASIM USTA-Yavaş yavaş biz de alışacağız, o da kızım!

KUMAN-(Gitmekte kararlıdır) Biz gidiyoruz...

CANDAN - Babacığım Kuman, sizden gitmek için, izin istiyor, tadında bırakalım olmaz mı?

ASIM USTA - Hay hay kızım, sık sık gelin (vedalaşır Kuman artık el öpmeye başlamıştır)

ÖZDEN HANIM - Aferin oğlum Kuman, bakarsın bu öbürlerinden daha iyi olur (Candan ve Kuman giderler.)

II.SAHNE

Yaşlı çift dertleriyle baş başa kalmıştır, bir anda hava değişmiş, eski karamsarlıkları gelip yerine oturmuştur.

ASIM USTA - Hanım ilaçlarım... Gene unutmayalım, yalnız kalınca insanın aklına hemen derdi, ilacı geliyor...

ÖZDEN HANIM - Tamam... Zamanı da gelmiş. A! (Torbayı açar, içinden bazılarını çıkarır, bir bardak suyla birlikte uzatır, verir.) Kafam karıştı hangisini verecektim acaba? Haaa şunlar... (İlacı uzatır)

ASIM USTA - (İlacı içer) Bu zıkkımlar zehir mi zehir! Ağzım, boğazım yanıyor bunları içince. Üstüne bizim memleketin elmasından olsa da yesek şimdi... O kelek turşuları, o simit kokuları, kışın bozacının zil sesi, hep gözümün önünde tütüyor. (Dalar gider böylece)

ÖZDEN HANIM - Gene eski günlerine döndün Asım!

ASIM USTA - lıh, ıh, midemi sızlattı bu ilaç, içince hep öyle oluyor... İnsan bunca yıllık mazisinden nasıl kopar? O şirin evlerim, o cıvıl cıvıl işleyen dükkânım, şakalaştığımız o esnaf arkadaşlar, bazen ezanı erken okuyup hışmıma gelen müezzin... Burunumun ucunda tütüyorlar... Şu pencereyi açtığımda gelen hava bile yabancı be... Yabancılık her şeye sinmiş. Domuzdan kaçardık, yedi-

ğimiz besinlerin içinde var mı, yok mu bilemiyoruz...

ÖZDEN HANIM - Keşke şimdi bir başka kızımız gelse, gene azcık derdimizi unutsak... Ben mutfağa gideyim, hadi sen acık uyu olmaz mı Asım?(Hanımı çıkar)

ASIM USTA – (Kendi kendine söylenmeye başlar)Bu meret yatakta da yatılmıyor ki... Nerde o bizim yün yataklar, o nefis sebze ve meyveler? ... Çok usanıyorum... Gazete yok, bari bir çanak peydahlasak da bir yerli, ya da ulusal televizyonumuzu izlese olmaz mı? Ama o da ters birader... Senin gecen, onların gündüzü, onların gecesini, senin gündüzün... Düzenimi değiştirmem lazım. Hem o külfeti kim karşılar?

ÖZDEN HANIM – (Kapıya gelir söze girer) Doğru, tedavi giderlerimizi Hakan karşılıyor, hastalığından beri işsizlik bürosundan aldığımız para ancak boğazımıza yetiyor... Bir ekstra masraf çıkarsa insan balığın kumda kalması gibi kalır...

ASIM USTA - Hadisen işinebak, ben biraz uyuyayım (Yorganı kafasına çeker, Özden Hanım gider, yorganın altında bir debelenmeyle uyku kaçır, yine söylenmeye başlar...) Hay Allah, biraz uyuyayım dedim, ama bütün geçmişim önüme geldi, uyku sırta kadem bastı... (Kalkar, el çırpar, odanın içinde gezinir, okunacak bir şeyler arar, nafile) Şuracıkta bir Kerem ile Aslı hikâyesi, onun yanında Battal Gazi Destanı olsaydı, bana bir arkadaş gibi olurdu. Çok tedbirsiz gelmişim... (Sırtını bir zaman kaşır) Zamanla geleceğimizi iyi hazırlamadığımız gibi... (Ayağını ovuşturur) Bütün bunları şimdi anlıyorum: Kendimize bir "Fildişinden kule" icat ettik, çekildik içine, dünyadan ayrı yaşadık hep... Ya da perişanlığımıza hep başka sebep aradık, suçu üzerimizden attık, yan gelip yattık... Sıkışınca da vatan denilen o aziz nesnenin terkini bile mubah gördük... Öhhhö-öööö öhhö... (Durur, nefesini toplamaya çalışır, göğsünü sıvazlar)

Bu yapılırmıydı? Bizim o güzel vatanımız Arap'ın çölü; Fin'in buzlu ülkesi kadar da mı olamadı... (Karşısında bir kimse varmış gibi nefret kismaya başlar.) Onlar birkaç binlik tarihlerini aynı topraklarda sürdürürken, biz oradan oraya, 'Bura olmadı' şuraya... Bu tecrübemiz çok pahalı arkadaş! (0 anda zil çalar, telefon zilidir) Alo buyurun! Evet! (Özden Hanım gelir)

ÖZDEN HANIM - Asım hani sen uyuyacaktın? Yoksa uyurgezer misin?

ASIM USTA - (Telefondakine) Sağol evladım, açtırdığın iyi oldu...

ÖZDEN HANIM - Candan mı Asım?

ASIM USTA - Ne sandın? Telefonumuzu açtırmış, gözlelerinden öpüyorum kızım.

ÖZDEN HANIM - Sağolsun, selamlarımı söyle (Telefon kapanır) ASIM USTA-Hanım!

ÖZDEN HANIM - Efendim? Gene ne oldu Asım?

ASIM USTA - Acaba diyorum ülkemize gitmenin yolunu bir arasak... Belli olmaz, bakarsın gerçekleşir ha?(Ümitsizce güler) Hı hı hı... (Derin derin dalar, yeri gözetlemeye başlar)

ÖZDEN HANIM - Umutlarını yitirdin mi, her şey bitmiş demektir! İnsan umudunu hiç yitirir mi? Neden geri dönme işi imkânsız olsun ki?

ASIM USTA - Hay yaşa be hatun! Sen benden erkeksin... (Hanımını över), o anda telefonun zili çalar.)

ÖZDEN HANIM - (Telefonu alır)Efendim, evet, Handan

sen misin yavrum? (Bir müddet dinler) Ey, sonra ne zaman oldu? (Telaşlanma) Evet kızım biraz metin ol evladım... Peki (telefon kapanır)

ASIM USTA - Üzücü bir şey mi Hanım?

ÖZDEN HANIM - (Çok tereddütlü)Vallahi ne desem bilmem... Hem öyle, hem değil... Handan'ın kocası, almış uyuşturucu. Sızdığı yerden bir daha kalkmamış!

ASIM USTA - O bizim için çoktan ölmüştü Hanım...

ÖZDEN HANIM - Ne de olsa ölen insan... Hem de Bey'i!

ASIM USTA - İnsan, insanlık şerefiyle insandır... Bir maymun gibi hayat sürmeye kalkan, işte böyle, insanlık muamelesi görmez!

ÖZDEN HANIM - O mendeburun pençesinden ancak feleğin yardımıyla kurtulabildi zavallı kızım... Çok çekti... Yakında gelecek, bari eski defterleri karıştırmayalım Asım, olmaz mı?

ASIM USTA - Tamam tamam, hadi neyse... Hem zaten bir şey olduktan sonra o şeyin üzerine gitmenin faydası ne? Tamam, gelsin, gelsin... Şunun şurasında zaten yalnız yaşıyoruz. O da gelir, biraz evimizin muhabbeti olur...

ÖZDEN HANIM - Hele bir gelsin yavrum, biraz dinlensin. Hem diğer evlatlarımıza da bir haber vereyim... (Telefonla Candan'a ve Reyhan'a haber verir) Aaa! Hem Reyhan, hem Hakan, yarın onlar da buraya varacaklarmış...

ASIM USTA - Akşam olmuş, yatağa girmişler, fakat konuşma halleri devam etmektedir.) Ee... Madem geleceklerin var, bari bir iki hazırlık yap hanım! Çocuklara ikram edelim.

ÖZDEN HANIM - Burası nere bey? Memleket mi ki, dip, köşe dolu olsun? Hadi uyumaya bak da yarın çocuklarımızı daha dinç kafayla karşılayalım... (Işık söner, sahne kararır, bir müzik sesinden sonra, sabah olmuştur atık...)

III.SAHNE

Kapının zili çalar, heyecanla kalkıp kapıya gidilir. Gelen Handan heyecanla içeriye girer. Öpüşmeler, ağlamalar olur...

ASIM USTA-Kapıyı kapatın, şöyle biraz oturun da kendimize gelelim...

HANDAN - (Ağlamaktan kızarmış gözleriyle, büyük bir hasretle babasının kollarına atar kendisini, ikisi de ağlar) Baba üzgünüm, özür diliyorum...

ASIM USTA - Yalnız sen sorumlu değilsin kızım, biz de sorumluyuz. Bu nedenle, o özür, bizim de özrümüzdür... Hem şimdi senin kocan vefat etmiş, şöyle veya böyle... Ama bize düşen insanca davranmak, .insanlık görevimizi yapmak... Başın sağ olsun kızım!

ÖZDEN HANIM - (Ağlayarak) Genç yaşta şanssızlıkla karşılaştı kızım!

ASIM USTA - Ee... Yeter Hanım! Aklımızı bedenimizde sakı gibi taşırsak, olacağı budur...

HANDAN - Haklısınız (ağlayarak), şu an ben gemisi batmış, dalgalarla boğuşan kaptan gibiyim...

ASIM USTA - Yok kızım! O kadar da değil... Daha biz ölme-

dik... Sen gene bizim evladımızsın...

ÖZDEN HANIM - (Kızına sarılır, öper) Oo, benim güzel kızım, ne de çok kâr etmiş sana. Aslında sana bir müdahale lazımdı, onu biz de zaman zaman düşündük... Fakat Felek çabuk tuttu elini... Kalmadı bize hacet...

HANDAN - (Oturur, çözülür ve içini dökmeye başlar) Anne saçımı süpürge edeyim dedim, ettim de... Hep ben fedakârlık ettim, fakat evlilik denen bu kutsal çatı tek direk üstünde durmuyordu... Nihayet beşik gibi sallandı. Benim gayretlerim onu ayakta tutmaya yetmedi anne... Yetmiyordu. Ben bitmek üzereyken, İlahi adalet yerini buldu... Hak vaki oldu... (Bir an sessizlik olur, kapı zili yeniden çalar) Kapıya ben bakayım anne. (Kapıya vardığında beklenenler gelmişlerdir. İçeri alınırlar, öpüşmeler ve duygusallıklardan sonra konuşmalar başlar.)

CANDAN - (Ağlayarak) Ne oldu abla, beyine bir şey mi oldu? (Sorular, sarılıp ağlamalardan sonra, odaya girilir. Asım Usta ve annenin elleri öpülür, herkes divanda yerlerini alır.)

ASIM USTA - Hepiniz tekrar hoş geldiniz evlatlarım! (yaşlı gözlerini siler) Annenizle beni MAGOSA ZİNDANI' nda görmekle ne iyi ettiniz! Ama olsun, sizi görmek bana dertlerimi unutturuyor... (Gözlerini silerken tebessüm eder.)

ÖZDEN HANIM - Nasılsınız evatlarım? Görmeyeli iyi misiniz? Hele Hakan ve Reyhan, bir denizlere açıldınız mı, bir daha geri dönüşünüz aylar alıyor... Oğlum sizler de anne ve baba olacaksınız, biraz ince düşünün...

HAKAN - İş icabı anne... Hayatta para kazanmak kolay olmuyor. Reyhan'la buraya gelmek için ayakkabılarımızı giyiyorduk ki haberiniz geldi... Biz sizleri asla unutmadık...

REYHAN - Samimiyetimize güvenin baba, aynen öyle oldu...

ASIM USTA - Hiç şüphemiz (?) yok kızım...

CANDAN - (Kuman'la yan yana oturmaktadır) Babacığım bu zindan benzetmesini ben hiç sevmedim. Biz istersek ülkemize gidebiliriz. Kuman'la da zaman zaman bu konuyu görüşüyoruz... Hem gezmeyi o da istiyor.

ÖZDEN HANIM - Bizim için külfetlere girmeyin kızım.

REYHAN - Hakan, bizim geminin uğrayacağı limanlar arasında Suriye'nin LAZKİYE limanı da vardı ya? Orası bize epeyce yakın. Birlikte gitmeyi bir düşünseniz acaba, nasıl olur?

HAKAN - Vallaha bu fikir iyi... Ancak rezervasyon işi, hazırlık işi, onları da hallederseniz, neden olmasın?

ASIM USTA - (İnanamaz) Yapmayın çocuklar, bu işler öyle kolay işler değil...

HAKAN - Baba, ben bizim acentayı bir arayayım, bir sorayım... (Telefonla görüşür.)

ASIM USTA - Etmeyin yahu çocuklar... Ülkemde başımı sokacak evim bile yok... Kimin yanına, hangi yüzle varırım? Her gün birkaç kez mi öleyim?

REYHAN - Sen kalbini geniş tut baba... Hakan'la biz, senin mağduriyetine sebep olduk. Düğün masraflarımızı bile senin kesenden yaptık. Biz o kadar vefasız değiliz. Şu güne kadar yaptıklarımız imkânlarımız ölçüsündeydi... İmkânlarımız şimdi daha geliştii... Bundan sonra sıkıntıya son!

ÖZDEN HANIM - Siz benim yüreğimi hoplatıyorsunuz...

KUMAN - Babbacığım ben eeee araba alıyorum. Hepimiz ara-

ba, aaa sonra gemi, aaa sonra TURKEY!

CANDAN - Yaşa! Gezi için araba benden, diyor...

HAKAN - (Görüşmeyi tamamlamıştır) Müdürümle prensipte anlaştık, bizi Lazkiye limanına kadar götürecekler, oradan da kara yolu ile ver elini Türkiye...

REYHAN - Ay yüreğim hopluyor, ne hoş şey!

ASIM USTA - Eksik olmayın evlatlarım, sağ olun... Ben biraz düşünüyüm. Çünkü oraya gidip rezil olamam! Evimin olduğu yerde, evsiz kalmayı göze alamam ben...

HANDAN - (Manalı manalı) Babacığım "Hak şerleri hayreylere/Arif anı seyreylere/Mevla görelim neyler/Neylerse güzel eyler" sözlerini hatırla...

ASIM USTA - Haaaaa! Şu mesele... Tamam kızım. Kapının zili çalar)

CANDAN - Ben gidiyorum kapıya! (Kapı açıldığında Türk Konsolosluğu'ndan bir görevli olduğu anlaşılır.) Buyurun!

GÖREVLİ - Asım Usta'nın evi mi?

CANDAN - Evet.

GÖREVLİ İ - Kendisiyle görüşeceğim.

CANDAN - Hay hay, buyurunuz. (Eve haber verilir görevli içeri girer)

ASIM USTA - Hoş geldiniz beyim, ben ASIM USTA. Bir ekşiğim mi kaldı vatana hizmet olarak? Yoksa bana da mı bir görev düştü? Kalbim hoplamaya başladı, hemen söyle evladım.

GÖREVLİ - (Tebessümle, emin bir şekilde) Yok yok, siz göre-

vinizi tamamlamış, fakat meyveyi toplamadan gitmişsiniz. Şu gördüğünüz şey ilinizin ESNAF VE SANATKÂRLAR ODASI' nın şahsınıza tevdi ettikleri evin tapusu... Şu da, Emeklilik Cüzdanınız ve Sağlık Karneniz... Ancak bir şeyi daha ekleyeyim: Madem devletimiz ve milletimiz size bu kadirbilirlik örneğini gösterdi. Size de artık ülkenize dönüp orada yaşamak ve maaşınızı oradan almak düşer kanımca... Hem gurbet elin kahrını çekmekten kurtulursunuz, hem de vatanınızda olmuş olursunuz... Ben sizlere sağlıklı ve uzun ömürlü günler diliyorum, vaktim dar olduğu için izninizi diliyorum...

ASIM USTA - Yo! Yooo! Yooooo! Katiyyen olmaz... Benim bir kahvemi içmeden seni hayatta bırakmam! Sen hele bir otur evladım... Hanım çok acele bir kahve yap! Birlikte bir mutluluk kahvesi içelim...

GÖREVLİ - Bey Amca o mutluluk kahvesini memlekette içelim olmaz mı? Zira biz hemşehriymişiz... Şimdi bana eyvallah!(Durmaz, kalkıp giderken Asım Usta uzun uzun arkasından bakarak şaşırıp kalır. Herkes çok şaşkındır. Bir teşekkür konuşması gelir ardından.)

HAKAN - Çok çok teşekkürler ederiz, size ve sizin şahsınızda elçilik görevlilerimize... Bizleri ihya ettiniz, bunu hiç unutmayacağız. Yakında size uğrayıp bir teşekkür ziyaretinde bulunacağız toplu olarak... Selamete gidiniz efendim...

ÖZDEN HANIM - Ben bir rüya görmüyorum değil mi?

CANDAN - Evet evet çok tatlı rüya, ama gerçeğinden...

ASIM USTA - (Yavaş yavaş toparlanır) Olacak iş değil! (Evin içinde takla atmaya, rasgele hareketler yapmaya başlar, bir ara kendini kaybeder, sonra toparlar...) Allaha şükür be! Kadir bilen insan-

lar tükenmemişmiş! Beni mazur görün evladım... Çocuklar bir şeyler ikram edemedik Beyefendi'ye... Olmadı vallahi, ama heyecanımıza bağışlamıştır o da... Neyse sonra ona bir ziyafet çekeriz memleketimizde...

ÖZDEN HANIM - (Herkes çok sevinçlidir.) Eeeey şimdi ne yapıyorsunuz?

REYHAN - Bavullar hazırlanacak, bir iki de hediyelikler, sonra da ver elini Türkiye!

KUMAN - Baba biz gi di yoz mu? Ama tatil herhalde... Bu gelen kim? Bu kâğıtlar ne? Benim kafa karıştıııı...

CANDAN - Yok yok kafan karışmasın Kuman... Her şey çok iyi...

ASIM USTA - İşte şimdi tamam çocuklar! Hazırlıklara başlayın... Beni artık kimse tutamaz burada. (Elini pencereden boşluğa sallar) Elveda yabancı diyar! Seni a...sını sattığımı seniiiiii! Bir daha mı sen! (Dişlerini sıkıp söz saymaya devam ederken sahne kararır.)

IV.SAHNE

Artık Asım Usta ülkesine dönmüş, kendisine tahsis edilen evinde, yorgunluğunu çıkarmaya çalışıp evine alışmaktadır.

ASIM USTA - (Çocuklar gibi heyecanlı ve hareketlidir.) Hanım bilyon mu? Allah'ım aptal kullarını sevindirmek için ne yaparmış?

ÖZDEN HANIM - Yok bilmiyom, ne yaparmış?

ASIM USTA - (Gülerek) Önce eşşeğini kaybettirir, sonra da buldurur ve sevindirirmiş...

ÖZDEN HANIM - İlahi Asım, ne diyeyim sana...

ASIM USTA - Hanım hele şu ilaçlarımızı bi içelim...

ÖZDEN HANIM - Az sabret bey!

ASIM USTA - Neden?

ÖZDEN HANIM - Neden olacak, bakarsın memleket havası, ilaca gerek kalmadan bizi tedavi eder de ondan!

ASIM USTA - O söylediklerinin hiç şakası yoktur! Hem buradaki sular kaymak gibi... Bizim sularımızla zehir bile içilir...

ÖZDEN HANIM- Artık sağlıklı ibadet edecek kadar sağlık bulalım yeter.

ASIM USTA - Neden? Fazlası göz mü çıkarır?

ÖZDEN HANIM - Sadede gelelim Bey!

ASIM USTA - E geldik ya işte...

ÖZDEN HANIM - Öyle değil, birazdan eski komşularımız gelebilir, hem yan odalarda yatan evlatlarımız ki onlar artık bize misafir, birazdan kalkarlar, kahvaltı hazırlamak gerek...

ASIM USTA - Amaaaaan! Hepsini boş ver! Biz buradayız, Hanım kendi ülkemizde... Ben burada artık acıktığımda bir memleket havası teneffüs ederim kahvaltı yerine geçer...

ÖZDEN HANIM - Doğru diyorsun Bey, ama biz aldığımız terbiye gereği boş duramıyoruz işte... Napcan...

ASIM USTA - Boş ver Hanım, bizi mazur görsünler... Biz artık savaştan çıkmış birer yorgun askeriz...

ÖZDEN HANIM - (Durur, kulak kabartır.) Bak yan odalarda hareketlenmeler başladı...

ASIM USTA - İyi ya kahvaltıyı da onlar hazırlar...

ÖZDEN HANIM - Kahvaltılık bir iki şey alınsın...

ASIM USTA - Olur olur... Kuman gider...

ÖZDEN HANIM - İlahi Asım o da yabancı...

ASIM USTA - Ne hınzırdır oooo... Bakarsın altını üstüne getirir şehrin...

KUMAN - (Gözlerini örseleyerek içeri girer) Gunaydın Papa!

Günaydın Mami!

ÖZDEN HANIM - Günaydın oğlum, nasıl iyi uyudun mu?

ASIM USTA - Belli olmuyor mu Hanım...

KUMAN - Uyku güzel, ev güzel, kantri eeee memleket güzel...

ASIM USTA - Hanım sustur şunu, bu birazdan korkarım mahremiyeti de deşifre eder...

ÖZDEN HANIM - Aman ilahi Asım biraz iyi düşün...

ASIM USTA - Sen de iyi düşün (Kuman susar dinlemeye başlar) sonra geç olur ha...

KUMAN - Babacığım sen guuzel...

ASIM USTA - Güzel Kuman güzel...

ÖZDEN HANIM - Hah Asım işte böyle, hep dikine gitme... Biraz biz, biraz o... Alışıp gidicez işte...

CANDAN - (İçeri girer) Günaydın babacığım, günaydın anneciğim! Oh beeee mis gibi bi uyku çekmişim... Gözlerimi zor açtım, kendimi zinde hissediyorum...

KUMAN - Her şey güzel.

CANDAN - (Kaş, göz işareti ile) Kuman sen kahvaltılık (işaretle) bi iki şey al, hem bi hava almış olursun...

KUMAN - Tamam(listeyi alır) ben gidiyo...

ASIM USTA - Ayıp olacak ama...

CANDAN - Olsun baba!

ÖZDEN HANIM - Olsun farzet ki oğlumuz...

ASIM USTA - Hadi elimizi çabuk turalım, birazdan komşular gelir...

CANDAN - Tamam baba ben ablalarımı da uyandırırım... (çıkır)

ASIM USTA - Kızım Canan, Kuman'a iyi tembihledin mi buralarda bi pot kırmasın!

ÖZDEN HANIM - İlahi Asım çok karamsarsın...

CANDAN - (İçeri girer) Siz hiç merak etmeyin, o bir Müslüman'dan daha çok Müslüman, bir Türk'ten daha çok Türk olma sözü verdi bana...

ÖZDEN HANIM - Yaaa! Bizi mahcup ettin kızım!

ASIM USTA - İnşallah... (önüne bakar) Ben görünce ancak inanırım...

CANDAN - Anne kahvaltı masasını artık mutfağımızda düzenleyelim, burası Avustralya değil... Burada her şey kendi usulümüzce düzenlenmiş, hem evimizin planı da çok iyi...

ÖZDEN HANIM - Kızım isterse bu ev kulübeden olsun, gene de oradaki saraya değişmem!

HAKAN - (O an içeri girer) Günaydın, herkeze günaydın... Cennet gibi bi ev vallahi...

ASIM USTA - O Cehennem görmeseydik, bu Cenneti idrak edemeyecektik oğlum!

HAKAN - Sağlık olsun baba(mahcuptur)!

REYHAN - Kuman daha gelmedi mi?
HAKAN - Ben gidip bi bakayım(gider)...
REYHAN - Listeye bi iki şey de sen eklemeyi unutma
CANDAN - Biz artık buralarda kalmayı ciddi ciddi düşünmeye başladık...
REYHAN - (Şaşırır, kahkahayı patlatır.)Nasıl olacak peki?
CANDAN - Zor, ama imkânsız değil...
REYHAN - Biz işimiz gereği öyle şeyleri pek düşünmeyiz...
CANDAN - Siz bilirsiniz
REYHAN- İnsanların doyduğu yer Candan...
CANDAN - Siz hâlâ uslanmadınız mı?
REYHAN - Uslanmak mı? O ne kelime! Biz deli miyiz yani...
CANDAN - Bütün olanları herkes gördü, ben bi daha tekrar mı edeyim yani!
REYHAN - Kimse kimseyi zorla çekip almadı kızım...
CANDAN - Yooo çekti çekti... O kalaylı sözler babamın bile aklını çeldi...
ÖZDEN HANIM - (Kulak misafiri olur, gelir.) Ne o kızlar, çocukluğunuz tuttu yine...
REYHAN - Hiç büyümüyoruz...
CANDAN -Yo yo burnumuz büyüdü...
REYHAN - Seni parçalamak geliyo içimden (yan gözle etrafı

kollar)

CANDAN-Sen dar kafanı parçala daha iyi olur abla... Zira o kafa ocak söndürdü.

ASIM USTA - (İçeri girer) Ben bi tartışma duyar gibiyim, artık faydası yok anlamsız muhasebenin...

REYHAN - Yaşa baba!

CANDAN - İmdatına yetiştin de ondan...(Zil çalar, enişmeler içeri girerler...)

HAKAN - Tam bi şeyler alayım diye markete gitmiştim ki Kuman, eli kolu dolu çıktı karşıma, beni mahcup etti vallahi...

REYHAN - Olsun, başka sefere de sen alırsın olmaz mı?..
CANDAN- Olur olur...

KUMAN - Be be benim kanım zi zil çalıyor...

CANDAN - Kuman'ın karnı zil çalıyormuş! Hadi artık mutfağa! (Herkes sahneyi terk ederken ışıklar söner sahne kararır.)

V. SAHNE

Asım Usta'nın konu komşusu ziyarete gelmeye başlamış, hasretlik giderilmektedir. Komşusu Kazım Usta, eşi Fatma Hanım çifti sahnede yer alırlar.

KAZIM USTA - Asım Bey izin ver şu alnından seni bi daha öpeyim be... Hem hasretliğim giderilmiş olur, hem de seni o çetin sınavdan başarıyla çıktığın için ödüllendirmiş olurum(kutlar)...

ASIM USTA - İster kutlayın, ister 'yuh' deyiniz... Size karşı boynum eğri benim!

FATMA HANIM - Yo yo öyle deme Asım Kardeş, siz zor iş başardınız...

KAZIM USTA - Essahtan öyle, sen Avustralya'ya düş, sona geri çık gel... Olacak iş değil...

ASIM USTA - Desenize ben iyi kıvırmışım len...(Uzun uzun kaş göz işereti ile güler)

ÖZDEN HANIM - İlahi Asım (güler) neşen geldi biraz...

ASIM USTA - Sen ne diyon hanım! Komşularım yanıma geldi ilaç oldular vallahi... Yakında ne tansiyon, ne de bi depresyon... Kalmayacak hiç bi şeyim!

FATMA HANIM - Elini tahtaya vurur) Tü tü buralardan uzak, daha sen genceciksin o dertler düşman başına...

KAZIM USTA - Eeee Asım, yeni de damat getirmişsin len, ithal damat...

ASIM USTA- Öyle oldu Kazım... (O anda damatlar ve kızlar içeri girerler...)

KAZIM USTA - (Eli öpülürken) Hepiniz hoş geldiniz, berhudar olunuz evlatlarım... (Kuman da öper, ensesinden bi yoklar...) Len Asım bunda iyi boyundurukluk ense var ya!

ASIM USTA - Henüz harmana alıştıramadım... Şimdilik boş tur atıyo...

FATMA HANIM - (Eli öpülürken) Hepiniz hoş geldiniz, bize şeref verdiniz...

ÖZDEN HANIM - Şükür kavuşturana...

KAZIM USTA - Bari iyi turluyor mu?

ASIM USTA - Ara sıra turdan çıktığı da oluyor tabi...

KAZIM USTA - Sürç ü lisan eyledik... Adı ne ithal damadın?

CANDAN - "Kuman" Kazım Emmi... Kuman

FATMA HANIM - Kumandan filan mı yoksa?

CANDAN - Yok yok sadece adı Kuman...

KAZIM USTA - (Döner) Eeee Kuman oğlum, nassın, iyimin? Memleketimizi nasıl buldun? Şuna bi anladı ve gızım...

CANDAN - Kuman (kulağına usulca anlatır) Anladın mı?

KUMAN - Hep güzel, çok güzel, ben eeee memnun...

KAZIM USTA - Kuman'a bi alkış... Bizi mahcup etti doğrusu...

FATMA HANIM - Eeee El mi yaman, Bey mi?

CANDAN - Buralarda bi iş ayarlayabilirsek Kuman buralarda kalma sözü bile verdi...

KAZIM USTA - Olur, inanırım; olmamış şey değil... Yeter ki bizler iyi örnek olalım, boşboğazlık etmeyelim...

FATMA HANIM - Böylece bi onlardan, bi bizden olmuş olur...

ÖZDEN HANIM - Handan kızımızı telafi etmiş oluruz...

ASIM USTA - "Hak serleri hayreyler" imiş...

KAZIM USTA - Ben size karşı çok mahcubum, beni affedin... Biraz ön yargılı hareket ettim... Bi daha ileri geri laf etmiycem...

ASIM USTA - Aramızda konuşuyoruz, fazla önemli değil... Eeee siz bizsiz ne yaptınız burada? Hiç arkamdan boşluk bıraktım mı acaba? Yoksa yokluğum hissedilmedi mi?

KAZIM USTA - Hissedilmez olur mu? Şu an sizin burada oluşunuz yokluğunuzun fena halde hissedildiği anlamına gelmiyor mu?

FATMA HANIM - snaf ve Sanatkârlar Derneğini harekete geçirdik, sağ olsunlar, bizi kırmadılar.

KAZIM USTA - El birliği ile sizin geliş işlemlerinizi başlattık...

ASIM USTA - Eksik olmayın...

ÖZDEN HANIM – Size minnettarız.

FATMA HANIM -Seveninizin çok olduğu sizden sonra açığa çıktı...

ASIM USTA - Keşke o sevenlerimiz biz gitmeden önce arabamızın tekerine birer kocaman taş koysalardı da bu göç hiç yaşanmasaydı...

KAZIM USTA - Hani derler ya, İnsanın son ki aklı... İşte öyle bir şey.... İşlemlerin buralara varacağını kim bilirdi... Hem bakarsın bi söz diyen olur, karşı çıkan olur. İnsan önceleri cesaret edemiyor...

ÖZDEN HANIM - Siz yerden göğe kadar haklısınız Kazım Kardeş... Kimse bizi kovmadı. Şimdi de bizi neden engellemediniz diye yakınmada bulunma hakkımız yok! (O arada zil çalar) Kızım bi gelen var ilgilenin!

FATMA HANIM - Sizi bundan böyle daha faal bir hayat bekliyor! Şimdi başka Asım Bey'ler var sırada. Artık onlar için seferber olacağız.

ASIM USTA - (Gelenleri ayakta karşılar.) Ooo Mümin Kardeş! Siz ha!... Şükür kavuşturana... (Biraz heyecanlanır.)İyi misiniz? Yenge Hanım nerede?

MÜMİN HAN - (Heyecanlıdır.) Dur bakalım bütün ahret suallerini bi anda sordun... Önce bi siz hoş geldiniz bakalım... Gözünüz aydın, buralara yeniden kavuştunuz... Anavatana dönmek, Cennete girmek kadar güzeldir, bunu siz dana iyi anlamışsınızdır...

ÖZDEN HANIM – Hem de nasıl...

MÜMİN HAN - Derede atı öldürmeden baytar olmak lazım, ama her zaman oluyor işte... Nerede çocuklarım -Hoş geldiniz

Beyim..! Biraz sakin olunuz lütfen, bizi de heyecanlandırdınız... Siz Asım Bey'in nesi olursunuz?

MÜMİN HAN - Az sabret öğrenirsin kardeşim...

KAZIM USTA - Afedersiniz, özür dilerim...

ASIM USTA - Mümin Kardeşim bizim Hakan'ın babası...

MÜMİN HAN - Evet evet, ben sizden özür dilerim...

KAZIM USTA - Öyleyse sana bir müjdem var benim! Çocukların ikisi de burada, çıkın ortaya çocuklar!

MÜMİN HAN - Ne! Madem öyle, niçin hemen ortaya çıkmıyor bunlar? Yoksa yoksa bir hesap mı var?

ÖZDEN HANIM - Öyle şeye onlar inansa da biz müsaade etmeyiz... Siz müsterih olunuz.

KAZIM USTA - Çıkın ortaya çocuklar! Babanızı daha fazla bekletmeyin!

ASIM USTA - Hadi çocuklar çıkın ortaya artık! Zanlara meydan vermeyin!

MÜMİN HAN - (Yavaşça açılan kapıdan girenleri kucaklar, öper) Hoş geldiniz benim yiğit evlatlarım. Ne iyi ettiniz de geldiniz...

(Bocalama ve heyecan devam eder)Hani torun yok mu yoksa? Keşke bir torun da olsaydı... Muhabbete vesile olurdu...

HAKAN - (Gözlerini silerken) Siz de hoş geldiniz babacığım... Annemi neden getirmediniz? (Ağlamaya devam eder) İyi misiniz?

MÜMİN HAN - Bizler çok çok iyiyiz. Annen biraz rahatsızdı oğlum, uygun bir zamanda gelir o da...

REYHAN - Biz gideriz ziyaretine babacığım, ziyarı yok babacığım, ziyarı yok... Yeter ki sizler bu dünyada durmaya devam ediniz...

MÜMİN HAN - (Tekrar sarılır) Ooo beni ihya ettin evladım... Bu sözler duyulur da terki hayat mı edilir? Siz bize yeniden hayat verdiniz...

ASIM USTA - Bazı şeyler zamanla daha iyi anlaşılırmış.

MÜMİN HAN - Bizi örnek alanlar karlı çıkarlar...

KAZIM USTA - “Bir musibet bin nasihatten yeğdir.” derler ya!

ASIM USTA – (Sahnenin önüne gelir) Önce herkesten özür diliyorum terki diyar ettiğim için... Sonra ülkeme ve memleketime dönmem için bana yardımcı olanlara çok çok teşekkürler ediyorum... (Ağlamaklı) Benim ailemin yaşadıklarını kimse yaşamamasın artık... (Sahnenin önünde yere kapanır ve ağlar, oyun biter, ışıklar yanar...)

SON

2008 - BURSA
Ömer SEVİŞ

ÇANAKKALE DESTANI

DRAM

2 PERDE

ÖNSÖZ

Çeşitli konularda senaryo yazmış olmama rağmen, bende derin etkisi olmuş ÇANAKKALE SAVAŞLARI konusunda bir senaryo yazmamıştım. Bu eksiklik beni hep rahatsız ediyordu... İşte ÇANAKKALE DESTANI böyle bir mahcubiyetten ötürü yazıldı...

Otuz yıla yakın öğretmenlik hayatımın dört yılını geçirdiğim Çanakkale şehri ve çevresi, bana buradaki savaşın boyutları hakkına canlı bir örnek oldu... Gerek harp sahasını rehberler eşliğinde birkaç defa gezmiş olmam; gerekse İntepe Gençlik Kampında zaman zaman seminerlere katılmış bulunmam, bende hem bilgi birikimi, hem de bu konuda duygu yoğunluğu oluşturmuştu.

ÇANAKKALE DESTANI, tarih ile menkıbenin el ele vererek, savaşların bir kesitinin seyirciye sunulmasıdır... Bu savaşlarda milletimizin şanlı tarihi ile göğsümüz kabarıırken; insanımızın içinde yüzdüğü hüznün girdabıyla da göz pınarları adeta kurudu... Mağrur eda ile çullanıp en modern harp gemilerini boğaza gönderen güçlü Batı; ilahi adaletin şaşmaz terazisinde dibe vurmuş, deryayı boylamıştır... Çoğu zaman aç ve yamalı Osmanlı Askerinin döktüğü kandan oluşan sel, düşmanı da emellerini de boğmaya yetmiştir... Çanakkale Destanı işte böyle bir haleti ruhiye içinde yazıldı ki oynayanlar ve izleyenler o günleri idrak etsinler...

Bu nedenledir ki, aziz şehitlerimizin hatırası uğruna yapılan her şey, onların büyüklüğü yanında bir hiç kalır: Şair Mehmet Akif onlar için, gök kubbeyi “tavan”; KABE’yi “mezar taşı”; Yedi Kandilli Süreyya’yı “avize”; tüllenen mağrib’i “tülbent” yapmış, gene de gönlü razı olamamıştı...

Çanakkale Destanı, işte bu duygu ve düşünceler ışığından bir huzme oldu... Bu huzme, gerektiğinde, uzun farlar gibi kullanılıp, mazinin karanlık noktalarına ulaşılabilir... Anılan ve kutlanan günlerde ilgililere bir çakmak taşı kıvılcımı olabilir... Belki de hiçbir şey olmaz... İşte o zaman ÇANAKKALE DESTANI yeniden yazılmalıdır...

2006 - BURSA
Ömer SEVİŞ

1.PERDE

I.SAHNE

Ortada bir savaş sahnesi. Ertuğrul Koyu'nun savunmasıyla görevli bir çavuş ve birkaç er, hem çevreyi kolluyor, hem de aralarında konuşuyorlar. Sabahın alacakaranlığı ve uyku mahmurluğu vardır. Perde gerisinde tanıtma müziği (Jenerik) olan ÇANAKKALE TÜRKÜSÜ duyulmaktadır.

YAHYA ÇAVUŞ - Herkes çok dikkatli olsun bu sabah! Boğazda gemi trafiği artmaya başladı...

İHSAN ER - Fark etmez! Onlar bizi iyi bilirler...

HASAN - Yaşa beeeee! Aynısından ben de deyceydim...

İHSAN ER - O zaman, önce sen konuşçen... Olmaz mı?

HASAN - Ha ben, ha sen ne fark eder? Hem ben daha eyi konuşurun...

SARI KEMAL - Şiş! len! Burada koskoca komutanımız var! Ayıp oleyo... (Afyon ağzı konuşur.)

YAHYA ÇAVUŞ - Sabah sabah kimse asabımı bozmasın...

Daha sinirlerim gerilmedi benim... Birazdan bir patırtı anında kimse ağız dalaşına girmesin, yakarım canınızı ha...

İHSAN ER - Komutanım haklı, herkes kendine biraz çekidüzen versin...

HASAN - Aynen öyle!

İHSAN ER - Al benden de o kadar...

SARI KEMAL - Eeeh... Yeter artık len!

İHSAN - (Sinirli) Ne ya! Sen hangi telden çalıyor? Burada komutanımız var...

YAHYA ÇAVUŞ - Tamam! Siz burayı harman yeri sandınız herhalde... Yarenlik etmenin sırası değil... Şu harbi bir kazanalım da sonra sizinle Kırkpınar güreşlerine bilem gideriz... Tamam mı? O güreşler eyi olur, bir cümle alem oraya gelip keyif çatarlar o gün...

HASAN - Nerde o günleeeer! Ah keşke bir an evvel gelse de gitsek...

YAHYA ÇAVUŞ - Yalnız şu kadarını da bilelim ki, düşman topraklarımızda galdıkça biz o güreşleri bilem yapamayız artık. İşte düşman bu kadar kötüdür!

SARI KEAMAL - He vallah doğru söyleyo...

YAHYA ÇAVUŞ - Bu nedenle gemiyi yandan gözleyip arkasını görmenizi istiyecem. Tamam mı? (Etrafındakiler toplu olarak)

MANGA - Tamam! Emriniz olur! (Ses yankılanır.)

YAHYA ÇAVUŞ - Şimdi ayağına yeğın olan iki kişi öne çıksın! (Er İhsan ile Sarı Kemal gönüllü olarak çıkarlar)

İHSAN ER – Hazırız çavuşum (salem durur) !

SARI KEMAL - Zaman kaybetmeyelim komutanım!

YAHYA ÇAVUŞ - Şimdi bi koşum gidip o geminin her yanını görüp bana haber getiriciniz... Hadi marş marş! (Erler koşarak çıkarlar.)

HASAN - Onlar benden atik davrandılar... Ben gidecektim ama... Neyse...

MUSTAFA - Senin boyunun ölçüsünü alacak bir görev de bulunur elbet...

HASAN - Komutanımın vereceği cevabı sen verme... Öyle değil mi Çavuşum?

YAHYA ÇAVUŞ - (Dürbünle gözetlemekle meşguldür) Hepinize güvenim tamdır arkadaşlar! Anlaşılan siz bir hayli dinlendiniz... Bu enerji birikiminiz bize galibiyeti getirebilir... Bütün huysuzluğunuza çare de olur... Bana bir yudum su verin!

HASAN - (Kendi matarasına davranır) Buyurun Çavuşum! Benim mataramda su hazır... (Komutan su içerken, yerdeki dürbünü alır) Hele bir da ben bakayım... Bakalım bu komutanlık nasıl bir şey!...

MUSTAFA - Sana gına gaşığı gibin yakıştı lan...

YAHYA ÇAVUŞ - Ehhhh! Su da bayatmış... Tazesi yok muydu? Boğazımdan accık zor geçti. Neyse sağ ol. Mustafa sen de şu tepeye doğru ileri gözetlemeye çık!

MUSTAFA - Emredersiniz komutanım!(Koşarak gier.)

HASAN - Herkese görev verdiniz bana yok mu çavuşum! Onların gani benimkinden gırmızı mı?

YAHYA ÇAVUŞ - Sen dur bakalım benim kafamı daha fazla karıştıрма, hem o yarenliklere de accık ara verelim... Bunun burası harp!... Birazdan bir el bombası, bir şarapnel, bir kurşun çekirdeği gelir... O zaman iş değişir... Tamam mı artık yarenliğe son!

HASAN - (Boynu bükük) Aylardır hasret olduğumuz o tatlı sohbetlere acık girecek oleyoz, önümüze daş goyuyon çavuşum... Olsun... Biz her şeye razıyız...

YAHYA ÇAVUŞ - Sılda kimlerin var senin?

HASAN - Yaşlı annem ve babam... Bir de kız kardeşim...

YAHYA ÇAVUŞ - Başka kimsen yok mu?

HASAN - İki ağabeyim şehit oldu, amcam şu an cephede...

YAHYA ÇAVUŞ - Aferin sana Hasan! Sen daha ne yeni görevler istiyorsun? Siz ailecek rüştünüzü ispat etmişsiniz zaten...

HASAN - Çavuşum! (Söylemekten çekinir)

YAHYA ÇAVUŞ - Ha? Söyle söyle... İçinde bir şey bırakma...

HASAN - Babamdan ve annemden hiç mektup gelmiyor... Kız kardeşim de okuryazar değil... Ben ne yapayım?

YAHYA ÇAVUŞ - Hele şu sıkıntılı günler geçsin, düşmanı şu mavi sulara bir gömelim... Sana gocaman bir madalya asıp, eline de gapı gibin izin belgesi vercen, öylecek seni evine yollıycem... Tamam mı?

HASAN - (Gitmiş gibi olur)Sağol Çavuşum... Ben gidip geldim bile...

MUSTAFA - (Sırtın arkasından bağırarak gelmektedir) Çavu-

şum! Çavuşum! Şu sırtların arkasında çatışma sesleri geliyo! Oraya gideyim mi?

HASAN - Az bekle ben de geleyim! Tek gitmek olmaz...

YAHYA ÇAVUŞ - Durun bakayım! İkiniz de susun ve yanıma gelin... Burada komutan benim! Kimse kendini komutan sanmasın! Çenenizi kapatın, durun! (Dürbünle gözetlemeye devam etmektedir)

MUSTAFA - (Yakındadır, göğsü inip kalkıyor) Komutanım pek yaman bir çatışma sesi duydum! Gelen sese bakılırsa bunlar düşman mitralyözlerinin sesi...

HASAN - Biraz daha ileri gidip şu çatışmayı daha detaylı verseydin olmaz mıydı? Ha? Görmeden, etmeden ne gafamızı garıştırıyor?

HUSTAFA - (Mahçuptur) Gafanız garıştıysa hemen gideyim... Yeter ki siz rahat olun...(Gitmeye yeltenir)

YAHYA ÇAVUŞ - Dur! Kendi başına iş yapma! Burası asker ocağı... Burada her düşünen düşündüğünü yapamaz!... Geç şöyle dinlen... Hasan!

HASAN - (Öne çıkar) Emret komutanım! (Sert bir selam verir.)

YAHYA ÇAVUŞ - Bir koşum bak bakım şu gözetlemeye çıkanlar niye gelmediler. Başlarına bir iş gelmiş olmasın...

HASAN - Başüstüne Çavuşum! (Selam verir, koşarak gider.)

MUSTAFA - Ben dururken neden ona dediniz Çavuşum? Yoksa bana güveniniz kalmadı mı? (Küser gibi olur...)

YAHYA ÇAVUŞ - Yo! Yo! Yooooo! Sen hiç öyle sanma... (Gi-

der boynuna sarılır.) Burası asker ocağı... Hem de harp anındayız... Yorulan dinlenir, dinlenene de yeni görev verilir... Şimdi anladın mı?

MUSTAFA - Hıııı! Tamam... Sağol komutanım...

YAHYA ÇAVUŞ - (Elindeki dürbünü alır gözetlemeye devam eder, uzun uzun bakınırken Mustafa'ya döner:) Mustafa senin kimin var silada?

MUSTAFA - Bir annem, bir ninem, bir de (Söyleyemez, utanır)

YAHYA ÇAVUŞ - Eeee? Bir de? Kim?

MUSTAFA - (Utanır, sıkılır) Küldökenim komutanım...

YAHYA ÇAVUŞ - Şunu ne kadar uzattın be! Kısa yoldan Hanımım desene!

MUSTAFA - Bizde o yüzsüzlük yok Çavuşum...

YAHYA ÇAVUŞ - Ne yer, ne içerler?

MUSTAFA - Vallahi bilmem, ben gelirken çuvalın dibinde birazcık un vardı... Şimdi o da bitmiştir...

YAHYA ÇAVUŞ - Eeee başka? Başka bişey yok muydu?

MUSTAFA - Vardı komutanım vardı... (önüne bakar)

YAHYA ÇAVUŞ - Ne vardı?

MUSTAFA - Namuslu bi komşum vardı... Gelirken onlara emanet etmiştim...

YAHYA ÇAVUŞ - Haaa! İyi öyleyse... Senin keyfin saz...

MUSTAFA - Eeee biraz... (önüne bakar) Ama gene de el eline mahkûm olmak keyif vermez insana komutanım...

YAHYA ÇAVUŞ – Bak yine yanlış anladın... O komşu en tükenmez hazineden daha değerlidir tamam mı? (O an ayak sesleriyle sipere doğru gelenler vardır.)

MUSTAFA – Ayak sesleri duydum, bi gelen var! Bak bak hem de koşarak!

YAHYA ÇAVUŞ – Bizimkiler olmalı... İnşallah hayır haberle dönerler...

MUSTAFA – Ya başkalarıysa? (Endişelidir.)

YAHYA ÇAVUŞ – Telaşlanma!... Başkası bu topraklarda öyle dörtlüye koşamaz...(Gelenlerin silueti belli olmuş, bunlar gözetlemeyle görevli kişilerdir.)

MUSTAFA – Hoş geldiniz! Hoş geldiniz! (İhtar alır...)

YAHYA ÇAVUŞ – Sakin ol! Söz hakkı verilmeden konuşma... (Gidenler gelmişlerdir...)

HASAN – (Göğsü inip kalkıyor) Çavuşum bunların haline bakılırsa durum vahim!

İHSAN – Evet evet komutanım! Hem de çok vahim! (Ortalık iyice aydınlanmış, uzaktaki gemi biraz daha yakından gözükmektedir...)Bu gemi (sözü kesilir)

YAHYA ÇAVUŞ – Yoksa düşman gemisi mi? (Bir telaş başlamış, telsiz ile yakın cephenin komutanından yardım istenmiştir.) Alooo! Bize acele taze kuvvet! Bol miktarda mühimmat! Vakit geçirilmesin! Tamam! (Gelenler söze girerler)

İHSAN – Bi gocman siyah kömür gemisi... Emme essahta öyle değil! İçi cepane dolu... Hemi de arkasında belki yüz dene sandaliple bağlanmış geleyo! Sandalların içinde de ayaküstü duran askerleri tetikte bekleyo...

MUSTAFA – Allaaaah! Desene bize gün doğdu!

İHSAN - Elimizi çabuk turalım!

MUSTAFA – Şimdi nolcak?

YAHYA ÇAVUŞ – Şiiiiii! Sakin olun haaaa... Susun, beni dinleyin... Şimdi biz taze kuvvet gelinceye kadar savaşmak zorundayız...

MUSTAFA – Emret komutanım! Zaten çarpışma durduğundan beri bir kaşınım başlamıştı...(Hafif kaşınır)

İHSAN – Hadi hemen koşalım...

YAHYA ÇAVUŞ – Biz önce şu mitralyözünü alalım, o gemiyi yandan gören tabyaya koşalım! Gerisi Allah kerim... Hadi marş marş! (Epey bir koşuşturma olur ve mitralyöz yerine kurulur. Tam tekmil yan tabyada ateş başlamıştır artık. Ortalık kurşun sesleriyle dolmuş; sis, görüş mesafesini kısaltmış; çatışma iyiden iyiye kızışmıştır...)

HASAN – Gemi gene ilerlemeye devam ediyor komutanım!

İHSAN – nu nasıl durduracağız?(Top, tüfek sesleri arasında ses iyi duyulmuyor.)

YAHYA ÇAVUŞ – Sizin ondan endişeniz olmasın! Siz sandallardaki askerleri yaylıma devam edin, o gemi birazdan durur...

HASAN – Tamam da iyi nişan alalım, çünkü mermimiz çok değil...

YAHYA ÇAVUŞ – Aferin aslanlarım siz benden daha iyi biliyorsunuz her şeyi... Birazdan Kolağası taze kuvvet ile gelecek... Biz onlar varmadan bitirelim belki...(O an bir şarapnel gelir; hem makineli, hem de erlerin bazısı etkilenmiştir...) Allaaaah! Ha gay-

ret! Korkmayın! Sağ olanların bazıları yaralılara tedavi uygulasin, diğçerleri de makineliyi çalıştırmaya gayret etsin...

MUSTAFA – Komutanım ben yaralılarla meşğul olayım!

HASAN – Kan kaybı olanlara ne yapalım?

İHSAN – Pantolon paçalarından bir tütsü yapıp yarayı dağlayın!... Çavuşum makineliyle meşğul...

YAHYA ÇAVUŞ – Aferin aslanlarım benim! Bu da gelir geçer... Ben makineliyi çalışır duruma getireyim, yaralılarla da ilgilenirim! Ama önce makineli...

İHSAN – (Makinelinin çalıştığını görür) Hay yaşa! Makineli çalıştı! Şimdi onların sonu gelmek üzere... Yaşa Çavuşum! (O sırada tüsüler yapılıp yaralar sarılmaktadır.)

MUSTAFA – Merkeze bildirelim komutanım... Taze kuvvet daha fazla gecikirse kayıplarımız artacak...

HASAN – (Döner tabyaya bakar, başını kaldırır çatışmayı izler.) Çavuşum! Çavuşum! Ne olacak şimdi? (Artık çareler tükeniyor, çatışma uzuyor, yaralılar perişan... Taze kuvvet hala gelmiyor...)

YAHYA ÇAVUŞ – Önce makineli çalışacak, şu sandalları taramaya devam edecek! Ardından her şey düzeli! Tamam mı? Kimse daha fazla canımı sıkmasın! Yoksa harp halidir, beylik tabancamı çeker temizlerim kendi kafasına göre çene çalanı! Herkes daha metin, daha kavi, daha cesur olmak zorundadır... Anlaşıldı mı?

MANGA – (Yaralılarla birlikte) Anlaşıldı komutanım!

YAHYA ÇAVUŞ - Olmadı olmadı! Sesiniz az çıkıyor!

MUSTAFA – Komutanım yaralılar da sizinle birlikte çarpışıyorlar daha ne olsun! Ama...

YAHYA ÇAVUŞ – Aması?

MUSTAFA – Şehitlerimiz size iştirak edemediler, ses ondan az çıktı...

YAHYA ÇAVUŞ – Yaaaaa! Öyle miiii! Bak bunu henüz düşünmemiştim... Bizim makinelimiz gibi onların şarapneli de bir sürpriz yapmış... Harp bu arkadaşlar! Kalanlarla yola devam etmek zorundayız... Birazdan taze kuvvet gelecek! Mitralyöz hiç susmayın! Ateeeeeeeş! (Manga toparlanmışken birazdan bir şarapnel parçası daha isabet eder.)

İHSAN - İkinci vukuat komutanım! (Siperde çarpışmakta olan erlerin bazıları şehit, bazıları yaralı...)

MUSTAFA – Hay Allah! Kambur üstüne kambur... Çarpışacak adam kalmadı zahir!

HASAN – (Ağır yaralıdır.)Bana bir yudum su! Laa İlahe İllallah! (Matarasından su verilmeye çalışılırken, kucakta ruh teslim eder.)

MUSTAFA – Ben delireceğim komutanım! Şu hale bak! En sevdiğim insanı da kaybettim... Birazdan bizleri de aynı son bekliyor!

İHSAN – Sabret! Savaş erkek işidir! Çavuşum şu deliye bir şeyler oluyor...

YAHYA ÇAVUŞ – Ben geri kalanların ölmemesi için şu mitralyözü bir saniye bile susturamam! Siz metin olun... Ben kardeşiniz bir destan yazmak üzeredir! Belki yüzlerce yıl okunacak... (Mangadan geriye üç kişi kalmış, onların da biri yaralıdır...)

İHSAN – Sahi biz onları yenecek miyiz? (Yahya Çavuş'un yanına gider.)

MUSTAFA – Al şu beşliyi, sen de ateş et! Aylak durmanın zamanı mı?

İHSAN – Ben Çavuşumun cengini izlemekten zevk aleyom... Hem düşman sinek kadar, beşliyse tek tek kurşun ateyo... Heç düşman böylelen biter mi... Ben varıp şu sandallara bir tekme vurayım! Ters dönsünler... (Ayağa kalkar, isabet alır...)Allaaaah! Bana bir yudum su! (Su verilirken) O tekmeyi artık siz vurun... (Başı düşer...)

YAHYA ÇAVUŞ – (Ateş etmekten geri bakmaya fırsat bulamaz...) Ha gayret arkadaşlar! Bilirsiniz azdan az gider, çoktan çok... Bizler tükensek de bu topraklar bizim nesillerin elinde kalmaya devam edecek... Çünkü onlar bitti... (Ateşi keser) Ama gel gelelim bizim mermi de bitti... Bana bir yudum su ...

MUSTAFA – Suyumuz da kalmadı komutanım... Ama ben yine de cesetlerin içinde bir matara bulmaya çalışayım...(Kalkar aramaya başlar)

YAHYA ÇAVUŞ – Yok yok! Gel buraya! Bırak onlar kendi varlıklarıyla baş başa kalsınlar... Onların hatıralarına artık kimse dokunmasın... Onlar şimdi birer müşir, general...

MUSTAFA – Sahi Çavuşum düşman gemisi ne oldu?

YAHYA ÇAVUŞ – (Dürbünü alır, gözetlemeye başlarken) Duruma bakılırsa bir ilerleme yok...

MUSTAFA – Eeee Çavuşum o kurşunlar boşa mı gitti!... Allah rast getirmiştir...

YAHYA ÇAVUŞ – (Telsizi alır, merkez ile görüşmektedir) Mangamızdan iki kişi kaldık, cephanemiz ve erzakımız kalmadı! Ancak düşman gemisi artık ilerleyemiyor! Herhalde koyun sığ sularına dayandı... Ama sandallardan hiç kimse inip kıyıya çıkmıyor!

Bunda bir hikmet var...(Mustafa söze girer)

MUSTAFA – Ya onlar kâmilen mermi yemişlerse! Allah bilir, içlerinde bir tane bile sağ kalmamıştır... (O anda düşman subayı teknelerdeki askerlere emir verir, kıpırdanma olmayınca teknelerden birine tekme vurur ve ayaküstü donmuş asker hep birden suya dökülür o anda...)

MUSTAFA - Anaaaa! Komutanları teknelere bi tekme vurdu, tekne ters döndü, içindeki ler de suya döküldü... Ulen bunlar yemiş zokayı! Artık zil takıp oynamak geleyo içimden...

YAHYA ÇAVUŞ – Tam senin dediğin gibi olmuş! Kalk şu şehitlere müjdeyi ver artık... Zaferi biz kazandık, onlar rahat uyusunlar... (Dürbünle tekrar bakar)

MUSTAFA – (Kalkar, tabyayı gezer, az önce düşmana birlikte karşı koydukları bu kahramanlara tek tek bakar, gözleri yaşlı ama içi de ferahtır...) Bu kahramanlar haberi almış bile çavuşum! Bak hepsinin yüzü gülüyor...

YAHYA ÇAVUŞ – (Kalkar, tabyayı gezerken) Hey gidi koca manga hey! Düşmanın iki bin askeri şu an sandallarla suya ters dönmüş durumda... Onların o mağrur komutanı hücum emri veriyor ama cansız bedenlere sesleniyor... İşte bu bir destandır... Bu destanı da siz yazdınız! (O anda sahne gerisinden bir fon müziği eşliğinde şu ses duyulur)

DÜŞMAN ALAY SANARDI O KAHRAMAN ERLERİ;

OYSA BİRKAÇ ER BİR DE YAHYA ÇAVUŞ'TU...

BÜTÜN GÜN KAHRAMANCA DÖVÜŞTÜLER;

AKŞAMA ALLAH'A KAVUŞTULAR!

(Sahne son bulur)

II.SAHNE

Düşman, Arıburnu Yarımadası'na güneyden çıkarma yapma planları içindedir... Bu bölgeyi savunmakta olan komutan, kıyı boyunca, nöbetçiler dizer... Ege gözetim altına alınmaya çalışılır... Temsili bir tabya ve karşıda deniz...

KOLAĞASI HAŞİM – Bana iki yiğit lazım! (O anda bütün bölük yanına koşmaya kalkar) Yo yo! Bu kadar demedim... Bilirim hepimiz yiğitsiniz ama sadece iki kişi lazım bana...

BİRİNCİ ER – (İki adım öne çıkar) Biri ben komutanım!

KOLAĞASI HAŞİM – Yüzme biliyor musun?

BİRİNCİ ER – Kara Deniz uşağyım...

KOLOĞASI HAŞİM – Tamam öyleyse... Bir arkadaş seç kendine...

BİRİNCİ ER – (Geriye döner) Hasan! O da Kara Denizlidir komutanım...

KOLAĞASI HAŞİM – İyice yanıma gelin! (Onları yanına alır, uzun uzun konuşurlar) Tamam mı? Siz o şamandırayı alıp iki yüz metre aşağıdaki yarın önüne çekeceksiniz... Ama kimse görmeyecek... Hazır mısınız?

ERLER – Hazırız komutanım!

KOMUTAN – Emir tekrarı yapın bakayım...

ERLER – Açıktaki ışıklı şamandırayı yarın önüne çekip bırakacağız komutanım!

KOMUTAN – Öyleyse göreve! Marş marş! (Erler koşarak uzaklaşırlar, Komutan çevreden bir askeri çağırır) Sen gel buraya! (Asker gelir) Adın ne senin?

ER – ENVER! Komutanım... Adanalıyım... İki yıldır sıldan ayrılıyım...

KOMUTAN – Ben de onun için çağırdım seni... Biraz üzüntülü gördüm. Evde kimin var?

ER – Bir hasta annem, bir eşim, bir de küçük çocuğum var komutanım...

KOMUTAN – Peki haber alıyor musun?

ER – Mektupları altı aydır kesildi... Ola ki annem öldü...

KOMUTAN – O nereden çıktı şimdi?

ER – Mektuplarımı annem yazdırırdı... Mektup kesildiğine göre annem yok...

KOMUTAN - Hanımın okuma bilmez mi senin?

ER – Bilmez... Yakınımızda bir imam bilir... Hanım da ona ulaşamaz...

KOMUTAN – Sen hiç dert etme... Ben şuben kanalıyla kısa sürede haber alırım. Keşke daha önce yanıma gelseydin...

ER – Allah sizi başımızdan eksik etmesin komutanım! (Selam

verir, huzurdan ayrılır.)

KOMUTAN – Çavuşlar ve onbaşılar gelsin! (Kısa sürede karşısında tam tekmil yerlerini almışlardır.) Bundan böyle her çavuş ve onbaşı mangasındaki sıkıntısı olanları tesbit edecek ve bana bildirecek... Tamam mı? Hadi marş marş! (Çavuş, onbaşı yerlerine dağılır. Ufukta bir hareketlilik vardır.) Takım Çavuşu! Hele bir toplanma düdüğü çal! Bölük toplansın!

ÇAVUŞ – Emredersiniz komutanım (Düüüüüüt sesi kısa sürede erati toplanır.) Bölük emir ve görüşlerinize hazırdır komutanım!

ONBAŞI – (Öne çıkar, selam verir.) Benim mangamda Bitlisli Kazım'ın bir vukuatı oldu komutanım!

KOMUTAN – Ne gibi?

ONBAŞI – Silahı temizlerken bacağından vurulmuş... Durumu ağır...

KOMUTAN – Hemen revire kaldırın! Başka bir diyeceği olan var mı?

BAŞKA ONBAŞI – Benim mangamda Kastamonulu Halil ailesinden mektup almış, durmadan ağlıyor efendim...

KOMUTAN – Derdi neymiş?

BAŞKA ONBAŞI – Sorduk, söylemedi komutanım...

KOMUTAN – Çağır gelsin o zaman... (Koşar, çağırmaya gider.) Takım Çavuşu!

TAKİM ÇAVUŞU – Emret komutanım!

KOMUTAN – Şu uzakta gelenlerin kimler olduğunu, bir koşum, öğren, gel!

TAKİM ÇAVUŞU – Emredersiniz komutanım! (Koşar)

KOMUTAN – Nerde o Halil?(Halil gelmiştir) Senin derdin ne oğlum? (Durur, tekrarlar) senin derdin ne oğlum?

HALİL – Size daha sonra söylesem olmaz mı Komutanım

KOMUTAN – Kulağıma söyle... (yanını çevirir, dinler) Hallederiz... Şubene bir tel çekerim, onlar orada ne güne duruyor! İlgilenirler... Bir evin onarımı zor değil... Diğer ihtiyaçlar için de ayrıca direktif verilecek... Siz sakın olun... Başka sıkıntısı olan?

ER – (Huzura çıkar, selam durur) Komutanım üst baş diye bir şeyimiz kalmadı... Yamalık dikmekten, yalın ayak gezmekten bizar olduk... Hele bit ve pire ki, sormayın gitsin! Bu dertlerimize bir çare ... (Selam verir, çekilir.)

KOMUTAN – Anlaşıldı oğlum (Gözleri dolar.) Şu düşman bir temizlensin... İkinci temizliğe de başlayacağız... Bu vatan bizim oğlum... Bugün aç olsak da; yarın karnımızı doyuracak nimeti de, özlediğimiz saadeti de buluruz... Haaa az kalsın unuttuyordum, birazdan bir çatışma çıkarsa gerekli olan hazırlıklar tamam mı?

ONBAŞI – İmkânlarımız elverdiği ölçüde Komutanım....

BAŞKA ONBAŞI – Tüfeklerimiz artık iyice laçkalaştı... Nam-lular hararetten dolayı su borusuna döndü... Artık ne çelik kaldı, ne kundak... Fişek ve barut sıkıntısı da cabası...

TAKİM ÇAVUŞU – (Koşarak gelir.) Alman General ile bizim Gazi Paşa ileri uçtaki kuvvetleri denetlemeye çıkmışlar! Belki buraya da uğrarlarmış...

KOMUTAN – Çavuşlar, Onbaşılar! Son hazırlıklar gözden geçirilsin! Komutanlarıma kimse olumsuz bir şey söylemesin! İyi giyimliler, sağlığı zinde olanlar önde dursun! Kimse kişisel konusu-

nu ortaya koymasın! Burası askerlik... Aksi olursa beylik tabancam çalışır... Bu kurallar benim için de geçerlidir...

ÇAVUŞ – İleri göreve gidenler geldiler komutanım!

KOMUTAN – Gelsinler!

ERLER – (Selam verirler) Görev başarıyla yerine getirilmiştir komutanım!

KOMUTAN – Haaa şu şamandıra konusu... Evet evet... Söylediğim gibi değil mi?

ERLER – Haçan ki dedunuz biz de oyle yaptuk!

KOMUTAN – Aferin size aslanlarım... (Döner geri, çağırır) Takım Çavuşu!

TAKIM ÇAVUŞU – Emret Komutanım!

KOMUTAN – Bu kahraman kardeşlerimize bilahare bir takdirname vermemiz gerektiğini dosyalara işleyin!

TAKIM ÇAVUŞU – Başüstüne! Derhal Komutanım...

KOMUTAN – Çok yakınımızda bir denetim var! Çavuş, Onbaşı asla bunu unutmasın! Ayrıca içinizden biriniz gözetlemeyle ilgilensin... (O an telsiz konuşması olur) Tamam! Anlaşıldı Komutanım! Takım Çavuşu!

TAKIM ÇAVUŞU – Emret Komutanım!

KOMUTAN – Bölüğü istirahata alın... Fazla dağılmasın kimse... Zaten karanlık basmak üzere...

TAKIM ÇEVUŞU – Derhal Komutanım! (Koşar, emri yerine getirir.)

BİR ÇAVUŞ – (İleri çıkar selam verir) Komutanım iki esir getirildi...

KOMUTAN – Ne! Esir mi? Hani? Nerde? Çabuk göreyim!

BİR ÇAVUŞ – (Elleri ve gözleri bağlı iki izbandutu huzura çıkarır.) İşte bunlar Komutanım... Nasıl olsa akşam oldu, çatışma susar diye, kafa çekiyorlardı kıyıda... Benim mangam alıp getirdi...

KOMUTAN – (Bakar, inceler, arama yapar) Çözün bunları... Silahları nerde?(Esirler oldukça korkak ve titrek haldeler. Her an öldürüleceklerini beklemekteler. Yabancı dilde bir şeyler anlatıp af dilemekteler.)

BİR ÇAVUŞ – Silahları geliyor Komutanım. Acık ağır da, ondan dolayı gecikti...(Silah huzura çıkar) Bu Komutanım...

KOMUTAN – Vay beee! Hem de makineli... (Esirlere bakarak) Bu silahları bizim için mi aldınız len! Çok işimize yarayacak... Bunları da götürün bölük çamaşırcısına teslim edin... Harp sonuna kadar çamaşır yıkasınlar... Takım Çavuşu!

TAKIM ÇAVUŞU – Emret Komutanım!

KOMUTAN – Esir alanlara da, takım komutanına da birer takdirname verelim!

TAKIM ÇAVUŞU – Derhal Komutanım!

ONBAŞI – Karavana başına! (Bölük karavanaya toplanır. Soğuk bir Mart akşamıdır...) Yemekten sonra türkü çağırınlar var! (Yemek yenir, yanık yanık türküler söylenir... Yemen Türküsü vs.)

ÇAVUŞ – (Türkülerden çok etkilenmiş) Çok mutlu olduk beee! Karşı tarafta düşman siperlerinde bile kıpırdanmalar durdu, onlar bile dinledi sizi...

BAŞKA BİR ÇAVUŞ – Tamam arkadaşlar, fazla uzun sürmesin... Sonra bizim esir aldığımız Anzaklar'ın durumuna düşeriz... (Gülüşmelerin ardından uyku faslı başlar.)

NÖBETÇİ ER – Çavuşum Çavuşum! Yatanlardan biri devamlı ağlıyor! Uyandırırım mı?

NÖB. ÇAVUŞ – Hafif salla yan dönsün yeter! Uyandırıp uykusunu ziyan etme...

NÖBETÇİ ER – (Tamam!) Gider...

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Şu telsizi bir getir! Komutanımla görüşeyim...

NÖBETÇİ ER – (Koşar, alır, gelir) Buyurun Komutanım!

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Alo Komutanım! Açıklarda bir hareketlenme varmış! Büyük gemi kıyıya yaklaşıyor! (Karşı tarafı dinler) Evet, başüstüne! Nöbetçi Onbaşı! Buraya gel!

NÖBETÇİ ONBAŞI – Buyurun Çavuşum!

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Derhal kalk borusu çal! On dakika sonra herkes hazır durumda olsun!

NÖBETÇİ ONBAŞI – Daha sabah olmadı... Biraz erken değil mi çavuşum?

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Sen dediğimi yap! Oyalanma! Yoksa karışmam! Birazdan Kolağası da buradadır...

NÖBETÇİ ONBAŞI – (Hemen koşar)Düüüüüt! Herkes on dakikada tam tekmil olsun! Kolağası'nın emridir! Düüüüüüt! Herkes tam tekmil olsun! (Bu arada uyanamayanları uyandırmaya çalışmış, biri uyanmamıştır... Koşar, gelir.) Komutanım bir kişi kalkmadı... Yanına gittim, salladım gene uyanmadı... Herhal o

tamam...

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Kim?

NÖBETÇİ ONBAŞI – Hani o ağlıyor dediğim Bitlisli vardı ya! İşte o...

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Şimdilik dursun! Onunla uğraşacak vaktimiz yok... Düşman sahile çıkarma yapıyormuş... (O arada Kolağası gelir.)

KOLAĞASI – Hani? Dediğim gibi yaptınız mı?

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Emri ilettik Komutanım! Bir kişi dışında herkes birazdan burada olacak...

KOLAĞASI – Kim o bir kişi? Neden gelmiyormuş?

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Henüz adını öğrenemedim... Gece zaman zaman ağlamış... Tam ilgileneceğim zaman başka iş çıktı...

KOLAĞASI – Çabuk! Çavuşları ve Onbaşılıları çağır!

NÖBETÇİ ÇAVUŞ – Emredersiniz Komutanım! (Koşar, bölüğün tamamını toplar. Herkes birazdan tam tekmil huzurdadır.)

KOLAĞASI – Çavuşlar ve Onbaşılar öne çıksın! (Dediği olur) Kahraman arkadaşlar birazdan belirleyeceğim hedefe doğru bir saldırı yapmak zorundayız! Her Çavuş ve Onbaşı mangasının başında olacak! Manga dağılmayacak! O an vereceğimiz zayıtı hiç düşünmeyeceğiz... Aksi emir almadıkça saldırı ve çarpışma devam edecek! Düşman kıyıya çıkarmaya başladı bile!

ONBAŞI – Süngü takalım mı Komutanım?

KOLAĞASI – Şimdilik yok! Yeri gelirse takarız! Başka bir diyeceği olan var mı?

BİR ER – (İleri çıkar, selam verir) Komutanım boy abdesti almam gerekiyor!

KOLAĞASI – Sen abdestini al öyleyse! Başka? Yok! Öyleyse hücum düzeni al! (Alınır) İstikamet kıble yönünde beliren gemi farıdır! Haydi! Allah yardımcınız olsun! MARŞ! MARŞ! (Sabahın karanlığında, sağa aşağı doğru Allah Allah sesleriyle saldırı başlamıştır. Sahne bir arazi görünümünde olduğundan komutan olduğu yerden bölüğü sevk ve idare edebiliyor.)

TAKİM ÇAVUŞU – (Ön birliklerin uçuruma dayanması üzerine) Komutanım! Askerimiz uçuruma dayandı. Uçurumu aşağıya inmenin imkânı yok! Bazı askerlerimiz aşağıya düşüp düşman askerleriyle boğazlaşıyorlar! Ne yapalım?

ONBAŞI – Çok sayıda düşman büyük bir sessizlik içinde karaya çıkarma yapıyor! O yarın içine yığınak yapıyorlar! (Yavaş yavaş ortalık ağarmaya başlamış, durum anlaşılmaya çalışılmaktadır.)

KOLAĞASI – Bana şamandıra görevi verdiğim erleri çağırın!

TAKİM ÇAVUŞU – Başüstüne Komutanım! (Yakındaki erler hemen çağrılırlar) Komutanım yarın içinde düşman askerleri sıkışıp kalmışlarmış! Bizim hücum etmemize gerek yokmuş! (Erlerden biri gelir)

ER – Buyurun komutanım!

KOLAĞASI – Oğlum şamandırayı yarın önüne koyduğunuzdan emin misiniz?

ER – Evet! Hem de çok eminiz! Hatta devriye nöbeti tutanlara da haber verdik! Kimse oynamasın diye...

KOLAĞASI – Hay yaşa be! Biz bu harbi dünden kazanmışız desene... Gel bi gözünden öpeyim senin... (Kutlarken)Diğer arka-

daşın hani?

ER – O çarpışmada! Bu sualler için iki kişi fazladır dedük!

KOLAĞASI – Beni ihya ettiniz arkadaşlar! Hadi koşun görev... Takım Çavuşu! (Gelir) Oğlum İleri uça haber ver, kimse yarın içine inmesin! Yukarda tetik olun şimdilik...

TAKİM ÇAVUŞU – Emredersiniz Komutanım! (selam verir, koşar)

KOLAĞASI- (Telsiziyle ana kumandayı arar) Albayım! Çok sayıda düşman askeri küçücük bir yarın ağzına sıkışmış! Önlerini kesmiş durumdayız! Yarın duvarlarının dik oluşu temas kurmamıza imkân vermiyor! Emirlerinizi bekliyoruz Albayım!

ONBAŞI – Öndeki düşmanı arkadan gelen düşman çiğneyip eziyormuş!

TAKİM ÇAVUŞU – İnşallah öyledir!

KOLAĞASI – Öyledir, öyledir... Hem de kesin öyledir... O dünkü şamandıra, onları yarın içine çekti ve o yar, artık onlara mezar! Evet... Evet... İlk defa zayıtsız bir muharebe kazanacağız... Ama iş henüz bitmedi... Sakın ha! Eratı rehavete sokmayın zamanından evvel... Hele bir ortalık tam ışıklansın...

TAKİM ÇAVUŞU – Albayım teşrif ederler mi komutanım?

ONBAŞI – Essahtan gelse ne iyi olur...

KOLAĞASI – (Gülümser) Gelirler elbet! Bu kadar büyük bir zafer kazanılır da o ziyaret esirgenir mi?

ONBAŞI – Bir gelen var! (Koşarak gelen başka bir Onbaşı selam verir)

İKİNCİ ONBAŞI – Kolağası ile acil görüşmem gerekir!

KOLAĞASI – Söyle oğlum!

İKİNCİ ONBAŞI – Komutanım ortalık iyice aydınlandı! Düşmanın durumu vahim! Emme velâkin bizim bazı pabuçsuzlarla yırtık şalvarlılar yağmalama istiyorlar... Emirleriniz ne yönde olur komutanım?

KOLAĞASI – Bu konuda çabuk hareket ettiğin için seni kutlarım oğlum... Olanlara gelince... Sakın sakın kimse düşmanın çöpüne el sürmesin! Aksine hareket edenlerin vurulacağını var çabuk söyle!(Harp kazanmış komutan artık mesut bir eda ile mutluluk turları atmaya başlamıştır...)

İKİNCİ ONBAŞI – Emredersiniz Komutanım! (selamlar ve huzurdan ayrılır) O anda Komutanın telsizi bir haber geçer)

KOLAĞASI – Çavuş Onbaşı eratı rahat durumuna alsın... Birazdan kahvaltı verilecek... Muharebe alanından yukarıya doğru çekilsin asker!

TAKİM ÇAVUŞU – Emriniz olur Komutanım!

ONBAŞI – Kahvaltıda ne var acaba?

TAKİM ÇAVUŞU – Zafer çorbası!

ONBAŞI – O nasıl çorba? Yeni mi çıktı?

TAKİM ÇAVUŞU – Buna çorba demek zafere gölge düşürür... Bambaşka bir şey...

ONBAŞI – (çözemez) Allah Allah bunu çok merak ettim doğrusu...

KOLAĞASI – Kahvaltı için elinizi çabuk tutun birazdan Ko-

mutanlarım denetlemeye gelecekler!

TAKİM ÇAVUŞU – (Gerekli emirleri verir, kahvaltı yapılmaktadır.) Kahvaltıdan sonra denetleme var! Kendimize çekidüzen verelim!

ONBAŞI – Hani o dediğin çorba? Oysa yine bol sulu mercimek çorbası içtik...

TAKİM ÇAVUŞU - Bu zaferin üstüne bu çorba pırzola gibi gider...

ONBAŞI- Eh öyle kabul edelim, emme içinde yüzen şu küçük kurtçuklar olmazsa...

TAKİM ÇAVUŞU - Zaruret adalet dinlemezmiş! Biz karın doyurmaya bakacağız... Dahası da varmış...

ONBAŞI- Nasıl?

TAKİM ÇAVUŞU - Nasıl mı? Sen hiç at gübresinden arpa tanelerinin seçilip yendiğini duymadın mı?

ONBAŞI - Hııı, eskilerden duymuştum...

TAKİM ÇAVUŞU - Öyleyse buna razı olalım... Bu ondan evladır...

ONBAŞI-Birazdan üstüne bir yanık türkü de dinlersek baklava gibi olur...

TAKİM ÇAVUŞU - Hah şöyle! Aynen...

BİR ER-Ben “BİR BULUT KAYNIYOR SİVAS ELİNDE” türküsünün çağırayım mı?

ONBAŞI - Şu kahvaltı sona ersin... Hemen başlarsın!

BİR ER - Sazım yok ama...

ONBAŞI - Bugün keyfimiz saz, bu keyifle senin türkün sazlıdan da iyi gelir bize... (Bu konuşmaları kesilir)

TAKIM ÇAVUŞU – Birazdan Generallerimiz de gelecekmış! O zaman hep birlikte keyif çatarız...

ONBAŞI – (Yine anlamaz) Bari bir et yemeği olsaydı... Yanında da soğan... Ha komutanım! Çok mu lüks kaçırdı... Bu kadar büyük zaferden sonra...

KOLAĞASI – Dikkat! Komutanlarımız gelmek üzere! (Komutanlar hızla yaklaşır, komutan karşılar.) Kolağası Kemal! Bölüğü teftişe hoş geldiniz Komutanım!

ALBAY – Merhaba asker! Nasılsın Asker! Afiyet olsun!

BÖLÜK – SAĞOL!

ALBAY – (Yemekte konuşma devam etmektedir.) Kahraman evlatlarım! Düşman, bu defa sizin aklınıza mağlub oldu, iki bin kişisini ve çokça mühimmatını kaybedip boş gemiyle geri çekildi... Buna karşılık biz hemen hemen hiç zayıat vermedik! Bu nedenle size, bu güzel bahar gününde, şu kırların en mutena çiçeklerinden birer tane taç yapıp taksam, yine de takdir hislerimi ifadeye kâfi gelmez! Siz milletinizi de, devletinizi de taçlandırdınız! Kutlu olsun! Düşman, artık haddini bildi... Ama işimiz henüz bitmedi... Aynı gayret ve fedakârlıkla yola devam etmeye mecburuz! Nihai zafer yakındır! Allah yar ve yardımcınız olsun! (Kumandanla tokalaşır ve uzaklaşırlar)

KOLAĞASI – Çavuş! Onbaşı! (Huzurda toplanırlar, kahvaltı son bulur.) İkinci bir emre kadar istirahat veriniz erata. Bu arada eksik ve gedik varsa giderile... Siperler kontrol edile! Bozulanlar tamir edile! Tamam mı? Derhal bölüğe iletin! (Sırtını döner, gider. Türkü

faslı başlar, yanık yanık türküler söylenir, bazı hatıralar anlatılır, çukurdaki düşman cesetlerinin parıldayan gıcır gıcır postallarından, düşmanın muntazam kıyafetinden ve mühimmatından bahsedilir “Çanakkale içinde vurdular beni “ türküsüyle sahne kapanır.)

2.PERDE

I.SAHNE

Perde açıldığında bir kır manzarasından oluşan bayırda Yarbay Mustafa Kemal yer alır. Komutan elinde dürbünüyle çevreyi izlemektedir... Aşağıdan kendisine doğru koşarak gelen askerleri görür ve bekler. Yanına vardıklarında durdurur.

YARBAY M. KEMAL - Niçin koşuyorsunuz?

BİR ER – (Yorgun, içini döverek) Düşman! Düşman geliyor! Çatışmaya girdik, mermimiz bitti! Ölmek için kaçmak zorunda kaldık!

YARBAY M. KEMAL - Nereye kadar kaçacaksınız?

BİR ER – Yukardan mermi alıncaya kadar...

YARBAY M. KEMAL – Düşmandan kaçılır mı? Derhal süngü tak ve yat! (Askerler süngü takıp yatar.) Yaver! Koş yukarıdaki birliğe haber ver, acele gelsinler!

YAVER – Emriniz olur komutanım! (Koşar, gider.)

YARBAY M. KEMAL - (Dürbünle gözetlemeye çalışırken, aşağıdan gelenler tarafından görülür. Düşman onları orada sabit görünce siperde yatar ve düşmanın açıktan ilerlemesi durdurulur.) Nasıl? Yaaaa! Bak gördünüz mü? Onları şaşırttık ve yerlerinde kilitledik... Şimdi bize taze kuvvet gelince onları aşağı doğru süpüreceğiz!

BİR ER – (Siperden Atatürk'e döner ve hayretler içinde safça konuşmaya başlar) Yarbayım siz neden siperde girmiyorsunuz?

YARBAY M.KEMAL - (Güler) Siz kendinize bakın oğlum...

BİR ER – Sahi siz neden yatma gereği duymuyorsunuz?

YARBAY M. KEMAL – Biz harp dersleri aldık çocuklar! Bunlar ufak şeyler!

BİR ER – Ama diğer komutanlar sizin gibi yapmıyor?

YARBAY M. KEMAL – Onlar da benim kadar bu işleri iyi bilir... Ancak işi sağlama alırlar...

BİR ER – Valla Yarbayım, doğrusu sizin yaptığınızı yapmak için mangal kadar yürek lazım...

BAŞKA BİR ER – (Sırtı aşan taze kuvveti görür ve dayanamaz) Ahha! Taze kuvvetler geliyoooo! Yarbayım hem bizim canımızı kurtardı hem de harbin kaderini değiştirdi...

DİĞER ER – Yaşa! Varol! Şimdi onlar belalarını buldu!

BİR ER- Yarbayım şimdi siz rahat oturun bizi bir görün!

DİĞER ER – Onları kuru yaprak gibin süpüreceğiz!

YARBAY M. KEMAL – (Gelen kuvvetleri kuşatma şeklinde düzenler) İstikamet düşman safları! Haydi! ileriii!(Bir anda düşman kuşatılmış ve bozguna uğratılmış, üç de esir alınmıştır.)

ÇAVUŞ – Düşman çok sayıda ölü ve yaralı bırakarak kaçıyor komutanım! Düşmanı takip edelim mi?

YARBAY M. KEMAL – Eğer savunma hatlarının gerisine vardılarsa takibi bırakın! Yoksa devam!

ÇAVUŞ – Esir ve yaralıları ne yapalım?

YARBAY M. KEMAL – Önce harp! Siz harbi bırakır başka iş bakarsanız, düşman toparlanır; durum aleyhinize dönebilir...

ÇAVUŞ – Emriniz olur Yarbayım! (Selam verir, ayrılır.)

YARBAY M. KEMAL – (Telsiziyle konuşurken elini cep saati-ne götürür.) Merkez! Tamam! Düşman dağılmış durumda! Tamam! Bir Kolağası gelsin! Tamam! (Düşman süpürülmüş, birlik esir ve yaralıları geri gelmiştir...)

ONBAŞI – Esirleri huzura çıkaralım mı Yarbayım?

YARBAY M. KEMAL – (Elinde sigarası olduğu halde bir tümseğe oturmuştur) Onlar artık bizim misafirimiz... Onları evcil maymun gibi dolaştırıp durmayalım...

ONBAŞI – Ya yaralıları?

YARBAY M. KEMAL – Onlara imkânlarımız elverdiği kadar bakacağız... Onları doğru revire götürün! Onlar, yarın, bizim kanıtımız olabilecek canlı nümunelerdir... Belki de onlar bir daha böyle bir cinnetin vukuuna mani olacak dehalardır! Sakın hakir görülmeyeler...

ÇAVUŞ – Bu harp daha ne kadar sürer Yarbay'ım?

YARBAY M. KEMAL - O düşmanın silinip atılmasına bağlı...

ÇAVUŞ – Peki düşman ne zaman silinip atılacak Komutanım?

YARBAY M.K. – Size o müjdeyi verebilirim! Pek yakında... Çünkü bu gün gösterdi ki biz bu harbi artık kazanacağız... Çünkü düşmanı cephanesiz de olsa durdurup süpürdük...

ÇAVUŞ – O zaman sılıya döner miyiz?

YARBAY M. KEMAL – Elbette döneceksiniz... Peki, sen ne-relisin?

ÇAVUŞ – Bingöllü!

YARBAY M. KEMAL – Çok mu özledin memleketini?

ÇAVUŞ – Özledim ama esas mesele o değil Komutanım! Bir an evvel gidip evimizin bakımını, memleketimizin imarını üstlenelim... Esas harp barışta kazanılır... Barışı laklakla geçiren savaşta (bağışlayın beni) çiftetelli oynar...

YARBAY M. KEMAL - Aferin oğlum! Senin adın ne?

ÇAVUŞ – Ahmet! Komutanım! Bingöllü Ahmet...

YARBAY M. KEMAL – Çok mütehasıs oldum Bingöllü Ahmet! Gerçekten öyle... Sen bana açık adresini verirsin... Seninle devamlı mektuplaşırız.

ÇAVUŞ – Esasen biz ihya olmuş oluruz Komutanım... Hay hay! Memnuniyetle...

YARBAY M. KEMAL – (Bir sigara yakmak üzeredir... Telsizi çalar) Anlaşıldı... Alman General! Tamam! (telsizi kapatır) Çocuklar Alman General Liman Von Sanders birazdan buradalar! İyi karşılayalım!

ÇAVUŞ – Emriniz olur komutanım! Tören duruşu olsun mu?

YARBAY M. KEMAL – Harp halinde o kadar teferruata gerek yok! Kendileri de bilirler... Hem onlar bizim müttefikimiz...

ÇAVUŞ – Çay, kahve ikramı gerekir mi Komutanım? Tedarik edeyim...

YARBAY M. KEMAL – Şimdilik dursun... General gelince konuşulsun... Siz düşmanı iyi gözetleyin! Misafirimiz ne de olsa bir yabancı General!...

ÇAVUŞ – Ondan şüpheniz olmasın Komutanım! (General ve Yaveri gelir) Komutanım geliyorlar!

YARBAY M. KEMAL – (Karşılar, el sıkışır, tercüman devreye girer.) Sayın Generalime ben ve birliklerim adına” HOŞ GELDİNİZ!” dileklerini iletiniz...

TERCÜMAN – Emriniz olur! (Almanca konuşur.) Sayın Generalim de size mukabil dileklerde bulunuyorlar Komutanım...

YARBAY M. KEMAL – Eksik olmasınlar! Kendilerini moral bakımından gayet iyi bulduğumu ilet!

TERCÜMAN – (İletir, karşı dilekleri aktarır) Sayın Generalim de sizi oldukça iyi bulmuşlar ve yakın zamandaki bu başarınızdan dolayı sizi kutluyorlar! Bu vesileyle müsaade ederseniz tekrar elinizi sıkmak istiyorlar...

YARBAY M. KEMAL – Asaletleri gereğidir... (Tekrar tokalaşır.) Bu başarılarımızda Gerek Sayın Generalin, gerekse mensubu olduğu asil milleti Almanların yardım ve gayretlerinin büyük payı olduğunu söyle!

TERCÜMAN – (Tercüme eder) Size teşekkürlerini sundular komutanım!

YARBAY M. KEMAL – Ben teşekkür ederim! Çay mı, kahve mi ne arzu ediyorlar?(Tam o anda bir şarapnel parçası sol göğsüne isabet eder. Bir telaşlanma olur, küçük bir kargaşadan sonra topar-

lanılır.) Endişe edilecek bir şey yok! Cep saatime tesadüf etmiş! Hepimize geçmiş olsun!

GENERAL – (Gelir cep saatini inceler, daha sonra kendi cep saatini çıkarır) Size çok büyük geçmiş olsun! Bu olayın anısına benim saatimi lütfen kabul buyurunuz... (Tercüman aynen aktarır) Sizin bu isabet almış saatinizi de bana hediye ediniz! Bundan çok mutlu olacağım... Alman milletine günün hatırası olarak sunacağım... (Saatler böylece takas edilir.)

YARBAY M. KEMAL – Büyüklüklerine hayran olduğumu ifade et oğlum... (Generale ifade edilir.) Dostluğumuz devam ettiği sürece daha başka başarılarla şahit olacağımızı bilmelerini arzu ediyorum... (Tercüme edilir)

GENERAL – Ben, şu anda, asrın en büyük Komutanıyla yan yana olmaktan gurur duyuyorum! Asil Türk milletinin bu mümtaz Komutanını her Alman saygıyla anacaktır. (Tercümesi yapılır.) Biz Almanlar daima yanınızda yer alacağız! Hiç şüpheniz olmasın! Benim vaktim doldu. Yüksek müsaadeleriyle ayrılmak istiyorum. (İletilir)

YARBAY M. KEMAL – Sayın Generalimiz bize şeref verdiler. Müsaade kendilerininindir... (İfade edilir, General el sıkar ve ayrılır.) Kolağası!

KOLAĞASI – Buyurun Komutanım!

YARBAY M. KEMAL – Erata ihtiyaç molası verin! Uç raporlarını getirdiler mi? Çabuk ulaştırılsın! Öğlen yemeği geç kalmasın! Ben karargâha döneceğim...

KOLAĞASI – Emredersiniz Komutanım! (“Maya dağdan kalan kazlar” şarkısının müziği ve sözleri duyulur, sahne biter.)

II.SAHNE

Bir batarya sahnesidir. Büyük bir batarya boğazı ormanlık alanın içinden görmektedir ve altı mahzendir. Bu mahzen hem cephanelik, hem de yüz kişilik barınma yeridir.

KOMUTAN – (Emir Eri’ne döner) Bana Çavuş, Onbaşığı çağır!

EMİR ERİ – (Esas duruşa geçer) Emriniz olur komutanım! (Selam verir ve çıkar.

KOMUTAN – (Elinde dürbünle boğazı gözetlerken bir noktaya gözü takılır) Depocu! Depo Çavuşu! Oğlum gel bakayım!

DEPO ÇAVUŞU – Emret Komutanım!

KOMUTAN – Mayınlar alındı mı mahzenden?

DEPO ÇAVUŞU – Gece yarısı aldılar Komutanım!

KOMUTAN – İyi! Aferin! Peki, oğlum top mermilerimiz yeterli mi?

DEPO ÇAVUŞU – Yerinde görürseniz daha iyi olur Komutanım...

KOMUTAN – Benim fazla vaktim yok, gel kulağıma söyle(kulağına söylenir.) Anlaşıldı oğlum! Git, herkesin daha dikkatli olmasını söyle!

DEPO ÇAVUŞU – (Selam verir.) Emriniz olur Komutanım! (Ayrılırken, huzura, biraz önce çağrılan Çavuş- Onbaşılar gelir.)

KOMUTAN – Hoş geldiniz evlatlarım! (HOŞ BULDUK!) Gelecek olan var mı?

TAKİM ÇAVUŞU – Seyit Onbaşı gelmedi Komutanım!

KOMUTAN – Nasıl olur? Emre itaatsizlik mi ediyor?

TAKİM ÇAVUŞU – O öyle biri değil ama bir de kendine sorunuz Komutanım...

KOMUTAN – Hemen çağır?

TAKİM ÇAVUŞU – Emriniz olur Komutanım!(Gider)

KOMUTAN – (Esas duruşta bekleyen askerlere döner) Komutan ne derse o! Bundan böyle kim kendi başına bir iş yaparsa karışmam! Harbin sonucuna etki etmekten yargılanır ve cezası ölümle sonuçlanır... Biliyorum askeri eğitiminiz fazla değil, ama sonuçta bir komutan emri var ortada! Bunu en cahil insanlar bile bilir!

BİR ÇAVUŞ – Burada, bize yakışmayan yoktur Komutanım!

KOMUTAN – (Komutan bakar, alttan alttan güler.) iyi! İyi de... En vatansever, en büyük hatayı yaparsa ne olur?

BİR ÇAVUŞ – Vatansever insanlar büyük hata yapmazlar Komutanım! Küçük hataları da Komutanlarımız affeder...

KOMUTAN – Sen harbi birine benziyorsun... Nerelisin?

BİR ÇAVUŞ – İstanbul'dan geldim! Öğrenciyim! Vatana hizmet olsun diye gizlice kaçıp geldik buraya... Azar işitmeyi hiç hesaba katmadık Komutanım...

KOMUTAN – Düşman birazdan Boğaz'a yüklenmek üzere! Bu devasa batarya ve sizler, bir milletin hayatına ya devam, ya tamam diyeceksiniz... Beni mazur görün oğlum! (Başlar öne eğilir...) Hani Seyit Onbaşı?

BİR ÇAVUŞ – (geldiklerini görür) geldiler Komutanım!

KOMUTAN – (Esas duruştaki Onbaşıya bakar bakar) sen harpte olduğunu unuttun mu oğlum?

SEYYİT ONBAŞI – Unutkanlığım yoktur Komutanım!

KOMUTAN – Peki neden zamanında gelmedin?

SEYYİT ONBAŞI – Pek mühim işim vardı Komutanım!

KOMUTAN – Ne gibi?

SEYYİT ONBAŞI – Topun bakımını yapıyordum...

KOMUTAN – Komutanını reddederek mi?

SEYYİT ONBAŞI – Harp halinde bütün işler emir ve komuta ile olmuyor Komutanım...

KOMUTAN – Niçin geç geldin?

SEYYİT ONBAŞI – Topun arızasını gidermeye çalışıyordum Komutanım...

KOMUTAN – Arıza mı? Ne arızası?

SEYYİT ONBAŞI – Mermiyi topun namlusuna sürecektim manivela hasar gördü... Belki bir çare bulurum diye uğraşıyordum... Dalmışım...

KOMUTAN – Bana neden bildirmediğiniz?

SEYYİT ONBAŞI – Harp hali Komutanım... Belki bir kötü sonuç doğurur diye üstünü örttük...

KOMUTAN – Peki ne olacak şimdi?

SEYYİT ONBAŞI – Tamiri mümkün olmazsa, bana verilecek iki pehlivan ile telafi ederiz...

KOMUTAN – Askerlerimiz hep pehlivan değil mi?

SEYYİT ONBAŞI – Top mermisine gücü yetecek pehlivan istiyorum ben! Yoksa mangal yürekli istiyorum demedim...

KOMUTAN – Sen yaman adamsın be Onbaşı... Senin memleketin neresi?

SEYYİT ONBAŞI – Balıkesir!

KOMUTAN – Haaa! Yakından... Peki peki... Hadi sana o istediğin pehlivanları veriyorum. Takım Çavuşu! Oğlum iki pehlivanı derhal emrine ver Onbaşı'nın!

TAKİM ÇAVUŞU – Emriniz olur Komutanım!

SEYYİT ONBAŞI – Hakkımdaki zanları sildirtebildim mi Komutanım?

KOMUTAN – Tamam oğlum! İçin rahat olsun...

TAKİM ÇAVUŞU – Onbaşım çok hassastır Komutanım...

KOMUTAN – Belli... Şimdi gelelim yapacağımız işlereeee...

Birazdan düşman Boğaza en güçlü donanmasıyla gireceğe benziyor... Bu donanmanın tek engeli biz bataryacılarız! Bataryalar iyi çalışırsa onlara boğaz bir mavi lahit olacak! Ama iyi çalışmazsak bu topraklar bize mezar olur... Allah yardımcımız olsun! Ha iyi bir haber vereyim: Boğaz bu gece mayınlandı... Onların haberi yok... Onlar mayını taradıktan sonra bizimkiler bir yolunu bulup mayını döktüler... Hadi hayırlısı... Şimdi herkes işinin başına gidecek! Görevini emir ve komuta içinde yapıp mutlaka muzaffer çıkacağız! Yerlerinize marş marş! (Çavuş- onbaşı koşarak dağılır, mahzene iner.)

SEYYİT ONBAŞI – Komutanım burada yorgun ve yoksul olabiliriz; ama asla mağlup olacak kadar bigâne olamayız! Biz varken, düşman, bundan ilerisini öteki dünyada görür...

TAKİM ÇAVUŞU – Birkaç maruzatımız vardı söyleyemedik ama komutanım...

KOMUTAN – Ne gibi?

TAKİM ÇAVUŞU – Erlerin özel durumları...

KOMUTAN - Eee? Neymiş özel durumlar?

TAKİM ÇAVUŞU – Bir erimizin babası vefat etmiş. Bir diğerrinin siladaki evi, malı, mülkü gasp edilmiş... Bir yaralı erimiz de revirde vefat etmiş, Vanlı'ymış...

KOMUTAN - Babası vefat eden Eskişehirli Er'in evine başsağlığı dileğimizi iletelim! Malları yağmalanan Erzincanlı'nın şubesinden bilgi isteyelim! Vefat eden erimizi köylülerimiz defnetsinler... Emir böyle! Söylediklerim derhal yerine getirile...

TAKİM ÇAVUŞU - Emriniz olur Komutanım! (Selam çakar, emri yerine iletmek üzere gider.)

KOMUTAN – Karargâh görevlileri bunlarla ilgilenir. Biz şu an muharebeden başka bir şeyle ilgilenemeyiz... Allah herkese sabırlar versin...(Telsizi çalar, konuşur.) Evet evet arkadaşlar! Gemiler Boğaza girmeye başlamış! Bu fiilen muharebedeyiz demektir... Ancak, düşman bizim tam karşımıza gelmedikçe ateş edip yerimizi belli etmeyelim! Onlar müstahkem tabyaları dövmeye başladı bile...

TAKİM ÇAVUŞU – Zetan fazla mermimiz de kalmadı Komutanım...

KOMUTAN – Sen merak etme, mermi bitse de biz mermi olur yağarız!

TAKİM ÇAVUŞU – Ondan şüphemiz yoktur Komutanım!

KOMUTAN – (Dürbünle boğazı incelerken) Aaaa! İngiliz zırhlısı... O meşhur zırhlı... Sonra Fransız zırhlısı... Aralarında da başkaları... Dur! Gelsinler! Bakalım şu serin sular onların hararetini nasıl söndürecek bir görsünler...

TAKİM ÇAVUŞU – Bataryayı bir kontrol edeyim mi?

KOMUTAN – Seyit Onbaşı'yı görmek isterdim... O ağır güleleyi namluya sürebilecekler mi?

TAKİM ÇAVUŞU – Sürerler! Sürerler Komutanım... Gerekirse tek başına bile sürer...(Çıkar, gider.)

KOMUTAN – (Sahnedeki gezinirken) Acaba bizim mayınlar ne âlemde? (O an bir patlama olur ve bir gemi isabet alır) Aha! Allaaaah! Tam isabet! Vayy beee! İşte bu iyi! (Takım çavuşu gelir)

TAKİM ÇAVUŞU – İyi bir gelişme mi var Komutanım?

KOMUTAN – Var, var! Fransız gemisi isabet almış, batmış...

Suyun yüzü kep kaynıyormuş... Can havliyle kepe sarılıyorlar-mış...

TAKİM ÇAVUŞU – Kepleri onları kurtaramaz komutanım... Boşuna sarılmasınlar... Hak ve adalete sarılsınlar...

KOMUTAN – Ne yapalım... Onlar hak yerine menfaate sarıldılar, Allah'ın da zoruna gitti zahir... İstanbul onların olacaktı güya, şimdi canlarını da üste koymaya başladılar...

TAKİM ÇAVUŞU - Neee? O kadar mı? Sahi mi Komutanım?

KOMUTAN - Evet... Ya ne sandın? Biz o gemiyi gece yarısı batırmışız! Çünkü mayınlar o zaman suya dökülmüştü... İşte bu kadar... Harbi, zamanında elini çabuk tutan kazanır... Geceyi sarhoş geçiren o mağrur düşman hatasını anlamıştır...

TAKİM ÇAVUŞU - (Çok mutludur) Ne olacak şimdi?

KOMUTAN - Gelişmeler iyi yolda... Ancak "Bir çiçekle yaz gelmez." misali bir gemi batmayla bir muharebe kazanılmaz... Çarpışma daha da kızışacak!

TAKİM ÇAVUŞU - Nasıl yani?

KOMUTAN - Nasılı var mı canım! Yaralı aslan ne yaparsa onlar da onu yapıp saldıracaklardır!... Ha sahi mahzende durum ne?

TAKİM ÇAVUŞU – Moralleri iyi sayılır... Hele de bizi mutlu eden haberi duyarlarsa çiftetelli oynarlar şerefsizim... Ancak, Seyit Onbaşı biraz neşesiz... Çünkü manivela işlemez durumda... İş, kol kuvvetiyle yürür mü bilmem. (Tam bu sırada düşman gemileri onların hizasına gelmiş durumdadır...)

KOMUTAN – Evet! Nihayet burnumuzun dibine kadar sokuldular! (Telsizi alır) Batarya! Hedef tam yol ilerleyen zırhlı! Nişan

al!(bekler) Ateeeeş! (Top ateşlenmiş, fakat beklenen olmamıştır...)
Ateeeeş!

TAKİM ÇAVUŞU - O koca zırhları bizim güller delmez mi yoksa komutanım?

KOMUTAN – Deler... Deler... Ancak, başka yollar da bulmamız gerekir...

TAKİM ÇAVUŞU – Nasıl?(Gemilerin geçişi hızlanmış, acele etmek gerekmektedir...)

KOMUTAN – Batarya! Hedef Kuruvazör'ün duman tüten bacası! Nişan al! Ateeeeş! (Bu defa tam isabet etmiştir) Tamaaaam! Tam isabet! Zırhlı kıştı dikelmeye başladı! Birazdan batacak...

TAKİM ÇAVUŞU – Allaaaaah! Tamam... Bu iş oldu... Komutanım bitti mi? Biz artık kazandık mı?

KOMUTAN – Çok iyi vurdular... Aferin çocuklara... Hep böyle olsun... (O anda bir güller patlar yanlarında... Herkes sağa, sola savrulur... Mahzen çökmüş, ölü ve yaralı sayısı çok fazladır...)

TAKİM ÇAVUŞU – (Yara – bere içinde ayağa kalkar, şaşkın şaşkın etrafı izler... Sonra kendini kontrol eder.) Aaaa! Ben yaşıyorum! Hem de fazla bir şey yok... (Koşar, yerde yatan Komutanına sarılır)Komutanım! Komutanım! Ya siz? Ya siz nasılsınız?

KOMUTAN – (Zorlukla konuşur) Biraz su! (İçmeden) Batarya(hı hı ehh) tekrar gemi bacasına nişan alıp atсын!

TAKİM ÇAVUŞU – Emrinizi iletiyorum komutanım! (Koşar, iner aşağı... Hemen fırlar gelir.) Komutanım yok mu bir yardım eden? Mahzen kan revan içinde... Seyit Onbaşı da yerde...

KOMUTAN – Biz varız ya... Korkma! Onları tek tek yokla...

Sağ kalanları organize edelim...

TAKİM ÇAVUŞU – Siz kalkamaz mısınız? Düşman gemileri tam yol ilerliyor... Birazdan sırtın ardına inecekler!.. Muharebe kaybedilecek!..

KOMUTAN – Gel bir koluma gir bakalım bende ne var ne yok bilelim...(Koluna girip ayağı kaldırılmaya çalışılır ama nafile... Bir tarafı tutmuyordur...) Ben yattığım yerden de şimdilik vaziyeti idare etmeye çalışayım... Şu telsizi ver bana! (Savrulmuş bulunan telsiz yerden alınır, verilir.)

TAKİM ÇAVUŞU – En yakın bataryadan taze kuvvet istesek nasıl olur?

KOMUTAN – (Telsizi açar ve konuşmaya çalışır.) Alo! Merkez! Merkez! (Bekler, cevap alamaz...) Telsiz de arızalandı herhalde... Ya da merkez isabet aldı...

TAKİM ÇAVUŞU – Ben bi mahzene ineyim! (Koşar, iner)

KOMUTAN – Çavuş- onbaşı yanıma gelsin! (Yanına gelecek kimse kalmamıştır...) Hay Allahım! Bunu da mı görecektim... Bu muazzam Düvel-i Osmanî yoksa yoksa sona mı geldi... Bir çare Allah'ım!...

TAKİM ÇAVUŞU – Müjde! Müjde! Komutanım Seyyit Onbaşı yerinden kalkmış, sırtına topun mermisini almış, tek başına namluya sürüyor!...

KOMUTAN – Öyle müiiii! Bak bu iyi haber! Hemen nişan alıp o giden en öndeki gemiyi vurmaya çalışsın!

TAKİM ÇAVUŞU – Derhal Komutanım! (Koşarak gider.)

KOMUTAN – Gelirken bir yudum da su getir! (Kendi kendi-

ne konuşur.) Kaderimizde ne varsa onu görürüz... Ama hiç kimse bize, bu büyük milletin küçülmüş ferdi olarak bakamaz... Amma velâkin o şeref bile vatani kurtarmaktan arîdir... Makbul olan bu toprakları savunup korumaktır! (Çavuş gelmiş dinlemektedir.)

TAKİM ÇAVUŞU – Ne o komutanım! Komutanlara duygusallaşmak yok! Hem düşmana ne kadar kayıp verdirdiğimizi bir de onlara soran olsa! Kim bilir keyfimizden çiftetelli oynarız...

KOMUTAN – Hani su getirdin mi?(O anda top ateşlenir ve giden geminin bacasından isabet ettirilir...) Tam isabet! Gemi dar-madağın! Yaşa onbaşı... Göreve devam!

TAKİM ÇAVUŞU – (Elinde suyu ikram etmektedir) Buyurunuz, su Komutanım!

KOMUTAN – Dur! Benim esas susuzluğumu Seyit Onbaşı giderdi... O hedefi vurunca benim de susuzluğum dindi... Belki de tutmayan sağ yanım, birazdan bir başka geminin isabet almasıyla tekrar eski haline gelecek!...

TAKİM ÇAVUŞU – İnşallah! İnşallah! (Suyu vermekte ısrar eder) Saadete ermenin nişanesi olarak kabul buyurun Komutanım...

KOMUTAN – (Suyu içer) Su kadar aziz ol evladım... Boğazdaki gemiler ne durumda acaba? Sen dürbünle bir bak! (Takım Çavuşu bakar)

TAKİM ÇAVUŞU – Gemiler sanki duraklamış gibi Komutanım! Hatta biri dönüş manevrası yapıyor... Ahaaaa! İsbet alıp parçalandı! Mayına mı dek geldi ne? Durumları perişan! Diğer gemiler onun yardımına geliyorlar... Biz bu işten muzaffer çıktık komutanım! Bataryalarımızın büyük bir kısmı hala susmadı... (O arada kendi bataryaları ateşlenir ve bir gemi daha batırılır.) İşte bir

gemi daha battı!

KOMUTAN – Sen neler söylüyorsun? Ben bu söylediklerini rüyada görürdüm ancak! Demek şimdi onlar gerçek... İyi bak bakayım gerçekten geri dönüyorlar mı?

TAKİM ÇAVUŞU – Hem de nasıl! Arkalarına bile bakamadan gidiyorlar!

KOMUTAN –Büyük kayıplar verdik... Ancak karşı tarafa daha büyük kayıp verdirdik... Bana Seyit Onbaşı'yı çağır!

TAKİM ÇAVUŞU – Emriniz olur komutanım! (Gider)

KOMUTAN – (Yattığı yerde bir mutluluk türküsü tutturur) Bir bulut kaynıyor Sivas ilinde... (Bir miktar söyledikten sonra huzura gelirler.)

TAKİM ÇAVUŞU – (Dinler, tebessümle) Çok hoş Komutanım! Çok hoş... Niye sustunuz? Çoktandır zaten kulaklarımız mermi sesinden başka bir ses duymadı... İstirham ediyoruz, devam ediniz Komutanım...

KOMUTAN – Sizden özür diliyorum... Şimdi bunun sırası değil... Oğlum Seyyit Onbaşı gel bakayım bi gözünden öpeyim senin... (öper.) Senin bu cengâverliğin belki asırlarca konuşulacak... Sizin gibi kahramanlar olmazsa bizim komutanlığımız fazla bir şey ifade etmez... Seni kutlarım oğlum! Bana hâlâ dargın mısın yoksa?

SEYYİT ONBAŞI – Size dargın olmaya hakkımız yok Komutanım! Hem size, öyle, yerde yatmak yakışmıyor... Sizi bi ayağa kaldırsak...

KOMUTAN – Yo! Yo! Zararı yok... Hem bu üstünde yattığım toprak için çoğumuz ölmedik mi? Ama bir kollarıma girip beni mahzende gezdirirseniz memnun olurum...

TAKİM ÇAVUŞU – Emriniz olur Komutanım! (Sağlı sollu Komutanın yanında mahzene inilir. Her taraf ceset dolu...)

SEYYİT ONBAŞI – (Jenerik müziği eşliğinde) Hanemize hoş geldiniz Komutanım! Bu ebedi uykuda olanlar, bu mutlu anı görme hazzından yoksun kaldılar... Şu an onlara siz vekâlet ediyorsunuz... Nasıl? Biraz pahalı bir haz, ama değer...

KOMUTAN- Delirtme beni Seyit Onbaşı! Hem, sendeki tevazu, kahramanlığın kadamış... Buranın vekâleti sende dururken asla bana o hazzdan pay verilemez! Bu kuzular ebedi istirahata çekilirken arkalarında istilasız vatan ve kadir bilir memleket evlatlarını bırakıp gittiler... Tesellimiz budur... (Yalpalayarak sallanır)

TAKİM ÇAVUŞU - Bizi şımartıyorsunuz Komutanım... Askerin görevi çarpışmak ve ölmektir...

SEYYİT ONBAŞI – Komutanım asaleti gereği duygusallaşılıyor... Hem biz Türkler başka milletlerden biraz farklıyız...

KOMUTAN – Arkadaşlar şu yatanların içinde özel istekte bulunan, bir vasiyeti olan oldu mu hiç?

SEYYİT ONBAŞI – Dinlemeye fırsatım olmadı. Gemileri çıkarmak üzereydik... Ancak yakında bir iki arkadaşı duyabildim...

KOMUTAN – Kimler onlar?

SEYYİT ONBAŞI – Konyalı Kemal ile Ankaralı Mustafa...

KOMUTAN – Ne diyorlardı?

SEYYİT ONBAŞI – Konyalı Kemal'in cebinde yazılı mektubu varmış, adrese ulaştırılmasını istiyordu... Ankaralı Mustafa da sırt çantasının evine gönderilmesini diledi...

KOMUTAN – Peki sen ne yaptın?

SEYYİT ONBAŞI - O an benim görevim kırık manivela ile cebelleşmekti... Ama gene de o küçük isteklerini aklımın bir kenarına yazdım işte... Onların son dileklerini yerine getirmekse... Eeee benim ne haddime Komutanım! Siz varsınız... Emir buyurunuz! Derhal dilekleri yerine getirilir!

KOMUTAN – Anlaşıldı, Bu kahraman erlerimizin son istekleri derhal yerine getirilecektir. (Gezer, mahzeni iyice dolaşır. Havada bir eli işaretle) Peki bu kol niçin havada asılı kaldı böyle?

SEYYİT ONBAŞI - Matarası delindi... Suyu kalmamıştı! Şarapnel parçasının isabet etmişti... Yanıyordu... Ama ona su verecek birileri bulunamadı, benim de sırtımda koca mermi duruyordu... Hem suyum da yoktu ki...

KOMUTAN - Peki sona? (Yeri tekmeler, dişlerini sıkar, hayıflanmaktadır)

SEYYİT ONBAŞI - Cevap alamayınca benim gözüme baktı Ben mermiyi yere koyup su aramak istedim ona da razı olmadı...

KOMUTAN - Hay Allah!

SEYYİT ONBAŞI - Aynen öyle Komutanım!

KOMUTAN - Eeee anlat anlat daha başka neler gördün şu daracak yerde?

SEYYİT ONBAŞI - Vasiyet edenlerden ziyade arkadaşlarının yardımına koşmak isteyenleri, başkasını teskin etmeye çalışanları, cesaret verenleri gördüm...

KOMUTAN - E sona?

SEYYİT ONBAŞI- Bu manzara içinde ben de atışlarımı yapmaya devam ettim, bir gözle de onların teker teker ruh teslim et-

melerine şahid oldum. Çok şükür hiç biri de Şehadet getirmeyi unutmadı...

KOMUTAN - (Şehitleri bir bir okşamaktadır.) Yaşa! Varol beeee!

SEYYİT ONBAŞI - Ben bu anı hiç unutamayacağım Komutanım...

KOMUTAN- Bu anı Tarih bile unutmayacaktır!

SEYYİT ONBAŞI – İstekler çoktu! Ben tek başıyaydım! Üstelik düşman gemileri boğazı aşmak üzereydi... Onlar da, siz de beni mazur görünüz...

TAKİM ÇAVUŞU – Siz biraz oturup dinlenirseniz iyi olur Komutanım?

KOMUTAN - Oturmak mı? Bu serdengeçtilerin arasında oturup onlara saygısızlık etmek içimden gelmez... Bunların hâtırasına ancak selam durulur! Hatta hatta saygı nöbeti tutulur, onların kahramanlıkları haykırılır ancak. Ehhhh çocuklar beni sıkıca tutun bakalım şu cebimde çok sevdiğim şiiri çıkarıp bi okuyayım... Onların bizi gözlemekte olan ruhları bu hale tanıklık eder inşallah... (ÇA-NAKKALE ŞEHİTLERİNE adlı şiiri çıkarıp okumaya başlar. Şiir çokça alkış alır...)

TAKİM ÇAVUŞU - (Göz pınarları çeşmeye dönmüştür) Komutanım bizde de takat kalmadı artık. Çok duygulandık... Biraz toparlansak...

KOMUTAN - Elbette, elbette toparlanmak zamanıdır artık...

TAKİM ÇAVUŞU - Seyyit Onbaşı'ya bir müjdeniz olur mu Komutanım?

KOMUTAN – O sonraki iş! O her zaman olduğu gibi en doğrusunu yapmış! Kendisine İSTİKLAL MADALYASI önereceğim... Ancak, bu şehitlerin istekleri karşılık bulamamış, bunlar içimizde bir kor gibi kalacaktır hep... (Jenerik müziği eşliğinde perde kapanır...)

SON

2006 - BURSA
Ömer SEVİŞ

AHISKA SÜRGÜNÜ

DRAM

3 PERDE

ÖNSÖZ

Ahıska Sürgünü, Dünya'da çok az insanın yaşadığı zulmü içermesi açısından kayda değer bir olaydır... Geçerli bir sebebe dayanmayan bu zalim uygulama, her ne kadar mazide kaldıysa da; tarihin bir daha tekerrür etmemesi dileğiyle kaleme alındı.

İkinci Dünya Harbi öncesinde, 160.000 nüfusu barındıran Ahıska ve yöresi, çok kısa bir sürede bu nüfusun tahliyesini yaşamıştır. Önce 50.000 eli silah tutan Ahıskalı, Alman Harbi'nde cepheye gönderildi. Harbin sonuna doğru Stalin, 110.000'in üstündeki geride kalan Ahıskalı nüfusu ani bir kararla ORTA ASYA içlerine sürgün etti... Kış mevsiminde, yola hazırlıksız yapılan bu sürgün, 17.000 insanın yolda ölümüne yol açtı. Bu da yetmedi, dağınık vaziyette iskâna tabi olan halk, uzun süre seyahat hakkından mahrum yaşadı... Aileler parçalandı, harpten dönen çok az insan bile, bir daha ailesini bulamadı...

Çekilen çeşitli eziyetlerden birkaçını ihtiva eden Ahıska Sürgünü, yaşanan bu büyük acının sadece çok küçük bölümlerine tanıklık edebilmektedir... Gerisi tarihin tozlu raflarında ve bu sürgünün muhatabı olup ebediyete intikal eden mazlumların toprağa düşmüş bedenleriyle birlikte kayboldu gitti...

Ahıska Ağızları'ndan yoğun kesitler sunan bu senaryo, aynı zamanda otantik bir eser olma özelliği de taşır. Eski geleneklerimiz, insanların psiko-sosyal durumu, sürgüne uğrayanların komşularıyla olan ilişkileri araştırmacılara ışık olacak yapıdadır. Zira dramatize edilen olaylar gerçek hayattan alındı...

Ahıska Sürgünü, acıların gölgesinde kaleme alınarak yazılmış olduğu için, edebiyatın bazı gerekleri gün yüzüne çıkamadı... Bu konudaki eksikleri de yönetmen ve oyuncular gidereceklerdir... Ahıska Sürgünü eğer böyle bir sahne alır da karşısında beni bulursa, benden bol bol alkış alacağı kesindir.

Saygılarımla.

2007 - BURSA
Ömer SEVİŞ

Rol Alan Kahramanlar:

- 1- MEMMET: On sekiz yaşında Yusuf'un oğlu.
- 2- YUSUF: Elli yaşlarında Vahide'nin beyi.
- 3- VAHİDE: Kırk beş yaşlarında Yusuf'un hanımı.
- 4- ŞAHİ: Elli yaşlarında köylü komşu.
- 5- SEHER: Elli yaşlarında Şahi'nin hanımı.
- 6-ŞAHZET: Otuz beş yaşlarında Şahi'nin yeğeni.
- 7- GÜLZADE: Otuz yaşlarında Şahzet'in hanımı.
- 8- SETO: Rus ajanı Türk.
- 9- DIŞARDAKİLER: Rus askerleri.
- 10- SALDAT: Rus erleri.
- 11- MUTEBER: komşu kadın, altmış yaşlarında.
- 12- FATMA: Sekiz yaşlarında kız çocuğu.
- 13- KARA EMİ: Seksen yaşlarında, yatalak hasta.
- 14- NAÇALİK: Rus komutan.
- 15- AMA CELİL: Yetmiş-seksen yaşlarında, sahipsiz, çaresiz...
- 16- OSMAN HOCA: Otuz yaşlarında Türk öğretmen.
(Anadolu'dan gelme)

1.PERDE

Yoksul bir köylü evinin sıradan bir odası, güz ayının son günlerinde öküz arabasıyla demiryolu inşaatından dönen Memmet yorgun, fakat yaptığı işin hazzıyla az da olsa mutludur, çünkü yöresi trene ve onun nimetlerine kavuşacaktır... Evde bir günlük işlerin muhasebesi yapılmaktadır.

MEMMET - (On sekiz yaşında, okuma yazma bilmeyen, çiftçi delikanlıdır.) Trene kavuştuk sayılır artık... Şu an sesini duyar gibi oluyorum... Hele bir gelsin, içine atladığım gibi, önce AHISKA (Gürcistan'da şehir)! Sonra ver elini TİFLİS! Bütün dünya ayakımın altında olacak artık... Kanatlı kuş gibi oradan oraya uçup duracağım ben! Meğer bu tren ne güzel şeymiş...

YUSUF - (Fazla iyimser değildir.) Oğlum ben senin gibi düşünemiyorum. Ya benim duygularım arızalı, ya da tecrüben bana bir şeyler fısıldıyor... Her neyse ben bu gelişmeyi pek hayra yoramıyorum...

MEMMET- (Gülümseyerek) Hıh! Dediğine bak senin baba! Bunca zamandır bu zahmetleri boşuna mı çekiyorduk yani? Binip gezme hakkımız olmayacak mı? Biraz dünya göreceğiz baba!

YUSUF- Dünyaya açılacağımız kesin olmasına kesin de, dünyaya açılmanın türlü şekilleri var oğlum... Allah ede de bizi abur cubur etmeyeler! (Kapı açılır, içeri annesi Vahide girer.)

VAHİDE- Oğlum Memmet pek neşelisin, Allah neşeni arttırsın... Bakarsın senin düğün alayını da tren götürür, sonra da gelin hanımla alıp evimize getirir! (Memmet biraz utanır, olduğu yerden kalkar, dışarı çıkarken neşelidir.)

YUSUF- (Oğlunu arkadan süzerek)Hey gidi toy oğlum benim! Şimdiye kadar bize bir okul yaptırmayan bu herifler, şimdi senin benim rehafihımız için mi treni getirdiler acaba?... Biraz düşünen bu işte biteniği olduğunu fark eder hemen. Ammaaa sen gel cahillere anlat!..

VAHİDE - Yusuf Ağa aşındı neye bu kadar karamsarlık ettin? Cehil oğlumuzi de bele üzdün... Bakarsın işler hiç de senin dediğin gibi olmaz, bu yaşımızdan sonra rahat ederiz... Nasıl olsa mısırları kaldırdık, fasulyeleri topladık, patatesler de kuyuda, kışlık unlarımız iyi kötü hazır. Gerisi Allah kerim...

YUSUF - Hanım iyi veya kötü her şeyimizi koyduk içeri koymasına da bunun yarını var ahiri... Bunların evde yığılı halde bulunması kendimizi garanti altına aldık anlamına gelmez, Sıçan da biriktirdiğini başkalarına kaptırır, kendi çoğu zaman aç kalır.... Şimdi de biz... Elbet çalışacaktık, ama...(Sözü içeri giren komşusu Şahi ile kesilir.)

ŞAHİ - (Yakın komşusudur, samimidir.) Selamünaleyküm Yusuf Kardaş!

YUSUF - Va aleykümüsselam! Şahi gel. Geç öyle otur ele divanın yamacına!...

VAHİDE - Şahi Tada (Ağabey) hoş geldin, nesinsin, iyi misin?

ŞAHİ - (Uy, uy, uuy!) Vahide Bacı, mısır çetenine mısır taşıdım. Belimi biraz ağrıtmışım. Ablan da biraz hasta...

YUSUF - Karilerin derdi bitmez ola Şahi! Ama bizde yavaş

yavaş karıların gününe düşmeye başladık... Hani o eskiden buza yalın ayak basmalarımız? Şimdi papa yiyerken çenem ağırıyor, Az kalsın dişlerim kırıla ola!

VAHİDE - Sizi gidi sizi! O beğenmediğiniz hanımlarınız bir olmasın da, görün dünya kaç köşedür! Bizim yapıp yedirdiğimiz gıdalar ile kuvvet bulup, bizi alt etmeye çalışmayın...

ŞAHİ- Heee! Vahide Bacı he... Bu söylesin. Sen nasıl ki dedin, hama öyledir...

YUSUF - (Şakadan kızar gibi olur)Yağ çekme bizim avrada Şahi! Sen senin Seher'in kıymetini bil! Seher ölürse sabahtan evlenürüm, demiyor muydun sen ola?

ŞAHİ - Allah senin iftirandan saklasın insanı... Duyanlar da gerçek zanar... Valla Vahide bacı sen bunun sözüne kanma!

VAHİDE- Hadi hadi, siz erkeklere güven olmaz...(Kocasına yan gözle bir bakar) Zaten buraya tren de geliyor... Artık işimiz iş... Şeharlere kaytarıp duracaksınız artuh...

YUSUF- Nasıl? Hemen ödün patladı, adam her şeyi yüzüne konuşur (Hanımına dilini çıkarır) Bizim hanım istersen ikinci getir, dedi. Ben sana kıyamam dedim, yapmadım?

ŞAHİ - İstesem ben de ikinciyi alırım (gaza gelmiştir). Zaten hanım uzun zamandır hasta... Yükü azalır...

VAHİDE - (Kapının arkasına bakar, hafif gülümseyerek, şakadan) Orada ne duruyorsun Seher? İçeri gel!(Şahi, Seher sözünü duyar duymaz, irkilir, rengi kaçır, boynunu kapıya uzatır, gerçekten Seher'in gelmesini bekler)

YUSUF - (Oyunu anlamıştır) Ohhhooo!! Şahi, sen bu ödünle mi evlenip, ikincisini g etireceksin?

VAHİDE - Şahi Tada, şaka yaptım, şaka!

YUSUF – Biraz su ver içsin hanım, yüzüne renk gelsin!

ŞAHİ - Hay Allah müstahakınızı versin! Ben de zandım ki gerçek geldi...

YUSUF - Yeter ne ki gevezelik ettik. Şahi herp ne durumda?

ŞAHİ - Herp mi?

YUSUF- Herp! Şahi herp! Daha toparlanamadın mı?

ŞAH İ -Heee! Alman herbiii! (Biraz duraklar konuşmaya başlar.) Eminin oğlu Şahzet, Ahıska'dan yeni geldi, kahvehanede yanında gazete okumuşlar, sesli sesli...(sözünü keserler)

VAHİDE - (Meraklı bakışlarla) Ey, sora?

YUSUF - Ne yazılıymış gazetede?(O anda içeri Mehmet girer, yerine oturur.)

ŞAHİ - Hoş geldin Memmet! Bala nasılsın?

MEMMET - Hoş bulduk, siz de hoş geldiz! (Karşılıklı saygı sürer.)

YUSUF - Ey sora gazetede ne yazılıymış Şahi, patlatma insanı?

ŞAHİ - (Biraz hıncını almış, artık kozu eline geçirmiştir, hafif gülümsemeye an latmaya başlar:)Almanlar iki koldan ilerliyor dediler.

MEMMET - (Söze girer, endişeyle) Gazetenin yazdıklarına inanmayın dediler bize!

ŞAHİ - Salt gazete dese iyi, İspalkom da demiş aynısını bala!

YUSUF - Eeey sora? Sen bildiklerinin hepsini anlat Şahi!

ŞAHİ -Anlatmasına anlatayım da, şu cahillerle (gençler için kullanır) bir de bizim Seto (casus) olmasa... Neyse.

YUSUF- Seto nerelerde Memmet?

MEMMET- Akşam eve gelirken köy meydanında, umuzunda sakosi, başında papağı, ayaklarında körüklü cızmalarinen milleti süziyordu...

YUSUF- Eey yanında kimseler var mıydi? (Söze Vahide girer)

VAHİDE -Yanında kim olur o korun! Onun ne mal olduğunu bilmeyen mi var?

ŞAHİ - Bazileri de onun kolcileridür daha ahiri... İnsanluh bozulmuş artuh...

YUSUF - Bir terefte Gürci, öbür terefte koministler. Üstüne üslük bir de bizim yerli işbirlikçileri... Hama biz, Allah'a havale ediyeruh, bir gün haksızlar cezalarını bulurlar, biz de felaha kavuşuruh...

MEMMET -Stalin, Çeçenleri sürmüş dediler baba!

YUSUF - Olur oğul, ne desen olur. Zaten bu Alman herbinden arta kalan bizlerin bir gün aynı akıbeti uğramayacağı ne malum...

ŞAHİ - Öle cemecüre (Karabasan) görmüş gibi konuşma! Biz kim, sürülmek kim!

MEMMET - Baba madem bizi süracahlardı, bu treni, bu demiryolunu buraya niye getirdiler?

VAHİDE -Sürgün kolay olsun diye oğul! Bunu anlamayacak ne var?

YUSUF- Zati Stalin bir Gürci'dür, hem Gürcistan'ı kurtarır; hem de bizi yok eder... Bir taşla iki kuş vurur bu adam...

ŞAHZET - (Kapıyı tıklayarak içeri girer.) Selamünaleyküm!

İÇERDEKİLER - Vay aleykimselam! (Karşılıklı hal hatır so-

ruşturmaları yapılır, sedirde bir yere oturur, Vahide meyve tepsisini getirmek üzere çıkar, sohbet koyulaşır, merakla günlük olaylara girerler.)

YUSUF - Ey Şahzet, sen Ahıska'dan gelmişin. Orada durumlar nasıl? Herpden ne heber?

ŞAHZET - Millet işinde gücünde baba. Sanki diyessin herp merp yok! İş görecek adam kalmadı zati. Eli silah tutan Alman herbinde... Bizi kimi yaşlılar, kariler, çocuklar, bir de Memmet gibi kayıtta küçük yazılı gençler evinde... Başka kimse yok. Onun için de işler epey aksamış.

ŞAHİ - Şahzet sen herp heberlerini ver. Milletinin en çok istediği o...

YUSUF- Hay Allah razı olsun senden... Biz genel durumu biliyoruz, sen bize taze heber ver!

MEMMET- Heber de gazete heberi! Ona nesin inanılır ki?... (Babası biraz kızar.)

YUSUF- Sen aynı şeyleri diline dolamışın oğul! Ateş olmayan yerden duman çıkmaz demişler. Bir şeyin kokusu alınmadan, bir şeyler sezilmeden, insanoğlı konuşmaz! (Kanlı gözlerini çevirir)

MEMMET- (Biraz mahcup olmuştur.) Tamam baba çok üzür dilerim...

ŞAHİ - Kızma çocuğa Yusuf, hincını ondan mı alacaksın?

ŞAHZET-Yusuf kardaş herp bütün şiddetiynen süriyermiş...

Almanlar bütün Avrupa'yi neredeyse hep almış... Yalnız bu haberi Türkiye'den tuymişler, radyo demiş, buralarda radyo yok, okuma yok... Almanlar bir de Polonya üstünden Ruslar'a hücum etmişler, ama kış yollarını kesmiş, ekser, herp araçları soğuktan işlemez olmuş, epey telefiyet vermişler...

YUSUF- Desene işler epeyce karişmış!

ŞAHZET- Zaten karuşuğidi, şindi eyice Arap saçına döndi.

ŞAHİ - Su bulanmayınca durulmazmış. İyice bulansın ki durula. Bir barış ola, insanluh rahat ede.

VAHİDE - (Elinde elma tepsiyle içeri girer.) Şahi kardaş sizi evden çağırmişlar, hama birez alma ye de ele git, her hal Seher Bacı hasta...

ŞAHİ - Sağol bacım, alma evde tıgınan duruyor, hama tatlı olanı sizinen barabar yemahtur... (kalkar)

YUSUF- Haman ayaklanma Şahi, almayı zukkum etme insanın boğozuna...

ŞAHİ - Gidip bahem, belki bir ileç, bişe istedi, hasta insan, bilmem... Belki çok önemli... Siz kusuruma kalmayın (Ortalık yumuşar çıkar)

ŞAHZET- Haydi gecez heyıra kalsın Şahi Emi!

YUSUF- Olmadi hama neyse...

ŞAHZET- Gelürken bahtuh, tiren yoli bitmiş, inşallah bundan sonra daha rahat ederuh Yusuf Emi!

MEMMET- Heee... Tiren nerdeyse böğün yarın gelür... İspalkom gelecekmiş Stalin'in mesajını okuyup, açılışı yapacağımiş... Biz de orda hazır bulunah olmaz mı?

YUSUF- Olur oğlum, hazır bulunmanın zoru mu olur? Tabi ki orada bulunmah vezifemiz.

ŞAHZET - (Elmayı bir ısırıldıktan sonra) Gerçek bu tiren ey oldi. Gidip gelmeler kolaylaştı, insannar biri biriyle kaynaşacak, eskiden para etmeyen mallarımız şimdi para etmeye başlayacak ahırı.

YUSUF - Ey! Vallahi ey. Hama bu, ey işe de, kötü işe de ya-

rar... Oni ey bilin.

VAHİDE - Hakkımızda hayırlısı Bey, inşallah ey olur...

MEMMET - Dışarıda bir ayak sesi var, bir gelen var herhalde!

VAHİDE - Bir bah oğlum! (Oğlu kapıya yönelir.)

MEMMET - (Kapının önünde karşılaştığı Seto'dur.) Buyur Seto Emi!

SETO - Akşam akşam sizi rahatsız ettim, selamünaleyküm komşiler! Nesinsiz? Ey misiz? İnşallah eysiz?(Karşılıklı hal hatır sormalar devam eder, Seto'ya sedirin bir köşesin de yer gösterilip oturulur, önüne de bir tabak elma konur.)

YUSUF- Seto Dünyanın halinden bir iki konuştuk. İnsafsız Alman fena yapmış düvelleri... Önüne geleni çiğneyip, geçmiş! Sıra bizim Türkiye'ye gelmiş... Ona da vurur mi acap?(Millele göz-kaş işareti eder...)

SETO - (Burma bıyıklarını eliyle yoklar, kıyafetini bir süzdükten sonra, mağrur bir eda ile cevap verir) Almanlar Türklere vurmaz!

ŞAHZET - Nasıl! Olur mi heç? (bir anlık şaşılır.)

SETO - Onların ikisi bir... Yani onlar biri birini koriyerler. Türklere Almanlara yol verecahmiş... Almanlar da gelip bizim burdan Rus'lara vurcağımış...

YUSUF - Eey? Sora? Bizim halimiz ne olur? Biz iki arada kalacağız desene? Ezilip gideceğiz...

ŞAHZET - İşler daha da karışık desene Seto Emi!

SETO - (Artık kendinden emin haldedir.) Burada Türk nüfus çok... Almanların iştahını kabartıyormuş!..

YUSUF - Nasin? (endişelidir.)

SETO - Nasin olur! Türklere bizdendir diyerlerimiş... Biz birlik olmalıymişuh. Rus'lar da kim oluyermiş... Zaten burdan gelmeleri de o yüzdenimiş...

ŞAHZET - Peki bunnar toğri mi? (Yan gözle Yusuf'a bakar göz-kaş işareti alır.)

SETO - Siz istersez inanmayın, ben komşuluk vezifemi yapım de!..

VAHİDE - Sağol Seto kardeş eksik olma. Ya komşuluk ne günedür?..

YUSUF - Bizim işimiz ele de olsa zooooor, bele de olsa gene zor!...

ŞAHZET - Medem işiz zor, bari Türklüğümüzden ölah, daha ey (göz işaretini Yusuf'a yapar) Sen ne diyersin Seto Kardeş?

SETO - Ölmeyinen iş hemen bitecağise, buyurun hep barabar ölah!, biran evvel rahat edah...

YUSUF - Peki ya senin düşüncen ne?

ŞAHZET - (Birden bire sinirlenir, yerinde titremeye başlar.) Bana bak Seto! Senin o oyun bozanluhların heppisini bir bir biliyeruh!... Gendini hele bir şey zaniyersen hırtlagin yoldurtacahsın bene!(Yerinden fırlar gibi olur, Yusuf araya girer.)

VAHİDE - Ağır ol Şahzet Kardeş, bunca zamandır burduyuh... Biri birimizi hiç üzmeduh. Elin Rus'u ile Alman'ına sehep mi kötü olah!..

YUSUF - Şahzet, benim evimde kavga etmeyin, evimde Seto, Rus da olsa ezdirmem oğul! Hama Seto'nun bir kabahati varsa(?!..) onu konuşuruh...

ŞAHZET - (Öfkesi biraz dinmiştir) Sizlere bir saygısızlık ettiysem, üzür dilerim!

SETO - Ben sizden müsaade isteyeyim. Evde beni bekliyeler, sabahtan işim var...

YUSUF - Sabahtan işi olmayan kim ola Şeşbeş? Söhbeti burada kesersen hakkında söylenenlerin doğruluğunu ispatlamış olursun, ey bil!

VAHİDE - (Yumuşak sesle) Sen rahat otur, Seto kardeş!

YUSUF - Sene deyilen şeyler bene niya deyilmiyer? Sen bazı şeylerin sebebini gendinde ara! Ben Şahzet'e de kızıyerim, hama senin bizim milletten kopmuş kimi bir halın var. Tavırların, bize verduğun bazı cuğaplar; evvelden ayağan çaruh bulamazken, şimdi giydiğin körüklü cızmalar; sırtına geçirdiğin ispalkom paltosi... Heppisi heppisi bizi işkillendüriyer!...

SETO - (İyiden iyiye ürkekleşmiştir) Ne yani, devletin bir iki adamıyla hoş konuşmuşim diye, beni casus mu zandız?

VAHİDE - Seto Kardeş, büttün köy senin göz hapsinde... Bari inkar etme!

ŞAHZET - Dürüst ol Seto!

SETO - Dürüst olmama az kaldı...

YUSUF - Allah müstahakını versin Seto, sen Allahından bul!

VAHİDE - Öyleyse siz Seto kardeşe izin verin de getsin evine, işi varmış...

SETO - Benim işime herkesin ahli ermez!

YUSUF - Senin işin karannuh, içi gözükmiyer Seto. Deduğun toğri, hama o karanuh bir gün seni de yutar! Tercihin ey yap...

SETO - Gecez heyire kalsın, bene eyvallah! (kalkar, fitursuz-

ca çıkar)

ŞAHZET - (Hala öfkesi dinmemiştir.) Turacağidin Yusuf kardaş, bunun terbiyesini vereydim, ne ki toğri toğri. Bu suitini hiç sevmiyerim...

YUSUF - Oni seven kim? Bir sığın kimi herkeşten kaçıp, kaçıp geziyer... Hama evimde birine hakaret, bene hekerettür daha... Buni de ey biliyersiz...

ŞAHZET - Zatan beni egleden de o!

VAHİDE - Bu kor, öfkeynen getti, bişe yapmasın?

MEMMET - Bunun yapamıyacağı yohtur baba... Hiç korhmayın, nerde inceyse, orda kırılısın!

ŞAHZET - Zatan ben de oni dedim!

YUSUF - Arnımızda ne yazılıyse oni görürüh...

ŞAHZET - Artık vahit geç oldi. Ben gedecağım...

YUSUF - Oğlum Memmet Şahzet'i yolcu et!(Şahzet kalkar, Memmet kapısını açar, ayakkabılarını verir, birlikte dışarı çıkarlar.)

VAHİDE - Bu bela nerden geldi kapımıza?...

YUSUF - Rezillik diz boyu. Yatağımı aç artuh. Ben de yatem...

VAHİDE - (Bir ara susar, kulak kabartır, dışardan tren sesi gelmektedir. Durur, dinler; iyice emin olduktan sonra konuşacak gibi olur; sözünü Yusuf keser.)

YUSUF - Hanım birden bire ne sersemleştin (hafif sağırdır) ?

VAHİDE - Ne sersemleşmesi, dışeride bir tiren sesi var!
YUSUF - (Hafif gülerek) Hanım sen cemecüre(Karabasan)) görmüş olmayasın?

VAHİDE - Yok yok yok, aç pencereyi istersen sen de tuy!

YUSUF- (Pencereyi açar, sesi duymaya başlar. İnanamaz .) Fe sübhanallah! Gerçekten bu tren sesi! Pek hayra alamet olmasa(?)

VAHİDE - (Sehpaların üstünden elma tabaklarını toplarken bu dışerde bazı konuşmaların olduğunu duyar, ayak sesleri gittikçe yaklaşmaktadır, bir müddet sessizlik olur, dinlenir gelen Memmet'tir.)

MEMMET - Baba! Ana! Tuyduz mi tirenin sesini! Köyün altına keder geldi! Millet evlerden akın akın yanına gidiyor! Gidenleri tirenin içine bindürüyorlar!

VAHİDE - Oğlum sabahtan gelecek olan tren, şimdiden niye gelmiş acaba?

YUSUF - Az susun hele! Bu neyin nesi?..

MEMMET - Neyin nesi olacak!(heyecanlıdır)Bizim tirenimiz bizim köye gelmiş. El emeğimiz, alın terimizle yolunu yaptığımız tren şimdi köyde... Fakat sizin yaptığınıza bakın... Her işte bir mahana arıyorsunuz... Bu rejime sizi nasıl alıştıracağız bilmem?...

VAHİDE - (Endişelidir) Oğlum inşallah sen hahli çıkarısın!..

YUSUF - Peki Memmet, sen get bir gör tirenin, bir de ne heberdür, bize ulaştır? Olmaz mi? Haydi çabuk ol!(Memmet sabırsızlanmaktadır, hemen çıkar kuş gibi uçarak gider.)

VAHİDE- Çocuğu bu gece vahti keşke hiç göndermeseyduh... (Endişelidir)

YUSUF- Ne olacahsa olsun Hanım... Meraktan da patliyacah degülüh ya!

VAHİDE - Ya çocuğun başına bir iş gelürse?

YUSUF - O gelecek olan, eninde sonunda heppimizin başına

gelür... En eyisi fazla merahta kalmiyah...

VAHİDE - (Gene susmuş kulak kabartmaktadır, ayak sesleri, bazı konuşmalar, ara sıra inilteler duyulmaya başlanmıştır.) Kulağıma sesler geliyor!

YUSUF - Benim sağır kulağım, senin bu sağlam kulaklarından eyidür! Ha bire dinleyip turuyorsun, bir şeyler icat ediyorsun...

VAHİDE - Aç pencereyi aç! Sen de tuy bahem! (O anda pencere açılır) (Gerçekten dışarıda hiç alışıksız olmadık sesler, hal ve hareketler biri birine karışmıştır. Ama Yusuf ne de olsa erkektir... Karısının endişesini soğukkanlılıkla dinler...)

YUSUF - Birkaç aç, cıvıl, tirenin görmah havsiyinen milleti rahatsız ediyor!

VAHİDE - Madem eyle, ört pencereyi! (Pencereyi Yusuf örter)

YUSUF - Yatağımı hazırla, daha fazla tayanamiyacağım, vakit çoh geç artık...

VAHİDE - Tur bahah oğlan bir gelsin. Belki de oğlumuzun başına bir iş geldi... Sora ne ederuh... Az otur, bekle!

YUSUF - Peki peki. Sen benden erkek çıktın! Bu korhiyinen yatsam bile yuhi girmez ki gözüme... Hele benim aklıma bak! (Kapıları çalınmaya başlanır. Bir korku dolu endişe ortalığı kaplamıştır. Açıp açmamakta tereddüt edilmekte, zaman ilerlemektedir. Sesler gittikçe artar, bağırımlar duyulmaya başlamıştır.)

DIŞARDAKİLER - Yusuf Kardeş! Yusuf kardeş! (Kapı gene tekmelenmeye başlanır.) ÇABUK HAZIRLANIN! STALİN'İN EMRİ VAR! TİRENE KEDER GELİN! (Yusuf kapıya gidip açmak ister, fakat hanımı önünü keser, bırakmaz, yerine oturur.)

VAHİDE - (Evin penceresinden gelenlerle konuşur.) Bu gece vahti tiren de bizim işimiz ne kardeş?

DIŞARDAKİLER - Seto Seto! Şuna bir şeyler anlat!

SETO - (Ortaya çıkar, emin bir şekilde konuşmaya başlar.) Vahide Bacı heç biri iki etmeden çıhın, tiren de yerizi beğenin! Sizin uğraşacak vahtımız yoh! Sonra ya eviz başıza uçurulur, ya da yanar... Siz de içinde siçan kimi yanarsız, heberiz olsun! Burda iki saldat sizi bekliyer! Tez sözlerime kulah verin, yohsa siz bilürsüz...

YUSUF - Gördün mi sen Seto'yi! Güya kani bizim kanımızdanidi! Üstelük de bize komşiydi! (Büyük bir çaresizlik içersinde düşünmeye başlarlar. Yaşları ve tecrübeleri kendilerine bir iki öte biriyi de yanlarına almalarını içinden hatırlatır. Bir çıkın hazırlarlar. İki de çok endişelidir. Gelip yerlerine tekrar otururlar. Kapı tekrar dövölmeye başlar.)

DIŞARDAKİLER - Çabuk olun! Sizi daha fazla bekleyemeyiz! Bu kadar insan var daha toplanacak, haydi işimiz çok! (İçerdekiler çaresizdirler. Kapıyı açarlar. Eşikte kendilerini karşılayan saldatın kelepçesinin biri birine, öteki diğerine takılır.)

SALDAT - Kelepçe bolluğu var gibi herkese ayrı kelepçe takmıyalım... Bari iki adama bir kelepçe takalım. Bu gidişte kelepçe kıtlığı çekeceğiz biz...

BAŞKA SALDAK - (Kelepçeleri çıkarır tek kelepçe takar ve emin bir şekilde konuşur.) Hem bunları burada bırakalım, aşağıdakileri de burada toplayalım, birkaç kişi olunca birlikte götürürüz. Şimdilik burayı bir depo olarak kullanalım olmaz mı? Hadi siz şimdilik içeri!(Yaşlı karı koca içeri konur, ellerinden biri birine kelepçelenmişlerdir. Kapıda bir saldat bekçi durmaktadır.)

YUSUF - Saldat! Oğlum bu ne haberdür bele? Bizi götürəcəğisiz efendice götürün! Bu kelepçe ne? Sanki kaçtuh mi? Sora, bu yerimizde yurdumuzda kimin tavuğuna kışa deduh ki bu hallara koyduz bizi?

SALDAT - (Tüfeğin dipçığını kaldırır, sert bir şekildi) Kes sesi-ni! Çenene bir dipçik yemek istiyorsan bir daha konuş!

YUSUF - Saldat Efendi o dipçigi ben baban yaşta birine gerçekten vurur misin?

SALDAT - (Öfkelidir, gelir dipçigi Yusuf'un çenesine vurur, küt ses çıkar, hanımı korkar bağırır, Yusuf yere düşer...) Vurdum bile! Şimdi anladın mı! Sizin hayat hakkınız dolmuştur artık... Bundan sonra kiminiz karda kurtlara, kiminiz de deryada balıklara yem olacaksınız... Buralar Gürcü toprağıdır. Sizin buralarda yaşamanıza izin yok artık...

VAHİDE - Oğlum sen deli misin! Ağzından çıhannari kulağın tuiyer mi? Bizim ata dedelerimiz de buralidür! Bu mezarluhlarda yatannarın mezar taşlarını bir yohla heppisi bizimdür onnarın...(Saldat yine da dik bakmaya başlar)

SALDAT - Senin çenen de kırılmak istiyor her halde?

YUSUF - Engin ol Vahide! Nemerde söz anlatamasın sen... Bunun dini bizimkinden degül ki bizi annasın... (Açık duran eliyle çenesini tutmaktadır.)

VAHİDE - Peki... Eleyse birez oturah... Hele bahah ne olacah? (O anda ikinci saldatın önünde, birer kolları kelepçelenmiş Şahi ile Seher, tekme tokat içeri atılırlar.)

ŞAHİ - Bu günümüzide mi göreceğiduh Yusuf kardaş! (Ağlaşmalar sızlanmalar Saldat'ın kakhahalarıyla kesilir.)

SALDAT - Daha ne istiyorsunuz? Komşuları yan yana getiriyoruz(!) Usanmaz, dertleşir, halleşirsiniz! (Kakhahalarla ikisi de gülmeye başlarlar.)

SEHER - Ne ekersez oni biçersiz! Ele iş yapın ki yarın da sizi birileri topliyanda hayvan yerine koymiya... (O anda Seto ve yanında

birkaç Saldat'la beraber, dipçiklenmiş Şahzet ile hanımı Gülzade birer elleri kelepçeli durumda içeri itilir, tıklılırlar. İçerde bir feryat, bir figan kopar... Saldat'ların kahkahalarını Setonun sözleri kestirir:)

SETO - Heç ahıllanmiyersiz siz! Birez ahlızı çalışturun... Güneh benden getti! Şimdi sizi ben de kurtaramam! O zaman halız çoh kötü olur...

SALDAT - Daha gelecek var mı Seto Efendi?

ŞAHİ - (Yere bakarak) Seto'dan efendi... Hey gidi zaman hey!

SETO - Şindiyaçan efendiluh sizdeydi. Şindiden sonra da bende... (Tebessümle bıyıklarını burar)

İKİNCİ SALDAT - Durun bir ihtiyaç gidereyim! (Evin içine girer, evde tuvalet arar, bulamayınca eşyaları tekmeler) Tüh be! Ben de bir şey sanmıştım burayı! Meğer ilkel bir yermiş burası... Evlerinde bir tuvalet bile yokmuş...

VAHİDE - Aburlu evimi abursuz ettin birez saygılı ol! Bu kari halımınen senin boğozun tutar çırarım ha!

İKİNCİ SALDAT - Hah hah haaaa! Ne evi artık? Buralarda domuzlar barınıp, çobanlar yaşayacak. Siz de Hazar'ın balıklarını sevindireceksiniz! Size evi bırakan kim?

SETO -Saldat kardaş, bizi İspalkom bekliyer şindi. Gidah ar-tuh Bunnarın derdi bitmez. Biz işimize bahah...

SALDAT- Gidelim. ("Göç göç oldu, göçler yola dizildi" müziğinin eşliğinde içeri girer, kelepçelileri dipçikler, bir kısmına tekme tokat vurarak evden çıkarırlar. Dışarı ana baba günüdür. Yer yer silah sesleri duyulmaya başlanmıştır. Trenin acı acı sireni bütün sesleri bastırırken sahne son bulur.)

2.PERDE

"Alo Yemendir" müziğinin eşliğinde perde açıldığında bir hayvan vagonunun içinde sıkıştırılmış yaşlı ve çocuklar bulunmaktadır. İşlerinde Yusuf, Vahide, Şahzet, Gülzade, Şamil, Seher; komşularından Kamil, Muteber, torunları Fatma, Nurgül, Yusuf'un oğlu Memmet hep buradadır. Başka bir komşunun hamile gelini Kezban, iki gözünden ama olan Celil, yatalak hasta Kara Emi de aynı vagondadır. Oturulacak yer olmadığından tamamı yere çömelmiş, aceleyle aldıkları eşyaları kimine iskemle, kimine yastık, kimine de yorgan olmuş. Neye uğradıklarının şaşkınlığı içinde söylenip durmaktadırlar. Yaşlılar ağlıyor, kadınlar biri birine sarılmış, perişan halde; çocuklar endişeli ve suskun, tren acı acı sirenle birlikte köyden hareket etmektedir. O an da kapı açılır, içeriye Seto da tıklılır. Seto biraz perişandır. Kimselerin yüzüne bakamaz. Gelişiyile yılan görmüş kurbağalar gibi herkes susar, derin bir sessizlik kaplar ortalığı. Tren hareket etmiştir artık. Kapılar dışarıdan kilitlenmiş, ikinci bir durağa kadar yolcular kaderleriyle baş başa kalmışlardır. Ancak çok geçmeden feryatlar tekrar başlar. Hareket halinde tren sesi verilmektedir.

YUSUF - Bağırma! Sızlanma! Söylenme! Yeter ya! Neki ağladuh yeter! (Titrek sesiyle bastırır.) Bene bahın millet! (O arada tam sükûnet olmamıştır...) Az susun! Birez beni dinneyin! (Bir anda ortalığı sessizlik kaplar.) Bize hayat gene lazımdır! Kafamızda taşıdığı-

mız bu beyni kullanmah lazımdur. Gün, ağlamak günü degül, çare bulmah günüdür...

ŞAHİ - (Ağlamaktan kızarmış gözlerini mendille silerken) Doğri diyersin Yusuf, hama bu yürek bir kere incindi... İnsan gendini zaftedemiyer ki...

ŞAHZET - (Biraz daha metindir.) Yaşliler, ahli başında olanar, eciz ve düşkünnere örneğ olmalı! Ağlamah yara sarmaz! Herkeş yarasına taş bassın da ağzını bir parça kapatsın...

YUSUF - Hah! İşte ele, birez adam sözleri tuyem! Eskiden ağlamah karilere mehsüstür diyerlerdi. Burada artuh kariler de erkekler keder cesur olmak zorunda! Herkeş anlasın buni... Çıhış yolları bulmamız lazımdur ahri...

VAHİDE - (Ağlamaktan gözleri şişmiş vaziyettedir.) Siz ne diyersez deyin, insan ağlamahtan yorulunca göz puarlari zatan gendiluğundan kurur...

GÜLZADE - Ağlamaynen, sızlamaynen iş olmaz. Susup birez büyük sözi dinnemah lazımdur...

FATMA - (Sekiz yaşlarında kız çocuğu, ninesine sarılı vaziyettedir.) Nene, Saldat, anami başka bir yere götürdi, ne zaman getürecah? Bizinen niye bindirmedi tirene? (Nine sessizce ağlar...)

MUTEBER - Kızım Fatma, senin anan belki başka bir vagondadır... Sabret, tiren turanda etrefi araşturuur, belki ortaya çıkar... Bu tiren hep Ahışhali tolidür kızım! Zanma ki başka millet de vardur...

FATMA - O kötü esker anami niya götürdi?

ŞAHZET - Yavrum düşmene hesap sormayıçün, düşmen keder güçlü olmah lazımdur... Onun için susiyeruh... Düşmanın elinde silahi var, bizim elimiz boş, üstelük de heppimizin elleri ke-

lepçeli... (Bu zamansız ders, çocuğun iyice kafasını karıştırmıştı.)

FATMA - Onnar güçlenürken, biz niya zayıf kalduh? (Herkes suspus olur.)

YUSUF - (Uzun aradan sonra sessizliğini bozar) Allah belasını versin bizim büyük geçinen büyüklerimizin! Bir çocuğun önünde aciz bırakıyerler adamı...

ŞAHZET - Eskiye yargılamanın zamani degül artuh... Biz şindi çıkış yoli aramaya bakah Yusuf Emi!

YUSUF - Doğri! Doğri de... Başı bozuh Beglerimize, ağalarımıza kimse söz geçüremedi Şahzet! Ahali desen zatan hep cehil cümri... İşte bu onun cezasidür...

ŞAHİ - Mücadele birlikten geçer... Rus heppimizi afyon gibi uyuşturdi. Dağdaki sığınlar gibi hep gendi dünyamız da yaşaduh. Başka dünyaların olduğundan haberimiz yoğidi... İşte bu tren şindi bize o başha dünyalari göstermeye götüriyer... Hama anniyen annar...

SEHER - Bizim adamın gözü döndü mi, düz gider! Eski defterlerin karıştırılmasını birahın. Abu çocuk su istiyer, ötekinin tuveleti gelmiş, hamile olan gelin ya birezden sancilenürse... Yatalah dede illeç istiyer... Siz bunnara bahın!... Konferes zamani degül artuh! Konferesi size birahmamişler, siz her şeyden evvel düz yolda getmeyi bir örgenin...

GÜLZADE - Müfliz tüccer iflaz edende eski veresiye defterlerini karıştırmış...

YUSUF - Haklisiz... Hama biz de hakliyuh. Dertli söylegen olurmuş... Bu halımıza de bir çare bulmamız lazım. Naçalik vagonun kapısını kitlemiş, anahtarını cefine koymış, getmiş. Biz burada yaşama imtihani vermah zorundayuh...

VAHİDE - Ey! Çare konuşah! Çare ne peki?

YUSUF - (Sinirlenmiş halde...) Hanım ben seni hiç incitmemiştim hama, şimdi belki incitecağım, baskın çılmayı bırak...!

KARA EMİ - (Yattığı yerden hafif başını kaldırır, biraz sinirlenmiş haldedir.) Beni dinleyin hanımlar, efendiler! Şu harp günlerinde Alman'narın da dedüğü kimi "ZARURET ADALET DİN-LEMEZ"! Bah bu sözümi eyi idrak etsin herkeş! Burada bir köşe ayırın pencerenin kenarında olsun, bir kabi koyun oriya... Sıkışan, ihtiyaci olan o kabi tuvalet kimi kullansın... Sora da anında pencereden dışeri boşaltılsın, içini de suyinen, karinen temizlesin... Belece tuvalet işi de bitmiş olsun... Edrefi de bir çarşafinen çevürülsün, olmaz mi? (Bu büyük mutluluk doğurur. İlk uygulama da bir çocukla geçitirilir.)

YUSUF - Hay yaşa Kara Emi! Senin bu icadın bizi belkim hayata geri götüracah... Girdüğümüz bu tünelden çıhmağ için tünelin ucundaki ilk işiği görür kimi oliyerim ben!

ŞAHİ - Gene ne varsa eskilerde var! (Tren kah durmakta, kah gitmekte, dışarıda koşuşturmalar, ağlaşmalar olmaktadır, gecenin geç saatidir, yorgun ve uykusuz olan yolcular çaresizlik içinde uykuya dalmışlardır. Bazılarını ise uyku tutmamaktadır. Bir ara tren durur. İçindekiler uyanmışlardır artık. Kitli duran kapının açılmak istendiğinin sesleri gelmektedir. Kapı birazdan açılır.)

NAÇALİK - İçerde vukuat var mı? (Derin bir sessizlik kaplar ortalığı.) Heey! Size soruyorum! Bir isteğiniz var mı? Yoksa bir kapattım mı kapıyı birkaç gün gene gidersiziz! (İçerdekiler biri birine bakışirlar, Yusuf söze girer:)

YUSUF - Şimdiye keder ölmeden gelduh. Hama millet üşüyer, yanımızda su yok. Etmegimiz nerdeyse bitti. Tuvalet ihtiyacını ise hayvannarın yaptuğı kimi yapturiyersiz... Bunnara bir çare bu-

lun! Sürgün olmayinen insanluhtan da mi çıktuh yani!

NAÇALİK - Bu katarda onlarca vagon var, hepsi de sizin gibi... Biz her fantazi isteği karşılayacak değiliz, gerekmez de! (Sözü sertleşmiş, karşındakilerin başları önlerine eğilmiştir.) Ancak dışarıda kar çok... İçeriye biraz kar alın, kar eriyince su olur, içersiniz. Üşümek için de birazdan her vagona bir soba verilecek, içinde mazot yakacaksınız. Bir başkası da çuvalla peksimetinizi getirecek... Bundan başka bir istekte bulunup, bizi uğraştırmayın! (Ültimaton dolu bu sözler kah korkutmuş, kah bir nebze sevindirmişti, çünkü sorunlar, kaba da olsa, çözüme yoluna girmiştir.)

YUSUF - Bizim istediğümüz insannarın zaruri ihtiyaçlarıdır. Lükse kaçmaduh ki... Naçalig Efendi siz de insansız ahri.

NAÇALİK - (Sertçe)Boşuna konuşup durma, yapacak çok işim var! (Önünde durduğu kapıyı çarpar, gider. Dışarıda tekrar kilitleme sesleri duyulur. İçeriye bir karanlık tekrar basmıştır.)

ŞAHZE - Yusuf Emi kızıp, kederlenmeyinen iş olmaz. Birez saburli olah... (O anda ihtiyaç giderme faaliyetleri sürmektedir...)

ŞAHİ- Birezdan gene kapıyı açıp, içeri bir şeyler verecahlar, az daha sabredin...

ŞAHZET - Ola Seto! Köydeyiken bülbül kimin ötiyerdin... Orda senin her istediğün emir kimiydi... Burda seni de mi bize kattiler yohsa Şeşbeş! Niya moralın bozuh? Yohsa seni paçavra kimin silip atiler mi ola?(Vagonun uzak köşesinde durmakta olan Seto'ya bakar, bakar, ama Seto hiç başını kaldırmamaktadır... Vahide durumu anlar.)

VAHİDE - Seto kardeş! Hele biz Rus'un, Gürci'nün düşmanıydık, bu mal vagonlarına konulduh! Ya sen niye bizi kimi mal vagonlarına koyulduñ? Sen Rusların iyi adamiydin.(Sözü kesilir.)

ŞAHZET - (Seto'ya sevinir...) Niyesi mi var? Seto şimdi kul-

lanılmış kirli mendil... Başka ne işe yarar?(Seto oldukça mahcup-
tur, hiç sesini çıkarmaz.)

GÜLZADE - Düşene vurulmaz, birez insafli olun!

ŞAHZET - (Hanımına manalı manalı bakar.) Kendi mille-
tine ihanet edene, hele hele de ihanetin böylesini edene, çok daha
ağır ceza verilir. Sen sesin kes! (O anda vagonun kilidi açılmaya
başlanmıştır, kapı birazdan açılır, içeriye, bir kirli torba içinde pek-
simet (kurutulmuş ekmek), birkaç borusuyla soba ve bir çantayla
mazot verilir, kapı hemen kilitlenir.)

ŞAHİ - (Boruları ve sobayı eline almış, incelemeye başlamış-
tır.) Bu söbeyi pencerenin kenarına kurah. Hama borinin ucunu
nerden çıkararak? Tavandan desen delük yoh... Pencereden çıkararak
desen olmaz! Gel de buna bir çare bul şimdi?

YUSUF - Ya bir boriyi dirsek yapacauh, ya da tavani bir şeyi-
nen delecauh. Başka çaremiz yok!

ŞAHZET - Bu sac boriyi biraz büküp egah hama neyin?
Boriyi ayağımın ezmeme izin verir misiz?

ŞAHİ - Yap bir şey! Hama boriyi kırıp, ziyan etmeden yap...

ŞAHZET - Bir deniyem! (Borunun bir ucundan tutar, sol
ayağının ucunu borunun içine sokar. Yavaş yavaş boru kıvrılmaya
başlamıştır. Az da olsa bir kavis alan boru, artık bir dirsek olmuştur.
) Ehhh! Gördüz mi işte tamam...

ŞAHİ -Tamam! Tamam! Daha fazla örseleme boruluhtan çı-
har! Şimdi bunları uc uca getirüp, söbemizi kurah. (Borular ekle-
nir, dirsek de ucundan takılmak suretiyle soba kurulmuştur artık.
Sobanın içinde ateş görevini görmek üzere el feneri yakılır.)

YUSUF- Getürün mazit çentesini, söbeyi bir ateşliyorum, bi-
rez isinsin millet...(Sobaya mazot konur, ateşlenir, soba yanmaya

başlar. Bu sefer ihtiyaç giderme sırası Seto'ya gelmiştir. Seto ihtiyaç
gidermek ister.)

SETO - Beni bağışlayın komşiler, tuveti kullanmam ge-
rek... (O anda herkes susar.)

ŞAHZET - Neee? Orda ki pisliklerin bizi bıhturmuştu zatan.
Burada senin pisluğan katlanacak kimse yok! Aklını başına al! Pis-
luğun içinde tut!

SETO - (Oldukça mahcup, çekingen ve kasıklarını tutarak)
Burada birbirimizin pisluğuna katlanacauh Şahzet kardaş, başka ça-
remiz yoh!

ŞAHZET - (Daha da kızar, ayağa kalkar, üstüne yürür.) Su
iti! Burda olan her pislik senin eserindir! Bize mazlum numaraları
yapma! Sene ihtiyaç giderme izni yok! Eyi bil! Hem o söbeden de
uzak otur... (Seto çaresizdir, elini kasıklarına götürür, ayaklarının
birini kaldırırken, öbürünü yere indirir, uzak köşeye siner, kalır...)

VAHİDE - Yapmayın, etmeyin ölecah bu adam...

ŞAHZET - O zatan ölecağ adamıdır. Bele ibretluh olsun!
(Şahzet çok karardır. Kimsenin sözüyle ikna edilemez. Yanan so-
banın sağladığı sıcaklığın rehabetiyle, gitmekte olan trenin sallaması
yolcuları uykuya geçirmiş, kucak kucağa oturanların uyku faslı baş-
lamıştır. Rahatsız olan Seto olduğu yerde kıvrılmakta, uyku bile
uyuyamamaktadır. Şahzet kendisini göz hapsine almış durumdadır.
Aradan epey bir zaman geçer. Tren durur. Kapı dövülür, açılır.)

NAÇALİK - Bir vukuat var mı? Burada hasta, ölü, hamile
gibi bir olay var mı? (İçerde bir an sessizlik olur. Sonra sessizlik
bozulur:)

ŞAHİ -Yok, bir vukuat yok. Yalnız bize su ve ekmek verin...

NAÇALIK - Su yok! Ekmek de Gence'de...(Kapı sertçe ka-

patılır. Belli ki Azerbaycan'a doğru gidilmektedir. İçerdekiler kendi başlarına kalmışlardır.)

MEMMET - (şaşkındır.) Baba Naçalik sizinen konuşurken ben aradan bahtım ki ne görem: Ölmüş insannar boş karların üstüne sallanıp atılıyerdiler. Sahaplari bile yoğidi zavallilerin... Cesetleri tegere yığdiler... Zavallilerin ağliyannari bile yoğidi...

YUSUF - Bu keder uzun yolçiluhtan sora, yaşlı, hasta, sakat insannar vedesi gelduhça gidecah oğul. Ağlamak meselesi de... Her hal milletin göz puğarlari kurudi de ondan ağliyan kalmadi... Yoksa kimse ciğeri yitürürken ciğersizluh edemez...

SEHER - Turun az! Seto herhal can çekişiyer! (Seto birden bire fenalaşmıştır, el ve ayakları titrer, titrer, titreme kesilir. Yolcuların bakışları arsında ilk telafiyet verilmiştir. Bu hem sevindirir yolcuları, hem de üzer. Çünkü kendilerinin de sonu öyle olabilir endişesi vardır...)

ŞAHİ - Bu dünya etme bulma dünyasidür Seto Efendi!

SEHER - Çok fazla sevinmiyah... O dünyasını degüştürdi, hele bahah bizim halımız nice olacah? Bizim akıbetimiz de meçhul...

ŞAHZET - Bize kazıdığı kuyuya gendi düştü... Ele yazuh müstehak oldi ki heç demeyin... (Tebessüm eder)

MEMMET - Eeey! Öldi bu adam! Bu da mi karın içine atılacak?

YUSUF - Herkesin geçtiği köprüden o da geçecek helbet...

MEMMET - Nesin?

YUSUF - Nesin mi? Burada ben da ölsem, karın içine atılacağım...

ŞAHZET - Eleyse turmiyah artuh! İlk görevimizi yerine ge-

türah! Cansız Seto'nun başına gider, kollarından tutar, yardım için Memmet'i çağırın.) Haydi Memmet, tut bu itin ayaklarından! Pencereden aşşığı atah buni!

YUSUF - (Şahzet'in hal ve hareketlerine kızmıştır.) Şahzet o artuğ öldi. Cezasını çekti! Ölenin arkasından konuşmak ne insanluğa sığar, ne de dinimize! Cesedin atılması ise... Durun bakem adama sıçan muamelesi yapmayın... Hem bunun bir sorumluluğu olur. İşin için de iş çıkmasın...

ŞAHİ -Yusuf kardeş doğru söyliyir Şahzet! Söz dinnemah sünettür, birez söz diyne. Olmaz mi?

VAHİDE - Suçli yeteri keder cezasını çekti...

ŞAHZET - (Öfkesi dinmiştir.) Peki, oni size bağışladım... (Biraz durur, yine başlar) Yaaa Seto Efendi, köy meydanında buyuh burup paltoyu umuzlanan atardın; kız, gelin demez pis pis bahardın... Şindi o palto senin kefinin oldi... O burma buyuhların da seni siçana dönderdi...

KARA EMİ - Seher, kızım gösküme bazi sanciler girip çihiyer... Ne olur ne olmaz... Başımda bir yasin oku(Oldukça bitkindir, kalkık başını tekrar yastığa koyar, Seher okumaya başlamıştır, bütün gözler oradadır...)

ŞAHİ - Kara Dede hak vaki olursa bir diyeceğin var mi?

YUSUF - Çocukluk etme Şahi!

ŞAHİ - Dünyanın hali belli olmaz...

KARA EMİ - Beni Kur-an'sız ve kefinsiz gömmeyin bir; bir de Türklüğü kaybetmeyin! (Biraz duraklar, gözleri bir yumulur, bir açılır, ruhu teslim olurken şahadet parmağıyla) LA İLAHE İLLALLAH! (der ve ruh teslim eder...)

ŞAHZET - Hak vaki oldi, Seher, çenesini bağliyah... (O

anda tren de durmuş, vagon kapıları açılmaya başlanmıştır.)

NAÇALİK - Bu vagonda ceset var mı?(O anda kendisiyle uğraşılan Kara Emi fark edilir.) Oğlum! Saldat çabuk o cesedi alın! Ceset alınırken Seto'nun cesedi de fark edilir, alınır.) Bir ihtiyacınız var mı? (Bir sessizlikten sonra)

YUSUF - (Donuk halde bakar bakar ve konuşur) Su, etmek, mazit...

NAÇALİK - Birazdan gelecek olan saldatın yanına iki adam verin, gitsinler, ihtiyaçlarınızı karşılasınlar! (Kapıyı çeker, gider.)

ŞAHİ - Olmadı! Komşiler, olmadı! Nasıl oldu? Kara Emi'yi gizleyip, vermememiz lazımdı, kötü bir tesadüf eseri, cesedini kap-turduh, vesiyetini yerine getiremeduh...

YUSUF - Gönlümüzden geçene gücümüz yetmiyor Şahi! Aynı sıkıntıyı heppimiz yaşıyeruh hama... Elimizden bişe gelmiyor. Sıkıntımıza sıkıntı ekleme!

SEHER - Ben onun için Yasin-i Şerif-i okudum, Allah kabul etmiştir, başkası da elimizden gelmez, ne yapah... (Kapı çalınır, açılan kapıdan iki Saldat gözükür:)

SALDATLAR - İki kişi gelsin! (Bu emir kesindir, bir süre sessizlik olur.)

YUSUF - Memmet, Şahzet! İkiş gedin! (İkiş hemen kalkıp gitmek üzere çıkarlar, kapı kapanır.)

AMA CELİL - (Uykudan uyanmıştır, yarım rahatsız vaziyette) Rüyemde heç eyi şeyler görmedim, komşiler! Allah'ızı seversez bene toğriyi söyleyin!

YUSUF - (Bir ara ortalığı kaplayan sessizliği bozarak) Kara Emi ile Seto sizlere ömür! Cesetlerini biraz önce teslim ettuh Naçalik'e...

AMA CELİL - Acep onnari de karların içine mi atarlar? (Hüngür hüngür ağlar)

ŞAHİ - Onun orası Naçalik'in insafına kalmış!

VAHİDE - Ekibetimiz insafsızın merhametine kalmış... İnşallah iyi olur...

GÜLZADE - (Bir başka endişe içindedir, diğer hanımların kulağına bir şeyler fısıldamaktadır:) Kezban gelin biraz rahatsız! Ola ki doğum sancısıdır... (Ama Celil tekrar uyur.)

SEHER - Birez sabırlı olun, ecele karar vermeyin...

YUSUF - Eğer bir doğum olayı olursa, o da burada olmak zorunda... Rahmetli Kara Emi'nin bize hatırlattığı sözü unutmayın: ZARURET ADALET DİNNEMEZ! (Vagonu derin bir sessizlik kaplar, bu aynı zamanda doğum için bir çözüm, bir çıkış yoludur da...)

ŞAHİ - Arnımıza ne yazılmışse oni görmah zorundayuh... İslam dininde kader denen bir şey vardur, buni unutmayın... (O anda kapı tıkırtısı başlamış, erzak alımı için gidenler geri dönmüşler, ellerindeki erzaklarıyla içeri gelmektedirler...)

SALDATLAR - Hadi hoşça kalın! (Tren sirenle birlikte kalkışa geçer...)

GÜLZADE - Gelinimizin rahatsızlığı artmaktadır, bir köşede biraz yer açalım...(Bir telaş, bir hazırlık başlamıştır, bir yandan da getirilmiş bulunan peksitmeler dağıtıma geçmiştir.)

YUSUF - Biraz gayretli ol kızım, inşallah kurtulursun, nur topu gibi bir çocuğun olur! (Çığlıklar artmaktadır, (Ha gayret sesleri arasında çığlıklar, siren sesleri biri birine karışırken, geçten geç bir çocuk sesi ile bir sessizlik başlar.)

VAHİDE - Bizi yaradan Allah, bize yardım da eder kızım!

Bak işte nur topi kimi bir oğlan çocuğı! (Çocuk az ağlamaktadır, bakımıyla meşgul olan kadınlar, kâh göbek bağıyla uğraşmaktadırlar, kâh bir peşamal, bir iç gömlekten çocuğa bez ve kundak telaşesi ortalığı sarmaktadır.)

ŞAHİ - Ey! Oğlum ey! Gelinimiz de kurtuldi. Bari birez yuhlasah (uyusak) şindi...

ŞAHZET -Ben de abu söbeyi yahem...(Kalkar sobanın bitmiş olan mazotunu çantadan tamamlar, sobayı yakar.) Teze bala(yavru) üşümesin!.. Bu balanın adını ben koyacam kimse dilenmesin! Burasi Edilbejan (Azerbaycan). Bu balanın adı da “Edil” olsun!

GÜLZADE - Anasının razılığını almadan verdin bu adı. Bahah anasi o adi sevecah mi?

ŞAHZET - Kezban gelin benim kızım yerindedür... Ben kimin ne terbiyede olduğunu bilürüm... Olmayacak duaya amin demem ben!(O anda hasta olan Kezban eliyle, TAMAM, OLSUN, der.)

YUSUF - Yeter! Kesin sesi... Herkeş birez rahat etsin, bebek de, hasta da!... (Ses kesilir, uykusu olan uykuya, uykusu olmayan, mecburen susmuştur, zifiri karanlık olan vagonun içini, ara sıra yanan sobanın alevleri aydınlatmaktadır. Uzun bir aradan sonra tren durur, gelinen şehrin büyük bir şehir olduğu sızan ışıklardan, dışarıdaki seslerin çeşitliliğinden anlaşılmaktadır.)

ŞAHİ - Burası neredür acaba? (O anda kapıyı dışarıdan Naçalik açar.)

NAÇALİK - Sabah hayır! Ölen, yiten var mı? Başka bir isteğiniz?

ŞAHİ - Ölenlerimiz, öldi... Yannız bir kadınıımız doğum yaptı! O'na birez yardım edin!

NAÇALİK - Bak işe sen! O kadın da amma zaman bulmuş ha! (Güler) Biraz bekleseydi! Madem ki beklememiş, çareyi de siz bulun ?.. (Hali sertleşir, kapıyı hızla kapatır, gider. Tren durmaktadır.)

VAHİDE - Karnın toymiyacah yerde acılığın bayan etme, demişler...

YUSUF- Şahi yannış yapmadı Vahide! Naçalik'de insandur... Bakarsın o da insafa gelür, bir yardımda bulunur, belli mi olur... Gendi için mi yapıyer? (Bu arada ihtiyaç gidermeler, yemek fasılları, başlamıştır. Ama Celil Emi Şahzet'in yardımıyla ihtiyaç gidermektedir, bir ara konuşur:)

AMA CELİL - Komşular burnuma bebek kohusi geldi, ola ki Kezban gelin doğum yaptı?

ŞAHZET - Ey bildin, hama ele oldi!

AMA CELİL - Adını verdiz mi?

ŞAHZET - Verduh!

AMA CELİL - Ecele etmişiz oğul. Bakarsız gendi geder, adi kalur... Bu da insanın için de bir dert kalur!(O anda yatmakta olduğu yere gelmiş, yerine yatırılmıştır.)

ŞAHZET - Her şey Allah'tan Celil Emi... (O anda kapı çalınır.)

SALDATLAR - (Kapıyı dışardan açmışlardır.) Burada bir doğum hastası varmış, şunu (bir çıkın içinde bazı eşyalar olduğu halde) komutanım gönderdi, alın bakalım!

ŞAHİ - Çok sağolun oğlum! Bu da böyük eyluhtur... Gerçi komutanız önce bizinen talğa geçti ya! Sonradan acımış, göndermiş... Ey. Saldat kardeşler burası nere! Niaya turiyeruh? Burda çoh bekleduh ta? (Saldatlar) Siz, yüz buldunuz, astar istemeye başladı-

nız! Kes sesini! Otur yerine! (Kapıyı dışardan sertçe çeker, kapı yine kapanmıştır, bekleme yine devam eder, üç gün beklenir.)

YUSUF - Şahi, az merhamet etmeylen, düşman düşmannu-
ğuni unutacak degül! Birez ahlımızı çalışturah!

ŞAHZET - Doğru Yusuf Emi, ama insan bazı kontroli yütü-
riyer...

ŞAHİ-Acaba bilen var mı bura nere? Oğlanlar siz dışarı çıktız,
hiçbir heber alamadız mı?

AMA CELİL - Az susun Beg'ler! Durumu ben birez gözli-
yem... Uzahtan arada bir dok sesi ve martı sesleri geliyor... Hem
burada hava nemli, hem de paluh kohusi var... Ben gençliğimde
buralara gelmişim... Burası olsa olsa Bakü'dür! Bakü'nün hem de-
nizi var, hem tirenini...

YUSUF - Eeey! Desene biz Edilbejan'dan da uzağa gedeca-
uh. Çünkü burada enecağ olsak, şindiya keder enerduh...

ŞAHİ - Bütün bunnar tahmin... (O anda siren sesiyle tren
hareket ederken, Ama Celil Emi söze girer.)

AMA CELİL - Ben boşa konuşmam komşiler! Yalnız şin-
di ögümüzde bir yol ayrımı var, eğer vireje girersağ eyi, hama düz
gedersağ yolumuz Hazar'a oğrar, soğuk memleketlere gönderürler
bizi. Ama vireje girersağ ögümüzde Özbekistan vardır, sicah mem-
lekettür orası...

ŞAHZET - Ben kapı arasından gözliyem, acaba viraja girdu-
ğumizi anniyacah miyim? (bakar, kendisine göre bazı duyumlarını
çalıştırır, kesin kanaate varır:) Hah! Tamam! Tiren virajda... Yolu-
muz düze çıkacah artuh...

ŞAHİ - İnşallah ele olur... (Yorgunluk, yola alışkanlık derken
normal hayat devam etmektedir... Bebek durmadan ağlamaya baş-

lamıştır, kadınlar çare bulmaya çalışmaktadırlar...)

SEHER - Allah'ım sen bize yardım et! Bu sabiye bir illeç ver!

AMA CELİL - Kızım yeri geldiğinde en eyi illeç ölümdür!
Bakarsın kesin bir illeç olur...

VAHİDE - Bu sabinin ezepe görmesi, ölmesinden daha kötü-
dür... (O anda çocuğun sesi kesilmiştir.)

ŞAHZET - Kurbanlar üçe çıktı! (Bir an sessizlik olur, an-
nesinin ağlamaları sessizliği bozar, diğer kadınlar da ağlamaya baş-
lamıştır...) Verin benim Edil'imini... Bize iki Edil de yar olmadı! (Gözleri yaşlı yaşlıdır.)

ŞAHİ - Çocuklaşma Şahzet, metin ol! Al cesedi, koy bir yana,
şindi neredeyse gelir bir Saldat almaya... (Kundaktaki bebek cese-
di bir kenarda alınmayı beklemektedir.)

AMA CELİL - Kezban kızım, daha yaşın genç, o keder çocu-
ğun olur kii! Başın kaşıyamasın...

YUSUF - Deme Celil Emi, Allah'ın zoruna gider. O çocuk
Alman herbindeki Ali'nin yadigariydi. Ali de yok, Adil de... O ke-
der kolay degül ki... (Ağlaşmalar devam eder. Dışarıdan su sesle-
ri, gemi düdükları, siren sesleri duyulur, bir gece daha geçmiş, bu
minval üzere üç gün dolmuştur. Nihayet tren tekrar durur. Yirmi
dokuzuncu günün sonudur.)

ŞAHİ - Yolculuk hiç bitmeyecek mi?

AMA CELİL - Ağalar burnuma gelen kohilerden bir de be-
nim heberci kuşlarımdan anniyerim ki bura Özbekistan'dur... (O
anda kapı dışarıdan açılır, Kolhoz ve Solhoz görevlilerinin yanında
bulunduğu Saldatlar gözükür.)

SALDATLAR - Tren sefanız bitti Beyler! Gözünüz aydın!
Şimdi eşyalarınızı alın ve tez şu adamların peşinden gidin! (İçerde

yolculuğun bitmesinden doğan sevinç, nereye gidileceği bilinmeyen yeni bir endişeye yerini terk ederken, çıkınlar alındı, yaşlılar koltuklandı.)

AMA CELİL - Yirmi dokuz gündür bu vagona iyi ki ölmeduh oğul! Ayaklarım katlanmıyır, her biri kütük kimin şişmiş... Büttün ezelerim kuri yuha kimin çat çat ediyor... Hama kederimiz de buymuş başa gelen çekilürmüş... Oğlannar fazla egleşmeyin ki elin oğlidür, bir telefıyet de burada olmasın artuh... Birez ayağızı, elizi oynadın... (O arada saldatların bağırmaları boşaltılmayı çabuklaştırır:)

SALDATLAR - Haydi! Haydi! Sallanma... Sizi bekleyemeyiz! (İçerdekiler itile kakıla boşaltılırken sahne biter.)

3.PERDE

Binbir güçlkle biten sürgün yolculuğundan sonra Özbekistan'a gidilmiş, kolhoz ve solhoz işletmelerinde pamuk işçileri olarak çalıştırılmış Ahıskalı Göçmenler yavaş yavaş kendilerine gelmeye başlamışlardır. Onlar için "yamyam" denilmiş olması, Özbekler'i de kendilerinden uzaklaştırmış, ancak uzun denemeler sonunda işin düzmece olduğu anlaşılmış, hayat normale dönmeye başlamıştır.

Yusuf, Şahi ve Şahzet bir kolhoz işletmesinde olduğundan her konuda yakınlıklarını devam ettirmişlerdir...

Perde açıldığında, çiftçi evi, yer minderinde oturmakta olan kişiler, çay tepsi etrafında oturup halka oluşturmuşlardır...

YUSUF – Oğlum Memmet Özbeklerin bu yeşilçayı yorğunuğa eyi gelürmüş... Eger hereretin de varsa sahin su içme... Gene bu çaydan iç ki sıhıntilere düşmiyasın... Böyük sözi diynemah sünnettür oğul!

MEMMET- Diynememezluh mi ettuh baba? (Babası Memmet'i üzdüğüne üzülür.)

YUSUF- Senin terbiyan tamdur oğul! Terbiyan bozmaman

içün dedim oğul”

MEMMET- Peki baba, elin öperim... (Tek diz oturmaktadır babasının karşısında.)

VAHİDE-Allah her muradını versin oğlum (Yeşil çayın servisini yapıyor...) Biz senden çok raziyuh... Allah'ta senden razı olsun...

YUSUF-Bütün çabamız onun için! Ana-baba hakkı en büyük haktır... Buni bilmeyan külli zalım olur! Ben anasız babasız neynerim dünyayı... Beni emel eden, böğünnere getüren o insanları üzersem benim kanım kan mi olur...

VAHİDE-(Sözü keser) De fazla uzatma, konu komşudan gelen olur, bu sede boş sufrayinen beni mehcup edersin!

YUSUF-(Biraz kızar) Benim evime gelen, benim ikramıma da burun kıvırmaz! Hem, hangi gelecek olan benden daha halli? Bene Allah ne vermişse onu ortaya koyiyerim... O varlıklı haller Ahıska'da kaldı! Bahah belki bundansora bişeler olursa o eski günner belki birez geri gelür...

MEMMET-Çalışırsak burada da olur baba!

YUSUF-Burada karın tohluğuna çalışıyeruğ oğul... Ne aç kalcauh, ne de biriktürüp, bişe sahabi olcauh... İşte günümüz bele geçecah...

VAHİDE-Az susun, bir gelen var herhalde! (Kapının çalınmasıyla açılma gıcirtısı aynı anda duyulur, gelen Şahi ile hanımı Seher'dir.)

ŞAHİ- (Hızlıca girer eve, selam verir, başköşede yerini almaya uğraşırken) Yusuf çocuhalارين konuşmaya talmişsin, evi hep tarasalar heberin olmayacah senin!

YUSUF- Merhaba, hoş geldin Şahi! Geç kaldın, az kalsın birbirimizi kırıp geçüräh çocuklarımızın(?) (Bıyık altından gülmektedir.)

ŞAHİ-Ya başka nereye gideyduh Yusuf! Özbekler bizi görende kuduz itten kaçan kimi bir köşelere çekiliyerler... Kolhozun bitmez işleri, bu uzun günnerin sicağı, muhecir olmamızın boynumuza yüklediği angaryaları birez atmak için canımızı buraya attuh, bizi kovarsan da kov...

VAHİDE-Şahi kardaş seninen şaha yaptı. Sakın yanlış anlama. Hem biraz alingan olmuşsun bakıyorum...

SEHER - İnsannar yaşlandıhtan sora sabırları de azalıyer, huyları de değışiyermiş...

YUSUF - Eey! Benim kırk yılluh arkadaşımın aramıza çalı sokmayın! Biz birbirimize ele de diyeruh, bele de! Size ne?

VAHİDE - Biz ne desah de hep bildüğüzi ohumadıız mı?

ŞAHİ - Bele giderse bene bir daha evlenmenin yolu açılır(?) (Yusuf'a dilini çıkarır, hanımının tepkisini ölçmektedir.)

SEHER - Bir koltukta iki karpuz taşınmaz. (Kendinden emindir.)

ŞAHİ - İki karı alan çooooh! (Gülmektedir.)

YUSUF - Şahi senin tükenin açuh kalmış ola! Sen bir kariyinen pantoron fermanını kapatmayı unutmuşsin! Ya ikinci karıyı alsan ne olur? (Gülüşmeler başlar, Şahi pantolonun açık fermuarını kapatmaya çalışmaktadır, kapı tekrar çalınır.)

VAHİDE - Oğlum Memmet kapıya bak, bir gelen var! (Memmet yerinden kalkmış, kapıya koşarken, gelenlerle karşılaşmıştır.)

MEMMET - Buyrun Şahzet Emi! Hoş geldiz!

ŞAHZET - Selamünaleyküm! Cemaat! (Karşılıklı hoş beş devam eder, hafif gülümsemeden sonra) Bugün birinciliği Şahi Emi kapmış benden...

YUSUF - Gelin, yeter ki gelin ben hiç eciz olmam! Bu ölümlü litimli dünyada başha kimimiz var ki bizim...

ŞAHİ - Hoş hep sen birinci olacah değülsün! (Gülzade araya girer.)

GÜLZADE - Siz hele böğün olannari sorun Şahzet'ten! (O anda hava birden değişir gözler Şahzet'e döner.)

ŞAHZET - Heeç! Seto itinin bir yahını, birez paçamdan tutti, bir tekçük vurdum susti! (Bir anlık sessizlik alır ortalığı, Yusuf sözü alır.)

YUSUF - Nee? NHele baştan al oğlum! İnsanı daha fazla merakta bırakma Şahzet!

ŞAHZET - İşim bitti eve geliyordim. Kalabaluh insannarin içinden bir tanımadüğüm insan çıktı, bene baharah geldi yanıma. "Şahzet misin?" dedi. Ben de "He..." dedim. Başını salladı birez. Canımı sıhtı. " Sora sen kimsin? " dedim. Sen sora tuyarsın, dedi. Sinirlendim ne olacağışe şimdi olsun, dedim. Bene hücum etti, karnına bir tekçük vurdum, çeşit çeşit sesler çıkardı, düştü yere... Sora ordan geldim, gittim...

ŞAHİ - Büyük geçmiş olsun Şahzet, gendin kolla birez oğul, birez de müleyim ol... Burası yabancı yer. Azmışı var, kudurmuşı var. Birez dikkat et!

YUSUF - Geçmiş olsun, sen bize göre daha dikkatli olmalisin. Çünkü o Seto namussuzuna cezasını çektüren sen oldun... Hama

ben buni anniyem ki bu olannari onar nerden örğenmişler? Yohsa bizim içimizde gene bir casus mi vardı, yohsa biri ağzını mi tutamadı de onara heber getti! Neyse bele şeyler olur... O iş geldi geçti...

VAHİDE - Ey! Sora işleriz nasıl! Pambuğinen baş edebiliyer misiz? Ben geleli daha alışamadım. Tarlada pambuğ, evde pambuğ yağı... Allah çoğ etsin, insanın boğozundan getmiyer aşşağı...

YUSUF - İlk geldiğümüz günnerde yeduğumuz otlari unutmayın. Yeşilluh yiye yiye ağzımız hayvan ağzi kimi yeşillenmişti!

ŞAHİ - İnsanoğlu buldukça bulandırıyor! Lazut yemahtan canımız çıhmıştı. Şindi de normal nemetleri begenmiyeruh.

GÜLZADE - Heppiz hahlisiz! Hama meselenin asli beledür: Bizim öğümüze ölümü koydiler, bizi bayılmaya razı ettiler... Kimin tavuğuna kişa demiştuh ki yurdumuzdan ettiler bizi. Alman herbine esker istediler, iki oğlum, bir de kardaşım getti. Heç biri de geri sağ dönmedi. Dönerler de pusulasız kaldiler, aylelerini bulamadiler...

ŞAHZET - Alman harbi dedi de ahlıma geldi: Herp çıhmadan evvel Ahıska'da yüz altmış bin Türk varmış. Rus'lar bunun elli binini cepheye götürdü. Bu gidenerin yirmi yeddi bini şehit oldi. Dokuz bin kişinin heç izine rastlanmadı, onnar kayıp oldiler... Geriye kalan dokuz bin kişi de sahat ve yaralı olarak geldi...

ŞAHİ - Şahzet sürgüne gelen Ahışhali nüfus kaç kişiymiş?

YUSUF - Bütün Ahışhali geldi, ne keder olacah!

ŞAHZET - Sürgün sırasında Ahıska da yüz oniki bin Türk varidi. Ruslar bunnari günnerce toplayıp tirenlere doldurup, kimisini Kazakistan'a, kimisini Kırgızistan'a, kimisini Sibiryaya kimisini de Özbekistan'a sürdiler...

ŞAHİ - Yolda telef olan nüfusten heberin var mi?

ŞAHZET - Yolda on yedi bin kişi ölmüş! Kim ki tayanuhliydi o kaldı... Ölenlerin tamamı yol kenarlarına, karların içlerine atılmış. Bazı vagonlarda patates çuvallarının arasına sahlanmış cesetler, buraya keder gelduhtan sora burda defin edilmiştir.

VAHİDE - Keşke biz de Kara Emi'yi sahlayıp, burda defin etseymişuh...

YUSUF - Sahlamaya fırsat kalmadı ki! Ölmesinin şaşhunnuği daha üstümüzden geçmemişti ki, kapi açıldı hama da saldat alıp götürdü...

GÜLZADE - Kim bilür oni de karların içine attiler!

ŞAHZET - Başka ne olurdi ya?

MEMMET - Şahi Emi o tirenin gelduği gece, ben dedim ki köyümüze tiren geldi, gedip bir güzel seyredem. Yanına getmeyinen içine tıhmalari bir oldi. Yapmayın, etmeyin demeye kalmadı, kapıyı dışerden kitlediler üstümüze... Gendi gendime dedim ki: Keşke senin yolun ben yapmasaydım tiren! Bene yoluni yapturdiler, sora da o tireninen beni sürgüne gönderdiler... Heç buni kim kabul eder? Allah bir gün bunun hesabını soracak hama bahem ne zaman...

SEHER - Oğul, bunnar içine adam tolduracahlari kuyiyi de bize eşittiler...

MEMMET - Sora sizi de yanımıza getürdiler, birez sevindim...

YUSUF - Şimdi Ahıska da hiç Türk kaldı mi acaba?

ŞAHZET - Ahıska, Stalin terefinden, onun eliyinen Gürci'ye teslim edildi... Ne Türk 'ü kaldı, sen aklını mı oynattın? Herp mahanyidi!

YUSUF-Bizi Edilbejan' da niya çoh tutmuşler?

VAHİDE - Azeriler, Türk'lerin dostidür ahri! Yardım etmah iştemişler...

SEHER - Rus koyar mi hiç!

ŞAHZET - Azeriler tirenin ögünü kesip üç gün bekletmişler. Bir rivayete göre bizim yerimiz Hazar Denizi imiş! Yani denize tökülmek üzere gidiyermişuh... Azeriler: "Kardaşluh daha ne gün üçündür. Türkler olmasaydı 1915 yılında bizim sonumuz gelürdi. Şindi borcumuzi ödemenin zamanidür. Yardım edah." demişler. Stalin çok kızmış, hama gene de bizi Azerilere bağışlamış! Sora Azeriler gene direnmiş...

MEMMET - Eeey! Sora

ŞAHİ - Bir dinle oğul! Sabret yahu...

ŞAHZET - Türkleri denize atarsaz, bizi de denize atın demişler. Bu sefer Özbekler Ahıskaliyi kabul etmiş, Azeriler gene razı olmamış... Bu bazarluğ üç gün sürmüş! Azerilere Stalin kızıp demiş ki: " Ya yolu açın, ya da sizi de bir başka yere sürgün ederim." Bu zalım adamın yapmayacağı şey yoğidi heç. Mecbur yol verildi, tiren yürüdi, bizi buraya getürdiler...

YUSUF - Vahide boş boş oturduk, durduk. Yiyecah bişe yoh mi boğozumuz kurudi? Misefirlere ikram edah!

VAHİDE - Bilmem hele bir bahem . (Yerinden kalkar çıkar)

SEHER - Misafir ikrama gelmez, mühebbete gelür!

GÜLZADE - Senin boş çayın bize iksir yerine geçer, bacı, sen heç üzülme!

ŞAHİ - Bu bizim halımız ne olacah acaba?

YUSUF - Bize gayret yakıştır. Çalışacauh, kazanacauh, varolacauh! Varolmanın yolu, çoh çalışmahtan, cesarettten, bir de benluğumuzi korumahtan geçer!

ŞAHİ - Hay yaşa! Benluğumuz olmasaydi, zatan bizi kimse kur-taramazdi...

ŞAHZET - Bizim için Azeri'nin canını ataşa atması de aynı bel-luğa ortak oluşumuzdandır...

YUSUF - Toğri (Başını manalı biçimde sallar), biz de onnar için aynı sıhıntiyi yaşamıştuh...

ŞAHİ - Hama burda bize Özbekler de Ruslar keten eziyet edici tavırlar içinde!

GÜLZADE - Özbek bizi Rus'un gözüyle görüyor de ondan...

ŞAHZET - Çoh yaşa Gülzade! Yavaş yavaş Özbek'in tutumu de değişecah ahri. Evvelden düğüne devet edilmezduh. Şimdi devet etme-yeye başladiler... Bazi Özbek gençleri bizim kızları eş seçmeye can atıyor artuh... Hama bizler begenmiyoruz onları...

YUSUF - Düz söylüyorsun, geçenlerde Cuma namazına gitmiş-tim... Komşu beni orada gördü diye, şimdi artuh selam sabağı esirge-miyor... Yarın kim bilir evime de gelip gedecah ahri...

MEMMET - Baba bir daha cumalara gidip insanın başını derde sokmayın! Kolhozun iclasında ateistluh dersleri veren hoca dedi ki:" Artuh din denen afyoninen vahit öldürmeyin! Bizi diynemiyan olursa yeri buzlu, karanuh Sibiryadır!"

VAHİDE - Var olana, yoh demah olmaz oğul hamaaa... Ne yapem Allah güneş yazmaz inşaallah! İnançımız bizim diregimizdür oğul, biz onsuz edemezuh...

MEMMET - Onnar, Allah yoh, diyorlar. Siz de hele eski düdüğü

çalılıyorsunuz...

GÜLZADE - Şimdiye keder olan Allah, şimdi nasıl yoğoldi? İnsanlar yoğolur, Allah bakidir oğlum...

MEMMET - Bu dersleri başaramazısa bize yaşamak çetindir, annanız mı?

VAHİDE - Yaşıyor muyuh ki zatan oğul? (Ortalığı sessizlik kap-lar.)

YUSUF - Buna da şükürler olsun... Artuh karnımız eyi- kötü toymaya başladı... Devletimizin bazı emirlerini de dinnamah zorun-dayız... (Altın cemaatı süzer. Memmet artık şüphe uyandırmaya başlamıştır. Bir anda çehre ve tavırlar değişir.)

MEMMET - Gendize aciyin birez... Sürünmeye hiç toymiyer-siz...

ŞAHZET - Hep aynı yere saplanduh! Memmet birez genç... Az sabredin!

YUSUF - Sağol Şahzet! İşi zamanı geldiğinde helletmek lazım...

GÜLZADE - Şahzet o havaalanında görünen yabancı kimmiş?

ŞAHZET - Türkiye'den gelen bir komutan! Buraya kolhozun işletmesinde ziraat işlerinde araştırma yapmak üzere gelmişmiş... Bizim teknisyen Kadırof bunun Türk olduğunu anladıktan sonra tanışıp, konuşmuşlar...

ŞAHİ - Eey! Sora? Daha başka neler konuşmuşlar? (Şahzet biraz çekingen ürkek tavırla)

ŞAHZET - Ayaküstü, tanımadığın, güvenmediğin, bilmediğin adamlarla ne konuşulur, nasıl konuşulur ki! Hem zaten KGB nin kol gezdiği yerler oralar...

YUSUF - (Heyecanlı, bütün millet ağzı açık vaziyette haber beklemekteler. Fakat belli ki Memmet konuşmalara engel teşkil etmektedir. Başlar öne düşer. Memmet durumdan rahatsız olur, dışarı çıkmak için izin ister:)

MEMMET - Baba müsaadeniz olursa, ben bir arkadaşın yanına uğrayıp geleyim! (Bir an şaşkınlık olur. Şahzet söze girer:)

ŞAHZET - Memmet bir zahmet bizim evin bir kapısını yokla, ne olur ne olmaz... (Memmet çıkarken “Başüstüne” anlamına gelen işaret vermiştir.)

GÜLZADE - Şahzet şimdi daha rahat konuşabölürsün!

ŞAHZET - (Artık biraz rahatlamıştır.) Bavuluni, eşyalarını arama mahahanasiyenen, epey bir konuşma yapmışler.

ŞAHİ - Eey! Neler konuşmuşler? (Ağzı açık vaziyettedir.)

ŞAHZET - Osman adında biri. Gendi Ankaralıymış, hama şu anda bir üniversitede hocaymış. Orada Ahışhali Türkleri taniyermiş. Hep eyiymişler. Herkes gendi için çalışiyermiş... Dinnerinde hürimişler. Orada çok Ahışhalkı varmış. Ahışha şenniginden ohıyan örgenciler de varmış onun okulunda. Bir isteginin olup olmaduğuni sormış, Kedirof da birkaç isiminen bir adres yazmış vermiş... İşte hepsi o kadar!

VAHİDE - Acaba o gün olur mu ki geden kardaşlarımdan birini görüp, bir daha kohliyem... (O anda derin bir sessizlik ve gözyaşları, hıçkırıklarla boğulur.)

GÜLZADE - (Ağlayarak, mendili elinde, akan gözyaşlarını sildikten sonra) Türkiya’da kimim cigeri yoh ki... Felek bizi, bir avuç buğda kimi, dünyanın her yanına saçtı...

ŞAHİ - Gözi sululuk etmeyin komşiler! Ağlamayinen heçbir bişe

düzelmez... Hama abuni eyi bilah ki” Kul sıkışmayınca Hızır yetişmezimiş! “demişür atalarımız... Bu söz boş söz degöldür... Sağ olan her güne kavuşur. Hoş hep kötü günner bizim için icat edilmedi... Yüregizi sağlam tutun! (Gevşeyen yürekler tekrar eski haline dönmüşür. Söze Yusuf girer:)

YUSUF - (Bir yarenlik ile ortalığı iyice yumuşatmak ister.) Efferim Şahi! Bu konuşman meydanlara layık bir konuşmayidi ola. (kimisi güler, kimisi Şahi’nin gözlerine bakarken, O’nun koltukları kabarmıştır.)

VAHİDE - (Neden sonra kendine gelmiş, komşularına bir şey ikram edememenin ezikliğini gidermek için söze girmiştir:) Çoğ üzür dilerim! Ben de misefir kimi oturdum turdum... Bari bişe getürem. (Dışarı gitmek isterken, Gülzade kolundan tutar, bırakmaz.)

GÜLZADE - Tatli söhbetimizi bozmiyah. Heç kendine eziyet etme. Böğün de bele geçsin... Biz yabancı miyuh? (Gönlü alınan Vahide tekrar yerine oturmuş, ama kapı çalınmaktadır, kalkar, kapıyı açar, gelen Memmet’tir)

YUSUF - Gel oğlum, şindiya keder nerdeydin? Fazla geç kalma oğlum...

MEMMET - Özbek Osman’ın oğli Temür’inen konuşuh birez. Kolhozun işinden sora bazı inşaatlarda iş varmış... “Siz Ahışhaliler her işten anniyersiz” dedi. Ben de he dedim. Bir, iki adam daha yanına alıp, bazi işler yapah ki idara olsun...

SEHER - Allah ömrün uzun etsin oğlum... Çalışın ki irelliya-sız...

YUSUF - Kandurma mandurma olmasın sora oğlum?

MEMMET - Olmaz baba! Onnar beni eyi tanır. Cin demürden korhar kimii benden korhiyerler... Birbişe olmaz...

ŞAHZET - Tamam! Gözel! Eferim! Çalışın işte ele! Peki bizim eve uğradın mı? (Memmet suskunlaşır, neden sonra:)

MEMMET-Sizin evin kapısına gittim, az bekledim, baktım biri kapının öğünde oturmuş çıkara içer... Yannarına gittim, bah-tım bunar yabancı... Selem verdim, konuştuh, seni sordiler, ben de ne olur ne olmaz dedim, tanımiyerim dedim, oradan ayrıldım.

ŞAHİ - (Bir anda sessizliğe boğulan ortalığı eski halin getire çabasındadır.) Belki bir yahınımuzdur, uzakdan gelmiş, misefirdür, belli olmaz oğlum!

YUSUF - Bizi köyden köye birahtıyan Rus, hangi yakını-mızı bize uzahlardan misefir gönderür Şahi? Sen de biliyorsun ki bir yere gitmemiz için İspalkom'a imza vermemiz gerekiyor...

GÜLZADE - Sora o adamlar aşindi gene orda midürler?

MEMMET - Onlardan ayrıldıktan sora bir an geri baktım, biri arhamdan beni tekibediyerdi. Burayı belli etmemiş üçün, yolu büktüm, adamı peşimden savdım, sora geldim.

ŞAHZET - O adamlar benim peşimdeyiseler er geç beni bu-lurlar.(Kalkmak için hamle yapar, Şahi kolundan tutar, engel olur:)

ŞAHİ - Çocukluh etme Şahzet, gerekirse heppimiz geceyi bu-rada geçür, elin pusu kurmuş hayinine yem olmiyah! (Başkalari da engel olmaya başlayınca Şahzet usulca yerine oturur:)

ŞAHZET - Beni engellediz, sora adım korhağa çiharsa?

ŞAHİ - Başaan bir iş gelürse sora biz ne yaparuh?

SEHER - Ahlımızı kullanmaya mecburuh, Şahzet kardaş! Ge-len adamlar mertçe ögeen çıhmasa ne yaparsın? (Artık Şahzet iyi-den iyiye ikna olmuş, sonucu beklemektedir.)

YUSUF - Biz neçe dumanni, pusli günneri geride birrahtuh! Bu ne! Bu onnarın yanında heç kalur...

VAHİDE - Zamanında Türkiya'ya geçmah variken, nesil oldi de ehmalluğ ettuğ yerimizde kalduh... Şindi de böğünnerin sıhıntisini çekiyeruh...

YUSUF - Nanikorluh etme Vahide! Veletleri çağırduh, annaştuh; kaçma günü bile belli olmışti, hama gel gör ki felek koymadi!

SEHER - Nasıl?

YUSUF - Nasıl olacah! Bizden önce geçenleri Rus'lar istemiş, artuh öbür tereften İsmet Paşa da geri vermiş o kaçan nüfusi... O geri verilenler, sınırda, iki tarafın gözleri öğünde, kurşuna düzülmişler. Şindi sınırdan artık bir kuş bile uçamaz olmuş!

SEHER - Eeee! Sona kalan dona kalurmuş...

VAHİDE - Bütün millet kaçça kaçça gitti, ne bileceksin ki işler bele olacah...

YUSUF - Susun! İnsanın sıhıntısına sıhinti eklemeyin! Oldi, bit-ti o iş...

ŞAHİ - Şahzet sen burada tur. (Yerinden kalkıp gitmek ister.) Ben gedem senin evin edrefini bir kollayıp gelem... (Bütün ısrarlara rağmen çıkar gider.)

VAHİDE - Bu gece vakti keşke getmeseydi... (Endişelidir.)

SEHER - O bir yolunu bulup geder de, gelür de... Siz endişe etmeyin...

ŞAHZET - Beni birahtız, milleti de, beni de sıhintiya sohtuz...

YUSUF - Birimizin başi ağırdu mi, hepimizin başi ağırmiş de-mahtur. Ha sen, ha ben! Ne ferik eder?

MEMMET - Ana benim döşegimi sar, yorğunum, yuhum geldi...

VAHİDE - Abu işin ahrını bir bekle oğlum, gene yatarsın!

ŞAHZET - Gel Memmet, gel . (Yanında bir yer açar.) Aha burada hemen mürgülemeen bah sen. Bunnarın talaşına aldırış etme!

MEMMET - Anam eyi dedi, siz endişedeyken bene yatıp uyu-mah düşmez...

SEHER - Düzelir, düzelir... Her iş yolunu alır... Hep kötü düşünmiyah...

YUSUF - Ah! Şimdi Ahıska'nın paşa almasından olsaydı de yesevduh... Hiç gözümün öğünden gitmiyer o cam alması... Cins cins alma tığlarını evin içinde terk edip gelduh... Hey vah hey! Ne günnere kalduh...

ŞAHZET - Ya tamlarında tıkalı bulunan hayvannar! Acaba o hayvannarın soni ne oldu? Kim bahti o hayvannara acaba?

GÜLZADE - Heppisi neyse de, yakın köyli Gülçiçek'in kızı Fatma'nın başına gelenleri bir tuysaz... Bunnari de bizi kimi tol-durmuşler maşine, gelürken yolda maşin dönemece girmiş, o zavallı Fatma savrulmuş düşmüş aşşağı... Ne kimse sesini çıharmış, ne ara-ba turmuş, ne kimse aramış, o hızınen devam edip gelmişler... O gün bugün o kızıdan hele bir heber yoh...

YUSUF - Siz merak etmeyin. Yerli komşularımız olan Gürci'ler her şeyimize sahap çıhardiler şindi(?) Kümeslerdeki tauhlara varana keder! Büttün mallar sahaplarını bulmuştür şindi... Hem de yağ-malanarak! (O anda kapı tıklanmaktadır, Memmet kapıyı açmak için koşar, gelen Şahi ve iki yabancısıdır.)

MEMMET - Buyurun! Hoş geldiz! (Gelenleri içeri alırken, bir

hayli endişelidir, suratı asılır.)

ŞAHİ - (Selam faslını bitirir.) Arkasında durmakta olan mi-safirlerden birini gösterir, sorar:) Şahzet, sen bu adami tanıdın mı? Yüzü kapalı, montlu adam biraz süzülür:)

ŞAHZET - (Süzdüğü adami tanıdığı, sıçrayıp boynuna sarıl-mıştır.) Tanımam mi bu Hoca Osman! Hoca Osman! (Bir anda ortalık ana baba gününe dönmüş, hızla çarpan yüreklerin yerinden fırlamaması için üstüne pençeler basılmaya başlanmış, heyecan, ya-tıştırılmak istenmektedir.) Evet evet bu Osman!

ŞAHİ - O Türkiya'dan gelen Osman! Meğer bizim KGB ada-mı diye korhtuğumuz bunnarımız... Gettim tanıştuh, alıp getür-düm... (Herkes çok memnundur.)

OSMAN HOCA - Hepiniz sağolun, varolun! Sizleri yerleri-niz de görmek için az bir izin aldık, onu da duvar dibinde otura-rak geçirdik... Bu akşamlık bu kadar olsun, başka zaman gene bir yolunu bulup gelirim, sizin bütün adreslerinizi Anavatana götürür, oradaki yakınlarınızla sizi buluştururum! (Ortalık tekrar ana baba günü olmuştur, kendisine sarılanları teskin etmeye çalışan Osman) Eğer beni çok seviyorsanız, şimdi buradan çabuk ayrılmama izin veriniz!(Vedalaşır, ayrılırken perde kapanır.)

SON

2007 - BURSA
Ömer SEVİŞ

APOLETSİZ ZABITA

KOMEDİ

3 PERDE

ÖNSÖZ

Okullarımızda sahneye konacak çokça eser bulunamaması veya aynı eserin defalarca oynanması gibi tekrara düşme korkusu, beni yeni senaryolar yazmaya sevk etti.

İlki ” VARLIĞIMIZDA EMEĞİ OLANLAR” dizisinden “Mehmet Akif” adlı biyografik senaryo oldu. Ardından “Fuzuli” adlı bir dram kaleme aldım ve Çelebi Mehmet Lisesi’nde sahneye koydum.

Yazı hayatımın çok yoğun geçtiği Ulubatlı Hasan Anadolu Lisesi’nde yazdığım “DAMAT DÜŞKÜNÜ” adlı dram, Ulubatlı Hasan Anadolu Lisesinde sosyal aktiviteler çerçevesinde Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu’nda sahneye kondu ve oldukça yoğun ilgi gördü.

Bu arada Ahıska Türkleri’nin sürgün edilişlerini konu alan “AHISKA SÜRGÜNÜ” adlı senaryomu kaleme aldım. Bu senaryo okunurken bile gözyaşının akmasına vesile olan senaryolardan olup, yöresel ağızda ve otantik malzemeyle beslenmiştir...

Değerli dostum, ömrünün otuz iki yılını tiyatroya vermiş Ahıska Türkü- Muhammed Garibov’la sahnede Damat Düşkünü adlı oyunun provasını yaparken, bir komedi denemem teklif edildi. İşte, ekte bulunan “APOLETSİZ ZABITA” böyle bir hatırlatma sonucunda ortaya çıkmış oldu:

Zaman zaman gülmeye ihtiyaç duyduğumuz halde, bizi gül-

dürecek konuların ahlaki kaygılarımızı taşımaması; verilen hazzın, açılan yaranın yanında hiç kalması, aile ortamı içinde rahatsızlık veren şeylerin olması, yazmamın başka bir sebebi oldu. Kimse rahatsız olmadan, ahlaki değerlerimiz tahrip edilmeden; sırf ”ha ha ha- hi hi hi” den ibaret olmadan; güldürürken düşündüren, düşündürürken güldüren eseri bulmaya çalıştım.

Senaryoda bize kaynaklık eden Orta Anadolu (Afyonkarahisar) insanının meseleleri, zekası, arifliği, filozofluğu, pratikliği kendi ağzı ile ortaya konulmaya çalışıldı. Bazı hakikatlerin üstü açılırken mahremiyeti ihmal edilmedi...

Ben artık sözlerimi tamamlamış bulunuyorum. Senaryoda esas sözü yönetmen ve oyuncular söylerler... Umarım, başarıları için kopan alkış tufanı, salonun dışına taşar; ünü, ünlüler arasına dahil olur...

Saygılarımla.

Yukarda belirtilen dilek ve temennilerle yazılıp, Ahmet Vefik Paşa Tiyatrosu’nda sahnelenen ve beğeniler APOLETSİZ ZABITA, ertesi yıl Bursa çapında düzenlenmiş bulunan Tiyatro Festivali’nde hem Bursa birincisi oldu, hem de okuluna para ödülü kazandırdı.

1997 - BURSA
Ömer SEVİŞ

KİŞİLER VE ÖZELLİKLER

YANIK KEMAL: Salkımsız'ın belediye başkanı adayı. Halktan biri, köklü aileden geldiği için biraz mağrur. Aynı zamanda iş adamıdır.

ATEŞ: Kahvehane sahibi ve ocakçısıdır. Ticareti için her renge girmeyi uygun gören tip.

İBRAHİM: Köy (kasaba) halkından yaşlı ve yalaka biridir.

HÜSNÜ: Yanık Kemal'in yakını, çalışma arkadaşı. Zabıta Çavuşu adayı, genç, yarı aydın kılıklı.

ETHEM DAYI: Belde halkından, yaşlı, tecrübeli, hakikati çekinmeden konuşabilen dürüst karakter.

KAZ NURİ: Belde halkından, belediye başkan adayı. Kendini beğenmiş tip.

MUSTAFA: Kaz Nuri'nin, danışmanı ve çalışma arkadaşı. Ağzı laf yapan...

ZEKİ: Beldenin tek nalbantı ve başkan adaydır. İşi nedeniyle halkın gönlünde biraz yer etmiş karakter.

KENAN: Beldenin eşrafından, çadırcılıkla uğraşır. Başkan adaydır. Çeşitli halleriyle gülünç duruma düşerken işi, ekip çalışmasıyla götürme niyetindedir.

HASAN: Beldenin zavallı bir sığırtmacıdır.

GÜLBELAZ: İbrahim'in hanımıdır. Kocasının ilgisizliği ile

sinirleri gerginleşmiş, eski giyimli, bir tip. Not: adından bahsedilmemekle birlikte, başkan adaylarının yanında bulunan gölge tipler, duruma göre yerleri doldurulacaktır.

HALE: Sekreter kız, modern giyimli, biraz kaçık.

MUHTAR: Salkımsız'ın muhtarı, köylü kılıklı, ama girgin tip.

1. **MİSAFİR:** Tebrik ziyaretinde bulunan köylü

2. **MİSAFİR:** Tebrik ziyaretine gelen ikinci tip.

HATİCE TEYZE: Ziyaretçi kadın

ZEHRA HANIM: Ziyaretçi kadın (eski etek)

MAKBULE HANIM: Ziyaretçi bayan

ALİ: Zabıta Çavuşu, Deli Dumrul huylu, genç.

MÜFETTİŞ: Modern görünümlü, bay veya bayan.

VALİ: O ilin valisi...

1.PERDE

Bir köy kahvehanesi, ortada birkaç masa, ocakçı ocakta meşgul... Masalarda üç-beş kişi oturmaktadır. Perde açıldığında başkan aday ile birlikte halk da içeri sökün eder...

YANIK KEMAL - (Beraberinde iki adamıyla içeri girer, içerdekilerin merak dolu bakışları arasında) Selamünaleyküm komşular! Benim möhteremlerim! (İçerdekiler tazimle selam aldıktan sonra dinlemeye geçerler) İyisiniz. İyisiniz! Maşallah hepinizi iyi görüyorum... (Yerini alır, ocakçıya döner.) Oğlum Ateeeeeş!(Ateş siper alır gibi yapar.) Bak bakim ne içiyor bu millet! Bana da bir orta şekerli yap! (Sandalyesine iyiden iyiye yerleşir, Bey, Paşa tavırlarına girer.)

ATEŞ - (Siparişleri aldıktan sonra, bıyık altı gülererek) Kemal Abi! Dün bir aday geldi, milleti ısmara boğdu! Hesapları yazmaktan kalem-defterim tükendi şerrrrrefsizim!

YANIK KEMAL - (Biraz sinirli)- Len oğlum! Ben bütün servetimi harciyem bu uğurda... O kahve ısmarladıysa, ben döner ısmarlıyem! (Yan masalarda oturanlar başlarını sallayarak tasdik ederler.)

ATEŞ - (Biraz mahcup bir şekilde) Ağanın eli tutulmaz Kemal

Abi

YANIK KEMAL - (Sinirli hali devam ederek) Len Ateeeeeş!(Ateş gülererek sipere girer gibi yapar.) Bana başkasından söz etme, ortalığı da gatma! Buradan bir daha adımımı atmam içeri! Benim dedem parasını kesesinde taşıırken, onların dedeleri uçkurlarının içindeki cepte saklıyordu paralarını... Heh heh heeeee! Öküzün dördünü söyletme bana!(Bir anda kakhaha yükselir.)

ATEŞ - Özür dilerim Kemal Abi emme... Demek ki onların da bir miktar paraları varmış...

YANIK KEMAL - Lееeen! Sen başını eğ, işine bak! Böyyyük işlerle uğraşma!

ATEŞ - (Eğilir, selamlar) Hay hay Kemal Ağabey! (Tebessümlüdür, birikmiş bardakları seslendirerek yıkama geçer.)

İBRAHİM - (Yan masada oturmaktadır, her konuşmaya kulak kabartmaktadır. Her konuştuğu insana hak verecek kadar yağcılık yapar.) Kemal Ağabey'in bu gasbaya Başkan olmasını yıllardan beri özler dururdum ben. (O anda çay bardağının biri gidiyor, diğeri geliyor... Sanki çay içme yarışına girmiş) Şinci gasbalıya gün doğdu emme, anleyen kaç kişi?

YANIK KEMAL - (Artık koltukları iyiden iyiye kabarmıştır.) Efferim İbrahim gardaş, (Bu anda sırtına vurulan el darbesi sarsmıştır) zaten senin gibiler de olmasa, insan patlar yahu...

İBRAHİM - (Yağa devam eder.) Kemal Ağabey başkan olursa gasba da, gasbalı da hizmet nedir iyisini göreceğ... Halkın ayağına göre her hizmet gelecek. Belkim kimse gara sinekten şikâyetçi olmayacak!

YANIK KEMAL - (Söylenenler hoşuna gitmiştir.) Sineklerin

gırılması bir yana, gaspamıza akın akın turist gelecek ulen! Şu meydanlığın iki yanına çifte tuvaletler yaptırıcem! İçinden sular şırıl şırıl akcek, (Tebessümle) duvar diplerini artık boşleycesiniz...

İBRAHİM - (Heyecanlanır, yan gözle milleti göstererek) Başkanım, bir de atlara, eşşeklere bir yer bulsan!

YANIK KEMAL - (Yanındaki Hüsnü'yü gösterir) Bak bu ke-rata ne güne duruyo len!(Sırtına eliyle vurur ve Hüsnü düşecek gibi olur.) Kurala uymayana şakkadak (sırtına patlatır) cezayı veriverir. Zabıta çavuşumdur Hüsnü!

HÜSNÜ - (Dinleyenleri ayakta selamladıktan sonra) Eksik olma başkanım, bu can sizin uğrunuza fedadır... (Artık masaların boş kalan sandalyeleri iyiden iyiye dolmuş, kahveci çay, kahve ikramına başlamıştır.)

YANIK KEMAL - Möhterem komşular! Bu konuşmaları benim essah konuşmalarımdan saymayın... Ben essah konuşmamı meydanlıkta yapçem. Şinci bir iki esinti geçti öyle. Yarın bir dinleyin bakim, kimin daha planları, parajeleri, (şaşıncıca Hüsnü'den yardım ister) ana nasıl deyo len Hüsnü?

HÜSNÜ - (Göğsü kabarık şekilde ayağa kalkarak) Proje, proje Başkanım!

YANIK KEMAL - Ben dünyanın en gözzel parajelerini hayata geçircem, ah bir de parayı bulabilsem...

İBRAHİM - (Millete kaş-göz ederek) Parada ne var başkanım! İktidardan yana ol yeter...

YANIK KEMAL - Yok len! Ben bağımsız partidenim! Partiye girip ifrak, kopyon, ay nassıydı Hüsnü?

HÜSNÜ - (Aceleden söze girer) popyon popyon başkanım!

Firak ve popyon!

YANIK KEMAL - Ay ne bilem ben, hangi garın ağrısı, ben onları geymeye mecbur galırsam yakışmaz len!

İBRAHİM - (Ağzındaki bardağı indirir, hızla söze girer) Gına gaşığı gibin yakışır Başkanım(tebessümlü) senin galıbın kimde var?

YANIK KEMAL - (Hafif kızar) Öyle demeyom ulan sülük (eliyle vurur ve ağzından çayı püskürtür), şey samimiyetimden oluyor, mazur görün... Ben o gâvur icatlarını bi türlü hazmedemeyom!

ATEŞ - (Ocaktan başını uzatır) Sayın Başkanım, bu seçimler de gâvur icadı! (Millete tebessümle bakarak)

YANIK KEMAL - (Bir anlık şaşırır) Öyle mi Hüsnücüğüm?

HÜSNÜ - Hı hıı... Ama bu iyisinden...

YANIK KEMAL - Ben kötü şeyleri sevmem arkedeş!

İBRAHİM - Bara giren sallanır Başkanım...

YANIK KEMAL - (Anlamaz) Ben, bar oynamaya çıkmeyom len!

HÜSNÜ - Öyle değil Başkanım, başkan olduktan sonra bazı şeyleri sevmesen de yapmak zorunda kalırsın, deyo...

YANIK KEMAL - (Vaziyeti toparlar) Halkımın, gasbalımın yararına ise, o barda da oynayiveririn arkedeş!

İBRAHİM - Eksik olma başkanım. O günler bana göre pek yakındır. Az önce bizim sokağın dilencisinin dilinde de sen vardın. Bütün sülalene! (biraz durur) duacıdır... (tebessüm eder)

ATEŞ - Kemal Ağabey yardımseverdir...

HÜSNÜ - Hele bir başkan olsun da bakın yardım nassılmış, görün...

ATEŞ - İstemem, istemem arkedeş!

YANIK KEMAL - Şaşırdın mı oğlum sen, yardımdan iyi şey mi olur?

ATEŞ - Canım Başkanım, o zaman Hint Fakirleri, İskoç Cim-rileri gaspamıza hücum ediverirler!

YANIK KEMAL - (Bu benzetmeden memnundur.) Ulen Ateş! Aslında senin de bu belediye de görev alman gerekir, gafan da ateş senin!... Neyse komşular size doyum olmaz... Bize müsaade! (Kalkıp çıkarken Ateş'e) Ateş oğlum, hesabı bir kenara yaz, sona veriveririn... (Çıkar giderler.)

ATEŞ - Hay hay Sayın Başkanım! Bir daha buyrun!

İBRAHİM - (Gidenler gitmiş, meydan boşalmıştır) Ben artık evimde çay içmeyom arkedeş. Hep böyle seçim olsa da, bizler de sebeplenmeye devam etsek!

ATEŞ - Adama"başkan, başkan" dedik durduk, adam daha seçilmemiş İbrahim Emi!

İBRAHİM - (Gülerek) Bakarsın, seçiliverir, hah hah haaa! Bel-li mi olur! Seçilmezse de gaderi!

ATEŞ - Pek ümit verdin ama İbrahim Emi...

İBRAHİM - Eee! Çayını, gayvesini içiyoz, biraz da gönlünü hoş tutalım...

ETHEM DAYI - (Dinlemekte olduğu sözlerden rahatsız olur, söze girer:) Sizin yaptığınız onun yaptığından daha kötü... Küçü-

cük menfaatleriniz için gururunuzu bu kadar incitmeyin, şerefinize halel getirmeyin...

İBRAHİM - Siyasetçi de aklını başına alsın, adamını iyi bilsin Ethem Dayı!

ATEŞ - İnsan kırk yıllık komşusunu yeniden keşfe çıkar mı?

ETHEM DAYI - Orasını anladık da... Sizin kaç yüzünüz oğ-lum? Kaç yüzünüz var bilmem ki...

İBRAHİM - Yanık başkan olursa imzasını Hüsnü mü atar Ateş! (Ortalıkta kahkahalar yükselir.)

ATEŞ - (Hoşuna gitmiştir.) Yanık Başkan olursa, kukla başkan olur, işleri Hüsnü yürütür...

İBRAHİM - Sahiden Hüsnü niye başkanlığa heves etmemiş?

ETHEM DAYI - Len oğlum, siz bu işleri çok kolay mı sandı-nız? O kayıme, o çocukta var mı? Bakın işte sizin gibi nice at sinek-leri sebeplenmeden oy alınmeyo... Sebeplenmek için de para, pul, hatır, kredi lazım vesselam!..

İBRAHİM - (Biraz neşesi bozulmuştur, ama gene huyunu bı-rakmaz) Ateş çayları tazele, neredeyse Kaz Nuri ve adamları gelmek üzere!

ATEŞ - Ayıpsın, İbrahim Emmi, yeter ki onlar gelsin, şakka-dak çayları mıhlarım vallahi...

ETHEM DAYI - Birazdan geleceklere- kim bilir- ne oyunlar döneceksiniz...

İBRAHİM - İçilen çaylara, kahvelere değer, Ethem Emi!

ATEŞ - Güler yüz adayın gönlünü; çay, kahve ve kazanç da bizim gönlümüzü hoş ediyor; üç günlük dünyada geçinip gidiyoruz

işte....(Söz bitmeden içeri bir gurup halinde Kaz Nuri ve adamları girerler)

KAZ NURİ - (Burma bıyıklı, iyi giyimli, tıraşlı vaziyette kahvehanenin kapısından girerken, sağ elini göğsüne götürür, hafif eğilir.) Merhabayın(Döner kahvenin diğer yanına) merhabayın! Komşular nassınız bakem? İyisiniz, maşallah(Hâkim köşeye, ayağını altına katlayarak oturur.) Ateş! Ge len!

ATEŞ - (Çok ciddi pozlarda) Buyrun Başkanın!(Eli cebinde, paraları karıştırarak, biraz da derine dalarak) Ne arzu edersiniz? (Masaya koşar gelir, kahvehane dolmaya başlamıştır.)

KAZ NURİ - Vatandaşa saygıda gussur etmeden bi ikramını yap bakem! Başkanlığımızın numunesi olsun!... Heh heh heeey! (Güler, etrafındakileri güldürür, içerdekilerin hoşuna gitmiştir.)

ATEŞ - (Elini omzuna dayar) Baba adamsın Nuri Başkanım vesselam! Seçilirsen, aç- sefil gomazsın, işsizlere iş bulur, bekârları da(sözü burada kesilir.)

KAZ NURİ - Çok ileri gittin len! Orada kes, biliyon (bıyığını eller, hafif güler) ben de bekârın... (Ortalığı kıs kıs gülmeler almıştır.)

İBRAHİM - Nuri' ciğim, hele bir sen başkan ol, Gara Ahmet'in " Filo Nazan"a ben dünür gidicem! (Kaz Nuri irkilir)

KAZ NURİ - Sen burdamın ya?

İBRAHİM - Çok mu gördün Başkanım, istemezsen çeker giderim (kalkar, gidecek gibi yapar, içerdekilerin tepkisini(?) alır.)

ATEŞ - (Göz –kaş işareti içinde tebessümle) Bir çayını içmeden gidersen hakaret sayılır adama, bilmez misin İbrahim Emmi!

KAZ NURİ - İçin içebildiğiniz kadar çayları, size halal olsun,

emmel..

İBRAHİM - Verdiğiniz sözleri de yerine getirin... (manalı manalı bakar millete)

ATEŞ - Ayıpsın be Nuriciğim... Sana başkanlığı da, Filo Nazan'ı da garanti edeyoz! (Çay ikramına başlanmıştır.)

KAZ NURİ - (Mesajlara itiraz edememiş, verilen sözler iki yönden kendini memnun etmiş halde, gerilir, arkasına yaslanır.) Hele bir seçileyim, bu millet başkan nedir bi görsün...

İBRAHİM - (Durmada ağzına giden ardağı çekerek) Nöriciğim'in o koltukta oturması bir şanstır. Geçenlerde evinde gördüm, askerde yazıcıymış, masa başında verdiği poz aynen General pozu! Aynen komutan mübarek! Koltuğu tam doldurur...

ATEŞ - Her gün tıraş olur, halkımıza örnek olur...

ETHEM DAYI - (Konuşmaları, iyiden iyiye dinlemiş, artık sabrı tükenmiş vaziyette söze girer) Ey Nuriciğim başka neler düşünürsün, gaspalıya daha daha ne işler yapcen?

KAZ NURİ - (Beklenmedik bu soru karşısında biraz irkilir, yanında danışmanlık görevini yürütenlerden birine manalı manalı bakar, arkasından söze girer) Plan ve projemi kürsüden duyurcem Emmi! Şimdiden kopya vermek istemeyon!

ETHEM DAYI - Doğru... Söylersen kopya olur... Emmeeee, o, yanındakilere bakılırsa yandı gasbalı!

KAZ NURİ - Niye? (Kızmış ama kızdığını belli etmemeye çalışmaktadır.)

ETHEM DAYI - Niyesi mi varmış? Boşta gezeri, eli eğriyi, çakır gözlüyü hep arkana almışsın, oy bekliyorsun!

İBRAHİM - Deme Ethem Dayı, galbi gırılır!

ATEŞ - Gözüne kurban olayım emmi... Etme dayı, ya!

KAZ NURİ - Ethem Dayı sen bana, Yanığın adamı gibi ko-
nuştun, ama ben duymamış olayım. (Komşular bazen ciddi, bazen
şaka eder.)

MUSTAFA - (Kaz Nuri'nin danışmanıdır, az mürekkep yala-
mıştır.) Komşular biz birbirimizi hep biliriz... Biz o Yanık'ın mü-
tahit iken, hangi herzeler karıştırdığını duyduk, ama şu üç günlük
dünyada kendimize kalkan etmek istemeyoz!

İBRAHİM - (Bir anda gözü parlar, kulakları dört açılır.) De-
mek öyle ha! Herze, halt, bir kere edilmeye görülsün... Fırsatı düş-
tükçe hep edilir Ethem Emmi!

ETHEM DAYI - (Çok kızmıştır, ayağı kalkar, bastonunu vu-
racak gibi eder.) Sus len yalaka! Sizi dinleyen de adamı var sanacak.
İçtiğiniz bir bardak çay için renkten renge giriyonuz... Aşşşağılıklar!

ATEŞ - Gâvur da Müslüman olup, bir halis insan oluyor, Et-
hem Dayı... İnsanları hep aynı noktaya saplanmış farzetmeyin!

KAZ NURİ - Hay aklınla bin yaşa! Siz hele bir oyunuzu verin,
bakın hizmeti görün...

MUSTAFA - İnsanların geçmişlerini karıştırmak, çöplükte
gezmeye benzer. İlle de bir pislige, bir pis kokuya rastlar, ruhunuzu
karartırsınız. Hem insan bir şeyi yapmadan, yapmış sayılmamalı...

KAZ NURİ - Sizi temin ederim, en ufak bir yanlışlık olmayı-
cek... Benim Kılenton'un (Kılıngın) danışmanları gibi danışmanlarım var. Ben yanlış yapсам da onlar düzeltiverirler vesselam!

ETHEM DAYI - (İkna olmuş gibi) Peki oğlum Allah yolunu-

zu açık etsin...

KAZ NURİ - Bakıver Ethem Emmi, benim ne projelerim var
bilyon mu?

ETHEM DAYI – Yok, nereden bileyim!

KAZ NURİ - Öyle projelerim var ki aklınız durur, aklınız!

ETHEM DAYI – Mesela?

KAZ NURİ – Ben kazanırsam eğer, yaşlıların bakımını evin-
de yaptırıcım! Yemeği, sobasının yakılması, kömürü yoksa kömürü
hep benden!

ETHEM DAYI – Eyi eyi... Ancak kaynağı?

İBRAHİM – Yanık ne demiş bilyon mu?

KAZ NURİ – Ne demiş?

İBRAHİM – Hizmette herkesten bir adım önde giderin de-
miş... Onlar ev temizlerse, ben sofralarını kurarın, çaylarını bile
bardaklarına doldurtur, hem de bardaklarını bile karıştırıveririn de-
miş!..

ATEŞ – İsteyene, gece açık yorganı örtme hizmeti de verdirtir
bizim Nuri Başkan!

KAZ NURİ - Hihi hiiii (Artık baskın çıkmanın peşindedir,
inisiyatifi ele geçirmiştir.) Senin de oyunu alıcım Dayı(Yerinden
kalkar Ethem Dayının yanına gelir, elini eline alıp öpmek ister, eli
geri çekilir. Ethem Dayı da hoşnut olmuştur, çaylar içilmiş, başka
bir propaganda için hesaplar ödenir ve çıkılır.) Haydi, şincilik hoş-
cagalin! Gara sakız gibiysin, yakanıza yapıştım artık. Heh heh hee! (Dışarıya adımını atar, gider.)

ATEŞ - Güle güleyin, gene bekleriz! Allah sizden razı olsun, cebimiz biraz para görüyor. Keşke seçimler sık sık olsa da hep bayram etsek Ethem Dayı!

ETHEM DAYI - O seni sevindiren paralar kimin parası oğlum de bakem!

İBRAHİM - Aaa! Adamın çil çil paralarına şimdi bir mana bulcek... Adama bak, senin gelbin gararmış Ethem Dayı vallahi!

ATEŞ - (Şaşkındır) Adam çil çil kendi paralarını harceyo Ethem Dayı!

ETHEM DAYI - Evet harceyo, harcamasına harceyo da!

İBRAHİM - Eee! Sora! Sen ne deyon?

ETHEM DAYI - Yarın başkan olursa misliyle alıp cebine goycek! Derdi sana, bana hizmet mi bunların!

ATEŞ - Orası öyle, emme elden ne gelir Dayı!

İBRAHİM - Heee, Vallahi öyle (Biraz şaşkın, biraz üzgündür) İnsanların yüzüne de her şey şakkadak söylenmeyo Dayı... Len Ateş, sözü kısa kes oğlum! Nalbant Zeki'nin gelme vaktidir! Ocağın altını guvvetli yak, gayveleri de hazır tut, bakarsın, aniden geliverir eeeee biz de gene beş gideriz!

ATEŞ - Ayıpsın Emmi, anında çayı, gayveyi mihlayıveririm, yeter ki onlar bir gözüksün!

İBRAHİM - Sahi ulen Nalbant'ın şansı ne geden?

ATEŞ - (Ocakta bardakları hızla yıkamakta, hazırlıklar son sürat sürmektedir.) Hiç, adı üstünde, o nal topleyo!

İBRAHİM - (Sözü anlamaz tekrar sorar) Ne didin ulen, ne didin?

ATEŞ - (Durur sözüne açıklık getirir.) O son sıralardadır. Eşek nallamaktan başka yapceği iş yok onun!

İBRAHİM - (Sözü anlamış, tatlı bir kahkaha ile gülmek üzere dir.) Heh heh haaaa (gülmesi içeri gelen Nalbant Zeki ve adamları tarafından aniden son bulur.) Buyrun Zeki'ciğim! Gözüm sabahtan beri hep seni arayo koçum benim. Nerde kaldın ulen, pardon Sayın Başkanımız. (Omzunu ellemeye başlayınca Zeki bozulur) Gusura bakma, ev danası öküz olmeyo işte...

ZEKİ - Cümleten selamünaleyküm Ağalar! Sayın komşular! (selamı alınır, yan masalarda ayağa kalkmalar olur) Sakın bi zahmet edip, bizi günaha sokmayın... Saygı ve hürmet bizden!(üstünde yelege, elinde kırbaç tipi bir çubuğu vardır, kıyafeti normal bir köylü kıyafetindedir, çubuğu yanındakilere uzatırken) Alın şu kırbaç ulen! Millet elimde şu mereti görmesin... Ne olur, ne olmaz... (Hâkim bir köşede tayfa ile yer alır.)

ATEŞ- (Güler yüzle) Cümleten hoş geldiniz, merabayın!

ZEKİ - (Ciddi tavırla) Hoş bulduk Ateş. Bakıver komşularımın ne emirleri olur, biz de kendilerine bir ikramda bulunma bah-tiyarlığı yaşayalım!

ATEŞ - (Ocaktan çıkarken) Hay hay (Masaları bir bir dolaşır, siparişleri alır,)

İBRAHİM - (Oldukça samimi tavırlarla) Zeki'ciğim, delikanlı oğlum benim, çalışmalar nasıl, işler eyi mi?

ZEKİ - (Suale pek memnun kalır, biraz böbürlenir, yanındakilere bakarak söze girer:) Başkanlık çantamda gibi bir şey! Üç gün sonra bizim milletvekili de gelecek, bi gonuşma da o etcek... (O anda bütün masaların tepkilerini de gözleriyle ölçmektedir.) Vesselam biz bu yarışı sizlerin de yardımıyla bitiriveririz.

ETHEM DAYI - Eeee? Şu Salkımsız'a bir böyyük gelse, böyle, Küfeci Yusuf gibi mi garşıleycem adamı? Bu giyafetin ne senin? Nerde giravatın, nerde ütülü şalvarın? Gelenler senin nalbant olduğunu bilmezler. Böyle gidersen nallanacakları başkanlığın önüne getiriverirler, vesselam!

ZEKİ - (Sözü sabırla dinlemiş, pişkinlikle cevap vermeye çalışmaktadır.) Yok yok (Biraz güler) ben gerekirse o dediklerinizi de yaparın, emmee şinci daha başkan değilin, nalbantım. Başkan olursam başkanlığı benden beklersiniz, ne deseniz o zaman haklısınız.

İBRAHİM - Zeki içimizden biridir. Giravatı takıp ta kime caka satsın? Hem birazdan tekrar işinin başında olcek. Giravatmış, ütülü şalvarmış, onunla kim uğreşcek?

ATEŞ - He sahiden öyle... Adam samimi... Ben buyum demek isteyo... (Yavaş yavaş ikramlar başlamıştır, İbrahim Dayı da kahvesini içmektedir.)

ZEKİ - Ben gerekeni, gereken zamanda yaparım arkedeş. Gerekirse benim hakkımda gonuşanları bir güzel nalların iyi bilin! (Bu konuşma bir anlık suskunluğa neden olur, ancak Ethem Dayı suskunluğu bozar.)

ETHEM DAYI - (Biraz sinirlenmiştir.) İçimizde nallı var öyleyse İbrahim, Ateş! (İbrahim ve Ateş biraz suskun, biraz mahçupturlar.)

ZEKİ - (Söze girmekte gecikmez hafif tebessümlüdür.) Sözüm bu meclisten dışarı dayı!... Ben seçmeni değil, rakiplerimi gastediyon... (Ortalık biraz yumuşamıştır)

ETHEM DAYI - Eee oğlum, söyle baken bu millete, Salkımsız'a ne vercen?

ATEŞ - Nalı, mihı ucuzlatır, caddeler, sokaklar şakkadak, şakkadak seslerle dolar... Heh heh heh heeee!

İBRAHİM - İşi sulandırma Ateş, hizmette insanlar öncelik almalıdır...

ZEKİ - (Bu cevaplara çok olgunca davranır, konuşmaya başlar.) Nal, mih deyip geçmeyin, eskiden, bir çivi bir nalı, bir nal bir atı, bir at bir orduyu muzafferiyete taşırdı, emme şinci kime anlatcen... Bir çivi bir harbin kazanılmasına da, kaybedilmesine de sebep olurdu.

ETHEM DAYI - (Misal hoşuna gitmiştir.) Heh heh heeeeyt! Kazım Karabekir Paşa'yla konuştum sanki.... Emme oğlum devir şinci başka, gaspali isteyo ki sabah gahvaltıdaki çayların doldurulmasını, çayın karıştırılmasını bile belediyeler yapsın...

ATEŞ - Yok yok Ethem Dayı, gece üstü açılanları da belediyeler kontrol etsin, yorganı örtsün!(Bir anlık herkes gülmeye başlamıştır, Zeki kararlı bir tavırla söze girer:)

ZEKİ - O hakir gördüğünüz nalbantlık bize çok hayat dersi verdi... Siz asıl acemi nalbantların çakacağı çivilerin açacağı tahribatı düşünün... Benim çivim yağ gibi geçerken, onlarınki bağırda bağırda yerini bulur...

ATEŞ - (Dudaklarını ısırılmaktadır, İbrahim yerinde iki büküm olmuş, Ethem Dede örneğe pek memnun olmuştur. Zeki konuşmaya devam eder:) Yaman yurdum

ZEKİ - Biz her türlü hizmete alışmışız gomşular. Ara sıra hekimliğe, borç para vermeye, gredili iş yapmaya, vesselam fakirin dert babasıyız. Biz ne Kılenton, ne de Gorboçov'uz... Yapacağımız başka hizmetleri de daha böyyük kalabalıklar önünde haykırıvercem. Şincilik bana eyivallah. Oğlum Ateş hesapları getir! (Hesaplar gelir,

ödenir.) Afiyet olsun, hadin hoşça kalın! (Tayfalarla çıkar.)

İBRAHİM - (Gülyüzle) Hadi güle güle! Allah rast getire!

ATEŞ - (Gülerek) Selametle, Zeki Başkan(Oradan çıkınca da başlar veryansına...) Başkan da başkan haaa! Hemi de nalbant? Bu seçilirse elalemin dilinden kurtulamayız Ethem Dayı! Sizin başkanınız nalbant diyivercekler. Size papuç ilazım değil deycekler? İnsanın içi sızlıyor...

İBRAHİM - (Çayından son fırtı alır) Epey oldu eve varmadım... Aceba goca garı işleri kotardı mı?

ATEŞ - Kotarmıştır, kotarmıştır, emme Cinleri de tepesine vurmaya başlamıştır...

İBRAHİM – Öyle bir haltetmeye kalkışırsa siz ne güne duruyunuz?

ATEŞ – Sen hiç korkma İbrahim Emmi, seni masaların altına sokarız, yine saklarız...

İBRAHİM – Sakın elaleme jurnal etmeyin! Yoksa bi gıymatı olmaz!

ATEŞ – Şimdi sıra kimde İbrahim Emmi?

İBRAHİM – Ne bilem ben... Bi Nalbant daha geliverir elbet...

ETHEM DAYI - (Bu ikiyüzlülüğe iyice canı sıkılmıştır) Len oğlum adamın buradan kendi gitti, sözü daha devam ediyor. Bari iyiliğini konuş len. Karı gibin arkasından dedigodusunu etmeyin. Ateş senin ekmek teknen bura. Sen insanları hoş tut, kimseyle dalaşma ki notun yüksek olsun oğlum...

İBRAHİM - Oğlum Ateş, sen ocağını iyi hazırla, gerisine ga-

rışma... Hem Çadircı Kenan daha gelmedi. (O arada Çadircı Kenan ve adamları hızlı hızlı içeri girerler, içerdekiler alışık oldukları tavırları bu defa da Çadircı ve adamlarına gösterirler:)

KENAN (Yarı ciddi, yarı tebessümlü bir şekilde, yakıştıрма, uyumsuz bir takım elbise, kırıvatlı halde, yanındakilerde sözde uyumlu, giyimleriyle dikkat çekmektedirler.) Selamünaleyküm komşular! Estağfirullah, bizim için zahmet etmeyin, hürmet bizden, lütfen bir daha öyle zahmetlere girmeyin, bizi günaha sokmayın, oturun...(Hâkim köşeye oturur, yerini alır, tayfaları da yanındadır.)

ATEŞ - (Güler yüzle, başıyla selamlayarak) Hoş geldin ağam, sayın beyler cümleten hoş geldiniz!

KENAN - (Kenan ciddi tavırlarla) Hoş bulduk, cümleten hoş bulduk, sayın komşularımı iyi görüyorum. Benim işim acele Ateş Efendi, birazdan kalkıcam; bakıver komşular ne içerler...

İBRAHİM - Peşkeş atın dişine bakılmaz oğlum Ateş! Kenan başkanın çayı zehir de olsa içilir... (İçerdekilerin çoğu başıyla tasdik ederken Ethem Dayı dik dik bakmaktadır, bir ara sessizlik olur, çaylar doldurulmaya başlanmıştır artık, Kenan başkan söze girer:)

KENAN - (Kısa boylu olduğu için iskemleye çıkar.)Malumlarınız olduğu üzere bu kasabaya bir kişi başkan olcek. Daldaki elma misali bu başkanlık birinin taşına, nihayet birinin başına dek gelecek. Siz kimi layık görürseniz bu kişi o şanslı kişi olcek! Başınızı ağrıtmayayım, yarın açık hava toplantım vardır, herkesi davet ediyorum.

ATEŞ - Kenan gardeş çok gurbet gördü, çok yoksulluk yaşadı, olursa iyi başkan olur. Para pul denen şeyin gıymetini iyi bilir...

İBRAHİM - Bu gaspaliya da o lazım zaten. Bir gadir bilen

oyları süpürürerir, rakiplerin gözü açılıverir (Kenan daha fazla dayanamaz söze girer).

KENAN - Eksik olmayın, her imkânı, her hünerimi sizler için harcamaya ant içmişim. Yanımda gördüğünüz bu beyfendiler yurt dışında master yapmış, şehircilik, halkla ilişkiler (Yanıdakiler de ayrı ayrı kalkarak içerdekileri selamlar) ekonomi, personel vs. bilim işlerinin ehli kişileridir. Size hizmeti bu kıymetlerle birlikte yürüteceğiz, tabii tercihinizi kazanırsak!

ATEŞ - (Gayet ciddi tavırlarla) O nasıl söz Kenan Bey! Bütün konu komşunun akşama dek nabzını tutarım burada. İbren çok yüksek vesselam!

İBRAHİM - Senin o adamlarını çok kıskanıyorlar oğlum... Emme bazıları da diyo ki belediyenin gelirlerini yiyip yutçekler!

KENAN - Ne diyon sen İbrahim Emmi! Bu çocuklar bu hizmetleri karşılıksız yapacaklar... Bir nevi askerlik borcu gibi... İnanmayan inanmasın... Biz hesabımızı, kitabımızı iyi yapmışız (O arada çaylar içilmeye başlanır...)

ETHEM DAYI - Oğlum, işsizliğe bir çaren var mı senin? Alt yapı denen şeye para kaynağın var mı? At boş torbaya gelmez! Para pul bulamazsan, bir hizmet yapamazsın... Sonra sen de kaybedersin, biz de...

KENAN - (Biraz olgunca) Biz bu sualleri meydanlarda hep cevaplarız. Ama gene de söyleyeyim: (Sandalyenin üstüne çıkar, yüksek sesle haykırır) Salkımsız'a bir adet ekmek fırını yapacağım. Sonra kafamı kullanıp (sihirbaz numarası yapar gibi) iktidar partisini safına geçeceğim, pek çok harcamalarının musluğunu böylece açmış olacağım... Benim geçmişime bakıp geleceğime değer verin!...

ETHEM DAYI - Sen yüksekte atmeyon oğlum... Makul ve mantıklı konuşyon. Emmeee dünya menfaat dünyası, insanlar çay içerken sergiledikleri tavrı hep sergileseler, işler çok kolay...

ATEŞ - Bu elma birinin başına düşcek Ethem Emmi!

ETHEM DAYI - Umarım göz boyayıcının başına düşmez, biz de insanlık hizmeti görürüz oğlum. Dünya artık değişti. Alevere dalevere yok artık... İnsanlar uyandılar, hizmet verecek olanın yıldızı parlak, diğerlerinin ki sönük!

KENAN - (Konuşmalardan pek memnun olmuş yanındakilere ara sıra göz kaş işareti edip söze girmiştir:) Beni çok memnun ettiniz. Benim tarafım gibi hareket ettiniz, sizlere minnettarım. Ama şu gasabaya layık bir el her şeyin üstünde bir şeydir... Çaylarınızı tazelesin Ateş (O ara içerdekiler) sağol, kesene bereket, eksik olma sesleri arasında) Benim zamanım çok kısıtlı, hesabı ödeyip kalkmam gerekiyor (hesap önüne gelene kadar) Yarın meydanda yapacağım işlerin bir dökümanını yapacağım, başkanlarınızın farkını orada görme, tartma, ölçme fırsatını yakalayacaksınız!... (Hesap ödenir) Şimdilik Allah'a emanet olun, ben gidiyorum (Kalkar taifesiyle birlikte selamlar, çıkar.)

ATEŞ - Güle güleyin, Allah muaffak etsin!

İBRAHİM - Âmin, âmin! Allah başımızdan eksik etmesin (Son fırtları çekmektedir).

ETHEM DAYI - (Gidenler gitmiş, içeride birkaç kişi ile ocakçı kalmıştır.) Sabahtan beri gelen ağam, giden paşam dediniz beyler! Ben sizin renginizi anlayamadım. Renginizi belli etmenin zamanı geldi artık. Bunu da yapemeyosanız insanların arkasından konuşmayın len!

ATEŞ - Sen hep fren görevi görüyorsun Emmi. Bırak bu millet akıntıya nasıl kürek çekiyorsa çeksin, hem boşuna ne yoruleyon öyle. Sana kulakasan kim?

İBRAHİM - (Ateş'e) İnsanlardan can çıkar huy çıkmaz. Bırak konuşsun len!

ETHEM DAYI - (Biraz sinirlenmiştir) Eeeee! Garşınızda Başçavuşun beygiri eee ı şeyapmıyor len! Yoksa siz mi adam değilsiniz?

SİĞİRTMAÇ HASAN – (Baştan beri uyukladığı yerde birden bere kükrer)Heeeh heheeeeyyy! Haaaahhaahaa! Ethem Emmi gızdı mı tam gızar, bissürü adam olsa gözü hiçbir şeyi görmez(sarı dişleri, ağzından akan sular dikkat çekmektedir) Gara Hasan'ın boğası gibin, kahramandır! (Bu konuşma insanları hem güldürmüş, hem kızdırmıştır.)

ATEŞ - (Ciddi tavırlarla) Len! Hasan! Kapa çeneni, serseri, sözü-nü bil(bu arada göz kaş işareti yapar, kimse anlamaz...)

ETHEM DAYI - Sus len yalaka, iyi ki senin gibi inek değilmişim! (O arada dışarıda olup bitenlerden bir şey anlaşılmaz, bir hışm ile İbrahim'in hanımı Gülbeyaz içeri girer, bir anda ortalık tuz buz olur, Gülbeyaz'ın elinde bir sopa vardır, İbrahim'in üstüne yürür, yürür, İbrahim ocağa sığınmış, araya Ateş girmiş vaziyette konuşur)

GÜLBeyAZ - Seni taşkıranın hınkçısı seniiii! Buraya gelmek için (sopayı kolaylar, indirirken Ateş'in koluna değer, arkada İbrahim saklanır, fırsat buldukça çay içer) zabahı zor ediyon! Eşşek evde aç susuz yateyo! (sopayı bir daha kolaylar) Cıvcivi garga aldı, gurk figan edeyo! (bir köşede sığırtmaç kakhahalarla gülmekte, ağzından salyaları akmakta, Ethem Dayı ciddi tavırla oturmakta, Ateş'e) Çekili ver len gevurun do....! Len bunu gebertcen, len!

ATEŞ - Etme Gülbeyaz nine elini ayağını öpeyim, adamın erkeklik şerefini iki paralık etme! Her şey düzelir (Laflamalar para etmemiş, öfke dinmemiştir.)

GÜLBeyAZ - Adaylar(biraz geri çekilir, İbrahim tezgahın altına

saklanmış, çay yudumluyor) başkanlık peşinde! Sen ticaretin peşinde! Ya bu, ya bu (sopayı kaldırır, kolaylar yürümeye çalışır, engellenir) bu neyin peşinde? Her gelenin çayını içip içip yağ çekiyon değil mi? Çabuk çık oradan da eşşşşığı sula! O gargayı da bul, gebert! Yoksa ben seni gebertcen!

ATEŞ - Aman, aman Gülbeyaz nine, elini ayağını öpeyim, şöyle biraz geri dur, çıkcak, çıkcak, gelmeye hazırlanıyordu ki sen geldin, konu komşu bir iki sohbet edelim diye adamı lafladılar, sen bak işe... (yol açılır, içerden İbrahim, şapkası elinde, iki büklüm, renk atmış halde dışarıyı zor bulur.)

GÜLBeyAZ - (Öfkesi biraz dinmiştir) Çabuk dediklerimi yap! Arkadan geleyom, yoksa seni eve goymen len!... (Arkasından çıkar, sığırtmaç gülmekten halsiz düşmüştür, gözüne takılır.) Anaaam bu da burada... Üstelik de gülmekten halsiz düşmüş... (Sığırtmaç toparlanır) Doğrul len! Senin avradın haline gül, domuz! O hamile haliyle sırtında çuval taşıyo, sen de burada salya saleyon he! Çabuk evinin işine koş! (Sopayı kolaylar, sığırtmaç şapkasını aldığı gibi masa masa dolaşır, dışarı canını zor atar. Sonra ocağa döner:) Seni Ateş domuzu, bir gün bu gayveni senin başına yıkcen, haberin olsun! (Çıkar, gider.)

ATEŞ - (Derin bir nefes alır, nefesi tekrarlar) Oh be dünya varmış, Allah Gülbeyaz ninenin şerrinden saklasın insanları (Döner ocağındaki yarım kalan işleri yapmaya devam eder.)

ETHEM DAYI - (Artık sabrı tükenmiştir) Ölçüyü kaçırmanın bedeli budur oğlum! Haksız erkek bir kadın karşısında, kedi görmüş fare oluveriyo vesselam! Hadi ben de gidiyom... Hoşça kal! (Çıkar-ken perde kapanır.)

2.PERDE

Daha dün köy iken, şimdi belde olmuş Salkımsız, belediye başkanını da seçmiş, Başkan eski muhtarlıktan kalma iki göz binayı badanalatıp, biraz da donattıktan sonra hizmete başlamış. İçerde bir başkan masası, masanın yanında boş sandalyeler, masada bir telefon, sümen, bir kaç da evrak. Sehpanın üstü hediye çiçekler, masada kolonya ve şeker.

Sekreter ve temizlikçiler ortada fııldak gibi dönüyor, zabıtarlar kapı önünde teşrifatçılık yapıyorlar. Perde açıldığında Başkan içerde esnemeye başlamış haldedir. Sahne iki bölümdür. Sekreter müracaatları kabul eder, başkanın ya kapısını çalar, ya da telefonla haber verir.

ZEKİ - (Sekreteri Hale içeri girer, başıyla selamladıktan sonra) Evet benim hamarat gızım, gene ne oldu, şinci ne var?

HALE - Başkanım birkaç kutlama telgrafı aldım, size takdim edeyim(yürür masasına kadar gider, Başkan almaz)

BAŞKAN (ZEKİ) - (Okuyacak kadar okuması yoktur...)Gözlüklerimi gene unutmuşum... Okuyuver gızım! Kimler acaba? (Se-

yirciye şişerek poz verir...)

HALE - Sayın Başkanım, Valimiz, ilçe Kaymakamımız, birkaç da Milletvekilimiz...

BAŞKAN - Haaa eylemiiii! Eyi eyi! Çok eyi. Onları bir kenara goy gızım. (Hale karşısında put gibi durmaktadır, başkan biraz daha esner) Gızım ziyaretçilerimi ayrı bir yere, telefon ve telgraf tebrikçilerimi de ayrı bir yere not et. Yarın dostumu, düşmanımı anlayayım! Hıhhhh hıhh hıhh (gülür)

HALE - Baş üstüne Başkan'ım(çıkır, tebrikler elindedir, çıkar-ken selamlar, kapısını örter, daha yerine oturmadan telefon çalar) Efendim, sayın Başkan yerindeler efendim. Bir dakika (görüşür, telefonu bağlar)

BAŞKAN - Alo! Buyrun! Kim? Haaa Kemalciğim sağol gar- daşım, eksik olma! Buyur gel çayımı gayfemi de iç! Saygı bizden efendim! Ne demek (durur) biz gene arkedesiz len (ses tonu düşer) Ben nalbantım vesselam, çekinmeden gel! (Telefon konuşması bi- ter, başkan yanında bulunan gazetesini okumaya davranmış, oya- lanmaktadır.)

HALE - (Yanına koşup gelen zabıtarları dinler, yerinden kalkıp başkana gider, kapıyı çalar içeri girer:) Başkanım dışarıda bir grup ziyaretçi sizi tebrik etmek isterler!

BAŞKAN - Derhal alın gızım, saygıda gussur etmen! (Yerinden doğrulur toparlanır o anda Hale çıkmıştır, kıyafetini kontrol eder, bir iki ıslık çalarken kapı da çalınır.) Buyrun! Buyursunlar efendim (yerinden kalkar, karşılar. Gelenler komşu köyün muhtarı ve ileri gelenleri üç - beş kişidir.)

MUHTAR - (Köylü kıyafetlidir, şapkasını eline alır, tayfasıyla birlikte bir hizaya dizilirler, sırayla tebriğe başlamışlardır) Zekici-

ğim sizi başkanlık koltuğunda görmek bizi memnun etti, hayırlı ve uğurlu olsun (sırayla tokalaşma biter oturulur.)

BAŞKAN - Rahat oturunuz, bana şeref verdiniz! Kızım Hale! (Hale kapıyı açıp içeri girer) Bakıver, misafirlerimiz ne arzu ederler!

HALE - Efendim ne arzu edersiniz?(Siparişleri alır) Hayhay efendim! (içerden çıkar)

MUHTAR - Eeee Sayın Başkan'ım daha daha nasılsınız! Sizin Başkan olduğunuzu duydum dün gece gözüme uyku girmede Valahi... Sabahı zor ettim!

MİSAFİR - Zeki başkan, Salkımsız'a salkımlar kazandıracak. Belkim bizler de sebepleneceğiz... He heeee!

MUHTAR - Gurttur gurt, tuttuğunu gopariverir!

BAŞKAN - (Konuşmalar kendisini memnun etmiştir) Ben bu konuşmaları bir teveccüh sayıyorum. Sizlere layık olmaya çalışacağım.

İKİNCİ MİSAFİR - Başkan dükkânı gapatçek misin? Yokse çalışacak mı?

BAŞKAN - Henüz bir kararım yok. (O anda çaylar da gelmiş, servisler başlamıştır.)

MUHTAR - Sizin başkan olduğunuza sevindik, emme nalbantlığı şincilik bıraktığınıza da çok üzüldük. Bizi o acemi nalbantların eline teslim ettiniz.

BAŞKAN - Ya Başkanlık onların eline geçseydi, acemi nalbantlığı siz o zaman görceydiniz len! He hehhhehheh heeee! (gülüşmeler devam ederken telofon sesi bir anda sessizliğe neden olur) Alo, buyrun, evet, (biraz dinler), çok sağolun hürmetler ederim!

Buyrun, gelin bi gayfemi için, şeref vermiş olun, hürmet bizden. (Konuşma biter, telefon kapanır.)

MUHTAR - Personel alımlarına başladınız mı Başkan'ım! Tiğ gibi delikanlılarımız, bilgisayar bilen kızlarımız var, ihtiyaç olursa görevlendiriverin çocukları dedim...

BAŞKAN - Şimdilik eleman çok, kadro az. Kadroyu bulduğumuzda müraacat sırasına göre talepleri değerlendiriveririn... Siz bir yazılı talepte bulunun... (Çaylar içilmiş ilk ziyaret olduğu için oldukça kısa tutulmuştur.)

MUHTAR - Başkanım çayınız için teşekkürler, sizi tekrar kutluyoruz. Şincilik bu geder olsun,(o an masasında kalemligi alır cebine koyar, o ana kadar arkadaşları da sehpadaki şekerleri paylaşmışlardır...) müsaadelerinizi arz ediyoruz...

BAŞKAN - Bana şeref verdiniz her zaman buyurun, gapım sizlere sonuna kadar açıktır. Misafirler kalkar, kapıya kadar uğurlanırlar o sırada içeri temizlikçi kadın girer, ortalığı toplar düzeltir. Tablaları alır, ortalığı düzene koymaya çalışır. Başkan biraz böbürlenerek yerine geçmiş, gazetesini okumaya çalışmaktadır.)

TEMİZLİKÇİ KADIN - Sayın Başkanım, bizi esas kadroya alceniz mi? Bizim Hatice'ylen Fatma da bir uygun iş isteyolar...

BAŞKAN - Senin için tamam, onlar da müracaat etsinler! (O anda içeri Hale girer, iki kişinin ziyaret etmek istediğini söyler) Gızım kim gelirse içeri al! Yalnız bana haber ver, saygıda gussur etmeyelim. (Hale çıkar, Başkan yerine geçmiş, ortalık toparlanmış, birazdan misafirler de kapıyı tıklatmaya başlamışlardır.)

BAŞKAN - Buyrun! Buyursunlar efendim, (içeri giren kişi ayakta karşılanır, tokalaşılır, misafirler yerlerine oturtulur. Başkan da yerine geçer)

MİSAFİR - Başkanlığınız hayırlı uğurlu olsun, Zekiciğim, Allah muvaffak etsin!

İKİNCİ MİSAFİR - Sizi tebrik ederim Başkan'ım.

BAŞKAN - (Güler yüzle) Sağolun eksik olmayın. Bize şeref verdiniz...

MİSAFİR - Allah kolaylık veysin Başkanım... Bütün milletin babası olceniz...

İKİNCİ MİSAFİR - Baba olmaya mecburdurlar... Belkim yükümüz bi gün görür bundan sonra!

BAŞKAN - (İçeri giren Hale'ye çay getirmesini söyler, Hale çay getirmek üzere çıkar) Yok len siz bu nalbant kulunuzu çok şey bellediniz ha! (Koltuğa yaslanır, göbeğini sallaya sallaya gülmektedir.) Hehhe hehe heheeeeeee!

MİSAFİR - (Gülerek, biraz da cesaret kazanmıştır) Başkanım durumu bir misalle anlatayım, temsilde hata olmeyo derler hani...

BAŞKAN - Evet, evet sizi dinleyom...

MİSAFİR - (Ayağa kalkar ve el kol hareketleriyle konuşmaya başlar) Başkanım düşünün ki siz bi gatur, biz ikimiz de birer sinek! Senden sebepleneyoz! O an kuyruğunu sıkarsan hepimizin canı çıkar Başkan Bey... Anleyon mu?

İKİNCİ MİSAFİR - Anleyo len anleyo! Başkan Bey hoş eşşek değil ya!

BAŞKAN - Oooo gomşular, sizin temsiliniz biraz budaklıydı emme... Neyse!

MİSAFİR - Temsilde hata olmaz Başkan Bey!

BAŞKAN - (Ayağa kalkar ve sinirlenerek) Temsilde hata olmaz sözü, temsilde hata etmeyiniz, anlamındadır!

İKİNCİ MİSAFİR - Gussurumuzu affedin... Biz meramımızı gıssadan anlatıyoz. Siz arıfsiniz...

BAŞKAN - Arifin len! Yoksa bu işi, başında terk eder, tezgâhıma dönerdim. Sizin isteğinize gelince: Ganunlar belediye-nin imkânlarının ölçüsünde sizleri mutlu edeceğim... (O arada çaylar da gelmiş, içilmiş, çıkış için yol gözükmüştür...)

MİSAFİR - Misalimizden dolayı sizden özür dileyom, bize müsaade Başkan'ım

BAŞKAN - (Başkan ayağa kalkıp yol göstermektedir.)Aramızda o tür konuşmaların çok önemi yoktur len... Ben gene Nalbant Zeki'yimdir... Gızsam da atmam kimseyi.

MİSAFİR- (Ayağa kalkmış, diğer misafirle Başkanın elini sık-mış, ayrılmak üzeredir) Hadi Allah'a emanet ol! Allah yardımcın olsun Başkanım!

İKİNCİ MİSAFİR - (Saygıyla) Allah sizleri başımızdan eksik etmesin! (çıklarlar)

BAŞKAN - (Tekrar yerini alır, bir ara irkilir, elini şakağına dayar.) Gızım Hale! Gızım Hale buraya bak! (Kapı açılır, Hale içeri yavaşça gelir.)

HALE - Buyrun Başkan'ım!

BAŞKAN - Zabıta Çavuşu Ali'yi çağır gızım!

HALE - Hay hay Başkan'ım (Başıyla selamlar, çıkar, gider. O anda masada telefon çalmaya başlamıştır.)

BAŞKAN –Alo! Bendeniz Salkımsız Belediye Başkanı Zeki

Gürgen! Ben kiminle görüşüyom? Kim? Hörmeter ederim Sayın Milletvekilim! Buyrun belediyemize gelin sizleri burada görme şerefine nail olalım! (Bir süre durur, sonra söze devam eder) Saygılarımı sunarım efendim, bekleriz!(Telefon kapanmış, o arada Zabıta Çavuşu Ali içeri girmiş, ayakta konuşmaların bitmesini beklemektedir. Döner zabıta çavuşuna bakar, süzer) Len oğlum şu senin gıyafetine bak len, Allah'ım daha bir Zabıta Çavuşuma bile gıyafet giydiremedim! Neyse o da olur... Oğlum Ali!

ALİ - (Hazır ol vaziyetinde, başında eski subay şapkası, üstünde bir gömlek, kravat, altında sıradan bir pantolon giymiş, papuçları boyasız ve bağcıkları çeşitli renkte ve eskimiş durumdadır.) Buyurun Başkanım!

BAŞKAN - En kısa zamanda seni şöylen resmi gıyafetli, gıcır gıcır elbiseli ve de apoletli görcem len!

ALİ - Evet Başkan'ım, emme ben bu halimle de görevimi yapabilirin...

BAŞKAN - Hay yaşa len! İşte şincik ben bu işlerin üstesinden gelcem! Haaaa! Ne deyecektim! Oğlum Ali!

ALİ - Emirlerinizi dinleyom Başkan'ım!

BAŞKAN - Oğlum eline bir gelem, birkaç yaprak kâğıt al, şööyle bir gaspamızı kolaçan et. Sokakların durumunu, gayfeleri, vatandaşların dert ve dileklerini(Bir ara durur) önemli olanlarını emme! Anleyon mu len! (Bağırır Ali yerinden irkilir) bir rapor et, gel!

ALİ - Anlaşıldı efendim!

BAŞKAN - (Bu söze çok kızar, kükrer) Başkan'ım deycen len! Goley mi Başkan olmak! Gaç adamla cebelleştim... Bu hatayı bir daha görmek istemeyom!

ALİ - Bir daha olmaycek Başkan'ım! Özür dilerim! Müsadenizle (Sert bir selam çakar, çıkar, göreve gider.)

BAŞKAN - (Tekrar toparlanmak istemektedir, gazeteye bakmak ister ki Hale arkasında Gülbeyaz, Hatice Teyze, Zehra Hanım, Makbule Hanım içeri girerler.) Oooo garşımda kimleri göreyom! Buyrun buyrun, gızım Hale misafirlerimizi şöyle oturtalım! (Misafirler köylü kadın kıyafetinde şalvarlı, yemenili, lastik ayakkabılı insanlardır.) Hepiniz hoş geldiniz, çok zahmetler ettiniz benim yiğit analarım... Ne içersiniz, gızım bak bakem bişeyler yap (Yavaşıca yerlerine oturan kadınlar ciddiyetlerini bozmazlar, söze girilir.)

GÜLBEYAZ - Başkanlığın hayırlı uğurlu olsun Zeki!

BAŞKAN - Sağol Gülbeyaz Teyze, eksik olmayın.

GÜLBEYAZ - Daha işin başındasın, sakın yamuk yapma garşında beni bulursun!

BAŞKAN - Allah yardımcımız olsun, sizlerden de yardım bekleyom...

HATİCE TEYZE - Sizi tebrik ederim oğlum, inşallah başarılı olursun...

ZEHRA HANIM - Oğlum Zeki seni kutlarım, Emme adil ve çalışkan olceksin tamam mı?

BAŞKAN - Emriniz olur teyzem!

GÜLBEYAZ - (elindeki bastonu çenesine dayamış halde) Oğlum bir mahir nalbantımız vardı, şincik onu başkan yaptık, sevinдик emme, eşşegimiz nalsız gayrı... Ya bir nalbant bul, ya da boş zamanlarında eski işlerini azıcık devam ettiriver olmaz mı?

BAŞKAN - Oooo Gülbeyaz Teyzem benim, benim boş zama-

nım hiç yok. Nalbantlık konusuna bir çare bulcem, emme daha işin başındayım...

GÜLBELAZ - Bir aydır eşşğim nalsız... Yoksa yularından tutuveririn, getirip aha şu gapının tokmağına bağlayıveririn haberin olsun!

BAŞKAN - Tamam, tamam bir çare bulcez (hafif güler)

HATİCE TEYZE - Oğlum çeşmelerimiz biraz bulanık akeyo bir çare bul...

BAŞKAN - (Elinde kâğıt kalemi dinlediğı dert ve dilekleri akli sıra not etmektedir.) Tamam, zamanı gelince onu da halletçez.

ZEHRA HANIM - Oğlum Zeki, Emine'nin gocası öldü, zavallı dul kaldı. Belkim ona da bir iş bulasın! (Not edilir.)

BAŞKAN - (Kendinden emin bir şekilde yerinden kalkar, hafif gülümser) Bütün emirleriniz başım üstüne... Emme şincik az da siz beni dinleyin! (Yerlerinde gayet ciddi tavırla oturmakta olan bayanlar seslerini keserler, başkanın ağzına bakmaya başlarlar) Sizler bana yardımcı olmezseniz, ben beş beygirlik motor da taksam bunca işin üstesinden gelemem, gelebilir miyim siz söylen! (kadınlar yerlerinde biri birini izler, tekrar başkana yönelirler) İş ve hizmet bekleyip, sorumluluktan kaçırırseniz işimiz yolunu almaz!

GÜLBELAZ - (Tepesi atmıştır) Anaaaam sırtı hiç yere gelmeyo bunun! Ola hınzır! Seçilmeden önce olmadık vaadi yaptın. Şinci bizi işine payanda etçen de işini yürütçen he! İşin başında niye böyle mertçe gonuşmeyodun? (Üstüne yürür gibi olur.)

BAŞKAN - Gülbeyaz Teyze biraz kızmasa, bir iki fırçasını atmasa (durur biraz güler) o gün karnım aç sankim... Canım çıksın öyle!

MAKBULE HANIM - Bakkal Osman'ın o gokmuş sucukları satmasına hiç izin vermiycen tamam mı? O sümsük hep bozuk mal sateyo, hem de edep ve hayâ dışına çıkeyo!

BAŞKAN - Tamam! Ben bunları bir duyayın yeter! Anında cezayı veriveririn! Edepsizliğı de heç affetmem, bir güzel pataklatırım.

GÜLBELAZ - (Verilen cevaba çok mennun olmuşlardır.) Gidelim gayrı oğlum. Burası iresmi makam, fazla işgal etmeyelim, hem bizim de işimiz var... (Birlikte ayağı kalkılır, Allahısmarladık denir çıkılır, başkan yerinden ayağı kalkmış:)

BAŞKAN - Aaaaa! Daha bir ikramım olmadı size... Durun durun! Gızım Hale! Nerde galdın? Nerde çay, gave...

GÜLBELAZ - Çay, gaveni başka sefer içemiz... Biz senin çayını içmeye gelmedik hem... (Çıkmakta kararlıdır)

BAŞKAN - Güle güleyin, gene buyurun gelin. Sizler benim danışmanlarımsınız. Çok möhim işlerim olduğunda sizlere danışmadan yapamam (O anda kadınlar döner memnun bir şekilde geri bakarlar, devam ederler.) Güle güleyin! (Misafirler çıkmış, başkan yerine oturmuş, iki elini başının arasına almış yapacağı işleri düşünmeye başlamıştır ki kapıdan Zabıta çavuşu girer:)

ALİ - (Başıyla başkanı selamladıktan sonra masaya yaklaşır, esas vaziyete geçer.) Başkan'ım!

BAŞKAN - (Yerinden toparlanmış, biraz ciddileşmiş, dinlenmeye başlamıştır) Seni dinleyon len!

ALİ - Çarşıya vardım, gave köşelerinde satıcıları bir gözzel dağıttım!

BAŞKAN - (Yerinden irkilir) Neee! Fakir fukara bir iki şey satmak için çarşıya gelmiş, demek onları kovdun ha!

ALİ - Efendim görevim icabı kontrol etmek istedim! Fakat adamlar adam gibi durmuyo ki... Geyik gibi kaçıyorlar! Madem kaçyonuz dedim, o zaman gözüm görmesin sizi dedim, gittiler... (Duruşunu gevşetir, tebessümlü hale girer.) Hatta bidenesi yumurta sepetiyle yere yuvarlandı(haha hahaaaa)! Bir diğeri yemliklerini ortalıkta godu, (Gittikçe tavırlarını bozar) Celal Kalfa sütü çeşmenin yalağına devirdi... (Böbürlenerek) Meğer ben ne böyyük ve möhim bir görevin adamıymışım! Yavaş yavaş anleyon!(Tekrar ciddileşir)

BAŞKAN - (Yarı kızgın, yarı tebessümlü) Görev etçen deye de millete eziyet etme len? (Biraz durur, düşünür.) Bu görevleri yerine getirirken az sevecen ol, emme gene de ortalıkta guş uçurtma! Tamam mı?

ALİ - Emredersin Başkan'ım! Vazifeye devam ettikçe işin önemini biraz daha gavreyon (hafif hafif güler) hi hi hihih! Yolda yürürken bana eskiden defter açmayan esnaf, önümde şimdi benim burada durduğum gibi duruyor!

BAŞKAN - (Bu sözlere çok kızır) Ben senden görevden başka bir şey istemen! Memurluk görevini kötüye gullanırsan, o apoletlerini (biraz durur) sökerin!

ALİ - Emme Başkan'ım henüz apoletler takılmadı...

BAŞKAN - Takçez dedik ya len! (Kendi kendine göz-kaş işareti eder)

ALİ - Ondan soracağıma Başkan'ım (söze devam etmekteydi ki Başkan'ın hışmı sözü kesti)

BAŞKAN - Magamımda daima iresmi görmek istiyom seni! Görevini savsaklamakla, Başkan'a laubali davranmak aynı şeydir! Şinci burada ben ne disem, tıpkı İstanbul Belediye Başkanı demiş gibin olur! Anleycen Başkan Başkandır... Bunu eyi bil... (Biraz

yumuşamıştır) Ee, sora daha neler gördün?

ALİ - Başkan'ım birkaç şeyi de not ettim! (Elindeki kâğıtları uzatır.)

BAŞKAN - (Kâğıtları inceler, okuması kıt olduğunu belli etmemeye çalışır...) Onlara ne yazdın len! Oku baken!

ALİ - (Kekeme karışık okumasıyla notlarını okumaya başlar, zorlanır, zaman zaman yere yatacak kadar çömelir:) Gaaaaaveciiii Ateeeeeş! gaveee artıgınıuu yoooyola dökmüştüüüü ceza kesmek istedim, hazırlıklı değeldim...

BAŞKAN - (Kızmıştır) Neden değeldin?

ALİ - Ee Başkan'ım henüz ceza kâğıdım bilem yok!

BAŞKAN - Onların adı makbuzdur len (dişlerini sıkır.) Kimseciklerin yanında da dersin iki paralık olcez!

ALİ - Emme hakkında bir şeyler yazmaya başlayınca guzu gibin oldu... (O anda Başkanın da hoşuna gitmiştir.)

BAŞKAN - Len insafsız (hafif gülmektedir) ya senin apoletin neyin olsa o zaman ne eden? He he heeeee (gülmeler birbinine karışır)

ALİ - Heç sorma Başkan'ım... Zaten apoletin neyim olsa, çarşıda Şerif oluveririn valayı!

BAŞKAN - (Başıyla) Geç orayı geç! Daha daha neler gördün?

ALİ - (Elindeki kâğıttan devam eder:) Keçiiiiileriiiiii çarşıdan göööötüren Pa pa papuçsuz'un dikkati çekildi (Başkan başıyla tas-tik etmektedir) Galdırımı işgal eden gaveci Kemal ihtar edildi, edildi (Zorlukla okumaktadır) vesselam bu geder!

BAŞKAN - Başka! Başka!

ALİ - (Dilekleri şifahi söylemeye devam eder:) Sokakların pisliğine bir çare bulmamız, guvvetsiz ceriyanları onarmamız, tuvaletlerin suyunu akıtmamız, bir Pazaryeri yapmamız, sokağı asfalt etmemiz istendi... (Artık hafiflemiş durumda Başkan'a bakar)

BAŞKAN - (O anda morali bozulmuş, havası inmiştir. Yerine geçer, dönerli koltukta bir iki sallanır.) Anaaaam işte bunlar insanın canını sıkan şeyler... Buraya gider iyi emme, bundan sonrası zor! Gel bu işin altından galk bakem... Para yok, Pul yok! Hey gidi seni koca nalbant hey! Ne güzel bir çivi, bir de nal derdin olurdu... Ama ya şinci! Nal mih gitti, bende yalnız nalbantlık kaldı gali...

ALİ - Kendine haksızlık etme Başkan'ım (tebessümlüdür) Hep beraber bu Salkımsız'ı bir salkımlandıralım da görüversinler!

BAŞKAN - Eferin len Ali! Ben dağıtınca sen toparla... (Moral düzelmiş, Aliye gider)) Bu işleri hep birlikte yapçez len, emme zor, emme koloy! (O anda Hale içeri girer Başkan'ın yanına gider, usuldan bir şeyler söyler, Başkan dışarı çıkar arkadan da Hale çıkar, oda yalnız Ali'ye kalmıştır:)

ALİ - Fırsat bu fırsat (Usulca sağa sola bakınır, tilki adımlarıyla Başkan'ın masasına yürür, döner koltuğa oturur, görmemişçe etrafında bir iki tur attıktan sonra, kalemlikteki kalemi eller, sümenin altına kafasını sokmaya çalışır, sonra bir ara cebinden cep aynasını çıkarır kendisini görmek ister, göremez, üzülür, hızla Başkan'ın koltuğunun keyfini çıkarmaktadır ki kapı açılır, içeri müfettiş, arkada Başkan olduğu halde girerler. Manzara karşısında bir ara şaşırırlar, Başkan toparlar)

BAŞKAN - Çok afedersiniz efendim, gelişinizden telaşeye gaptık, gaspamızın özürsü de fırsatı bulup koltuğuma geçivermiş! (O anda Ali yarı mahçup, yarı özürsü, yarı gülümser vaziyette ayak-

ta donmuş kalmıştır) Hadi geç işine Ali! (Ali bu sözle odayı terk ederken gülümsemesini tutamaz!...)

MÜFETTİŞ - Özürsü insanlara kızmayınız efendim!

BAŞKAN - Af edersiniz efendim! Buyurun şöyle oturunuz...

MÜFETTİŞ - (Gösterilen yere oturmuş, etrafı izlemeye başlamıştır.) Başkan Bey bu kadar kısa zamanda işlere iyi çeki düzen vermişiniz, pek çok şeyi yerine koymuşunuz!

BAŞKAN - Sayenizde efendim!

MÜFETTİŞ - (Yavaş, yavaş çantasını açmaya davranmaktadır) Efendim ben sizin personel ve araç gereç tespitinizi yapayım... (yazmaya başlamıştır.)

BAŞKAN - Efendim temizlikçilerden başlayalım: Eee (ellerini ovuşturur) on beş olsa yeter efendim.

MÜFETTİŞ - Ne? (Oldukça kızmıştır) Kasabayı kırlarıyla birlikte mi süpürteceksin?

BAŞKAN - Şey efendim öyleyse on yeter!"

MÜFETTİŞ - Sana iki çok bile! Şimdilik kadrolar bu kadar...

BAŞKAN - Birazcık imkânları zorlayın efendim!

MÜFETTİŞ - İmkân yok!

BAŞKAN - Peki efendim!

MÜFETTİŞ - Bir sekteter, bir bekçi (yazılmıştır) bir şoför, bir teknisyen, bir operatör (Başkan beş beş olmakta, yerinde göğsü kabarmaktadır.) Personel işi bu kadar...

BAŞKAN - Emriniz olur efendim...

MÜFETTİŞ - Araç gerece gelince: Bir çöp arabası, bir kazıcı, bir yükleyici, bir damperli kamyon, Başkan Bey'e bir hizmet arabası...

BAŞKAN - Magam arabam yok mu Müfettiş Bey?(Duraklar) Hanım?

MÜFETTİŞ - (Gülümseyerek bakar) Hizmet arabası denen şey o işte!

BAŞKAN - Hay Allah razı olsun! Azcık ağırlığım olcek! (Epeyce bekledikten sonra) Müfettiş Bey ne emredersiniz? Çay, gave?

MÜFETTİŞ - Bir çayınızı içeyim, vaktim dolmak üzere... Daha uğrayacağım üç belde var...

BAŞKAN - Gızım, Helâ! Ay! Pardon Hale! Müfettiş Bey'lere, eeeeey Hanımlara acele tarafından çay getir!

MÜFETTİŞ - Başkan Bey! İlk anlarda ödenekleriniz kısıtlı olabilir. Bu nedenle harcamalarınızı hesaplı yapınız. Borçlanıp sonra da ilgilileri suçlama gibi bir yanlışa düşmeyiniz. Bu söylediklerime çok dikkat ediniz...

BAŞKAN - Hay, hay efendim, ancak (durur, ayaklarına bakar)

MÜFETTİŞ - Eee, ancak?

BAŞKAN - Su lazım, yol lazım, asfalt lazım; çalışana para lazım! Para da olmasa ben naparım?

MÜFETTİŞ - Öz kaynaklarınızı harekete geçireceksiniz efendim!

BAŞKAN - Salkımsız'da özkaynak?

MÜFETTİŞ - Vergileri toplayacaksınız! (Gelen çayını içmekte-

dir)

BAŞKAN - Olmayan esnaftan!

MÜFETTİŞ- Bir kısım cezaları toplayacaksınız...

BAŞKAN - Ceza almak için cezalı duruma düşmem lazım...

MÜFETTİŞ - Ceza almasan da cezalı duruma düşersin!

BAŞKAN - Bize rahatlık yok gali...

MÜFETTİŞ - (Artık iyice kızmıştır.) Kasabanızı bu duruma getirene kadar ilgililere her fedakârlığı yaparız, diyen sizlerdiniz. Aslında Salkımsız'ın belde olması sizin ısrarlarınızla oldu... Öyleyse fedakârlığın büyüğü de size düşer... İyi bilin...

BAŞKAN - Allah bize sabırlar versin, sizlere de cömertlik!

MÜFETTİŞ - (Çayını içmiş, gitmek için ayağa kalkmıştır) Biraz sizden, biraz bizden... Bu işler de böylece hallolup gidecek! Görüşmek üzere... Allahaismarladık! (el sıkır, çıkar gider.)

BAŞKAN - (Müfettişi kapıya kadar uğurlamış, yorgun argın yerine geçmiş, kendini dinlemeye geçmişti ki içeri Ali girer) Len oğlum! Seni garın ağrısı seniiii (Ali hem mahcup, hem gülerek)

ALİ - Bi cahillik ettik Başkan'ım! (Elini önüne kovuşturur, boynu eğiktir)

BAŞKAN - Len bidaha böyle naneleri yirsen... Gapının önünde bul gendini artık...

ALİ - Çok özür dilerim Başkan'ım...

BAŞKAN - (Havayı değiştirir gülümser) Şu elimdekiler ney len! He, bil bakem?

ALİ - (Merak dolu bakışlarla) Ne acaba Başkan'ım?

BAŞKAN - (Uzaktan gösterir) Bunlar kadro, oğlum kadro! Sizin hayatınız.

ALİ - Göreyim Başkan'ım...

BAŞKAN- Öyle yağma yok! Sizi imtihan etmeden, bu kadrolara sokmam len! (O arada konuşmalara kulak misafiri olan Hale de gelmiş, katılmış.)

HALE - Ne! Bunca zamandır adımız sekretere çıktı... Şimdi yeniden mi sekreter imtihanına gireceğim! Ya kazanamazsam halim nice olur! Sonra sizin haliniz nice olur Başkan'ım? (Başkan'ın keyfi kaçır, ciddileşir:)

BAŞKAN - Hale, kızım benim (Dişlerini gösterir, gülmekle kızmak arasında) ganunun formalitesi bu! Yoksa şerefsizim beni devlet burada nallar!

ALİ - Tövbe, Başkan'ım tövbe... Biz ne güne dureyoz?

HALE - "Ben" desene beyefendi!

BAŞKAN - Tamam bu tartışmaları gapatalım! Şinci bir gelen olur, bir duyan olur bu konuşmaları! Magamımın möhabbetine gölge düşer... Siz işinize bakın, ben bir yolunu bulup, idare-i misla, ay nassıydı Hale?

HALE - İdare-i maslahat Başkan'ım...

BAŞKAN - İşte öyle edeyin! (O anda telefonunun zili çalar) Alooo! Bendeniz Salkımsız Belediye Başkanı Zeki Gürgen! (epeyce durur, dinler) Hörmet bizden efendim. Hay hay efendim buyurunuz, bizlere şeref verirsiniz, bekliyoruz! (Telefonu kapatır, yanındakilere döner) len! Vali bey gelecek, çabuk toparlanalım! Oğlum Ali sen gaspamızın birkaç ileri gelenini çağır, mektep bebeleri de

gapımızın önünde çapan çalsınlar, şöyle bir görkemli tören yapalım, haydi çabuk ol!

ALİ - Emriniz başım üstüne Başkan'ım! (Koşarak çıkar gider)

HALE - Ben birkaç yeri telefonla arayıp gelmelerini söyleyeyim Başkan'ım!

BAŞKAN - (Ortalıkta dönmektedir.) Hemen kızım, çabuk ol, gelmek üzere Vali Beyler! (Yerine oturur, masasını toplar, yerinden bir daha kalkar odasında eksik gedik aramaya devam eder, heyecanlıdır. Kapısı aniden açılır, irkilir, vali sanar.) Hay Allah müstehakanı versin Hale! Şu pabuçlarım da boyasızmış... Şinci bunlarla ayıp olcek len ama neyse, bir yolunu bulup telafi ederim...

HALE - İbrahim, Hüsnü, Ethem Dayı, Yanık Kemal ve Daha birçok komşuya haber verdim, gelecekler efendim, burasını dolduracaklar...

BAŞKAN - Hay bin yaşa kızım, sen olmasan ben ne yapardım... Bir misafirimi ağırlayamazdım billahi... (O anda zabıta Ali kapıyı hızla çalar, içeri girer)

ALİ - Başkan'ım, Valimiz gaspamıza teşrif ettiler, şu anda meydanlıkta toplantı halindeler, birazdan buraya gelecekler, kalabalığı da arkasına alacakmış.

BAŞKAN - Uç o zaman... Yönünü buraya çevirdi mi, goş bana haber ver... Kendisini gapıda garşılalım, ayıp olmasın...

ALİ - Başüstüne Başkan'ım (Başıyla bir selam çakar, gider)

BAŞKAN - (Kendi kendine söylenmeye devam eder) Ben de meydanlığa gitsem mi bilmem? Yok yok ben burada hazırlık yapıyorum... (Yerinden kalkar ve kapıya doğru yürür) Kızım Hale! (Biraz bekler, Hale saygıyla içeri girer, emirlerini dinlemektedir) Vali

Beyler birazdan gelecekler, ikramlık şeylerimiz hazır mı? Çevrenin temizlik işleri tamam mı? Bunları bir gözden geçirin!

HALE - Temizlik işlerini siz merak etmeyin Başkan'ım. İkramlık şeyleri de yakın bakkaldan aldırırım...

BAŞKAN - Hay yaşa gızım... Emme faturasını, bilmem neyini unutmayın biir. Bir de yiyecekleri iyi goruyun, asalaklar çarpmasın!

HALE - Siz merak etmeyin Başkan'ım (çıkır).

BAŞKAN - Sağ ol gızım (Arada bir konuşmasını asrileştirir, fakat birazdan unuttur, eski haline döner) Len oğlum Ali nerde kaldın sen! (Koltuğunda sağa sola döner rahat edememektedir) Şöö-öyle bi gendimi gözden geçireyim... (Kalkar aynanın önüne geçer, kılık ve kıyafetini süzer, şekil verir, tavrını belirlemeye çalışır, sonra döner koltuğuna doğru gider) Len oğlum bunca yıllık esnafılık yaptın, elalemin hayvanını nalladın, nice yüzler görüp, nice sözler duydun sana bi şeycikler olmadı da, bu efendi kılıklı adamlardan mı olcek? Sen kendi kendine geyikleşme oğlum... Biraz rahat ol... Essahtan neysen Vali seni öyle görsün, rol yapma! Hem sen güvey misin len! Yoksa görücüye mi çıkçen? (O anda içeriye hızla giren Ali, Başkan'ı irkiltir)

ALİ - Kim görücüye çıkıyor Başkan'ım? (Esas vaziyettedir)

BAŞKAN - Görücüye çıkcekten sana ne len! Ben sana hangi görevi verdim? Sen bana ne soruyon?

ALİ - Gusura bakma Başkan, aniden dilim sürçtü... Yoksa bizim Hale mi?(sözü kesilir)

BAŞKAN - Vali nerde leecen? Vali! Valiiiiii!

ALİ - (Sakince) Arkamda Başkan'ım.

BAŞKAN - (Birden bire afallar) Neee? Arkanda mı len? Ma-

dem öyle(sesini biraz alçaltır, yaklaşır, boğazını sıkacak olur) niye gevelenip duruyon? Ha? Bi sıkımlık canın var!

ALİ - (Korkar, yutkunur, biraz ezilir büzülür) Arkamdan doğru geliyordu Başkan'ım!

BAŞKAN - Çok mu yakında? Hadi çabuk söyle!

ALİ - Belkim geldi bile... (Vali de o anda içeri damlar...)

BAŞKAN - (Önce afallar, sonra toparlanır...) Sayın Valim! Buyurunuz efendim! Şeref verdiniz! (Yerini gösterir, yerine oturtur, yanındakilerle köylüler odaya doluşmuştur. Vali Başkan'ın koltuğuna oturur, misafirler kimi oturmuş, kimi yerliler arkada ayaküstü yer almış vaziyette Vali konuşmaya başlar.)

VALİ - Sayın Başkan'ım, sizi kutluyorum... Başkanlığınız size de Salkımsız'a da hayırlı uğurlu olsun... İşiniz, henüz belediye oluştunuz nedeniyle biraz zor, ama onurlu görev... Başarılı olacağınızı, bu çalışmalarınızı Salkımsız halkı ile paylaşacağınızı diliyorum. Bu nedenle sizin arkanızda olacağımızı da bilesiniz...

BAŞKAN - Eksik olmayın efendim. İhtiyaç hissettiğimizde değerli yardımlarınızı esirgemeyeceğinizden eminiz... Çok kısa bir süre önce köy olan bu belde, şu an burada da gördüğünüz gibi (Ellerini sıkarak havaya kaldırır) tek yürek ve tek bilektir!

VALİ - (Şeker, kolonya ikramı yapılmak istenir. Kolonya ikram edilir, şekerle sıra gelince kapaklı kutunun içi boş çıkar...) Sizi bir ve beraber olarak görmek beni mutlu etti! Bir arzınız varsa sizleri dinliyorum...

HALE - (Elinde şeker kutusunu boş görünce) Eeee şey efendim, şekerler durduğu yerde buharlaşmış efendim... (Köylüler birbirine bakışarak alttan alttan gülüşürler.)

VALİ - Ziyanı yok kızım, hem şekerim var benim... Benim payımı da budan sonra köylülere dağıtıverirsiniz! (Köylüler memnun olurlar.)

BAŞKAN - (Şeker kutusunun boş çıkmasına üzülmüş, sinirlenmiş, dudak sıkılmış, ama belli etmemeye çalışmaktadır. Misafirler ise alttan alttan gülümsemektedirler...) Arzumuz önce sizin ve devletimizin zeval görmemesidir. İhtiyaçlarımıza gelince... Bakanlık Müfettişleri belirleyip, gittiler efendim, ilgilenirseniz, çabuklaştırırsanız memnun oluruz!

ETHEM DAYI - Sayın Valim! Başkanımız eski bir nalbanttır. Halden anlar!

İBRAHİM - Hepimize iş sözü verdi!(Bu söz ortalığı karıştırır gibi olur...)

BAŞKAN - (İıı)İşi, imkânlar ölçüsünde vereceğim...

VALİ - Sayın Başkan'ım bir anda bütün ahaliye iş verme imkânından mahrumdur. Biraz bekleyiniz, her şey zamanla çözülür.

ALİ - Sayın Valim! (Öne gelir, kendini göstererek) Ben Zabıtayım, emme ne gıyafetim var, ne de apoletim!

VALİ - (Biraz yadırgar, toparlanır) Apoletsiz Zabıta ha? Eeee nereden anlayacaklar senin zabıta olduğunu?

ALİ - He. Bilmem... (Mazlumca susar)

BAŞKAN - Efendim biz olayın farkındayız. Ama ahali kendisini tanıdığından bir sorun yaşanmaz!

VALİ - Olmaz ama Sayın Başkan'ım... En kısa zamanda zabıtanın kıyafetini ve apoletini göndereceğim...

ALİ - Allah razı olsun!

İBRAHİM - Sayın başkanımızın başkan olmasına sevindim emme bir şeye de üzüldük! (O anda herkes susmuş dikkatle dinlemektedir.)

VALİ - Neye üzüldünüz?

İBRAHİM - Nalbantsız kaldık efendim. Bizim hanımdan fırça yeyoz! Eşşşşsek nalsız kaldı gali!

VALİ - Başkan Bey biraz mesai yapsa olmaz mı?

BAŞKAN - Vali Bey işlerim çok yoğun...

ETHEM DAYI - Vali Bey artık Başkanımız gırvat taktı, saçını geriden yana taradı. Nal mihla uğraşırsa gururu incinir...

ALİ - Çivileri (Gülererek, anlamlı) yanlış çakar valahi!

İBRAHİM - Bir nalbant yetiştirsin...

VALİ - Hah işte çözümü de siz buldunuz! Bana gerek kalmadı (Yerinden fırlar, tokalaşır hızla dışarı çıkar. Oradakiler de arkası sıra orayı boşaltırlar. İçerde Hale kalmıştır, odayı toparlanmaktadır. Aniden zabıta Ali girer:)

ALİ - (Oldukça mutlu ve heyecanlıdır) Hale! (Hale durur, anlamlı bir biçimde dinlemeye başlar) Üniformam ve apoletim tez gelir mi dersin?

HALE - (Oralık olmadan cevap verir.)Gelir gelir...

ALİ - Gıcır gıcır, ütülü ve de parlak olur değil mi?

HALE - Ee herhalde...

ALİ - Bana da yakışır mı?

HALE - Her boyayı boyadık, kaldı fıstık yeşili...

ALİ - Neeee? O ney?

HALE - (Gülerek)Çok yakışır çoook!

ALİ - Hale! (Hale'ye kur yapmaya başlamıştı...) Gıyafetim de gelirse yok mu, artık jilet gibiyimdir haaa! (O anda unuttur gezinmekte olduğunu bırakır, Başkan'ın masasına geçer, oturur, kuruntuludur.) Kimse gıkını çıkaramaz, ganun kaçakları girecek delik ararlar)!

HALE - (Bu konuşmaları dinlerken yavaş yavaş canı da sıkılmak üzeredir.) Eeee bana ne onlardan?

ALİ - Bana ne olur mu canım(tebessümlüdür) siz de bir gurur payı çıkarmaz mısınız?

HALE - Aman! Ne bileyim ben...

ALİ - (Sakız gibi yapışmıştır artık) Hale!

HALE - Ne var?

ALİ - Yani deyom ki ben... (Biraz utanır, sıkılır, korkar...) Bekârlığa da artık veda etsem...

HALE - Edersen et... (Bir anlam veremez...)

ALİ - Şöööyle bir halden anlayan, eli ayağı temiz, güneş yakmamış, eli gavrulmamış, parmağı yazmaktan nasır tutmuş, ara sırada görücüye çıkmış bir hanım alsam! Olmaz mı?

HALE - Olur olur... Yeter ki sen iste! (Bir ara anlamazlık eder...)

ALİ - Hay yaşa! İşte bu iş oldu!

HALE - Allah mutlu etsin!

ALİ - İkimizi de...

HALE - Benden sana ne?

ALİ - (Bu cevaba üzülmüştür, bir anda neşesi kaçır, sönmüş balon gibi olur) Senin görücüye çıktığını duymuştum da!

HALE - (Birden jeton düşer, irkilir) Neee! Seni gidi Zabıta bozması seniii. Ayağına papuç giymeyi bilmiyorsun, başında kavak yelleri esiyor. (Kızır Ali'nin üstüne yürür, Ali yerinden kalkar, Hale bayrağı kapar... Bir elinde bayrağı havada tutarak masanın etrafında dolanmaya başlarlar, birazdan kapı açılır, içeri Başkan girer.)

BAŞKAN - (Manzara karşısında birden bire şaşırır, duraklar, sonra kendine gelir.) Durun bakam siz, ikiniz de devlet memurusunuz! Böyle aşna fişne ettiğinizi bir zabıt altına alırsam... Gulağınızın dibini görürsünüz, bir daha burayı göremezsiniz... Tamam mı?

ALİ - (Şaşkın ve tebessüm ederek) Eeee, şey efendim... Hale'nin galemini geçirmiştim da...

HALE - Senin kaçırdığın daha başka şeyler var!

BAŞKAN - (Ali'ye döner) Mendilini falan da mı geçirdin len?

ALİ - Hâşâ Başkan'ım olur mu öyle şey?

HALE - (Uzatmak istemez) Şaka yapıyorduk efendim!

ALİ - (Üstünden yükü altmıştı.) Mesai arkadaşları arasında olabilecek şaka efendim...

BAŞKAN - (Daha da sertleşmiştir.) Ben burada şaka maka görmek istemeyom! Ateşle barutun şakası mı olurmuş? Anadın mı len... Sona ben ne ederin? Bunca işlerim dururken, bir de sizle mi uğreşcem? (Artık dert yanmaya başlamış) Neye elimi atıyorsam yok! Yok yok yok... Her şey yok oğlu yok... Ulan eşek çakmak

bundan eyi! Azmışın, gudurmuşun derdi de cabası!..

ALİ - Sakin olun Başkan'ım! Hani Vali Bey demişti ya "HER-ŞEY DÜZELİR" Biraz sabırlı olun...

BAŞKAN - He ya düzelir, düzelir... Korkarım sahipsiz mezarların durumuna döner işler... Hem sen hala garşımda dikilmiş ne yüzle gonuşeyon? Heç yüzün gızarmaz mı senin? Hadi defol görevle! Gözüm görmesin seni! (İyice hiddetlenmiştir, Ali pılıyı pırtıyı toplar çıkarken:)

ALİ - Emriniz olur efendim, özür diliyorum (ayaklarının ucuna basarak çıkmakta, dilinin ucunu çıkarır, elini çenesine götürür, tazimle selamlar) Emriniz başım üstüne Başkan'ım!

BAŞKAN - (Bu hale bakar, bakar biraz yumuşar. Kendi kendine söylenmeye başlar:) Biraz sabırlı ol oğlum! Şunun şurasında iki personelin var başa çıkamayon ya müfettişin gadrosu verilirse ne eden sen? Acccık hazımlı ol! Biraz geniş düşün... Haa bir de para meselesi... Biraz vergi, biraz ceza, biraz da devletin bangalarının gredisi derken bi dönem değel mi, biter gider. (Biraz durur elini şakağına dayar, masanın gözlerini karıştırır, o anda telefon çalar.) Alooo! Salkımsız Belediyesi Başkanı Zeki Gürgen, buyrun!(Karşı taraf bir hayırlı haber vermektedir, iyice neşelenir.) Neee! Araba mı? Şimdi mi? Geldi mi? (Konuşmalara Hale de gelmiş ayaküstü dinlemektedir.) Teşekkür ederim efendim, sağolun! (Konuşma biter, çok neşelidir.)

HALE - Başkan'ım hayırdır inşallah?

BAŞKAN - Magam arabamı göndermişler, yenisi gelene gaden, emanet araba ilen vazifeye devam etceymişim! Ziraatin eski taksisi!

HALE - İyi iyi efendim hayırlı olsun!

BAŞKAN - Sağol, sağ ol gızım! Artık hep birlikte doluşup şöyle bir caka atmaya çıkarız... Bir de şoförümüz olur... Ben gaymagam gibi arka sağa gurulurum... Soluma seni, önüme Ali'yi alırım... Bir sefa ki sorma gitsin...

HALE - Allah sefanızı arttırsın, (O anda içeri hızla Ali girer)

ALİ - (Heyacandan göğsü inip kalkmaktadır) Başkan'ım, hı hıh hıhıuuu Magam arabası hı hı hıhıu Gapıda... Geldi... Müjdemo isterim!

BAŞKAN - Müjdeyi telefon eden şoför aldı, arabanın geldiğini biliyom... Sizin de gözünüz aydın! Araba hepimize hizmet verecek...

ALİ - Hep birlikte binip gezmeye, şey eee göreve gideriz değil mi? Önde Başkan'ım, arkada ben ve Hale...

HALE - Görenler de Başkan'ı siz, sizi Başkan zannetsin!

ALİ - Sen garıştırma... Başganımı önde oturtcen...

HALE - Hıh yarım akıllı... Elalemi güldürürsün...

ALİ - İstersen öne sen bin, emme Başkan'ıma ayıp olur.....

BAŞKAN - (Dinlemekte olduğu personele sabrı taşar) İnin arabadan aşağı! (Perde kapanır.)

3.PERDE

Başkan Zeki Bey makamında oturmuş, bir yandan çayını içerken, bir yandan da gazetesine göz gezdirmektedir. Artık görevine de, vatandaşa da iyice alışmış, ustalaşmıştır. Başkanın kapısı çalınır, içeri bayan misafirleri girmektedir:

BAŞKAN - (Yerinden fırlar,) Ooooo buyursunlar efendim. Hoş geldiniz eee, şöyle buyurun... (Gelen kadın misafirler manalı manalı Başkan'ı süzerler ve gösterilen yere ağır ağır otururlar.)

GÜLBEBEYAZ - Hoş bulduk, sayın Başkan... Emme biraz keyfini geçirmeye geldik! (Başkan aniden ciddileşir, ayaküstü durmaktadır.)

BAŞKAN - Benim keyfim sizin keyfinizin yokluğundan kaçır! Mevzu ney?

ZEHRA HANIM - Gız Gülbeyaz çok sabırsızsın... Başkanımızın çok zamanını almamalım. Başka ziyaretçilerine de zaman galsın...

BAŞKAN - Olsun olsun, ziyarı yok efendim... Ben buraya keyif çatmaya gelmedim... Önce vazife! Sona keyif...

MAKBULE HANIM - Oğlum Zeki, bunca zamandır bizim Emine'ye bir iş veremedin, iramazan geliyo. Belkim biraz yardım veriver olmaz mı?

BAŞKAN - Yardım kararını mecliste vereceğiz, ama ben buraya not edeyim efendim! (Önünde duran bloknotuna çabuk çabuk notunu alır, ciddi ciddi tavırlarla beklemeye koyulur) Eveet. Bir yardım söz konusu olduğunda ilk sıradadır inşallah...

MAKBULE HANIM - (Çok memnun olmuştur) Çok sağ ol oğlum Allah seni başımızdan eksik etmesin.

GÜLBEBEYAZ - Başkan Bey senin yüzünden eşeğimin bir ayağı topalleyo!

BAŞKAN - Neden (Oldukça şaşkındır)

GÜLBEBEYAZ - Neden olcek! Bizi o acemi nalbantlara terk ettin. Eşeğimin bir ayağını nal vurdu, şimdi hayvan sakat!

BAŞKAN - Bak buna üzüldüm. Emme siz asıl o acemi nalbantların buraya gelmesiyle olacakları bir düşünün... Kim bilir neler olurdu neler...

GÜLBEBEYAZ - (Ayağa kalkıp bastonuna davranır.) Len hınzır! Kedi gibin len! Hiç sırtın yere gelmeyo!

BAŞKAN - (Pişkinliğe verir) Siyaset mektebinde accık okuduk Gülbeyaz Teyze...

MAKBULE HANIM - (Söze girer) Oğlum Zeki, sokaklar sık sık süpürülmeyo, bakkalarda bozuk mallar fahiş fiyatlarla satıleyo, zabıta esnafa kaş, göz işaretleriyle karagöz oyneyo, isteyen istediği

yere temel ateyo, sularımız pis kokeyo, lambalarımız fersiz fersiz yaneyo... Vesselam bi rahatımız yok. Bu dertlerimize ne zaman bi çare olceniz?

GÜLBAYAZ - Eferin kız, sen benden mert çıktın... Önce kamunun işi, sona şahsi işlerimiz...

BAŞKAN - Efendim sizlere yeterince hizmet veremediğimizden dolayı çok üzgünüm, hepinizden özür diliyorum. (Bu arada sözü kesilir.)

MAKBULE HANIM - Başkan'ım afedersiniz ama, siz bize şimdiye kadar hangi hizmeti sundunuz?

BAŞKAN - Efendim konuşmama müsaade buyurursanız izahını yaparım.

GÜLBAYAZ - (Alaylı tavırlarla) Yapar, yapar... Sayın başkan hizmet yerine izahat yapar, hizmetten sayılır...

BAŞKAN - (Oldukça pişkin hareket eder.) Hah haaay! Bi denesin Gülbeyaz Teyze. Aslında senin yerin Türkiye Büyük Millet Meclisi...

GÜLBAYAZ - Sus len! Yağı bırak da şimdiden sonra etçeklerini anlat!

BAŞKAN - Efendim (Biraz yutkunur, keyfi oldukça kaçmıştır) Başkan oluncaya kadar ben de sizin gibi her işimi goleyce yapacağımı saneyodum. (Durur konuşmaları mahallileşir) Emme gel gör ki gazın ayağı öyle deşmiş...

MAKBULE HANIM - Eee sona?

GÜLBAYAZ - Unu sermek için ip areyo Başkan!

BAŞKAN - Yüklü miktarda ödeneği ancak goparabildik Anga-

ra' dan. Heç bi iş goley olmeyo ki! (Bir anda hava deşir.)

MAKBULE HANIM - (Sevinir, yerinden hoplayacak gibi olur) İyi, inşallah bizim Emine'ye de bir miktar düşer!

BAŞKAN - Bakın gördünüz mü? Benim için herkes Emine... Devlet bana vercek ki ben de size hizmet sunam.

ZEHRA HANIM - Eee, bi yerde Başkan haklı, olmadan ne hizmeti versin ayol!

GÜLBAYAZ - (Ciddi ciddi durmaktadır.) Sus kız! Sen buna inandın mı? O siyaset mektebinde accık okumuş... Senin benim gibi eski etekleri bozuk para gibi harceyo...

BAŞKAN - Tööbe de Gülbeyaz Teyze! Emme ben sana heç alınmam, gırılmam çünkü ne deyoşan yüzüme deyon, arkamdan demeyon...

GÜLBAYAZ - Arkandan gonoşupta eşşek çekemez günahını mı alayım len!

ZEHRA HANIM - Gülbeyaz artık galksak ha?

MAKBULE HANIM - Hakkımızda hayırlısı. Beklim bu sefer Başkan'ımızın dediği essah çıkar!

GÜLBAYAZ - Bekleyin bekleyin belki...

BAŞKAN - Şunun şurasında bir yıl daha hizmetim galdı, şu sözlerimi yerine getirmeye bir Allah'ım izin verirse, ikinci başkanlık adaylığımı yüzüm gızarmadan açıklayıveririm!

GÜLBAYAZ - (Bir anda şaşırır.) Nee! Ne deyon sen? Başkanlık mı? Abooo! Len sen aklını mı üşüttün! Hangi yüzle başkan olmaya çıkcen?

BAŞKAN - Gızma, gızma Gülbeyaz Teyze, bu işler hep böyle oleyo... (Hafif alaylıdır) Gene benden iyisini bulaman, bak deminden beri senin fırçalarını sineye çekip, çekip dureyom. Sona onu da bulaman, hepten streten çatlar durursun haal!

ZEHRA HANIM - Gız doğru söyleyo. Bi hizmet olmasa da bari içimizi döküp döküp gideyoz. Bakarsın öyle biri gelir ki o imkânımız da elimizden alınır. İşte o zaman işimiz iş! (Konuşmalar devam ederken kapı çalınır, içeri giren Hale yeni gelen misafirlerin dışarıda olduklarını söylemek istemektedir:)

HALE - Başkan'ım dışarıda misafirleriniz beklemekteler efendim (Durur bekler, başkan bir anda ciddileşir, cevap vermekte keyfi hareket eder, dinlemez)

GÜLBAYAZ - Sekreter gızımıza cevap ver, biz nasıl olsa Fuzuli gibi cevaptan gayri bişeycik almadık, (yerinden zorlukla kalkarken) artık iyice dikkatli ol, yoksa bidaha gelişimiz sonun olabilir!

BAŞKAN - (Hee heehee) Her düşmanım sizin gibi olsun benim, hanım teyzelerim! Güle güleyin! İnşallah mahçup etmezsiniz beni. Namusum ve vicdanım üzerine söz veriyom, hizmetlerin en iyisini yapçen! (ayakta olan misafirler kapıya kadar uğurlanır.)Gene buyurun! (Açık olan kapının kapanmasına fırsat kalmaz içeriye kahveci Ateş ve Ethem dayı girerler.)

ATEŞ - Hörmetler Başkan'ım(Önünü ilikler saygıyla selamlar, yerine geçer.)

ETHEM DAYI - Hayırlı sabahlar oğlum Zeki (Karşılıklı safa-
hoştan sonra yerlerine otururlar. Gözler etrafta gezinmeye başlar:)
Oğlum Ateş, İbrahim nereye kayboldu?

ATEŞ - Neresi var mı Ethem dayı! Gülbeyaz Teyze içerdeydi, öğrenince kaçıp tuvalete saklandı. Şimdi tehlikenin geçtiğini öğre-

nince çıkıp gelir... (Kahkahalar atılırken Başkan kısa keser)

BAŞKAN - Eeee nasılsınız bakem?

ATEŞ - Sağlığınıza duacıyız Başkan'ım. Sizler de iyisiniz inşallah...

ETHEM DAYI - Hamdolsun oğlum üç günlük dünyada geçi-
nip gideyoz. İyi deyelim de iyi olalım... (O anda kapı çalınır, gelen İbrahim'dir.)

BAŞKAN - Ooo kimleri görüyom! Sefalar getirdiniz efendim. Sabah sabah inşallah hayırdır... Biraz önce de Gülbeyaz Teyze gelmişti. Sizin korkunuzdan habire gidelim de gidelim deyip durdu... (O anda diğerlerine kaş, göz işaretleri yapar.) Buyurun şöyle oturun.

İBRAHİM - Netçen evlat, kafiyle birlikte geldik demin, andır prostat işte(eliyle işaret eder) sık sık tuvalet ihtiyacı hasıl oleyo...

ATEŞ - Hele de Gülbeyaz teyze ortalıkta belirince (gülen yüzünü elinle kapatır)

ETHEM DAYI - İşleri gariştirme oğlum, biraz meseleye gelelim: (Oturmakta olduğu koltuğun ileri kısmına yüklenir, bastonuna dayanır, çenesini uç kısmına dayar) Zabıtanın şikâyetimiz var oğlum!

ATEŞ - Gözünü seveyim Başkan! İllallah dedik artık. Zabıta beni haraca bağladı. Çaylarımı içtikleri yetmez, içirir içirir para da verdirmezler!

İBRAHİM - Sadece seni mi? Bakkalı, müstahsili... Kimi dek düşürürseler... Mübarekler sankim fil! Doymak nedir bilmeyolar...

BAŞKAN - (Gözlerini fal taşı gibi açmış dinlemektedir, telaşlanır, ciddi tavırlarla söze girer.) Şu an çok ciddi bi şikâyetinde bulunuyor: Ben bu geden ciddi bir işin takipçisi olmak zorundayım! Madem bu ahlaksızlar bu hâlde işleyo (elini çekmecesine atar, çeker, çıkardığı beyaz kâğıtları önüne koyar) siz meselenin kısa özetini bana anlatın, ben bi not alayım şu kâğıda! Sona altına imzalayın, ben onların bi haddini bildireyim! (Ortalık bir anda sessizleşir, bir telaş, bir üzüntü oluşur.)

ATEŞ - (Telaşla ve hızla) Aman Başkanım, dur! Ne yapıyon! Başımız derde girer... Hem, herifler ekmeklerinden olurlar bakarsınız...

İBRAHİM - Heee! Bakarsınız işten atılırlar, çoluk çocukları ne yir, ne içer sona?

BAŞKAN - Olmaz! Ben bu sözlerinizi ihbar sayıyorum! Şinci (Bir eline savcılığı aramak üzere telefona uzatır.) savcıyı da arayacağım! Bu işlere ganun namına el goycem!

ATEŞ - (Eline sarılır) Yapma, etme Başkan'ım. Şunun şurasında sabah sabah bir sohbet etmek istedik, dilimiz sürçtü zahir(, kalkık olan ahizeyi yerine koymaya çalışır) az bizi dinle...

İBRAHİM - Başkan Bey accık merhamet et! Adamların çoluk çocukları var...

BAŞKAN - Hakkı yenenlerin de çoluk çocuğu var... Ben bu işi takip etmek zorundayım arkedeş! Sizin hakkınızı korumak zorundayım... Yarın ikinci bir seçimde nasıl oy isterim sizden?

ATEŞ - Elini, ayağını öpeyim Başkan! Bizi affet... Bi cahillik ettik işte... Bizim yüzümüzden o herifler ekmeklerinden olmasınlar sonra...

ETHEM DAYI - Benim çöreğimde çiğ yok Başkanım! Ben ne

Ateş gibi, ne de İbrahim gibi deycen sana! Bu Zabıta, esnaftan yeyosa, esnafın da bir zafiyeti vardır! Emme senin ayağın şinci yer etti, yalvartıp dureyon... O zabıtaların şirretliğini herkes biliyo! Bunun bir ucu da sana ulaşır, orasını iyi bil...

BAŞKAN - (Artık yelkenleri indirmiştir) Eeee! Ne yapmamı isteyonuz? Hem şikâyet ediyonuz, hem de goruyonuz... O halde bu meseleyi ne ben duymuş olayım ne de siz demiş olunuz...

ATEŞ - (Oturmakta olduğu yerden fırlar, başkanın ayaklarına kapanır) Benim halden anlayan başkanım, Allah senin eksikliğini vermesin!

İBRAHİM - Bu iyiliğinizi hiç unutmayacağız Başkan'ım.

BAŞKAN - (Ciddi tavırlarını hiç bozmamıştır.) Benim belimi büken şu gomşuluk hakkıdır arkedeş!

ETHEM DAYI - (Olanları hiç yutmamıştır.) Eeveet başkan! Önümüze ölümü kodun, bizi bayılmaya razı ettin! Pek ustasın doğrusu.

BAŞKAN - Fazla sitem yok, bağları koparıveririn vesselaaam!

ATEŞ - Aman! Sen bilin başkanım... Elini ayağını öpeyim Ethem Dayı sen bi sus. Konuyu kapatalım artık. Bi cahillik ettik işte...

İBRAHİM - Başkan'ım bize müsaade, gidelim artık...

ETHEM DAYI - Ne o len! Gülbeyaz'dan fazla izin goparamadın mı yoksa?

ATEŞ - İbrahim dayıyı dolduruşa getirmeyelim, elinden bi gaza çıkar sona! (karşılara kaş göz işareti yapar)

ETHEM DAYI - Desene pek yüreklenmiş İbrahim?

BAŞKAN - Böyle giderse Gülbeyaz Teyzeden izinsiz dışarı çıkamayacak!

ATEŞ - Başkanım size çok teşekkürler ederiz. İzninizle efendim (gitmek için ayağı kalkılır) Hoşça kalın (çıkılır.)

BAŞKAN - Güle güleyin, her zaman buyrunuz efendim! (Gidenlerin ardından içeri sekreter Hale girer, elinde bir tomar evrak vardır.)

HALE - Meclis kararları, personel maaşları, birkaç da cevabı yazı efendim... İmzalamanız gerekiyo, acele ve günlü olanlar var içinde...

BAŞKAN - (Tavırlarını ciddileştirir) Bi yanlışlık yok demi gızım?

HALE - Yok Başkanım yok. Siz hiç merak etmeyin...

BAŞKAN - Eyi öyleyse! Sen yerine geç ben şinci bunları acık inceleyivereyin, sona da imza atayın... (kâğıtları incelemeye başlar, sırayı ve sayfayı çok geçmeden karıştırır) Gızım! Hale! (Hale içeri gelir) Gızım bu kâğıtlar ne çabuk garişiyö böyle...(kâğıt tomarını Hale'ye terk eder) Şunları bi daha sıraya goy...

HALE - Emriniz olur Başkanım (kâğıtları sıraya koymaktadır) Başkanım ben size imzalanacak yeri göstereyim, siz imzanızı atın, olmaz mı?

BAŞKAN - Hııı tamam! Bakan usulü deyon sen... Olur, neye olmasın. (İmza faslı başlamıştır.) Gızım bi yere not al, bundan sona toplanacak olan ilk meclisimizde benim de maaşım arttırılsın, çekilmeyö bu milletin derdi, üstelik bedavadan...

HALE - Baş üstüne Başkanım. Haklısınız... Öbür başkanların maaşına bakılırsa sizinki çok aşağılarda... (İmza işi devam eder.)

BAŞKAN - Öbürlerinki ne gedenmiş?

HALE- Her biri bir milletvekili maaşı kadar... Üstelik de gezileri de bütçeden...

BAŞKAN - He sahi bi geziye bilem çıkmadım... Bunca yorgunluktan sonra bir İspanya gezisi yapsam fena mı olur yani, devlet bana bu hakkı veriyor, ben neden geri tepeyim ki...

HALE - Haklısınız, (imza işi bitmiştir) Başkanım imza işi bu kadar...

BAŞKAN - Evrak dosyan nerde senin gızım?(Kapı çalınır içeri zabıta Ali girer, sert bir selamdan sonra oturmaya yeltenir ki Başkan hiddetlenir.) Ayakta kal, otur demeden oturma, acık bekle (Ali emre itaat etmekteyken, imza işi biten Hale odadan çıkar, içerde yalnız kalırlar) Hakkında çok şikâyetler var! Ganun namına meseleye el goyuyom, çıranı yaktım senin! (elini masanın gözüne atar, kâğıt çıkarır, masanın bir başına Ali'ye otur der, Ali donuk vaziyettedir.) Ge len! Oku şunları ve cevaplandır bakem!

ALİ - Yapma, etme Başkanım... Elini ayağını öpeyim... Ben ettim sen etme... Çoluk çocuğum var... Bi defacık affet!

BAŞKAN - Ben annamam. Cezanı çekceksin... Hiç başka yolu yok bunun...

ALİ - Şinci af yok değel mi Başkanım! (ses tonu değişir) sona pişman olma emi?

BAŞKAN - Len Ali tavırlarını da üslubunu da değiştirdin bakıyom!

ALİ - (Alaycı tavırlarla) He! Başkan'ım sekreteriyle gırıştırır(?!), çuvalla rüşvet yerse, zabıtası da biraz goklar diye yazcam buraya. Bakem kim zararlı çıkar...

BAŞKAN - (Birden bire paçaları tutuşmuş, bu zekice oyunun altında ezilmeye başlamıştır.) Ne len! Ne deyon sen! O dediklerini şinci ben mi ettim? Sahiden mi len! Ulan Allah belanı versin... (Kâğıdı buruşturur başına çalar. Ali emin tavırlarla yerinde durmaktadır.) Al bu kâğıdı yırt at, ikimiz de birbirimizi rezil etmeyelim. Bu iş burada kapansın...

ALİ - Sen bilirsin Başkan'ım (Elindeki kâğıdı masaya koymak ister, bu defa başkan razı olmamaktadır) ben ifademi yazayım, ha? (Alaycı tavırlara devam eder.) O zaman bu kâğıtları sen yırt, at Başkan!

BAŞKAN - Çaresizlikten dolayı bu kağıdı yırtıp atıyorum. Hadi bu işi de böylece kapatıyorum. Konuyu değiştirelim. Bari Hale duymasın...

ALİ - İyi olur. (Güler...)

BAŞKAN - Gızım Hale, bari bi çay getir de içelim... Biraz da biz bize sohbet edelim...

ALİ - Olur (oturur, ayak ayaküstüne atar Bey, Paşa tavırlarına girer)

BAŞKAN - (Bu tavırlara Hale'nin şahit olmasını istemez, telaşlanır.) Len! (Usulca) şincik gız gelir! Görür azcık saygılı ol. Başımı belaya sokma oğlum... Bakarsın bu zavallı kızcağız da senin tavırlarına giriverir... Sona benim Başkanlığım beş para etmez, nolursun acık dinle beni. (gider yüzünü okşar, o anda Hale içeri girmektedir.)

HALE - Oooo, kıskanıyorum vallahi, bu ne samimiyet Başkanım. Keşke birazını da biz görebilsek...

ALİ - Başkanımız baba adamdır... Sevgi ve şevkatini üstümüzden eksik etmezler...

BAŞKAN - (İyice yatışmış, memnun olmuştur) Çocuklar sizin sayenizde görev yapıyorum, elimden gelen her iyiliği size esirgemem, sevgi, saygının sözü mü olur. Haaaa gızım, bize bi çay, gave yap. (Hale gider, yalnız kalırlar...)

ALİ - Biraz çabuk olalım randevum var Başkan!

BAŞKAN - Büyük adam mı oldun len(?) ne randevusudur?

ALİ - Zabitanın randevusu ne olacak! Ya bir avantanın paylaşımıdır, ya da görevimiz icabı rutin işlerin takibidir!

BAŞKAN - Gelbine kötülük girmesin len oğlum, gapat o eski defterleri, şööyle adam gibi gonaşalım... (Kapı açılır, içeri elinde çay tepsisiyle Hale girer çayları dağıtmaktadır:)

HALE - Çayları çabuk içelim, merdivenlerde ayak sesleri duydum, misafirlerimiz var herhalde...

ALİ - Gelecek olan misafirin başımız üzerinde yeri var...

BAŞKAN - Gelecek misafir nasibini de beraberinde getirir gızım, ben heç gorkmam emme velakin bu gelen şikayetlerden, imkansızlıklardan dolayı yapamadığım hizmetlerin sıkıntısından çekmekteyim... (Çaylar içilmeye başlanmıştır ki kapı çalar, içeri müfettiş girer.)

BAŞKAN - Ooo! Buyursunlar efendim, hoş geldiniz (Kalkar, karşılar, elinden tutar, yer gösterir, oturtur. Personel ayaküstü beklemektedir.)

MÜFETTİŞ - (Gösterilen iltifata memnun olmuş) Efendim ben Mülkiye müfettişi Canan Arı. Zahmet ettiniz, beni mahcup etmeyin, buyurunuz oturunuz...

BAŞKAN - Size hizmet bizim için şereftir efendim! Gızım

Müfettiş Hanım'a bir şeyler ikram edelim! (Hale gelir, sipariş alır, çıkar.)

MÜFETTİŞ - (Durur, Ali'yi izler, izler)Haa hatırladım. Geçen geldiğimde beldenizin özür-lüsü olarak tanıttığınız kişi yanılmıyorsa! Başkan Bey çok mütevazısınız vallahi... Zaman zaman özür-lülerle de sohbet ediyorsunuz demek... (Bir anda mesele hatırlanmış, hafif bir şaşkınlık yaşandıktan sonra toparlanmıştır başkan.)

BAŞKAN - Efendim, Bey, o özür-lünün kardeşidir. Şu an tarafımızdan, ilgili için biraz yardım talebinde bulunmaktadır. İmkânlarımız da kıt. Bakalım ne yapacağız...

ALİ - (Meseleyi anlamış gülerek kendini zor tutmaktadır, zaman zaman elini yüzüne kapatmaktadır, arkasına döner, dayanamaz ayağa kalkar...) Sizi daha fazla meşgul etmeyelim efendim, ben başka zaman gene gelirim. Şimdilik Allahaismarladık! (selamlar, odadan ayrılır)

MÜFETTİŞ - Çok nazik sakinleriniz var efendim...

BAŞKAN - Beldemize yalnız siyaseti değil, kibarlığı, efendiliği de getirdik efendim...

MÜFETTİŞ - Gerçekten öyle, kutlarım sizi. (Memnun olmuştur, yavaş yavaş elini çantasına götürür, bir zarf çıkarır) Başkan Bey bu ani gelişimin nedeni bir ufak soruşturmadır. Şimdi bana, sizin Ali zabıta diye biri varmış, aceleden gelsin bi meseleden dolayı bilgisine başvuracağım...

BAŞKAN - (Meselenin ciddiyetini anlamış, yaptığı düzenbazlıkları, koruma pahasına söylediği yalanların açığa çıkma zamanı gelmiştir, ellerini oğuşturur) Efendim, nasıl desem bilmem, bi yanlışlık yok herhalde... Bizim zabıta Ali mi acaba? iyi biliyor musunuz? Öyleyse derhal çağırtaım efendim... Gızım Hale, Ali'yi çağır!

(Kapının arkasında sivil kıyafetle beklemekte olan Ali Zabıta olanları unuttur, hızla içeri girer:)

ALİ - Buyrun Başkan'ım beni mi emrettiniz? (Bakınır...) Hoş geldiniz efendim! (Tanımamazlık eder, kıyafeti sivildir, zabıta olduğu anlaşılmemaktadır.)

MÜFETTİŞ - (Olanlardan şaşkındır. Durur. Bir müddet bakar, bakar sonra yüz hatları değişir.) Bana bak! Şimdi sen zabıta Ali misin?

ALİ - (Esas vaziyettedir.) Evet!

MÜFETTİŞ - Eee biraz önce çıkan ziyaretçi de sendin, gömleğin yakasından ve ayağındaki pabucundan hatırlıyorum... (Ali olduğu yerde titremeye başlamış, Başkan, endişeli endişeli olanları izlemektedir.) Ben sizleri tanımıyorum diye, neden bu kadar samimiyetsiz ve keyfi davranıyorsunuz!? Ben şimdi ikinci bir tutanakla bu olanları bir kayda geçirmeliyim... Bu haliniz meslekten men cezası almanıza yeterlidir. Kaldı ki hakkınızda ki iddiaları doğrular niteliktedir. O küçük aklınızla devleti atlatacağınızı mı sandınız?

BAŞKAN - (Olanları ayakta izlemekte, oldukça donuk bir çehreye bürünmüş vaziyettedir.) Küçükte gusur, büyükte af efendim! (Gelir müfettişin eline, ayağına düşmek ister, Müfettiş asla yakın bırakmaz.)

ALİ - (Mahcup halde durmakta, ellerini ovuşturmaktadır.) Bizi bu defa affederseniz, accık insanca yaşamamıza müsaade etmiş olursunuz efendim. Aksi halde ziyan zebil olacağız, halkın da diline düşüp, hergün ölüp ölüp dirileceğiz efendim! (Başkan da Ali'de gözlerinden yaş dökmeye başlamıştır.)

MÜFETTİŞ - Durun bakayım kendi kendinize ötmeyin! Ben önce soruları yazdırayım, cevapları arkasından yazarsınız... Birin-

ci soru: Devletin görevlisine söylemeniz gereken gerçeği- tanın-
mamanızı fırsat bilip- neden değiştiriyorsunuz? (Masanın önün-
de soruşturma sorularını yazmakta olan Başkan yazamadığından,
Zabıta'nın yazmasını bekler, yazdıktan sonra onun kâğıdını kapar;
kendi kâğıdını onun önüne koyar...)

BAŞKAN - (Ağlamalıdır) Müfettiş Hanım, gabahat aha bun-
da, ben hep bunun belasını çekeyom. Bikerem iyi niyet gösterdik,
gittikçe batağa saplandık...

ALİ - Müfettiş Hanım ikimizi birbirinden ayırır. Herkes
kendi cezasını çeker!(Ağlayarak...) (Kâğıtları eski yerlerine tekrar
çeker...)

MÜFETTİŞ - Bir an durur, düşünür. Odanın ortasında bir
iki tur attıktan sonra) İkiniz de kalkınız, o kâğıtları bana veriniz!
(Ayağa kalkılır, şaşkın şaşkın bakışlarla kâğıtlar müfettişe uzatılır,
müfettiş kağıtları alır:) Şu anda devlet aleyhine bir işiniz olsaydı
sizi hiç affetmeyecektim. Ama suçunuz şahsımla ilgili olduğu için
affediyorum. Bir daha böyle bir halt işlemeyin, ben bu kağıtları
yırtmak üzere çantama koyuyorum. Bir yanlısınız olursa, bunları
tekrar resmiyete dökerim haberiniz olsun... (Çantasından bir ka-
ğıt çıkarır.) Başkan bey bu soruları zabıta Ali cevaplasın, arkamdan
gönder! Ben gidiyorum (Çabucak toplanır.) Hadi hoşça kalın! (hız-
la çıkar, gider)

ALİ - (Yerinden fırlar oynamaya başlar) Başkanım bu işi kim-
seler öğrenmeden gapattık, ne geden sevinçliyim bi bilsen... (gülür)

BAŞKAN - Offff! Şöyle bi rahat nefes alen len! Şu an anamdan
yeni doğmuş gibiyin. Guş gibiyin guş! İçimden uçmak geleyo...
(Kalkar yerinde duramaz, gezinir.) Allah aptal kullarını sevindir-
mek için önce eşşğini kaybettirir, soona da buldurur sevindirir-
miş! Gerçi benim de ömrüm hep eşşşşle geçti ya!

ALİ - Öyle deme Başkan'ım, nalbantlık iyi meslektir!

BAŞKAN - Len bazen eşşeklerle bazen de eşşekliklerle uğraş-
tım anna işte! Hey gidi nalbant Zeki hey! Demokrasi sayesinde bi-
tirmediğin okul galmadı senin. Bir daha Başkan olursan artık, bir
nala, bir mıha... yoooo! Dosdoğru olcen! DOSDOĞRU!...

ALİ - Çok dersler aldık çooook!

BAŞKAN - Devletin bunca paraları aktı şu Salkımsız'a, görü-
nürde bir salkım bilem yok. Ben mi başaramadım, yoksa ilk baş-
kanlığın zorlukları mıydı? Bunu varsın anneyen annasın... Emme
şu halkımız bizden beklediğini henüz bulamadı, alamadı, göreme-
di... Bizsek, aha geldi, aha burda, şinci olcek diye politika zannedip
yalan dolan ettik. Bunun ezikliği hep içimde kalacak...

ALİ - Bana müsaade Başkan'ım (selamlar, gider)

BAŞKAN - Git, git! Bir daha fincancının gatırlarını ürkütme-
yelim!

(Perde kapanır)

SON

1997 - BURSA
Ömer SEVİŞ

KAZA KURŞUNU

ÇOCUK OYUNU

1 PERDE

ÖNSÖZ

Bu mini oyun metni ile küçük yaştaki çocuklara sahne zevki tattırmak isteyen okul ve velilerin arayışlarına cevap olmak istedim. Buna ek olarak:

Çocuklarımız sanatın kapısını aralarken, hayatta karşılarına çıkabilecek birtakım olayları oyun malzemesi olarak kullandım. Dilerim amacına ulaşır...

Zaman zaman deha sahibi çocukların büyüklere üstünlük kurduğunu, büyüklerin bu üstünlüğü kabul ettiğine şahit olmuşuzdur. Bundan dolayı eski ile yeninin farkı burada ortaya konulmaya çalışıldı. İnsan güçlü de olsa, vicdanı adaletli olması gerektiğini ona hep hatırlatır. Vicdan denen büyük yargıç adaletin şaşmaz terazisini elinden düşürmez hiç... Haklı olup, aklını ve cesaretini kaybetmeyen birinin, er- geç, hakkına kavuşacağını herkes iyi bilmelidir...

Bu dilek ve temenniler ışığında sahneden beklenen mesajlar verilirse kimsenin emeği boşa gitmez. Hatta ömür boyu hatırlanacak tatlı bir anı olarak zihinlerde yer eder...

Saygılarımla,

1999 - BURSA
Ömer SEVİŞ

KİŞİLER VE ÖZELLİKLER

AHMET : Dokuz - on yaşlarında üstün zekâlı, meraklı çocuk.

AYŞE : Dokuz yaşlarında zeki, kıskanç çocuk...

OKAN : Sekiz yaşlarında, heyecanlı, meraklı çocuk.

CEYDA : On yaşlarında, olgun, zeki, arkadaşlarına göre farklı çocuk.

POLİS : Otuz yaşlarında resmi kıyafetli devlet memuru.

DOKTOR : Yirmi beş - otuz yaşlarında henüz olgunlaşmamış hekim.

HEMŞİRE : Görevine bağlı, başarılı bir sağlıkçı.

ANNE : Otuz yaşlarında sıradan bir ev hanımı.

BABA : Otuz yaşlarında esnaf, geçim derdi ile uğraşmaktan bunalmış.

1.PERDE

I. SAHNE

Perde açıldığında bir boş arsada iki küçük arkadaş belirir. İkisinin de üzerinde yazlık kıyafeti vardır. Biri diğerinden daima saklamaya çalıştığı şeyi sırtı dönükken incelemek istemektedir. Diğeri de ısrarla saklanan şeyin ne olduğunu merak ederek, mücadele etmektedir...

AHMET: (Arkadaşının ısrarlı takibinden bıkmış vaziyette) Amaaan! Sıktın canımı sen Ayşe! Bırak da bi rahat bakayım şuna!

AYŞE : (İsrarla) İhhı ihhı! Ben de bakayım, ben de bakayım! Sanki kıyamet mi kopar! Benim babamın tabancası yok mu? Ben de gider babamın tabancasını alır gelirim! (Sahneden koşarak çıkar)

AHMET : Oh beee! Başımdan git de naparsan yap! İstersen git babanın topunu al gel! (Silahını kurcalamaya başlar) Uf uf, bu meret da bi türlü istediğim gibi olmuyor...(O anda iki arkadaşı daha belirir sahnede) Heeeey! Çocuklaaar! Siz tabancadan anlar mısınız Şunu bi türlü açamıyorum!...

OKAN : (Hayretle bakar) Babamın! Görmüyon mu? Gerçek tabancayı sen bilmez misin?

CEYDA : Ay! Ay! Onu hemen yerine götürün! Ben çok korkuyom... Yoksa elinizden bir kaza çıkabilir.. Hadi hemen götürün!

AHMET : Korkuyorsan buradan gidersin!

OKAN : Ama Ceyda haksız da değil... Ya bize bi zararı olursa?

CEYDA : Hem polis amcalar görürse babanızı da hapse atarlar...

AHMET : Benim öyle bir korkum yok...

OKAN : Neden?

AHMET : Dayım polis de ondan...

CEYDA : Peki ya patlarsa o silah? Dayının sana faydası olacak mı?

AHMET : Amaaan çok canımı sıkıyorsun... (Sırtını döner)

OKAN : Bence Ceyda haklı...

CEYDA : Sen hala bizi dinlememezlik edersen varıp bir polise haber veririm...

AHMET : Olsuuuun, hiç korkum yok! Bildiğini yap!

CEYDA : Peki sen bilirsin! (O anda Ayşe evinden aldığı silahla ortada gözükmiştir)

AYŞE : (Ahmet' i kışkandırırçasına) Baaak benim babamın tabancası da var!

CEYDA : Ayşe sen aklını mı kaçırdın? O silahla oyun olur

mu?

AYŞE : Ahmet oynarsa ben de oynarım!...

CEYDA : Gördün mü Ahmet sen kötü örnek oldun! Burada bi kaza olursa, senin yüzünden olmuş olacak...

AHMET : Korkan, tabancaya yaklaşmasın. Hem babam derdi “Silah erkek işi” diye...

OKAN : Bi kaza olursa “erkek, kadın” dinler mi Ahmet?

AHMET : Korkan çeker gider... (O anda tabancayı kurcalamaya başlar) Paaaaaaat!!! (Ortalık bir anda toz – duman olur. Ahmet yere düşmüş, arkadaşları şaşırıp etrafta koşuşmaya başlamıştır) Anneeeeeee! Canım çok acıyoooooooooo!

CEYDA : Ahmet Ahmet iyi misin?

OKAN : Ahmet ne oldu len?

AYŞE : Ahmet Ahmet geçmiş olsun!

AHMET : Anneeeee! Hadi çabuk annemi çağırın! Canım çok acıyoooo! (Yerde kıvrılmaktadır)

CEYDA : Biraz sabret Ahmet biz gerekeni yaparız... Hem sen erkek adamsın... Sabretmesini de bilmelisin... Ayşe, biraz ilerde imdat düğmesi var! O düğmeye bas, hemen birileri gelir... (Söylenen yapılır)

OKAN : Bizi dinleseydin daha iyi olmaz mıydı?

CEYDA : Bu anında o suali sormanın bir yararı yok!

AYŞE : Ben babamın tabancasını varıp eve vereyim, yoksa bi sakatlık da ben çıkarırım! (Dudağını ısıra ısıra evin yolunu tutar)

CEYDA : Arkadaşını burada yalnız bırakıp gitme! Gel sen de bişeyler yap!

AYŞE : Hayıır! Artık silahın tadı kaçtı...

CEYDA : Hem de kötü kaçtı, ama keşke böyle olmasaydı.

OKAN : Ahmet, yaranın üzerine ben basıyorum, şimdi neredeyse imdat ekibi gelir. sen hiç korkma hemen seni götürücez... Sık dişini biraz!

AHMET : İııııh, ıh canım ço ço (Söylemesine kalmaz kendisinden geçer, sahne kararır...)

II. SAHNE

Ahmet, 112 Acil Servis'yle hastaneye getirilmiş, bir hastane odasında tedavi görmüş, kendine gelerek gözlerini açmıştır. Ahmet'in Hastane odasında bir doktor, bir hemşire ve bir de polis bulunmaktadır.

DOKTOR : Ahmet, kendini nasıl hissediyorsun?

AHMET : İyi, biraz daha iyiyim...

POLİS : Ahmet bize olayı anlatır mısın?

AHMET : Ayyy, anlatmasam olmaz mı? Canım çok sıkılıyor...

POLİS : Sen konuşmazsan babanı hapse atarız, o zaman daha kötü olur. Sen konuş ki başkaları zarar görmesin!

AHMET : Polis Amca babamı hapse atmıycanız di mi?

POLİS : Doğruyu söylersen babana hiçbir şey olmaz!

DOKTOR : Hadi Ahmet doğruyu söyle bakalım, nasıl oldu?

AHMET : Evde kimsenin olmadığı zamanda babamın tabancasını alıp sokağa çıktım. Arkadaşlarımla oynarken patladı. İşte böyle oldu!

POLİS : Sen kendin mi yaptın bu işi?

AHMET : Evet!

POLİS : Şahidin var mı?

AHMET : Hem de bissürü!

HEMŞİRE : Ya onları da vursaydın?

DOKTOR : Onlarda bişey yok mu?

AHMET : Hayır hayır. Onlar benim buraya gelmem için yardımcı oldular.

POLİS : O arkadaşlarının adını ve soyadını söyler misin?(Not Almaktadır)

AHMET : Okan, Ceyda, Ayşe!

POLİS : Ya soyadları?

AHMET : Ben bu kadarını biliyom.

POLİS : Baban ne iş yapar senin?

AHMET : Serbest!

POLİS : Nerede oturuyorsunuz?

AHMET : Bayırın aşağısında!

POLİS : O bayırın adı ne?

AHMET : Selviler.

DOKTOR : Ahmet, anneni ve babanı nasıl çağıracağız senin?

POLİS : Zaten ben de onun telaşındayım...

AHMET : Muhtar Amca'ya söyleyin o çağırır...

POLİS : Hangi Muhtar Amca?

AHMET : İçeden Amca.

DOKTOR : Ben böyle bir isim duymadım.

HEMŞİRE : Yabancı dilden herhalde...

AHMET : Bütün mahalleli öyle diyor...

POLİS : (İçten içe güler) Peki (yazar) Annenin adı ne?

AHMET : Halime.

POLİS : Ya babanın adı?

AHMET : Halis.

DOKTOR : Senin adında da bari Muhlis olsaydı...

AHMET : Göbek adımdır!

POLİS : Ahmet sana geçmiş olsun, biz seni tekrar arayıp bulacağız. (Gider)

HEMŞİRE : Ahmet sen şöyle yan yat bakayım (Yan yatırır, yarasına kontrol eder) Doktor Bey! (Doktor bakar)

DOKTOR : Ahmet senin bir operasyon geçirmen gerekir...

AHMET : O ne Doktor Amca?

DOKTOR : Neyse... Baban gelirse anlatırım...

AHMET : Ama ben merak ediyom!

HEMŞİRE : Çok konuşursan yaran geç toparlanır. Bu nedenle burada daha fazla konuşmaman gerekir.

DOKTOR : Ahmet benim gitmem gerekir. Başka hastalarım da var. Bundan sonra daha dikkatli ol. Annen, baban gelirse telaşlanma!..

AHMET : Tamam!

HEMŞİRE : İsterse telaşlansın, ben ona daha kötü olacağını söyledim... (Doktor çıkarken içeri üç arkadaşı, bir buket çiçekle girer)

CEYDA : (Çiçeği Ahmet' in yanına koyar) Çok geçmiş olsun Ahmet! Sizi iyi görüyorum!

OKAN : (Güler yüzle) Ahmet geçmiş olsun!

AYŞE : Ahmet iyisin iyi, renginden belli, hadi yine geçmiş olsun!...

AHMET : (Hafif ağlayarak) Annemle babam neredeler?

CEYDA : Biz korktuk, haber veremedik!... Dedesi gile gitti dedik...

AYŞE : Üzülmesinler diye sakladık...

OKAN : Bilmem ama, belki yanlış yaptık.

AHMET : Sağolun arkadaşlar ama ya bana daha ciddi bişeyler yapılması gerekirse... Annesiz ve babasız olmaz...

CEYDA : Yok yok biz senin durumunu orada gördük. Fazla bişeyin yoktu. Onun için saklayalım dedik.

HEMŞİRE : Sizi küçük yaramazlar siziiiiii. İyi mi yapmışsınız, yoksa kötü mü yapmışsınız sonra açığa çıkar...

CEYDA : Ama en azında anne ve babasının büyük panik yapmasının önüne geçtik!

HEMŞİRE : Ama şimdi de polis aramakta onları!

CEYDA : Neden?

OKAN : Keşke polise demeseydiniz!

CEYDA : Bu iyiliği yapamaz mıydınız?

AYŞE : Ama polis amcalar bişey demezler!

HEMŞİRE : Neden?

AYŞE : Çünkü O' nun da dayısı polis!

CEYDA : Ama devlet işlerinde öyle olmaz sanırım!

HEMŞİRE : Sakın bu konuda daha fazla bir şey söylemeyin! O polis olan kişinin de yok yere canını yakarsınız. Adamın bişeyden haberi yoktur belki... (O anda içeri Polis, Anne ve baba girer.)

POLİS : Ahmet bir küçük bisiklet kazası yapmış! Sakın telaşlanmayın!

AHMET : Evet anne, baba! (Biraz telaşlanır)

ANNE : Ah yavrum! (Biraz kendini kaybeder)

BABA : (Oğlunu okşar) Ne oldu oğlum? Deden gilde mi oldu?

AHMET : Hayır, bizim sokağın oradaki arsada...

ANNE : Bu bilgiler bana pek doğru gelmedi!

BABA : Oğlum sana gerçekten ne oldu?

POLİS : Siz önce bi sakın olun bakayım...Nasıl olsa çocuk iyi ve karşınızda... Oturun bakayım şuraya! (Oturur) Bu çocuk (Anne ve baba oldukça telaşlıdır) silahla oynarken kaza yapmış!

BABA : Aaaaa! Hangi silahla? Benim silahım yok!

ANNE : Benim de...

POLİS : Neyse biz şimdi silahın konusunu ayrıca ele alacağız-mızdan, birinci konuyu konuşalım...

BABA : İyi de benim silahım yok ki!

ANNE : İnanın öyle!

AHMET : Silah babamın değil, ama o eve getirmişti... Arkadaşının! (O anda babası renk alır, renk verir)

BABA : Ahmet! İyi düşün, babanı suçluyorsun...

ANNE : Eeveet, gerçekten öyle...

POLİS : Baylar ve bayanlar siz çocuğunuzun sağlığını unutup, silahın telaşına düştünüz! Silah bulundurmaktan hakkınızda soruşturma açıldı bile! Önce şu çocuğunuzun sağ salim çıkmasına bir dua ediniz... Bakın arkadaşları sizi rahatsız olmayasınız diye haberdar etmemişler.

ANNE : Eeveet oğlumuzu Allah saklamış! Nasıl oldu oğlum, seni buraya kim getirdi?

AHMET : Şu arkadaşlarım ve ambulans!

CEYDA : Olayın olduğu yere yakın bir imdat düğmesinin olması işimizi kolaylaştırdı. Düğmeye bastık, ambulans geldi, arabaya koyup, buraya getirdik.

BABA : Sonra?

OKAN : Sonra doktor amcalar bize ne olduğunu sordu, öğrenince bir polise haber verip tedavisine başladılar...

POLİS : Evet, anne ve baba olarak ikiniz de suçlusunuz... Evinizde hem silah bulunduruyorsunuz, hem de silahı çocukların ala-

bileceği yerlerde tutmakla kazalara yol açıyorsunuz... Ama neyse, ikinizi de geçmiş olsun... Oğlunuz kazada ölebilirdi de...

BABA : Doktorlara ve size çok teşekkür ederim... Hatamızı, olayı duyduğumuz andaki telaşımızı bağışlayın...

AYŞE : Bu tür olaylar hepimizin başına gelebilir! Çünkü o anda benim de silah merakım tuttu ve evimizdeki oyuncak silahı alıp gelmiştim...

AHMET : O kurşun bana değil, Ayşe' ye degebilirdi, çünkü kurcalamak için bana çok yalvarmıştı, ben vermemiştim.

AYŞE : Ahmet sana teşekkür ederim...

POLİS : Artık olanları herkes duydu dimi? Bir daha kimse bu ve benzeri hata yapmasın!

ANNE : Ayyyy! (Dudağını ısırarak) Allah esirgesin...

POLİS : Neyse Ahmet' in bişeyi yok sayılır, sizi de ifadelerinizi alınmak üzere karakola götürcem... Lütfen beni takip ediniz! (Anne ve baba polisi takip eder, odadan çıkarlar)

AHMET : Keşke o silahla hiç oynamasaydım... Hem kendimi yaktım, hem annemi, hem de babamı...

CEYDA : Biraz sabret Ahmet, olan olmuş bi kere... Onu işin başında düşünmen gerekirdi. Şimdi "ah, tüh" etmenin yararı yok...

AYŞE : Şimdi artık metin olmak lazım...

AHMET : Tamam, ama nasıl?

CEYDA : Sen artık iyi sayılırsın... (O anda içeri Hemşire girer)

HEMŞİRE : Hastaların yanında uzun uzadıya kalınmaz, hele

hele tartışmalar hiç yapılmaz! Bilmiyorsanız öğrenin! Şimdi Doktor Bey gelirse, hepimizi dışarı atar...

AHMET : Ben arkadaşlarımdan rahatsız olmuyorum...

HEMŞİRE : Buranın bir kuralı var! O kural bozuldu mu, burası da Hastane olmaktan çıkar! Lütfen daha fazla işgal etmeyin! Derhal çıkın dışarı!(Ziyaretçiler tıptış tıptış çıkarlar.)

AHMET : Hemşire Hanım arkadaşlarımı kovdunuz, bari bana bir yol gösterin de annemi ve babamı daha fazla süründürmeyelim...

HEMŞİRE : Anneni ve babanı mı? (Durur düşünür) Onlar tutuklu mu?

AHMET : Polis Amca karakola götürdü... Ya onları hapse atarsa... Bana kim bakar?

HEMŞİRE : Benim görevim insanlara akıl öğretmek değil! Öyle bir şey istiyorsan bir avukat bul, danış... Ben burada bissürü hastanın tedavisi ile meşgulüm... Birazdan Doktor Bey gelir, odanı toparlayalım...

AHMET : Tamam tamam... Doktor Bey gelirse sana söz gelmesin tek... Ben her dediğini rahatlıkla yaparım... Yeter ki sen bana biraz yardımcı ol!

HEMŞİRE : (Durur, düşünür) Ahmet sen süper bir çocuğa benziyorsun! Zaman zaman görevimin dışındaki isteklerini çocukluğuna bağışlayayım... Ama yine de sana birtakım kolaylıklar sağlamaya çalışalım...

AHMET : (Sevinir) Hey, yaşasın! Ne gibi kolaylıklar?

HEMŞİRE : Mesela, ziyaretçilerin geliş saatlerinde esneklik,

yani zamansız gelmelere göz yumma; yemeğini daha titiz vermek gibi...

AHMET : (Somurtur) Ama Hemşire Hanım bunlar zaten oluyordu...

HEMŞİRE : Diğer isteklerin de benim yapacağım şeyler değil ! Eğer bu yaptıklarımla yaranamasam, daha ciddi olurum... Sonra somurtmayı gör sen!

AHMET : Birazdan Doktor Amca gelirse ne diyeyim?

HEMŞİRE : Kendimi iyi hissediyorum, buradan çıkmak istiyorum dersin!

AHMET : Faydası olur mu?

HEMŞİRE : (Hem odayı düzeltmekte, hem rutin bakımları sürdürmekte) Hı hı ...

AHMET : Ne gibi?

HEMŞİRE : Beni daha fazla oyalama! Öyle dediysem öyledir... (O anda doktor hızla içeri girer)

DOKTOR : İyi günler Ahmet! Nasılsın bakalım? (Yorganı kaldırır, kalçasındaki sargıyı kontrol eder, başucundaki dosyayı kontrol eder) Durumun nasıl?

AHMET : Kendimi iyi hissediyorum...

DOKTOR : Dosyadaki bilgilerde de öyle görülüyor... Yakında taburcu olursun!

AHMET : Çok istiyorum taburcu olmayı, ama bir de annemi ve babamı düşünüyorum... Şimdi onlar poliste ifade veriyor... Belki benim yüzümden hapse girecekler...

DOKTOR : Yok o kadar korkma Ahmet! Devlet bu, tabi ki soruşturma yapar, ama hapsa girmeleri uzak bir ihtimaldir bence... Bunun da cezası o kadar ağır olmaz...

AHMET : Nasıl olur? (O anda annesi ve babası içeri girerler)

DOKTOR : Orasını hakimler bilir... (Gelenleri izler) Hoş geldiniz!

BABA : Hoş bulduk efendim. Ben Ahmet' in babasıyım. Durumu iyidir herhalde?

DOKTOR : İyi iyi, merak etmeyin...

ANNE : Eksik olmayın efendim sayenizde... (Sevinir)

AHMET : Polis ifadenizi aldı mı?

BABA : Aldı, aldı oğlum...

ANNE : Sen orasını merak etme.

DOKTOR : Yakında oğlunuz taburcu edilir. (Bir reçete ilave eder) Şu ilaçları alın, Hemşire Hanım' ı fazla üzmeden tedavisine devam edelim... (Çıkar)

BABA : Güle güle efendim, sayenizde iyi olacak...

ANNE : Allah doktorların eksikliğini vermesin...

AHMET : Polis olayı soruşturdu mu?

ANNE : Evet Ahmet! Babanı tutuklamak istediler, rica ettik bir iki tanıdıkla kısa bir süre izin aldık. Baban aslında şu an resmen tutuklu. Çünkü ruhsatsız silah bulundurmak ve kazaya sebebiyet vermekten kesin suçlu...

AHMET : Yaaaa! İşte buna çok üzüldüm! Eee, peki şimdi n'olacak?

BABA : Ooooo benim küçük yavrum (oğlunu öper) sen o kadar telaş etme, bakalım bir yolunu bulup hallederiz... Sen iyi olmana bak.

ANNE : Evet evet, baban doğru söylüyor! Sen o küçük canında büyük üzüntüler besleme!

AHMET : Ama nasıl üzülmeiyim ki?

BABA : O zaman bir yol öğretirler bize...

AHMET : Hı, ne yolu?

BABA : Senin tanıklığın ve verdiğin ifade hakkında.

ANNE : Sahi ben unutmuştum...

AHMET : Hadi çabuk açıklayın! Patlatmayın beni!

BABA : Oğlum senin poliste verdiğin ifade işimizi zora sokuyor... Eğer o ifadeyi değiştirirsen, yani "silahı arsada buldum" derssen işler çok kolaylaşır...

ANNE : (Gülerek) Bu kadar basit!

AHMET : Hepsi bu kadar mı? (Durgunlaşır)

BABA : Evet evet, bu kadar basit!

AHMET : (Tavırlarını değiştirerek) Olmaaaz, hiç de basit değil! Ne demek o? Ben yalan söyleyip vicdanımı karartmam! Ömrümüzün sadece bir anı için bütün bir ömrü vicdan azabında boğmam... Hem öğretmenimize kesin söz verdik: Biz asla yalan söylemeyeceğiz dedik... Benden yalan söylememi beklemeyin...

ANNE : Ahmet! Ama o baban... Hapse girerse hayatımız mahvolur!

BABA : Senin öğrenimin yarıda kalır, evimizin geçimini kim temin eder?

AHMET : Kirlenen vicdanımızı kim temizler? Doğrudan daha iyisi yoktur... Siz her şeyi dosdoğru konuşun, gerisini hakimlerimizin insafına bırakın... (O anda içeri hemşire girer)

HEMŞİRE: Size Doktor Bey' in verdiği reçeteye bakabilir miyim? (Alır, bakar, inceler) Hıı, şu, şu ilaçları hemen almanız gerekiyor. Neden işi uzatıyorsunuz?

ANNE : Madem öyle o ilaçları gecikmeden alalım!

BABA : Ben hemen alayım öyleyse...

AHMET : Hemşire Hanım bu konuda bize bi kolaylık tanıyabilir mi?

HEMŞİRE : Benim tanıyacağım kolaylık senin dürüstlüğüne bağdaşmaz!

BABA : Ahmet gereği yok... Biz ilacımızı alalım...

AHMET : Ben karşılıksız bir yardımı kastetmedim zaten, yol erkan öğretmede yardım istemiştim. Buralar bizlere yabancı ne de olsa...

HEMŞİRE : Oooooo... Sizinle anne ve babanız ne kadar övünse yeridir...

ANNE : Oğlumuzla hep övünür dururuz! (Gururludur. O anda babası gitmiş, Ahmet' in ziyaretçi arkadaşları içeri girmeye başlamıştır)

HEMŞİRE : Sizi gidi küçük yumurcaklar sizi! Yine karşıma çıktınız! Çok sık sık görüyorum burada! Çocukların hastanelere ziyaretçi olarak gelmeleri zaten doğru değil... Hele sizler sık sık gelip

hayatınızı tehlikeye atıyorsunuz...

CEYDA : Biz Ahmet' i çok severiz, Ahmet iyisin? (yanına armağanlar bırakırlar)

AYŞE : Sizi daha iyi görüyorum! Ne zaman geliyorsun?

AHMET : Arkadaşlar hoş geldiniz... Beni yine mahcup ettiniz. Sizleri gördükçe rahatsızlıklarımı unutuyorum.

ANNE : Çocuklar hoş geldiniz! Sizler de iyisiniz! Yakında Ahmet iyi olup, aranıza karışıp oynamaya devam edeceksiniz.

CEYDA : Ondan şüphemiz yok. Yalnız yaz kursunu kaçırdı Ahmet, kısmet olursa seneye tamamlar. Biz tamamlayıp sertifikalarımızı alacağız...

AHMET : Canınız sağolsun, sertifikalarınız da hayırlı olsun!

HEMŞİRE : Evet küçük yumurcaklar, sizi daha fazla tutamam burada. Doktorlar görürse hemen fırçayı atarlar bana...

AYŞE : Peki peki çıkıyoruz, yeter ki size söz gelmesin!

AHMET : Arkadaşlar size doyum olmaz, yine görüşmek üzere... Sizi şimdilik yolcu ediyorum... Güle güle! (El sallar)

ANNE : Güle güle çocuklar! (Güler yüzlüdür)

HEMŞİRE : Bundan sonra artık gelmeyi denemeyin, içeri alınmayacaksınız...

AHMET : Arkadaşlarımı kovuyorsunuz...

HEMŞİRE : Ahmet, görevle hatırı birbirine karıştırmak doğru olmaz; üstelik hem bana, hem başkalarına zararı dokunur... Bu nedenle görevde duygusallığı bir kenara bırakmak ve akli ön plana çıkarmak gerekiyor.

AHMET : Eğer öyle ise, size teşekkür ederim...

HEMŞİRE : Katiyetle öyledir! Benim bu konulardaki uygulamalarımın dolaylı çok sayıda teşekkür ve takdir belgem vardır.

ANNE : Sizi kutlarım. Ahmet' e de siz gereklisiniz zaten...

AHMET : Ah ah! Biraz sızı oldu yaramda! Hemşire Hanım bakar mısınız!

HEMŞİRE : (Yorganı kaldırır, yarayı kontrol eder) Bi Doktora danışayım (Çıkar)

AHMET : Bu aniden gelen sancı nefesimi kesiyor.

ANNE : Geçer, birazdan geçer oğlum, biraz sık dişini...

AHMET : DOKTOR GELSE NE OLACAK? Ağrıyı nasıl dindirecek ki?

ANNE : Dindirir dindirir Oğlum, hem birazdan baban da gelir, ilaçlarını getirir rahatlırsın...

AHMET : Ay! Ay! Nasıl da herkes doktor kesiliyor başıma. (Yüzünü buruşturarak konuşur...) Ama çeken bilir...

ANNE : Biraz sabırlı olalım Ahmet! Kendi kendimize ettik, bu nedenle derdi de kimseye sitem etmeden göğüslememiz gerekir...

AHMET : Ama dayanma sınırlarını aşan dertlere ne demeli?

ANNE : İnsanlar kabiliyetleri, yapıları; yani asaletleri ölçüsünde, dertlere katlanırlar...

AHMET : Nasıl?

ANNE : Aynı dertlere çeşitli insanların değişik değişik tepki göstermelerinin sebebi de bu değil mi? Aynı şeye kimi gülüyor,

kimi ağlıyor, kimi de saçını başını yoluyor...

AHMET : “Asalet” denen şey nedir anne?

ANNE : Soydan gelen güzel huylar, iyi meziyetler, beğeni toplayan olgunluk, sabır, hoşgörü, kısaca en güzel her şey...

AHMET : Asalet her insanda bulunmaz mı?

ANNE : Her insanda bulunur, bulunur da kiminde az, kiminde çok...

AHMET : Bir insan asaletli olmak isterse olamaz mı?

ANNE : Asalet, insanda ruha giydirilmiş elbise, kanın rengini veren madde gibi insanın kendisinden farklı şey değildir... Yani kısa sürelerde oluşacak kadar kolay olan şey değil...

AHMET : Ne zor şeymiş o?

ANNE : Bir İngiliz sözü var: Hayat adamını eğit, bilim adamının babasını eğit, ama sanat adamının dedesini eğit! İşte asalet, sanata eşdeğer bir şeydir.

AHMET : Toplanalım doktor geliyor! Bu arada ağrılarım da dindi...

ANNE : Belki gelen babandır! (kapı açılır, içeri Ahmet’ in babası girer)

BABA : Oooo amma da zormuş be... İlaçlar hem pahalı, hem çıkmak, girmek kolay olmuyor... (Bitkindir, ilaçları koyar, sandalyeye oturur)

ANNE : Birazdan Doktor gelecek... İlaçların gelmesi iyi oldu... (O arada Hemşire ile Doktor içeri girer)

DOKTOR : Bu çocuğun ilaçlarını neden geciktirdiniz? Ne za-

man aldınız bu ilaçları?

BABA : Eeee, şey efendim, epey oluyor... Ama hemen alınması gerektiğini bilmiyorduk...

ANNE : Acil olduğunu bilmiyorduk...

HEMŞİRE : Evinizdeki sorunları buraya taşırsanız, buradaki işleriniz de aksar ve bütün bedelini çocuğunuz öder...

BABA : Hayrola çocuğun durumu iyi değil mi yoksa?

DOKTOR : Biraz kritikleşmiş! İlaçları geciktirmişsiniz...

ANNE : Eyvah! Ne olacak şimdi? (Telaşlanır)

BABA : Ama bize o kadar önemli olduğu denmedi...

DOKTOR : Bak, bak... Hemen zeytinyağı olup üste çıkmanın yollarını arıyorsunuz...

HEMŞİRE : Siz odanın dışına çıkınız şimdi lütfen! (Anne ve baba dışarı çıkar)

DOKTOR : (Telaşla) Bu çocuğa operasyon gerekebilir... Kanında zehirlenme belirtileri mevcut... Verilen ilaçların miadı iyi kontrol edildi mi acaba?

HEMŞİRE: Dolapta bulunan ilaçlardan takviye ettiğimiz ilaçlardan bazılarında bu dediğiniz durum olabilir...

DOKTOR : Anne ve babasına haber verelim, operasyon için gerekli kanı ve cerrahi müdahalenin ücretini hazırlasın, ben de heye bilgi vereyim...

AHMET : Eyvah! Ağrılarım tekrar arttı! Bu konuşmalardan ben bir şey anlamadım... Yoksa benim durumum çok mu kötü?

HEMŞİRE : Doktor Bey... Ahmet' i nasıl teselli edelim?

DOKTOR : Ahmet! Siz olayı biraz hafife aldınız, şu an yaşanan şey, o hatanın bir sonucudur... Ama sen hiç korkma, ben seni kurtarırım!

AHMET : Nasıl?

DOKTOR : Yapacağım her şeyi sana anlatacak kadar zamanım yok! Ama sana düşen şey panik yapmamandır... Anne ve babana söyle onlar da panik yapmasınlar. Biz hekimler olarak panik olunca işimizi rahat yapamıyoruz...

HEMŞİRE : Öyleyse ben anne ve babana durumu izah edeyim... (Çıkar, gider.)

AHMET : Doktor Bey, eğer benim bu duruma gelmemde sizin bir hatanız varsa ve benim böyle bir anım olursa, siz nasıl cevap verirsiniz?

DOKTOR : (Durur, telaşla) Anlamadım?

AHMET : Hakkınızdaki şüphemi nasıl giderirsiniz?

DOKTOR : (Güler, kendinden emin bir şekilde) Her hastanın böyle bir şüphesi olabilir... Biz hekimler işimize bakarız...

AHMET : Yani her halükarda hekimler haklıdır!

DOKTOR : Öyle gibi...

AHMET : Ama hekimler de insan... Onlar da hata yaparlar...

DOKTOR : Ne yazık ki bu hatanın ortaya çıkarılmasında hastaların kariyerleri yetersizdir...

AHMET : Kariyerinizle galip gelmek, vicdanınızı rahatsız etmiyor mu?

DOKTOR : Ne gibi?

AHMET : Hasta, ya da sahiplerini hekimlik gücünüzle susturmanın vicdan azabı yok mu sizde?

DOKTOR : Ahmet, sen sıradan bir insan değilsin...

AHMET : Soruma cevap lütfen!

DOKTOR : Çaresiz kalan insan güce başvurur Ahmet!

AHMET : O zaman bende başka bir çare ile güç kazanırım ve karşınıza çıkarsam haliniz ne olur?

DOKTOR : O zaman da güçlü kazanır...

AHMET : Tıpkı şimdi olduğu gibi...

DOKTOR : Kanaatin yanlış!

AHMET : Sizin de itirafınız doğru!

DOKTOR : Hemşire Hanım! (Çağrılan Hemşire içeri girmiş, Doktor eline kalemini alıp reçetesine ilaçlar yazmaya başlamıştır.) Şu ilaçları alsınlar lütfen, akşama operasyon gerekebilir, daha fazla bekletmesinler...

HEMŞİRE : Başüstüne efendim! (Yazılı reçeteyi alır, dışarı gitmek ister, ama içeri Baba girer)

DOKTOR : Siz dışarıda bekleyin lütfen!

HEMŞİRE : Ben reçetenizi vermek için geliyorum, siz dışarı çıkınız!

BABA : (Durur, düşünür, bir anlam veremez, şüphelenir) Allah Allah! Benim kafam karıştı işte şimdi... Doktor Bey daha önce sohbet ettiğimiz yere girişimizin birden bire yasaklamasını söyler

misiniz?

DOKTOR : Beni hastanız dururken siz boş yere meşgul ederseniz hastanız bunun bedelini öder! Haberiniz olsun...

HEMŞİRE : Doktor Bey' in görevine ve işlerine karışmayınız lütfen!

BABA : (Çaresizce, başını sallar, reçeteyi alır çıkarken) Tamam tamam gidiyorum! Yeter ki siz çocuğumu iyi edin, ben köle olmaya da hazırım!

DOKTOR : Aman, her hasta sahibi ile bu kadar ağız dalaşı yaparsam, görevimi kim yapar sonra benim! Herife bak, neredeyse üstü kapalı olarak bana hesap soruyor...

HEMŞİRE : Biraz sabırlı olunuz efendim... Hasta sahiplerinin kusurunu hoş görünüz, onlar da hastalarıyla hasta oluyorlar efendim...

DOKTOR : Tamaaam, orasını anladık, anladık da bu kadar siteme de can dayanmıyor ki?

AHMET : (Öteden dinlemektedir, sabrı tükenir) Doktorluk zor iştir!

DOKTOR : Hem de ne kadar!

AHMET : Ama o zorluğa hazır olmanız gerekirdi değil mi Doktor Bey?

DOKTOR : (Durur, anlamlı anlamlı bakar) Ahmet, sen şayet bir lider falan olursan yok mu, rakiplerin vay haline...

AHMET : Yok yok Doktor Bey, ben öyle küçük insanlara rakip olmam!

DOKTOR : Pes etmek küçüklük mü?

AHMET : Büyüklük de değil...

DOKTOR : Ya nedir?

AHMET : Teslimiyettir, acizliktir, inkârdır...

DOKTOR : Eeee bunlar ne demek?

AHMET : Pes etmenin faziletleri!

DOKTOR : Zamanımızda çocuk yok artık!

AHMET : Her zamanın çocuğu aynıydı, ama...

DOKTOR : Eeeee?

AHMET : Eskinin çocukları, düşünür, hissederdi, fakat ifade etme hürriyetlerini bulamazlardı...

DOKTOR : Yaaaa! Vay beeeee. Ahmet, sen dahi bir çocuksun...

AHMET : Sayenizde belki...

DOKTOR : Ne demek?

AHMET : Benim keşfime sizin dehanız sebep oldu....

DOKTOR : (daha fazla dayanamaz, gider Ahmet' i okşar) Ahmet sen hiç de öyle hasta birine benzemiyorsun... Hele şu yaranın durumuna bir bakayım. (Sargılarını aralar, bakar) Hay Allah bu yara benim önce gördüğüm gibi değil be! Gayet iyi... Sana müjdem var Ahmet! Ameliyat olmana artık gerek kalmadı... Yaranın rengi ürkütücü değil artık!

AHMET : Yaaaa, İşte buna çok sevindim! Anneme de haber vereyim. Hemşire Hanım, lütfen anneme haber veriniz, babam da

artık o ilaçları almaktan vazgeçsin...

HEMŞİRE : (Hızlanır) Tabi tabi (Haber vermeye gider)

AHMET : Daha ne kadar buradayım Doktor Bey?

DOKTOR : Kendini nasıl hissediyorsun?

AHMET : Çok iyi!

DOKTOR : Öyleyse hemen taburcu edebilirim...

AHMET : (Neşesinden yerinden sıçrar) Hey yaşa! (Doktorun boynuna sarılır) Yaşa Doktor Bey! (Aniden neşesi kaçır)

DOKTOR : Ahmet neden neşen kaçtı?

AHMET : Hiç! (Dalgın dalgın) Ben çıkacağım, bu defa babam içeri girecek!

DOKTOR : Neden?

AHMET : Benim yaralanmama sebep olan silah babamındı.

DOKTOR : Baban daha önce bir suç işledi mi Ahmet?

AHMET : Yoook!

DOKTOR : Öyleyse babanı bir defaya mahsus olmak üzere salarlar, ama bir daha suç işlemek kaydıyla...

AHMET : Ne, şimdi babam hapse atılmaz mı?

DOKTOR : Yok yok, şimdi atılmaz...

AHMET : Desenize ben şimdi çifte bayram yapmalıyım...

DOKTOR : Haklısın...

AHMET : Doktor Bey, kalçama saplanan kurşun çekirdeğini ne yaptınız?

DOKTOR : Haaaa, o kaza kurşunu mu?

AHMET : Evet!

DOKTOR : Benim odamda bir kavanozun içinde saklı...

AHMET : O kaza kurşununu bana armağan eder misiniz?

DOKTOR : (Durur, düşünür.) Yok yok Ahmet... O kaza kurşununu asıl siz bana armağan ediniz... Çünkü sayende ve sayesinde hekimliğimi, insanları, hastaneyi ve hele sizi keşfettim... (O anda içeri Anne, Baba, Hemşire girer, sarmaş dolaş olurlar, herkes sevinçlidir.)

AHMET : Doktor Bey ben de o kurşun sayesinde bir daha silahla oynamamayı öğrendim...

BABA : (Yorgun ve boynu büküktür) Ben de silahın ciddiyetini!

HEMŞİRE : Ben, ben ne öğrendim dersiniz? Her insanın aynı cevaba kanmayacağını, elde daha neler neler olabileceğini öğrendim...

ANNE : Evlat acısını öğrendim ben de...

(Toplanırlar, perde kapanır)

SON

1999 - BURSA
Ömer SEVİŞ

İLK ve SON

ÇOCUK OYUNU

2 PERDE

ÖNSÖZ

Günümüzde “Büyümüş de küçülmüş” sözünü dedirten çocukların sayısı oldukça arttı. Basın ve yayında üstün yetenekli çocukların ayrı bir eğitim ve öğretime tabi olması tavsiyeleri tartışılmaktadır artık...

Zaman zaman karşılaştığımız çocuklar bizleri hayretlere düşüren zekâ örneği sergilerler. Bu çocuklar dehalarıyla bizlere zevk verirken, geleceğimizi-zin teminatı olma izlenimi de verirler.

Büyükler, hiçbir zaman küçüklerin kavrayışları konusunda tereddüt etme-meliler, hatta “Sen küçüksün, senin aklın ermez!” gibi çok klasik bir ifadede bulunmamalıdır. Bizim çocuklar bu tip ifadede bulunanları mahcup ederler.

Ancak, çok yetenekli olan bu çocuklarımızı hayata atıldıklarında pek çok sosyal problemler zedeler, hızlarını keser, başarılarına gölge düşürür.

Her anne ve baba çocuğuna iyi gelecek kurmak ister; fakat kendi geçimini zorlukla temin eden, eğitimi yetersiz olan bir anne ve babanın, çocuğuna kusursuz bir rehber olacağı ve o çocuğu iyi şekilde hayata hazırlayacağı da şüphe götürür...

İlk ve Son’da oldukça ilkeli, ama işleyen çarkın azizliğine boyun eğ-miş ideal insan tiplerine rastlayacaksınız. Bu ideal insanların

hızını kesen mekanizma artık daha rasyonel işlemeli, yetkililer de sorumluluklarını taşımalıdırlar...

İlk ve Son, okullarımızda Öğretmenlerimizin öğrenci ve velilerine hem temsil verme, hem de mesaj sunmaya duyulan ihtiyaca cevap olacağı inancındayım. Bu inancımız, bundan önce yazıp sahnelediğimiz eserlere duyulan ilgiden kaynaklanmaktadır.

Saygılarımla.

1999 - BURSA
Ömer SEViŞ

KİŞİLER VE ÖZELLİKLER

HASAN : Mükemmel bir ailenin zeki çocuğudur.

KEMAL : Biraz zor geçinen ailenin zeki çocuğudur.

CEMAL : Ailevi problemleri yüzünden arkadaşlarıyla sorun yaşayan tip.

ÖZLEM : Sert mizaçlı, zeki, arkadaş canlısı kız.

SUNA : İyi yetişmiş, zeki, sevimli bir kız.

ECE : Hareketli, hazırcevap, zeki, kültürlü kız.

ÖZGE : Olgun, akıllı, uysal çocuktur.

HÜSNÜ : Hayatta bazı şeylerin keşfinde geç kalmış, zaman zaman deha sahibi mazlum bir tip.

KONUK: İş takibinde bulunan normal vatandaşdır.

1.PERDE

I. SAHNE

Sokağın birkaç çocuğu biraraya gelmiş, günlük olayları büyüklerinin yaklaşımlarıyla ortaya dökmekte, kimisi geleceğini hayalleriyle süslemekte, kimisi de konuşmaları boynu bükük izlemekte ve konuşacak şey bulamamaktadır.

HASAN - (Varlıklı bir ailenin çocuğu, iyi giyimli, kültürlü ama gösteriş meraklısıdır.) Yaza arabamızı değiştirince! Daha büyük olanı ve yenisini alıcaz!

KEMAL- (Arkadaşını dinler, söze girer, olacak olanları kıska-nır ve imrenir.) Benim de ağabeyim askerden gelsin, işe gircek, evimizin çatısını yeniliycez, sona ağabeyime kız bulcaz, sona da araba alcaz!

HASAN - (Konuşmaya katıla katıla güler) Önce araba alsanız oğlum!

KEMAL - (Biraz sıkılmıştır) Ama, babam öyle dedi...

CEMAL - (Söze girer) Biz de başka yerlerde ev alıp buralardan taşıncaz!

HASAN - (Üzgünce sorar) Neden?

CEMAL - Babam diyo ki pazardan aldığım şeyleri bu semtte rahat rahat eve getiremiyom. Arabama rahatça binemiyom...

HASAN - E madem öyle, neden daha önce burada ev yapmış babanız?

CEMAL - Ne bileyim işte, dedem o zamanlar polismiş, daha iyi yerlerde oturma imkanı yokmuş...

KEMAL - Peki buradan giderken hiç üzülmez misin?

CEMAL - İlk zamanlar belki, ama etkisi geçer!

HASAN - Sen o zaman, şimdiden tezi yok, bizden biraz uzak dur, kendini alış-tırmana bak... Sonra zor gelmesin oğlum!

ÖZLEM - (Dayanamaz, söze girer) Hadi madem öyle çabuk çık içimizden... Madem burası size göre değil...

KEMAL - Ama biz seni özlersek?

CEMAL - Siz de alışırınız...

ÖZLEM - (Sinirlenir, gelir iki eliyle iter.) Madem öyle hadi hadi çabuk git! (Ortalık birden bire tuz buz olmuş, arkadaşlar susmuş, neşeler bozulmuştur.)

CEMAL - Madem öyle ben de istenmediğim yerde durmam (somurtur), çeker giderim... (Arkadaşları tutar)

KEMAL - Neyse şimdilik biraz oynayalım, sonra ne yapacaksan yaparsın. Ama ben senin buradan gitmene üzülürüm.

ÖZLEM - Ben hiç üzülmem! Madem bu semti küçümsüyorsunuz, ben sizi hiç özlemem!

CEMAL - Ama siz bir şeyi unutuyorsunuz... Buraları küçümseyen ben değilim ki! Benden size karşı üzücü bir şey duyduunuz mu? Benim ne kabahatim var?

HASAN - Ama sen anne ve babanın her dediğini burada zevkle anlatıyorsun...

ÖZLEM - Eveet! Hiç olmazsa onlara biraz karşı çıkmalıydın!

KEMAL - Ama birbirimize daha dikkatli olmamız lazım. Artık eskiden olduğu gibi işlerimizi hep kavgayla çözme alışkanlığını bir kenara bırakmamız gerekir...

CEMAL - Elimde olmayarak sizleri üzdüysem özür dilerim! Bu yaptıklarımın cezasını da sizlere birer dondurma alarak ödesem olmaz mı?

ÖZLEM - (İçten içe güler) Bilmem, bence hiç de fena olmaz!

HASAN - Tamam ama başka sefer!

KEMAL - Havalar ısınınca olsun...

CEMAL - (Elini pantolonuna atar, ihtiyaç gidermesi gerektiğini belli ederek) Ben birazdan gelirim!.. (Gider)

ÖZLEM - Hıııı, işte böyle adam gibi yola gel... Biz, bizi küçük görenleri affetmeyiz!

KEMAL - Özlem sen biraz kırııcı oluyorsun ama!

ÖZLEM - (Kızar, Kemal' in yakasına yapışır) Hayıııı! Sen bana böyle konuşamazsın!

HASAN - Ne o Özlem, dövecek misin Kemal'i?

KEMAL - Ama sen ayıp ediyorsun... Böyle yaparsan biraz zor

arkadaş bulursun!

ÖZLEM - Bana arkadaş mı yok len! Bissürü kız arkadaşım var! Simdi kızdırır-sanız çeker giderim! Hem sizden de korkmuyorum...

KEMAL - Tamam tamam da gitmen için böyle yapman gerekmez...

HASAN - Özlem evinin biricik çocuğu olduğu için herkese çok sert çıkıyor. Ama bu sertliğinin cezasını birgün öder!

ÖZLEM - Ama ben haksız değilim ki.

KEMAL - Haklı olduğun zaman da güzel konuş ve kırıcı olma. Hem artık bizler her yıl biraz daha büyüyüp adam olma yaşına geliyoruz. Eskiden biz yaşlarda kral, padişah atarlarmış ülkelerde...

ÖZLEM - (Kendini buruşturur) Hı, burnunu habire çeken kral! İki de bir tuva-lete koşan hükümdar... Her akşam altını ıslatan Haşmetmeâb! İnsan dü-şünüyor da aklı almıyor...

KEMAL - Ama ben yalan söylemiyorum ki tarihler yazıyor...

HASAN - Doğru söylüyor Kemal! Hem biz yaşta olanları bazen evlendirdikleri bile oluyormuş!

ÖZLEM - (Utanır, sırtını döner) Bu da yalanın kuyruklu su herhalde?

KEMAL - Dedem anlatmıştı, bir keresinde, evlenmiş adam, beş yıl sonra çocuğu olmaya başlamış...

HASAN - Neyse bunlar sonra konuşulacak şeyler. Özlem'e bazı şeyleri anlat-manın sakıncaları var!

ÖZLEM - Ben sizinle güzel güzel konuşamayacağım herhalde... Amaaan, şu Suna neden gelmedi acaba? Arkadaşlar ben Suna'nın yanına gidiyorum!

KEMAL - Haaaa bak nasıl arkadaşlar diyorsun bize! İşte devamlı arkadaşlar demen için bizi kırmaman gerekir...

HASAN - Ya Suna da bizim gibi senden biraz kırgınsa?

KEMAL - Hıııı sahi!

ÖZLEM - Hayır o ders çalışıyordu...

HASAN - Git git bir de Suna kovsun seni, bakalım gidecek başka nereyi bulcan?

ÖZLEM - Yine gelip sizin yakanıza yapışmam ya! Ben de oynayacak bir arkadaş bulurum elbet!

HASAN - Peki ya gelmek zorunda kalırsan?

KEMAL - Bir kutu lokumu hazırlasın öyle gelsin. Ya da o sert ve cici huylarını bir kenarda koysun!

ÖZLEM - Ben kendimle alay ettirmem. Bir daha sizinle arkadaşlık mı? Ayyy Allah korusun! Şart ol-sun eğer yaparsam! (Kızar, gider.)

KEMAL - (Dilini çıkararak) Özlem de gelmezse biz naporuz sahi? Bir arkadaşımız eksik kalır!

HASAN - Kalmayız kalmayız. O gider hemen başkaları gelir. Bize arkadaş mı yok

KEMAL - Belki gidişini bekliyorlardır! (Özlem gider.)

HASAN - (Ensesini kaşıyarak) Kim bilir...(Kız arkadaşları gelir) Aaaaa! Bak sen işe! Bizi Allah konuş-turdu zahir... Dediğimiz

tam da doğru çıktı!

KEMAL - Suna da içlerinde hem!

SUNA - (Koşarak gelmiş, heyecanlı heyecanlı) İyi günler arkadaşlar! Nassınız?

KEMAL - İyidir!

HASAN - Siz nasılsınız?

ECE - Biz sizi camdan izliyorduk! Özlem gidince gelmeye karar verdik!

ÖZGE - Suna'nın annesinin pastalarını afiyetle yedik hem. Pastaların bitmesiyle Özlem'in gitmesi aynı zamana rastladı...

KEMAL - İyi iyi de şimdi bizim gitme zamanımız geldi.

ECE - (Üzülür) Sahi mi? Desenize boşuna geldik!

ÖZGE - Yok yok canım, biraz bizim hatırımız için kalırlar herhalde...

SUNA - Hemen giderseniz Özlem' i sevindirip, bizi küstürmez misiniz?

KEMAL - Biraz öyle olur, ama en iyisi küsme ve darılmayı bir yana koysak kimse kimseden artık küsmese, daha iyi olmaz mı? Çünkü bizlerin artık delikanlı olma çağları geldi. Bu oyuncak bildiğimiz şeyler karakter olarak yapımıza işlermiş, büyüklerimiz öyle diyorlar...

ÖZGE - Kemal sen filozof gibi konuştun yine!

KEMAL - Ama bu bilgileri ben kendimden çıkarmıyorum, eğitilmiş insanlardan duydum...

ECE - Kemal doğru söylüyor. Artık hepimiz biraz daha sorumlu olsak iyi olur

SUNA - O sorumluluğu şu an siz gösterin önce!

HASAN - Yamansın Suna!

SUNA - Eeee! Napalım bir şeyin kendisini savunup, uygulanmasını başkasından istemek olmaz!

HASAN - Haklısın!

ECE - Nerde kalmıştık?

ÖZGE - Özlem'in kaprislerinde...

HASAN - Hayrola ne kaprisleri?

ÖZGE - Özlem bir kimseyi kendinden üstün görmek istemez. Hemen bir yolunu bulur, bir kavga çıkarır, oyunbozanlık eder. Bu nedenden ötürü Özlem'in yanına gitmek istemiyoruz...

KEMAL - Özlem'in yaptıkları yanlış ama şu an bizim de Özlem'i gıyabında yargılamamız daha çok yanlış! Çünkü biz, birinin arkasında konuşmakla o kişiyi çekiştirmiş oluyoruz. Özlem'in hatasını yüzüne söyleriz ama arkasından da hiç konuşmamamız gerekir, tamam mı?

ÖZGE - Ay, Kemal o çok zor... Biz biraz kadın dedikodusu yapalım dedik, ama tutmadı herhalde... !

KEMAL - Önce bize, sonra başkasına...

SUNA - Hıh, bugünkü sohbete sinek düştü!

KEMAL - Ne? O ne?

SUNA - Sinek sinek!

KEMAL - Ne? Sen bana sinek mi diyon?

SUNA - Peki sen bana ne dersin?

ÖZGE - Ona kafiyeli bir lakap uydurur, ama en iyisi bu şakayı bırakın!

KEMAL - Ama ben dediğini anladım...

ÖZGE - Sohbetin neşesi kaçtı demek istedi...

ECE - Bir oyun oynayalım, mesela "TEKERLEME" gibi...

KEMAL - Tamam da hangisini?

ECE - Ay! Bişey bulalım...

ÖZGE - Yok olmaz. Herkes en hızlı konuşmanın provasını yapsın...

SUNA - Ama bunun ne yararı var?

ÖZGE - Belkide haber spikeri olursunuz...

SUNA - Yok kızım sen patronun istediği insan olmasan, öyle konuşmanla bi işe giremezsin...

KEMAL - Peki ne yapalım?

ECE - Öyleyse sen söyle!

KEMAL - Otomobiller üzerine konuşalım.

ÖZGE - Olmaz! Benim ki yetersiz...

HASAN - Kitaplar üzerine konuşalım!

SUNA - Ama romanlar olsun.

KEMAL - Bence bu konu tamam!

SUNA - Bence de...

ÖZGE - Nesini konuşacağız?

HASAN - Kısa özetini yapalım...

ÖZGE - O zamanda annelerimizin sabrı yetersiz kalır.

KEMAL - Kimimizin de bazı ihtiyaçları elvermez...

ECE - Oh oh! Şu olmaz, bu olmazla vaktimiz geçti gitti... Ben gideyim annem kızmasın bari (Gider.)

ÖZGE - Bizim de annemiz var, biz de gidelim Öyleyse (gideler)...

HASAN - İnsanlar ciddi işler üzerinde konuşmaya pek sıkılırlar, ama ciddi olmayan işler üzerinde hiç sıkılmadan konuşurlar...

KEMAL - Eeeee biz yalnız kaldık burada Hasan!

HASAN - Kolaaay, biz de gidelim olsun bitsin.

KEMAL - (Kuralını uygulamak ister) Elimde ne?

HASAN - Açacak!

KEMAL - Herkes evine kaçacak!(İkisi de oradan hızla uzaklaşır, sahne kararır)

II.SAHNE

Perdenin bu bölümünde önceden arkadaşlarıyla pek uyum- lu olmayan Özlem oyuncaklarını toplamış, meydanlık alanda arkadaşlarının gel-mesini beklemektedir. Bir hayli tek kalır, sıkılır, arkadaşlarının yolunu gözler, ama bir türlü gelen olmaz.

ÖZLEM - (Beklemekten sıkılmış, ara sıra oyuncakları ile oynamakta)Aman be nerde kaldınız arkadaşlar! Her zaman başımın etini yiyen siz değil miydiniz? Şimdi neden gelmiyorsunuz?(Bir sü-re daha oyalanır ve sabrı tükenir, bağırmaaya karar verir) Ööö-özgeee! Sunaaaa! Eceeee! Hasaaaaan! Kemaaaal! Hadi nerde kaldınız! Sizi bekli-yorum! Çabuk geliiiiin! (Bağırmaktan yorulur, başını eğer, oyuncaklarıyla oyalanmaya başlar ve arkadaşları da ortada gözükmeeye başlarlar.)

HASAN - Ooooo, sende büyük gelişme var Özlem. Bakıyorum gün ışığına çıkmamış oyuncaklarını sokağa çıkarmışsın!

KEMAL - Bu oyuncaklarından yararlanabilir miyiz Özge?

ÖZLEM - (Hiç tereddütsüz)Tabi canım yararlanmak ne kelime, siz arkadaşlarıma canım da kurban olsun!

HASAN - (Dudak büker) Oooooo bizim tanıdığımız Özlem

değil sanki, hayret!

KEMAL - Çok abartma, insanlarda ufak tefek değişiklikler olabilir.

ÖZLEM - Hayır, hayır Hasan haklı! Sen biliyor musun sizden ayrı kaldığım zaman ben ne zorluklar yaşadım?..

HASAN - Sunalar'ı da çağırırım mı?

ÖZLEM - Çağırdım ama onlar benden bir kere kırıldılar, herhalde daha gelmezler...

HASAN - Onlara bir daha eskisi gibi davranmayacağını garanti et, ben gidip, hep-sini getireyim... Hem Onlar bizi camdan izliyor şu an.

ÖZLEM - Tamam tamam size söz veriyorum, bir daha kimseye kırıcı davranmayacağım.

KEMAL - Peki öyleyse biz inandık, diğer arkadaşlarımızı da çağırırım.

HASAN - Ben çağırmaya gideyim öyleyse, ama geldiklerinde suratını asmadan kar-şılaman gerekir. Beni mahcup etme! Anladın mı!(Koşa koşu gider)

ÖZLEM - Tamam tamam! Bir hata idi ettik işte...

KEMAL - Eeeee arkadaşlarımızın hepsi gelirse napcaz?

ÖZLEM - Hele bir toparlanalım, gerisi kolay...

KEMAL - Mesela?

ÖZLEM - Şu oyuncaklar artık benim değil sizin... İsteddiğiniz gibi oynayın!

KEMAL - (Önünde duran bir iki oyuncakçı eller)Ooooo bunlar yabancı bir eli hiç görmemiş... Galiba bu oyuncaklara ilk defa dokunma şerefini taşıyorum!

ÖZLEM - (Güler, başını eğer) Cemal de gelir mi acaba?

KEMAL - Hayır! Cemal yeni bir çevre kurmak zorunda... Çünkü O'nun anne ve baba-sı başka arayışlar peşinde!

ÖZLEM - Ne gibi?

KEMAL - Onlar buraları küçümsüyorlar, başka semte gidecekler...

ÖZLEM - Kendileri bilir...

KEMAL - Elbette, ama bütün zorluklarını Cemal yaşayacak. Kim bilir geceleri kaç defa rüyalarına girecek bu sokaklar?

ÖZLEM - Haklısın, tıpkı benim gibi...

KEMAL - Ne? Sen de mi öyle oldun? (O anda diğer arkadaşları gelir.)

SUNA - (Neşeli neşeli) Günaydın arkadaşlar! Günaydın Özlem!

ÖZGE - Günaydın!

ECE - (Gülerek) Günaydın arkadaşlar!

ÖZLEM - Günaydın, günaydın! Hepinize günaydın! Sizleri çok özledim... Nerde kaldınız?

ECE - Biz de sizi özlemiştik. Gelmenin bir yolunu ararken sizin davetiniz dondurma kaymak gibi oldu...

ÖZGE - Ama ben annemden zor izin aldım. Artık eskisi gibi

kolay kolay izin vermiyor. Nedenini sorduğumda artık büyüdün, biraz daha sorumluluk alman gerekir diyor!

SUNA - Benim annem pek belli etmiyor, ama aynı kaygıları taşıdığını hissediyorum.

ÖZLEM - Bu konuda benim annem henüz bir yasaklama getirmemiş. Tam aksine biraz dışarı çıkmamın artık bana iyi geleceği görüşünde...

SUNA - Sen evde oturma hakkını fazlasıyla kullandın kızım!

KEMAL - Eeee artık neyse... Bakın bu oyuncaklar sizlerin ilginizi bekliyor. Öz-lem, oynayasınız diye alıp gelmiş onları...

ÖZLEM - Evet, hadi herkes bunların birerini alıp, kurcalasın bakalım... Artık şimdiden sonra başka Özlem var karşınızda, çünkü ben sizlerin kıymetini bilememişim!

ECE - (Oyuncakla oynarken birdenbire) Özlem hangi dağda kurt öldü?

ÖZLEM - Anlamadım?

KEMAL - Hep aynı noktaya saplandık yine...

ECE - Yok bi şey!(Oyun oynamaya devam eder, Özlem anlamak ısrarından vazgeçer.)

KEMAL - Özlem hani senin bir rüya meselesi vardı ya

ÖZLEM - (Biraz olgunca davranır.) Hı hı.

KEMAL - İşte o rüya meselesi neydi? Anlatır mısınız?

ÖZLEM - Tabi, tabi anlatayım, ancak arkadaşlarım oyuncaklarla oynarken lüt-fen kendi oyuncakları gibi rahatça oynasınlar...

SUNA - Oooo teşekkürler ederiz. Bu ne büyük bir jest!

HASAN - Eeee canım hep öyle ıvır zıvır işlerle meşgul olacak değiliz ya, biraz da adam olalım artık.

ÖZLEM - İıı rüyamı anlatacaktım. Evde yalnız oynamaktan içim sıkıldı, başımı yastığa koyup yattım. İçinde bin bir çeşit oyuncu-çağın bulunduğu odada buldum kendimi. Öylesine güzel, öylesine çok oyuncak var ki odada, sor-mayın gitsin... Ben hepsini sevdim, hepsini sahiplendim. Derken bu oyuncaklarımın varlığından sizi de haberdar edeyim dedim, hepinizi çağırdım, geldiniz, bakıyorsunuz. Ama ben hiçbirine dokundurtmuyorum. Bakış-larınız arasında oyuncaklarımla oynamaya devam ediyorum.

ECE - Eeee bunun şaşılacak neresi? Bu anlattığın her zaman-ki Özlem!

ÖZLEM - Sabret!

ÖZGE - Ne oldu?

KEMAL - Sabredin lütfen!

ÖZGE - Lütfen çabuuk!

ÖZLEM- Küçükçük oyuncuğın kapağını elle açmak istedim olmadı, dişimle açtım... Kapağı ağızımda unutmuşum... Oynarken kapak nefes boruma kaçtı aniden... Ben çırpınmaya başladım! Ne çı-krıyor, ne nefes alabiliyorum! Çırpınmaya başladım...

ECE - Eeee rüya nasıl olsa!

ÖZGE - Olsun, o da yeter insana.

ÖZLEM - Ben bu halde iken, Kemal yetişip sırtıma bir yum-ruk vurdu. Boğazımdaki o küçükçük kapak ağızımdan ileri fırladı, rahat nefes almaya başladım! O anda gözlerimi açtım ama, sıkıntıdan

bir terlemişim ki sormayın...

KEMAL - Desene hayatını bana borçlusun!

ÖZLEM - Ay! Lütfen kimse dalga geçmesin! Annemin yanı-na zor attım kendimi... Anneme anlattım rüyamı. Annem de "Bu oyuncaklarını al, arkadaşlarına götür ve onlarla paylaş, dedi..."

ÖZGE - Hıııııı, nihayet arkadaşlığın ne olduğunu anladın...

ÖZLEM - Hem de nasıl...

HASAN - Bir gün de Cemal bizi arayacak ama bakalım ne zaman?

KEMAL - Ama bunda Cemal'in kabahati yok... Annesi ve babasının kabahati var...

ECE - Aslında başka bir çevre, hatta daha kültürlü bir çevre aramak suç olmasa gerek arkadaşlar.

ÖZGE - Benim bazı meziyetlerimin hala gelişmemiş olmasını babam çevremizin yetersizliğine bağlıyor...

SUNA - Ama bizim bu çevrede bir şeyimiz iyi geliyor: Hastalıklara karşı bağışıklık kazanmamız... (Topluca gülüşmeler ve oynamalara devam ederken) Eeeee arkadaşlar biraz da başka bir oyun oynayalım... Annelerimizin sabrı tükenmek üzere nasıl olsa...

KEMAL - Bizim öyle bir sorunumuz yok!

HASAN - Onlar da biraz çok oluyorlar artık... Biz şunun şurasında kardeş kar-deş oynayıp gidiyoruz... Hem küçükkten beraber büyüdük. Fazla kuşkucu olmaya ne gerek var!

ÖZLEM - Arkadaşlar büyüklerimizin bazı şeyleri bizden iyi düşündüklerini kabul etmemiz gerekir. Çünkü onlar daha dene-

yimli ve üstelik zarar görecektir olan bizleriz...

ECE - Annemin, babamın bana güveni sonsuz...

KEMAL - Anladık ama bir sana güvenmekle iş bitmiyor... Ortamın tamamına güvenmek gerekir...

ECE - Anlamadım?

KEMAL - Ortamda beliren bir kötü niyetli her şeyi alt üst edebilir...

ECE - Ben kötü niyetli insanları tanırım, onlara yaklaşmam!

KEMAL - Kötü niyetli insanların altında tabela yok ki... "İnsanın alacası içinde, hayvanın alacası dışında..." diye boşuna dememiş atalarımız.

ÖZGE - 0 ne demek?

HASAN - İnsanlar gerçek niyetlerini saklamasını becerirler, belli etmezler.

ÖZLEM - Sahi mi? Bu huydan sizde de var mı?

KEMAL - İnsanoğlu çiğ süt emmiştir... İnsanlarla aranızda biraz mesafe bırakmanız yararınıza olur! Buna kendim de dâhilim...

ECE - Ooooo, erkekleri biraz daha anladım sanırım...

ÖZGE - Yani bizim o çocukluğumuzdaki samimiyetimiz artık giderek kalmaya-cak, öyle mi?

KEMAL - Galiba

HASAN - Korkutma!

KEMAL - Ben genel konuşuyorum...Akşama haber izlerken dünyanın binbir halini izliyoruz, görüyoruz... Keşke insanlar daha cid-

di olsa da başlarına isten-meyen şeyler gelmeseydi!

ECE - Peki bazı kızlarla oğlanların gece yarısına kadar ortalıkta gez-melerine ne dersiniz?

KEMAL - Her gezeni şüphayle karşılamak da, gece yarısına kadar gezmek de yanlış...

ECE - Nasıl?

KEMAL - "Zamansız açan çiçeği kırağı çalar..." derler.

ÖZGE - Anladım, bazı şeylere zamanı gelmeden başlamak, tahsil hayatını de-vam ettiren biz yaştakiler için çok zararlıdır...

ÖZLEM - Daha o çocukluk günlerimizi yaşamayacak mıyız?

KEMAL - Doğrusunu söylemek gerekirse HAYIR!

SUNA - Amaaan, sen de... Neden olsun?

ECE - Ben gerçekten o çocukluk günlerimin hep devam etmesini isterim...

HASAN - Ama büyümenizi de engelleyemezsiniz değil mi?

ECE - Ama büyümenin ne zararı var?

KEMAL - Ne zararı var ne demek canım! Her insan içinde yaşadığı toplumun ahlakına, örfüne, adaletine uymak zorundadır... Biz kendi başımıza yaşayamayız ki!

ÖZGE - Toplum bizi de böyle kabul etsin olmaz mı?

KEMAL - Toplumda sizi öyle kabul edecek olanları belki "bulabilirsiniz, ama temelsiz, kuralsız, toplumun ilkelerinin dışında bir kabul, sizlere mutluluk getirmez. Yalnız saman alevi gibi parlayan, ancak kısa süre sonra yok olan bir saadetiniz olur. Toplumdan da

bir yardım alamazsınız, çünkü o toplum da artık sizi dışlamıştır...
Böylece bedbin bir insan olup ortaya çıkarsınız...

SUNA - Amaaaaan! Bunları konuşmak için çok erken henüz.
Ben annemin yardımına gitmek için yanınızdan ayrılıyorum...

ÖZGE - Biraz büyümüş olmakla huylarımız da değişti zahir.
Başka başka konu-lar üzerinde konuşuyoruz artık.

ÖZLEM - Bu da büyümenin bir gereği olsa gerek!

KEMAL - Çocukluk çağını dondurmanın mümkün olamayacağı gibi; bazı gelişmeleri ve bazı gerçekleri de görmemek mümkün değil... Aslında hepimiz görürüz de kimimiz görmemezlik eder, kimimiz anla-mazlıktan geliriz ve büyükleri zora sokarız...

HASAN - Benim karnım acıktı, hadi bakalım hepimiz önce bir evin yolunu tut-sun, güven tazelesin! Sonra yine gelip bazı konuşmalarımızı sürdürürüz...

KEMAL - Ama benim dayımların tezgâhta çalışmak üzere yardımına gitmem gerek!

SUNA - Bizimle artık öyle kolay kolay olamayacaksın öyle mi?

KEMAL - Ancak akşamdan akşama... (Dağılma tekerlemesine baş vurur)Elimde ne?

ÖZGE - Ne bileyim?

KEMAL - Bilmiyor musun?

HASAN - Açacak!

SUNA - Öyleyse herkes evine kaçacak!(Bir anda oradan uzaklaşılır, sahne boş kalır, ışıklar gider, süre akışı sağlanır, bir akşam vakti arka-daşlar yine toplanır.)

III. SAHNE

Kıyafetlerini değiştirmiş iki arkadaş, her zaman oynadıkları sokakta buluşup konuşmalarına başlarlar:

ÖZGE - Suna, ben o Özlem'in oyuncaklarını aslında çok beğenmiştim, ama biraz kıskandığım için ilgi göstermemiştim...

SUNA - Özlem artık hatasını anlamış, eski defterleri karıştırmamanın hiçbir yararı yok! Nerde kaldı bu arkadaşlar? Akşamın darında gelseler de bir iki konuşsak, biraz çene çalsak artık...

ÖZGE - Bizi gören yanlış yorumlamasın sona?

SUNA - (Dirseğiyle çıkışır) Saçmalama! Biz yaştakilere böyle bir şüphe edilmez!

ÖZGE - Örneklerini ben duyuyorum... Hem anne ve babalarımızın bizi biraz daha gözetim altında tuttuklarının altında yatan şey de o zaten!

SUNA - Aman, benim öyle bir sıkıntım yok!

ÖZGE - İçine bir kurt düşsün de gör...

SUNA - Senin içine düştü mü yoksa? (O anda dışarıdan arkadaşları da birer ikişer gelmeye başlarlar.) Oh beeee! Hele şükür gelebildiler...

KEMAL - (Yorgun ve alıngandır) Bana fazla ilişmeyin bugün, hem yorgunum, hem de sabrım oldukça az! (Olduğu yere çöker) Öffff, bu esnaflık amma da zormuş beeeee! Müşteri bir mal alsın diye olanca dil döküyorsun, ama müşterinin umurunda bile değil... Bütün bir rafı tezgâha boşaltırsın, müşteri bakar bakar dudak büker...

ÖZGE - Eee hakkı!

KEMAL - Yok devenin nalı!

SUNA - Sen esnaf olamayacaksın Kemal!

KEMAL - Esnaflık zaten bitmeye yüz tutmuş... (Üzgün ve yorgun) Eeee sizler günü nasıl geçirdiniz?

HASAN - Biz de arabayla birkaç pazar yaptık. Yakın bir yerde piknik yapalım dedik, ama piknik yerleri tıka basa dolmuştu, vazgeçtik!

ÖZLEM - Ben de annemle dayımlara gittim. Biraz salıncakta salındım. Akşama dayım arabasıyla bizi alıp getirdi.

ECE - (Koşarak arkadaşlarının yanına gelir) Merhaba arkadaşlar! Nasılsınız?

HASAN - İyidir iyidir. Sen nasılsın?

ECE - (Gülerek) Bizi sormayın ki biz bugün çok enteresan şeylere şahit olduk!

ÖZLEM - (Telaşla) Hayrola? Ne gibi?

ECE - Şu an neşeli gibi görünmeme bakmayın siz. Belki o olanlar bizim başımıza gelmediği için neşeliyim!

HASAN - (O an bütün arkadaşları başına üşüşür) Anlat o halde!

ECE - Bilmem neresinden başlasam... Babamın arabasıyla bir gezinti yapalım dedik. Annemin onca çalışmasından sonra ilk tatil günüydü bugün. Neyse arabamıza doluştuk... Kenar mahallelerin olduğu yere geldik, bir köpek önümüze çıktı. Neyse babam acı bir frenle kazayı atlattı! Biraz şaş-kınlıkla yolumuza devam ettik! Bir hayli gittik bu defa da yol tıkalı...

ÖZGE - Asfalt çalışması vardır!

ECE - Sabret:

SUNA - Kaza da olabilir...

ECE - Epey bekledik, cankurtaran düdüklerini duyduk, olayın kaza olduğunu anladık. Derin bir oh çektik...

KEMAL - Sanki kazayı siz yapmışsınız gibi!

OZLEM - Bu tür olaylar herkesin başına gelebilir!

HASAN - Oooh, trafik kazalarında zaten dünyada ilk sıraları çekiyoruz... Rusya, Lübnan, sonra biz!

ECE - Bitmedi daha! Az sonra yolumuz açıldı, devam ettik. Bu defa da önümüzdeki araç, karşı yönden gelen araçla çarpıştı. Biz güç bela durabildik... Yaralıların indirilmesi, başka araçlara taşınıp bindirilmesi, şu an gözlerimin önünde...

KEMAL - Allah saklasın...

ÖZLEM - Ay! İçim daralıyor bu konuları fazla konuşmaya... İsterseniz başka bir konu açalım...

ECE - Böylece gezi hepimize zehir oldu... Babam araba kullandığına bin pişman olup eve döndü. Sanki kazayı biz işlemiştik...

ÖZGE - Bu kazaları önlemeye çalışsak önleyemez miyiz?

ÖZLEM - Ohoooo, o çok uzun iş, hadi bana müsaade (içini, çekerek gider)...

HASAN - Bu iş uzun olsa da, kısa olsa da bizim işimiz olduğu için mutlaka önlememiz gerekir!

ÖZGE - Ama nasıl?

HASAN - Uzun ve kısa vadede birtakım tedbirler alarak. Mesela, İnsanları iyi eğiterek, yolları daha kusursuz yaparak, kural çiğneyenlerin cezasını arttırarak...

SUNA - En fazla alkollü içki kullananlar kaza yapıyormuş...

KEMAL - Doğru. Alkol şisede durduğu gibi durmuyor, derler... Alkol kullanım yaygınlaştı günümüzde... Bu yanlış... Çünkü uyuşturucular nasıl her kademede yasak ise, alkol de öyle yasaklanmalı... Alkolün tahribatı uyuşturucuyu geride bırakır, ama kimse görmek istemiyor bu gerçeği...

ECE - Peki, yolların yetersizliği halinde, devleti dava eden vatandaşlar da var mı?

HASAN - Tabi tabi var. Dava edip davayı kazanan ve tazminat alan vatandaşlar devleti de uğraştırıyorlar...

ÖZGE - Devletimizin bu kazalar nedeniyle uğradığı zararlar ne kadar?

KEMAL - Çok büyük. Bu milli servet kaybıdır. Toplam kaybımız her yıl bir Kıbrıs Çıkarması yapmış olmak gibi bir şey!

ECE - Peki ama bunca görevli, bunca devlet adamlarımız hâlâ neden bir etkili karar alamazlar?

SUNA - Hıh! Bizim üst düzey yetkililerimiz kurallara tabi olmazlar. Onlar için kırmızı ışığın bir anlamı yok. Hatta bazıları ra-

hat ve çabuk geçmek için bütün bir trafiği geçici bir süre durdurur ve geçerler!

ÖZGE - Ama buna vatandaşlar kızmaz mı?

SUNA - Kızmaları ne yazar?

ÖZGE - Ama yarın onlar içinde böyle bir şey yapılsa nasıl olur?

SUNA - Nasıl olursa olsun! Halk aslında çok sabırlı ve bu konuda bana göre tepkisiz! Biraz tepkili olsa bu yanlışlar bu kadar olmaz!

KEMAL - Oooooooh, halkın tepkisi! Bu halk öylesine sabırlı, Öylesine affedici ki sorma gitsin...

SUNA - İnsanı şaşırtıyor vallahi!

HASAN - İnsanlar bazı şeyleri kolayca elde ederlerse fazla da kıymetini bilemezler... Keşke böyle olmasaydı!

KEMAL - Ama elektriğin insana zararlı olduğunu bilmek için ille de ona çarpılmak gerekmez...

ÖZGE - İnsanlar sahip oldukları şeyleri severlerse ve anlarsalarsa iyi korurlar... Yani fedakârlığın olmadığı yerde iyi şeyler de yoktur...

ECE - Doğru. Fedakârlık yoksa samimiyet de yoktur...

HASAN - Bir de bizim "okumama ve dinlememe" gibi bir kötü huyumuzun olduğu söylenir. Bizde gazetelerin tirajı hala düşük, nitelikli yayım yapan kuruluşlarımız çok fazla değil!

ECE - Neyse bu buluşmada bir hükümet kurup yıkmadığımız kaldı... Aslında zamanın değerlendirilmesi işte budur. Şu kısa

surede bile hepimiz birer kitabın önemli bölümlerini okuyup, daha yararlı şeyler yapabiliriz! Ama bu konuşmalar da yararlı! İnsanlar başkalarının fikirlerinden, görüşlerinden ve deneyimlerinden de yararlanmalılar...

HASAN - İyi iyi de, bu tür konuşmada bulunanlar belli bir kültür seviyesini yakalamış olmalılar... Aksi halde, dedikodu olur ki, o da zaman kaybı ve çe-kiştirme demektir...

ÖZGE - Hava kararıyor, bizi burada, bu halde görenler başka şekillerde yorum yapıyor!

SUNA - Aman sen de! Sohbetin neşesini bozma şimdi...

ECE - "Aman sende" yok! Ateş olmayan yerden duman çıkmazmış...

ÖZGE - Ece, sen de mi?

SUNA - Ayol şurada biz bize konuşuyoz! Nerden çıktı bu irdeleyici konuşmalar?

KEMAL - Bence, Ece çok da haksız değil! Beraber olmak isteyen insanların çoğu sudan bahanelerle beraberliği bal gibi uzatırlar. Örneği çok dünyada! Ama önemli olan bizim böyle bir şeyi yapıp yapmadığımız...

SUNA - Önemli olan o işte!

ECE - Önemli olan o, ama o şeyin olmadığını ispatı nerde?

ÖZGE - Böyle, şüphecilikle, arkadaşlarımız suçlanırsa, ben artık zor gelirim!

SUNA - Yaşımız biraz ilerledi, fiziğimizde bazı değişimler oldu, diye çocukça yaptığımız bazı şeyleri hemen kötüye yorumlamak kasıttır!

HASAN - İyi iyi de, "bütün gönül işleri böyle eften püften şeylerle başlıyor, sonra da Leyla ile Mecnun gibi el âlemin diline düşüyor..."

ECE - Hıh! Benim annem öldürür, böyle bir şeyim olduğunu duyarsa...

KEMAL - Bir şeyin olması ayrı, duyulup duyulmaması ayrı! Biz insanlar bazı yasakları işlerken, iki türlü sıkıntı içindeyiz: Birincisi, vicda-nımızın sesini dinlemeden hareket etmek, ikincisi işlenen yasağı gizli tutmak için ayrı bir gayret sarfetmek. Yani hem kötü olan şeyi yapıyor-ruz, hem iyi gözükme gayreti sergiliyoruz... İşte sana ikiyüzlülük! Ama bazı şeyler istesek de istemesek de olacak.

SUNA - Zamanından önce ve usulünden dışarı olursa, zararını, eden görür!

ECE - Her ne kadar yasak işlemeyelim diyorsak da, yasakların eşliğinden de ayrılamıyoruz... Eskiler" aşk tabiatı gereği gizli kalmamış" derler... Biz ne dersek diyelim, eğer bir şey varsa bunu herkes hissetmiştir bi-ile.

ÖZGE - Ne güzel, yurdumuzun bazı sorunlarını konuşuyorduk. İçimizde hiçbir kuşku yoktu...

ECE - Şair ne demiş?

SUNA - Ne bileyim?

HASAN - Hangi şair?

KEMAL - Fuzuli mi?

ECE - Ay! O çok eski canım!

SUNA - Ya hangisi?

ECE - Kendi çok önemli değil, Önemli olan söylediği şey!

KEMAL - Tabii bilmeyenlerin yanında bir güzel yutturmaca yapılmıyorsa...

ÖZGE - İzin verin öyleyse yutturmacamı sarfedeyim!

ECE - İzin senin...

KEMAL - Gönül ne çay ister, ne çayhane... Gönül sohpet ister, çay- kahve bahane!

ECE - Oooooo! Çok mükemmel ve çok yerinde kullanılmış mısralar... Simdi eğri oturup doğru konuşmak lazım: Gerek basın yayınıımız, gerekse içinde bu-lunduğumuz dönem, bizleri hep bahane üretmeye zorlamıyor mu?

ÖZGE - Tezimi kabul ettiyseniz ben gideyim...

SUNA - Asla!

ECE - İnkâr, aşkın içinde sıkça rastlanan şeymiş... Aşk varsa tabii... İnkâr aşkın habercisidir...

SUNA - Suçlamaların bir ucu da bize ulaşıyor...

HASAN- Samimiyeti resmiyete dönüştürelim, olsun bitsin...

KEMAL - Öyleyse bundan sonra hepimiz biraz daha kontrollü olalım...

ECE - Olması gerekenler olsun!

ÖZGE - Ama başkaları da her samimiyeti zanla yorumlamasın...

ECE - Özge !(Sinirli sinirli bakar) bunca yıllık arkadaşız. Biri birimizi yeniden mi tanıyacağız...

ÖZGE - Amaaaaan! Kimse de kimsenin nasıl adım attığını fazla irdelemesin.

HASAN - Tamam! Susun! Konuşmalar bazı şeylerin sinirlilik içinde ortaya dökülme-sine başladı... Bu eskiden komşuların kavgaya ettiğinde birbirlerinin gizli işlerini öfkeyle söylemesine döndü...

ÖZGE - Benim gizli işim yok!

ECE - Al sana bir inkâr daha!

ÖZGE - Kızım sen benim annem misin?(Üstüne yürür, boğazına sarılacak gibi olur. Arkadaşları araya girerler...) Hem arkadaşımı da kıskanma!

ECE - Nesini kıskanacak mışım?

ÖZGE - Ne bileyim?

SUNA - Ama bunca yıllık arkadaşların böyle birden kavgaya tutulması çok ayıp!

KEMAL - Sorunlar gizli tutulamaz, sonunda sızar, gün ışığı gibi...

SUNA - Bir sorun yok ki!

HASAN - Yoksa bu ne?

ÖZGE - Sorun Ece'de...

ECE - Sorun arkadaşının arkadaşını ayartan da !(Sonunda baklayı ağzından çı-karmış, iş daha açık konuşulur hale gelmiştir.)

ÖZGE - Ya öyle değilse?

ECE - Bal gibi Öyle! Ben sana yedirmem kızım! (Bu sinirli hava içinde perde kapanır)

2.PERDE

I. SAHNE

Zaman ilerlemiş, dünün küçük çocukları büyümüş, kimi devlet dairelerinde memur, kimi özel işleriyle uğraşan, kimi de serbest çalışan birer büyük insan olmuşlardır. Hasan ve Kemal de okumuş biri İl Sağlık Müdürü, diğeri Sosyal Hizmetler İl Müdürü olmuş, birbirine oldukça yakın daire arkadaşları hem sıkça bir araya geliyor ve hem de çok ziyaretçi akınına uğramaktadırlar.

Perde açıldığında içerde İl Sağlık Müdürlüğü makam odası belirir. Müdür gayet iyi giyimli vaziyette oturmakta. Telefon konuşması olurken ziyaretçileri gelirler:

HASAN - (Oldukça iyi giyimli, ciddi, devlet memuru pozlarında) Buyrun! (telefonun ahizesini yerine koyar) lütfen şöyle buyurunuz! (Yerinden kalkar, gelen çifti oturtur.) Hoş geldiniz demeyi unuttum, başlıyorsunuz efendim... Hoş geldiniz! Nassınız?

CEMAL - (Oldukça nazik ve güler yüzlüdür.) Müdürüm siz yerinizden zahmet buyurmayınız... Burası resmi makam...

HASAN - (Şaşkıncıdır) Beni mahcup ettiniz, kardeşim. Buraya

gelen herkes benim misafirimdir. Ben önce insanlığımı yapayım, sonra ziyaretçinin sebep-i ziyaretini araştırayım... (Elini başına götürür) Az kalsın unuttuyordum, hanımefendi sizin yakınınız herhalde. Sizi bir yerlerden gözüm ısırtıyor, ama acaba nereden? Neyse, ne arz ederdiniz?

CEMAL - Çay efendim!

BAYAN - Efendim ben de çay...

HASAN - (Zile basar, gelen hizmetçiye)

Uç tane çay! Çabuk!

HİZMETÇİ - Başüstüne efendim! (Gider)

CEMAL - Müdür Bey sizin az önce sorduğunuz soruyu ben size soracaktım ki artık gerek kalmadı! (Yerinden fırlar, boynuna sarılır; Ben sizin çocukluk arkadaşınız Cemal! (Yanındaki gösterir) bu da Suna! Nasıl da birbirimizi hemen tanıyamadık! (Heyecanlı heyecanlı tekrar hasret gidermeler olur, herkes yerine oturur, derin bir oh çekilir.) Desene beş gittik... Ben şimdi o doktorun canına okudum. Ulen arkadaş, herife bak sen, koskoca bir partinin il başkanına kafa tutuyo!

SUNA - Aman Cemal, Hasan Bey'in canını (yan gezle kocasına bakar) sıkmayalım! Evet arkadaşlığımız, hakkımız, hukukumuz var ama... Ne de olsa burası resmi makam! Biraz dikkatli olmamız gerekir. Müdür Bey'in de uyması gereken kurallar var... (Müdür dikkatle dinler.)

MÜDÜR - Teşekkürler ederim Hanımefendi.

CEMAL - (Yan gözle bakar, sinirlenir) Sen ne söylüyorsun Hanım! Cemal şey, eeee yani müdür, benim çocukluk arkadaşım olacak, ben o doktor denen adamı yerinde rahat bırakacağım öyle

mi? Şimdi canına okudum onun...

MÜDÜR - Durumu araştırır, gerekeni yaparız efendim...

SUNA - (Kalkar, kapıyı kapatır, etrafı kontrol eder.) Burada konuşulanları kimse duymasın, hem sizin, hem bizim başımız ağrımamızın!

MÜDÜR - Siz hiç merak etmeyin efendim! Ben kimsenin başının ağrıyacağı iş yapmam.....

CEMAL - Bugünden sonra arkamda dağ gibi çocukluk arkadaşım Kemal var! Artık ba-na kimse yan bakamaz! (Döner müdür'e gider, sarılır.) Öf beee, hala o çocukluk kokun geldi burnuma Kemal. Ne günlerdi o günler...

SUNA - Daha ciddi ol Cemal. Müdür Bey'in canını sıkarsın!

CEMAL - Ne! Can sıkılmak mı?(Gider Müdür'ün masasına dayanır, Hanımına ne diyon len! Ben şimdi istesem, şu makama şuracıkta ambargomu korum! Kimsenin de gıkkı çıkamaz...

MÜDÜR - Sabreder, renk vermez.) Evet Cemal Bey bu çok canımızı sıkan doktor kim? Neden bu kadar şikayetçisiniz?

CEMAL - Bana Cemal desene be! Şunun şurasında arkadaşız... Neyse gelelim o doktor bozuntusuna: Sen burada yoktun! Bir iş yaptıramadık adama be! Ne söylediysek bizi geri çevirdi... Bizi ne saydı, ne dinledi... Hiçbir toplantıda da yanımızda bulunmadı... Bu garınağrısı adam kim biliyon mu Sağlığın hekimi Haşmet!

MÜDÜR - (Dikkatle dinler) Yaaaa demek öyle ha! Eeeee başka?

CEMAL - Başkası çok da, daha başkalarını anlatmama gerek var mı? Bunlar yetmez mi? Adam benim gibi bir parti başkanını

iki kuruş yerine koy-muyor... Bir hemşireye söz geçiremiyoruz valahi...

MÜDÜR - Hemşirelere söz geçirmeniz gerekiyor mu?

CEMAL - (Oldukça laubali) Oluyor bazen len! Hastanede, şey eee sağlık ocağında vesaire vesaire... Zaman zaman hemşirelerden bi şeyler istememiz gerekiyor, ama isteğimiz karşılanmıyor, üstelik, doktorlar bilir, di-yorlar!

MÜDÜR - (Oldukça şaşırır) Allah Allah... Bak sen işe yahu!

CEMAL - (Artık cesaret almış, açıldıkça açılmıştır) Neyse, o doktorun henüz senin gibi bir can ciğer dostumun, başına amir olduğundan haberi yok! Çaktırma hiç... Bak ben ona ne sürprizler yapacağım şimdi...

SUNA - (Durumu biraz anlamış gibi, neşesi kaçmış, ama arkadaşları bir türlü anlamaktan uzaktır.) Cemal bey, Müdür Bey'i daha fazla meşgul etme-sek! (O anda ayağa kalkar, elindeki çay bardağını koyar.) Burası resmi makam, her gelen bu kadar oyalarsa devletin işleri ak-sar sonra...

CEMAL - (Söylenenlere kızmış, gözlerini çevirir.) Hıh! Hasan benim arkadaşım... Ben derdimi Hasan'a söylemeyeyim de kime söyleyeyim? Sen işimize daha fazla karışma bakayım...

MÜDÜR - (Oldukça sakin ve olgun)Siz müsterih olunuz efendim, ben durumu araştırıp, gerekeni yaparım...

CEMAL - Öyle bir yap ki yapacağını, o herifi kuş uçmaz kervan geçmez bi yere sür!

SUNA - Ooooo (gülür) biraz ağır olmaz mı?

CEMAL - Daha görevde kaldığına dua etsin...

MÜDÜR - Her yer vatan...

CEMÂL - Öyle de, eşek cenneti olan yerler var... Ben oraları kastediyorum canım...

MÜDÜR - Bir memur için İstanbul da ondan çok aşağı değil Cemal Bey! Hayat şartları memuru İstanbul'da da anadan doğduğuna pişman ediyor...

CEMAL - (Yerinden kalkar, sanki dediği olacak gibi) Yok oğlum len, sen İstanbul'a neye sürme bu adamı. Senin ne işine, o bir kola-yını bulur, başımıza bir amir ney kesilir sonra... Kaş yaparken göz çıkarmış oluruz...

MÜDÜR - Ya o senin dediğin yerde özel muayenelerle para kazanır, zengin olursa daha büyük işler açmaz mı?

SUNA - Ya? Sen arkadaşını tam bilememişsin! Bırak bildiği gibi yapsın ta-yin işini...

MÜDÜR - Neyse bütün bunlar bir varsayım henüz.... Ben durumu bir soruştura-yım. Sona size olaydan bilgi veririm...

CEMAL - Gözünün yağını yiyim, elini çabuk tut len!

SUNA - Hadi hadi gidelim artık. Müdür Bey yapacağını bilir. Bizim de başka işlerimiz var.

CEMÂL - (Kalkar)Peki kalkalım Hasan, eeee şey Müdür Bey(Dili sürçmüş)Sizi de beklerim... Hadi hoşça kal!(Çıkarlar)

MÜDÜR - (Tavırları soğuk bir halde)Güle güle.(O an içeri hizmetli girer)

HİZMETLİ - (Rahatsızlığını belli ederek) Müdür Bey benim en çok da canım böyle yatıya gelmiş gibi devletin dairesini kötü kullanan kişilere sıkılıyor... Ama elimden ne gelir (sehpaları siler-

ken) bana söz düşmez...

MÜDÜR - (Meşgul bir şekilde dinler, dinler)Eeee? Sen de izin mi istiyorsun?

HİZMETLİ - (Biraz nazlanarak)İsteyecektim, ama artık pek önemi kalmadı... Bu hak-kım saklı kalsın!

MÜDÜR - (Güler) Hah işte öyle! Sen anlayışlı adamsın... Biz bize işlerimizi hallederiz. (O an telefon çalar) Efendim? (Bir süre dinler) Buyursunlar efendim. Ben kendilerini bekliyorum. Siz de buyurun efendim! (Telefonu kapatır) Misafirimiz var Hüsnü!

HÜSNÜ - Kim bilsin yine hangi münasebetsiz bir misafir? Böyle misafirler gelince siz onları bana havale etsenize Efendim? (Biraz nazlanır)Bakınız ben nasıl oturdukları yere nişadır sürüyorum...

MÜDÜR - Hüsnüüü! Biraz (güler) çok olmuyor musun?

HÜSNÜ - Burada size yapılan bir nezaketsizlik bütün daire arkadaşlarınıza yapılmış sayılır...

MÜDÜR - Ama burada azarlanan bir vatandaşın hesabı da Müdür'den sorulur!

HÜSNÜ - (Baltayı taşa vurmuş, çıkış yolu arar) Öyle Müdür Bey, ama biz aynı zamanda size de acıyoz... Siz çok iyi niyetlisiniz... Azıcık yüzünüzü biri sizi saatlerce meşgul ediyor!

MÜDÜR - (Gülerek) Hıh! Sen benim kaygıyla kederlenme! Ben buraya gelen herkesi mümkün olduğu kadar iyi yolcu etmenin yolunu bulmak zorundayım...

HÜSNÜ - Ama size yapılanlara zaman zaman biz sıkılıyorz (Elinde süpürgesi, eli belinde ve arkadaş tavırları içinde)

MÜDÜR - Siz hiç sıkılmayın, dairenin giriş ve çıkışlarını devamlı temiz tutun, verdiğim emirleri zamanında yerine getirin, devletin sizden is-tediklerini eksiksiz yapın (O anda kapı çalınır) Buyurun! (Hüsnü toparlanır, üst baş düzeltir.)

HÜSNÜ - (Panik içinde) Ulen, bu dairenin personeli ne biçim demesinler barım!

MÜDÜR - Kapıyı aç Hüsnüüüü!(Kapı açılır, içeri bir Bay girer) Buyurun, buyurun! (Müdür ayağı kalkar, Hüsnü dışarı çıkar) Hoş geldiniz.

MİSAFİR - Hoş bulduk (tokalaşılır)

MÜDÜR - Şöyle buyurunuz efendim!

MİSAFİR - (Gösterilen yere oturur) Teşekkürler efendim.

MÜDÜR - Biraz önce geleceği söylenen Beyefendi sizdiniz herhalde?

MİSAFİR - (Şaşırır, susar, toparlar)Geleceğimden kimsenin haberi yoktu! Yoksa isim mi acaba?

MÜDÜR - Neyse efendim, siz müsterih olunuz! Ne içerdiniz?

MİSAFİR - Çay!

MÜDÜR - (Zile basar, kapı açılır açılmaz) Bize iki çay Hüsnü!

HÜSNÜ - Başüstüne(Suratını buruşturur...)

MİSAFİR - Eeeee efendim sizi şey için rahatsız ettim, bizim Hemşire Hanım ile sağlık memurumuz tayinen başka yere gittiler, şimdi bizim kurkum boş kaldı!

MÜDÜR - (Şaşırır) Ne? Sizin ihtiyacınız olan memur ve hemşireyi kim aldı oradan? Nasıl iş bu böyle!

MİSAFİR - (Çekinerek ve gülerek) Efendim, eeeee, orası biraz uzun ve hem de karışık! Keşke niçin alındıkları meselesini hiç açmasak!

MÜDÜR - (Durur, düşünür)Benim bilmemde bir sakınca var mı?

MİSAFİR - Mahsur yok, ama eski yaralar tazelenmiş olur efendim!

MÜDÜR - Peki öyleyse niçin alındı bunlar buradan?

MİSAFİR - Memurluk şeref ve haysiyetini taşımadılar, şikâyet olunca tayinleri çıktı efendim...

MÜDÜR - Peki hizmet nasıl yürüyor?(O anda çaylar gelir,)

MİSAFİR - Geçici görevlendirmelerle efendim!

MÜDÜR - Şimdi asaleten atanma mı bekliyorsunuz?

MİSAFİR - Evet...

MÜDÜR - Nereydi?

MİSAFİR - Hanbeyli

MÜDÜR - Öyle mi?

MİSAFİR - Evet

HÜSNÜ - (Dinler) Doğru... Müfettişler soruşturma açtı ve görevden aldı, sonra tekrar göreve iade ile başka yerlere gönderildiler...

MÜDÜR - Tamam Hüsnü, sen işine bakabilirsin! (Hüsnü

çıkarm) Beyefendi siz Ankara ile temasa geçebilirsiniz işiniz biraz daha çabuk olur. Ben gerekli notumu alıyorum, Ankara'ya bildireceğim...

MİSAFİR - Teşekkürler ederim efendim. Biz bu konuda bir de Ankara'yı rahatsız ederiz harhalde... Çünkü başka türlü çabuklaştırmak mümkün değil...

MÜDÜR - Evet benim yapacağım bu kadar! Yalnız siz de gelen memura sahip çıkın, yanlış yapımlarına meydan vermemeye çalışın...

MİSAFİR - Efendim biz elimizden geldiği kadar yardımcı oluyoruz, ama bazı insanların yaradılışlarında olan bazı huylar, ille de ortaya çıkıyor ve hepimizi üzüyor...

MÜDÜR - O kötü insanların cezasını işte böyle hepimiz çekiyoruz... Şu an devletin dairesi öylesine bir gailenin pençesinde, sizler de öyle... Keşke şimdi bir tıbbi cihazın transferiyle ilgili bir müracaatiniz olsaydı... Ne kadar mutlu olurum...

MİSAFİR - Ne? Tıbbî bir cihaz mı var dediniz efendim? Öyleyse hemen alabilirim!

MÜDÜR - (Güler)Yok yok! Ben sözün gelişi dedim... Elin memleketinde çağdaş hizmet için yarış edilirken, bizler tayin meselesini bir türlü aşamadık...

MİSAFİR - (Yerinden kalkar, biraz bozulmuştur) Efendim sizin ilginize teşekkürler ederim. İzninizi arz ediyorum!

MÜDÜR - Hay hay efendim. Bizim oradaki personelimize yardımlarınızı esirgemeyiniz. Bundan böyle kapımız hepimize açık!

MİSAFİR - (Tokalaşarak) Peki efendim, hoşça kalın (çıkarm)!

MÜDÜR - (Odasında yalnız kalmış, bir ara kafasını elleri arasında tutar, bir iki telefon görüşmesi yapar, sonra notlarına bakarak Hüsnü'yü çağırm.) Hüsnüüüü!

HÜSNÜ - (Kapıyı açar, esas duruşta Müdür'e bakar) Buyurunuz efendim!

MÜDÜR - Hüsnü, sana bir şey soracağım, ama evvela doğru söyleyeceğine yemin etmen gerekir...

HÜSNÜ - (Birden bire heyecanlanır, çabuklaşır, ellerini ovuşturur, beklemekten usanmış, adam yerine koyulmamaktan sıkılmış bir haliyle) Siz hiç me-rak etmeyin...

MÜDÜR - Öyleyse yemin et!

HÜSNÜ - Nasıl yemin edeyim efendim?

MÜDÜR - Sen hiç yemin etmedin mi?

HÜSNÜ - Ettim ama böyle bir iş için yemin etmedim efendim.

MÜDÜR - (Duraklar, biraz güler, sonra küçümseyerek) "Namus ve şerefim üzerine" yemin et yeter...

HÜSNÜ - (Anlamlı bir şekilde bakar)Siz benim namus ve şerefimden emin misiniz?

MÜDÜR - (Birden bire afallar)Allah Allah! Bu ne demek yahu?

HÜSNÜ - Ya benim namus ve şerefim yoksa?

MÜDÜR - (Gülerek) Yok yok, buradaki bir insandan biz asla şüphe etmeyiz...

HÜSNÜ - Ama herkesi namuslu ve şerefli sayma anlayışı da

çok doğru değil!

MÜDÜR - Neyse, sen onları bırak, bırak da şu yeminini et bakayım...

HÜSNÜ - (Gelir, esas duruşa geçer, ciddi tavırlarla)Bana sorulan her soruyu doğru olarak cevaplandıracağıma namusum ve şerefim üzerine and içerim!

MÜDÜR - (Çok memnun olur, alkışlar) Aferin! böyle giderse sana yıl sonunda bir teşekkürname, ya da takdirname vermem pek muhtemel Hüsnü!

HÜSNÜ - (Anlamaz, ciddi tavırlarla sorar) Bana muhtemel mi vereceksiniz?

MÜDÜR - Yok yok takdir, ya da teşekkür!

HÜSNÜ - Eeeee? Bunlar ne işe yarar?

MÜDÜR - Çok işe yarar Hüsnü! Evvela senin başarılı olmanın kanıtı olur! Sonra ebedi bir hatıra olarak evin bir köşesinde saklanır...

HÜSNÜ - (Beklentisini pek bulamamıştır)Efendim şey, ııııı bunlar da iyi, ama ben daha başka bir şey bekliyordum, ama neyse...

MÜDÜR - (Söylenmek isteneni anlamış) Ben senin o demek istediğini gözünden anladım, ama benim elimde olan o kadar. Daha fazlasını yapamam ki...

HÜSNÜ - Efendim bana ne soracaksınız?

MÜDÜR - Sağlık'ta Haşmet diye bir doktor varmış... 0 doktor nasıl bir doktor? Vatandasın hizmetinde mi? Çok övüyorlar da...

HÜSNÜ- Yok yok Müdür Bey! Öyle övülecek kadar bir

hizmet adamı değil, ama bir iyi yanı var: Hiçbir kimseye farklı muamele etmez. Kimsenin di-rektifi ile kalkıp oturmaz. Siyasilere baş eğmiyor. Siyasiler kendi-sinden rahatsızdır efendim...

MÜDÜR - (Burasını dikkatle dinlemekte, hiç renk vermemektedir)Peki bu iyi mi?

HÜSNÜ - E,iyi tabi... Adam kayırmıyor ki...

MÜDÜR - Sen bunları her yerde söyleyebilir misin?

HÜSNÜ - Söylerim, ne var?

MÜDÜR - Güzeeeeel, bundan çok memnun olduğumu söyleyebilirim... Sen şimdi gi-debilirsin (Bu anda ışıklar kararır, birazdan ışıklar yandığında müdür ve yanındakiler belirir.)

II. SAHNE

KEMAL - (Arkadaşı olan birinin makamında bulunmanın rahatlığı içinde oturmuş, yanında bulunan iyi giyimli bayana caka satmaktadır...) Ece Hanım, Kemal Bey! Hııııı bizim Kemal, böyle büyük adam olacağını oyunlarda da belli ediyordu değil mi?

ECE - (Artık olgun insan olmanın verdiği rahatlıkla)Çok isabet buyurdunuz efendim. Gerçekten kendisiyle iftihar ediyoruz.

MÜDÜR - Efendim ben bunları birer teveccühünüz olarak kabul ediyorum... Asıl ben, siz arkadaşlarımla iftihar ediyorum! Çünkü öğretim üyesi Profe-sör Doktor Ece SOY ve Sosyal işler İİ Müdürü Kemal SOYLU gibi kıy-metlerin teveccühüne nail olma şerefiyle mücehhez kıldım...

KEMAL - Aboooooo, oğlum sen eski filimlerde rol yaparsın haaaa! (Gülüşme-ler, kahkahalar)Mahcubettin bizi len!

ECE - Artık biraz daha dikkatli olmamız gerekir. Burası "ires-mi makam!"

KEMAL - (Gülerek) Hangi makam?

ECE - "İresmî makam!" Bize Hasan Beyler (dudak bükerek) kızıyorlar di mi?

MÜDÜR - Hayır hayır (Dudak bükerek) Müdür Bey zilli Profesör ile Hans Kemal'e kızmazlar!

ECE - (Zilli sözüne biraz kızar, yerinden kalkar, ayakkabısını ayağından çıkarır, Müdür'e doğru yürür...)Ben her zaman eski Ece'yimdir! (Ayakkabıyı kolaylar) Hı! Kafanı kırayım mı?(Müdür artık pes etmiş, alttan aldırma-ya mecbur olmuştur.)

MÜDÜR - Ece fazla ileri gitme, saçlarından çektirme tövbe... Bir gelen olursa şeref ve haysiyetimizden şüphe ederler vallahi! Ha şeref ve namus deyince aklıma bi şey geldi. Ulen o çocukluk arkadaşlarımızdan Cemal vardı ya hani? (Hatırlarlar)Hah is-te o Cemal bi doktora takmış, adamın ayağını ille de kaydır diyor... Araştırdım (sözü kesilir)

KEMAL - İşin zor vallahi senin... Bir yanı arkadaşın, öbür yanı çok sevdiğin işin... Hangisini tercih edesin bilmem...

ECE - Var kararını sen ver Hasan!

MÜDÜR - Cemal bizden bir cevap bekler durur, bilmem ki napsam? Siyasileri memnun etmesek bize yazık, memnun edersek vatandaşa yazık... Biz yine en iyisi işi dosdoğru yapalım...(0 anda içeri sözü edilen kişi girer) Oooooooo Cemal! Kurt dedik kulağı çıktı yahu! Hele hele de böyle çocukluk arkadaşlarının geldiği bir anda teşrif buyurdunuz...

CEMAL - (İçeriye süzer, dikkatle inceler)Zat-ı muhteremleri tanımadım!

ECE - (Gülerek)Cemal! Seni kestane seniıııı! Hem de tanımasın ha!

CEMAL - Oooooooo Ece, Zilli Ece! Sen ha!(Koşar hal hatır sorar, gönlünü alır) Zaman insanları değiştiriyor değiştirmesine de huy olarak hiç değiş-tiremiyor. . .

ECE - Öteden beri yanımda put gibi duran Kemal'i hiç tanımadın herhalde?

CEMAL - Haaaaaaa, seni gidi Hans seniiii! Nasıl da pusuya yatmış bekliyorsun... (Boynuna sarılır, hasret giderirler) Eeeee daha daha nasılsınız?

MÜDÜR - (Zile basar, Hizmetliyi çağırır) Arkadaşlar ne içer-
diniz?

CEMAL - Sen ne ikram edersen...

ECE - Çay!

CEMAL - Çay! (0 anda içeri gelen hizmetli hazır vaziyette bek-
lemektedir)

MÜDÜR - Bize dört çay al gel, tazesinden...

HİZMETLİ - Emriniz olur!

CEMAL - Eeeee daha daha nasınsınız? Bir rahatsızlığınız var mı
kimseden? Size dolanan, yan bakan birileri varsa hemen çekinmeden
söyleyin, evvelallah anında defterini dürerim...

MÜDÜR - Sayenizde midir nedir, gözünün üstünde kaşın
var, diyene rastlamadım...

CEMAL - Arkadaşlık ne güne?(iyice ciddileşmiş) Anında mih-
larım adamı... Kılı-cımın önü de kesiyor, arkası da! Akşam yine ko-
nuştum Genel Başkanım. Bir rahatsızlığın varsa söyle diyor. Ben de
size kadar gelebilecek önemli bir rahatsızlığım olmaz deyip, işi basit-
ten aldım. Yoksa alimallah atlar gelir, al başına belayı... Hele hele de
yakında başkanlık seçimi var... Hallaç pamuğu gibi sallar adamı...

KEMAL - (Dinlerken zaman zaman dudaklarını bük-
müş, neşesi iyice kaçmıştır..) Desenize Cemal Bey, Sayın Başbakanı-
mız emirlerinizde!...

ECE- Siyasette zaman zaman rastlanan şeydir bunlar...

Gönül almayan lider liderlik koltuğunu ele geçiremez...

MÜDÜR - Bu her yerde böyle mi, yoksa sadece bizde mi
böyle?

CEMAL - Başka yerler bizi enterese etmez, ama bizde böyle...

KEMAL - Az ya da çok dünyanın her yerinde böyle... Ama
bazı ülkeler kültürleri gereği olarak ipin ucunu fazla kaçırmıyorlar...
Hele hele bizde olduğu gibi övünülecek bir konu halini alıyor...

ECE - Sahiden hemşehrilerine kucak açıp, isteklerini yerine
getiren bir parlamenter bizde en iyi adamdır... Oysaki bu kişi yap-
tığı yanlış işin hesabını vermeli, çünkü kamunun zararına hareket
etmiştir...

MÜDÜR - Eeeee Prof Ece konuştu(Çaylar gelmiş, içilmeye
başlanmıştır)Ece ' ye de bu yakışır zaten. Yakında bir çayınızı iç-
meye gelicez!

KEMAL - Hep birlikte gidelim, hem Bey'i ile tanışmış olu-
ruz. Bey'i de Prof! Aboooooo iki profesörün yanından geçilmez!

CEMAL - (Biraz acele etmeye başlamıştır) Eeeee sayın
Müdür'üm burada bir yabancı yok!... Bizim bir maruzatımız vardı,
araştırdınız mı? Bir so-nuç var mı?

HİZMETLİ - (Boşları toplamaktadır, kulak kabartır) Ha o
doktor mu? (Bu arada Müdür araya girer, bastırır)

MÜDÜR - Çaylarınızı Hizmetlimiz tazelesin efendim. (Res-
mileşir)

CEMAL - (Hizmetilinin çıkışından rahatsız olmuş, tavırları-
nı değiştirmiş)Bu dairede Müdür' e sorulan soruların cevabını hiz-
metliler mi veriyor?

MÜDÜR - Her dairede amirinin işlerine kulak kabartan memurlar bulunur! Siz fazla önemsemeyiniz efendim...

CEMAL - Aman Efendim biz sizinle kapıların kapalı olduğu bir anda konuştuk Hem bu zat, kapı dışı görevlisi... Bu işe fazlasıyla sıkıldım...

ECE - Şu zamanda idareci olmanın zorluklarını hepimiz biliriz... Bu neden-le biri birimizin hatasını hoş görmek en iyisidir.

KEMAL - Tabi tabi arkadaşız şunun şurasında... İş için kırgınlık yakışmaz bize...

CEMAL - Siz, bir işiniz için, yanıma gelerseniz, ben sizi pişman etmem amel!

ECE - İnsanlar pişman olmayacakları işi teklif etmeliler Cemalciğim

MÜDÜR - (Olanları durup dinler, artık konuşmak için zamanın geldiğine inanıp, sabırsızlanır.) Efendim müsaade ederseniz arz edeyim!

CEMAL - (Artık iyice kızmış, bozulmuş, ayağa kalkmış, dinlemeye sabrı kalma-mıştır.)Buralara benim defalarca gelip gitmeye yetecek kadar zama-nım yok! Şayet bir daha gelme gibi bir zaruret hâsıl olursa, o zaman karşımda başka bir müdür görme gibi bir zaruret kaçınılmaz olur!

MÜDÜR - Ben halimi arz edeyim, siz bildiğinizle kalınız Efendim... Cemal, biz sizinle çocukken de çok iyi anlaşamıyorduk... Bakınız, söz dönüp dolaştı, yine o eski günlere geldi çattı... Bir in-san yedisinde ne ise yetmişinde de odur, diyorlar, doğru imiş!

CEMAL - Anlaşıldı, ben sizden olumlu bir cevap alamayacağım!

MÜDÜR - Olumsuz şeylere, olumlu cevap verilemez Cemal!

CEMAL - Tüh be! Şunun şurasında arkadaş diye geldik kapına, bir küçücük işi bile yaptırtamadık! Yuh olsun bana be! Bitti artık arkadaşlık!

MÜDÜR - Arkadaşlığımız demek, birilerinin hakkını hukukunu hiçe saymak demek mi?

CEMAL - Ben arkadaşım için her fedakarlığı yaparım...

MÜDÜR - Haklı haksız diye araştırmaz mısınız?

CEMAL - Arkadaşım ise haklıdır!

MÜDÜR - Ya karşı taraf haklı ise?

CEMAL - Çok önemli değil!

MÜDÜR - Benim için önemlidir!

ECE - Bazı şeyler kişiden kişiye değişir. Bu nedenledir ki devlet her işi, her kişiye gördürmez. İşe göre adam ayarlanır her yere...

CEMAL - Bunca arkadaşım var, ben bir küçük işin üstesinden geledim... Bana eyvallah! (Kalkar, hızla çıkar.)

KEMAL - Oooo, sen tafraya bak! Sen adam tehdidine bak. Biz seninle o mahal-le aralarında az mı mücadele ettik oğlum! Sen kimi blöf ile kandıracaksın ha? Afferin sana Hasan! Sana da afferin Ece! Hiç sözünü esir-gemedin...

ECE - Birilerinin kalbi kırılacak diye, kamunun yararı gözardı edilemez. Bu devletin birer yeminli insanlarıyız, göreve ihanet anlamına ge-len sadakatsizlik ayrı bir tür rüşvettir. Biz zaten bunun için adam olmakta zorlanır dururuz... Bu nedenledir ki sizi katlıyorum Hasan!

HÜSNÜ - (Yine konuşmalara kulak kabartmış, izinsizce söze girmiştir)Sözü edilen doktor siyaset adamlarının direktiflerine aldırış etmez. Fakir fukaraya da iyi ilgi gösterir, Müdür Bey'e teşekkürler ederim. Ya o doktoru sürgün etseydi, zavallıların hali ne olurdu?

MÜDÜR - Ben araştırıp, doğru bilgi almadan bir işi yapmam. Şurada süs için durmuyorum. Zaman zaman bizden küsecek olanlar olsa da, görevimi bil-diğim gibi yapacağım. Ama bir müdahale gelirse de kaderimize...

HÜSNÜ - Siz o blöfçünün sözüne kanmayın...0 her gelene aynısını yapar, ama bir sonuç alamaz... Blöf yapmak onun işi haline gelmiş... Doğru dü-rüst çalışanların ayaklarına dolaşır durur bunlar...

ECE - Kim diyor ki hizmetliler bu devletin yarasına merhem olamaz! Adam-lar bal gibi de hâkim... Teşhisleri o kadar doğru ki... Ben bu işlerin neden bu kadar uzadığına hala şaşarım...

KEMAL - Konuşmakla, iş yapmak aynı şeyler değil de ondan! Kimimiz oturduğu-muz yerde idael oluruz. Ama o idaeli yapacak iradeden mahrum bulunuruz... Bu nedenle insanların ne söylediği değil, ne yaptığı önemlili...

MÜDÜR - Eeeee Ziya Paşa boşuna dememiş:

Bedasla necabet mi verir hiç üniforma

Şahsın görünür rütbe-i aklı eserinde...

ECE - Oooo! Terkib-i Bend çok hikmetli sözlerle doludur, ama şimdi in-sanlarımız geçmişten hisse kapmak şöyle dursun, geçmişimizden habersizler...

KEMAL - Efendim biz kalkmak istiyoruz... Ne de olsa burası bir resmi makam! Artık Ece Hanım ve ben, izin verirsiniz, gidelim...

ECE - Fena olmaz, sizin de işlerinize- ister istemez- burun sokmak gibi bir zaruret hasıl oluyor... Hem sizi, hem bizi zora sokabilir!...

MÜDÜR - Efendim, sizleri zora soktuysam özür dilerim. Geldiğiniz için çok teşekkürler ederim. Beni adam yerine koyup geldiniz. Bu benim için şereftir... (Misafirler ayaküstü beklemektedirler, vedalaşılır ve u- gurlanır.)Güle güle... Yine beklerim...

HÜSNÜ - (Gidenlerin arkasından gülerek) Çok şeker arkadaşlarınız varmış Müdür Bey!

MÜDÜR - (Durup, düşünür, güler)Ben de şekerim öyleyse!

HÜSNÜ - Yok yok, öyle hepten şeker değilsiniz, çünkü Cemal Bey de sizin...

MÜDÜR - Vay be Hüsnü, senin gibi bir memur, çok az var şu dünyada! Hiç işten atılma, sürülme kaygın yok...

HÜSNÜ - Benim Müdürüm, beni yok yere işten atmaz! Ama o eski müdürüm olsay-dı belki sizinle konuştuğum gibi rahat konuşamazdım, içimi rahat dökemezdim... Belki zaman zaman hakikati terke mecbur olurdum!

MÜDÜR - Ama şimdi de sözleri başıma balyoz gibi vuruyorsun!

HİZMETLİ - Bu da sizin kabahatiniz... Bana gereğinden fazla yüz vermeyin!

MÜDÜR - (Olgunca dinler) Peki kabahatler hep bizim! Anladık... Ya sizin ki ne?

HÜSNÜ - Biz hizmetlilerde kabahat olmaz, çünkü biz sorumluluğu olmayan, hep emir almaktan başka iş yapmamış, ira-

desiz kişileriz... Zaman zaman varolan küçücük iradelerimiz de bir sert müdürün hışmı ile anında solan çiçek gibi oluyor...

MÜDÜR - Peki benim sana yaranmam için ne yapmam lazımdır?

HÜSNÜ - Bizlere yaranmak, başarılacak en zor iştir... Siz en iyisi mevzuatın müdürü olun... Biz de mevzuatın hizmetlisi olalım. Bize zaten felek vurmuş...

MÜDÜR - Peki seni müdür yapsalar bu makama, sen ne yaparsın?

HÜSNÜ - Vicdanımla cüzdanım arasında bulduğum mesafede, atımı oynatırım...

MÜDÜR - Anlamadım!

HÜSNÜ - O makam, kim bilir beni hangi soysuz eder müdürüm!

MÜDÜR - (Durup düşündükten sonra) Hüsnü bu dünyaya yeniden gelmen mümkün olsaydı ne olmak isterdin?

HÜSNÜ - Emir kulu olmamayı!

MÜDÜR - (Alınır, alındığını belli etmeden) Amirlerin çok mu çektiydi sana?

HÜSNÜ - Çok çektiğimden değil! Devamlı, bir balyoz gibi, başımın üstünde duran görev yapma telaşı, beni bitirip yok etti!

MÜDÜR - Ben de üstüme alınmıştım doğrusu...

HÜSNÜ - Yok, hayır, siz hiç üstünüze alınmayın. Aslında sizin benden bir farkınız yok. Çünkü siz de bir amirin buyruklarına göre çalışırsınız!

MÜDÜR - (Bu cevap hoşuna gider)Yaaaaa! Öyle mi?

HÜSNÜ - Bana göre evet! Peki, siz yeniden dünyaya gelme gibi bir imkana sahip olsaydınız, ne olmak isterdiniz?

MÜDÜR - Çok zor soru sordun Hüsnü! Ben bu konuda hazırlıksızım...

HÜSNÜ - Arayışa girmediğinize göre işinizden memnunsunuz...

MÜDÜR - Hayır ondan değil!

HÜSNÜ - Ya neden?

MÜDÜR - Bir daha gelmenin hangi esaslarda olacağı, beni bu tip hesaplar yapmaktan alıkoyar...

HÜSNÜ - Olsun, yapılsa ne çıkar?

MÜDÜR - Hayal pilavı!

HÜSNÜ - İnsana ufuk verir ama!

MÜDÜR - Tartışılır...

HÜSNÜ- Evet, evet Müdürüm (kalkar, yürür) bu hayattan çok şey öğrendim, ama uygulamam için ömrüm ve imkânım yeterli değil artık... Keşke zamanında bir elimden tutsaydılar da, ben böyle rütbesiz filozof olmasaydım... Şimdi artık hizmetli Hüsnü'nün bu sözleri altın ol-sa bile kendine ne faydası var! Siz siz olun, her işi zamanında yapın, sonra saç-baş yolmayın...(Perde kapanır.)

SON

1999 - BURSA

Ömer SEVİŞ

OKUL

ÇOCUK OYUNU

2 PERDE

ÖNSÖZ

“OKUL” piyesiyle eğitim ve öğretimi sahneye taşıdım. Eğitim ve öğretim daha objektif olarak ele alınmış oldu. Bu Okul, öğretmenler odasında başlayan, daha ziyade öğretmenlerin dünyasında şekillenen bir OKUL oldu.

Esasen, kanun ve nizam; onları uygulayanların, onlardan ne anladıklarıdır... Sınıfın kapısını kapatıp öğrencileriyle baş başa kalan öğretmen kendine has örgüsünden bir dantel işler ki; kimi zaman kimse beğenmez, kimi zaman da eşi benzeri olmaz...

Birçok konuda oyun yazıp, düşünce ve dileklerimi ortaya koydum. Bu defa da kendi mesleğimi ortaya koyayım dedim ve Okul’u kaleme aldım... Okul, böylece kendini de sahnelemiş oldu. Okulu sunmaya çalışmak, balarısını kanatlarından tutmaya çalışmak gibi bir şeydir... Onu yakalamak için hem cesaret, hem de maharet gereklidir: Bir küçük hata ya arının yok olmasına, ya da elin yanmasına yol açabilir...

Okul’u sunmaya çalışırken, birikimlerimin yanında, çağımızın sunduğu ifade özgürlüğünü ve hoşgörü ortamını da birer destek unsurları olarak gördüm. Tecrübem ışık, meslek aşkı motor, sahne dümen görevi gördü... Öğretmenler Odası mutfak oldu... Her öğretmen o mutfakta, öğrencisiyle paylaşacağı nefis şeyleri pişirip derste öğrencisine ikram etti...

Okul, eğitim ve öğretim işinin yalnız öğretmenin işi olmadı-

ğını vurgulamak istedi: Veli, çevre, ev, okul, program, kütüphane, bilgisayar ve bunun gibi şeylerin de dersin içinde olduğuna işaret etmeye çalıştı... Günümüz insanı çok yönlü yetişmek istiyorsa, okulumuzun içine çağımızın teknolojik gelişmeleri, çağın gerekleri de girmeli...

Öğretmen dersini verirken, kanun ve tüzükler çerçevesinde verdiğini sanar... Oysaki esas verdiği şey, kendi yapıcılığı ve birikiminin harmanlanmasından çıkmış bir “DAĞ SAKIZI”dır... Bu sakız halis sakız ise kişiye şifa olacak; kusurlu ise zaman kaybından ibaret kalacak...

Okul sunulurken, dram havasının monotonluğu, yer yer serpiştirilen küçük fıkralar ve tatlı nüktelerle giderilmeye çalışıldı... Bu tür süslemeler yapılırken “Fincancının katırları” ürktü belki... Niyetimiz piyese renk katmaktı; fakat hasadımız belki “fincan şıngırtısı” oldu... Eğitim kervancılarına verilmiş en büyük eziyet de işte budur... Ama gene de onlar bu pirincin taşını ayıklayacak, biz fanilerin hatasını hoş görecektir...

Bilindiği üzere piyesler okunmak için değil, sahnelenmek için yazılırlar. Okul ne zaman sahnelenirse o zaman salonun sıraları dolacak, öğretmen sahnedeki yerini alacak, seyirci de perdenin açılmasını bekleyecek... İşte o zaman ilk alkış benden olacak... Ama o alkış Okul’da emeği olanlara pay edilecek...

Bir okul eğer sosyal faaliyette varsa; bir öğretmen eğer etkinliklerin birinde bulunuyorsa; bir öğrenci şayet etkinliklerden nasiple niyorsa; gerçek eğitim ve öğretim o zaman vardır...

Bundan böyle sözü onlara veriyorum, kendim de seyirciler arasında, perdenin açılmasını sabırla bekliyorum. Saygılarımla...

Ömer SEVİŞ

KİŞİLER VE ÖZELLİKLER

ZİYA BEY : Orta yaşlı, tipik bir Fizik Öğretmenidir.

HÜSNÜ BEY : Ağırbaşlı, düşünmeden konuşmayan, Felsefe Öğretmenidir.

OSMAN BEY : Genç yaşlarda, iyi “bir Matematik Öğretmeni...

HASAN BEY : Orta yaşta, sanatçı yeteneğe de sahip, beyefendi Edebiyat Öğretmeni.

GÜLNUR HANIM : Orta yaşlı Resim Öğretmeni.

GÜLÇİN HANIM : Yaşlı Beden Eğitimi Öğretmeni, oldukça sert mizaçlı...

EKREM BEY : Genç, tecrübesi yetersiz Fen Bilgisi Öğretmenidir..

MÜDÜR : Erkek ya da bayan, ağır, oturaklı yapıda.

Fikri/Fikriye : Akıllı, kurnaz, renk vermeyen, usta bir idarecidir.

ÇAYCI: Mesleğine sadık, saf insandır.

1.HİZMETLİ : Erzurum Ağzıyla konuşan kıvrak zekâlı memur.

2.HİZMETLİ : Anadolu aksanından biriyle konuşan, sıkıştıkça her yolu mubah gören yapıda bir tip.

ÖĞRENCİ : Sayıları ve cinsiyetleri ihtiyaca göre düzenlenir...

MÜFETTİŞ : Bay, bayan olabilir.

1.PERDE

I. SAHNE

Perde açıldığında bir öğretmen odası ortaya çıkar. Boş koltuklardan ancak biri, ikisi dolu durumdadır. Sonra bir zil çalar, bu teneffüs zilidir. Artık elinde çantası, dokümanı olan öğretmenler birer birer odaya gelirler.

HASAN BEY - (Gülerek girer) Ömrümün en tatlı derslerinden birini verdim. Bütün sınıf pür neşe içinde beni dinledi. Ohhh (kendini koltuğa atar) bütün günlerimiz hep böyle geçse!...

ZİYA BEY - (Hasan Bey'i takip ederek yerine oturur, söze girer) Uf uf anam! Ayaklarım, bu meretler emekli olmama vize vermeyecek zahir!

HÜSNÜ BEY - (Güler) Bizimki “Hem ağlarım, hem giderim!...” hesabı... Hasan Bey öğretmenliğinin bitmesini istemezken, Ziya Bey kardeşim, biteceği günü ipe çekiyor...

OSMAN BEY - (Dokunaklı konuşur) Herkes Hasan Bey gibi derslerde şiir okumuyor ki... Hele benim gibi durmadan alıştırma denklemi çözmek zorunda olsun, kaç kuruşluk haz alır...

ZİYA BEY - Osman Bey, siz keşke iyi şiir okuyan biri olsaydınız... O zaman itiraz denen şey olmazdı.

HÜSNÜ BEY - Durun bakalım arkadaşlar, daha dersten yeni çıktınız, azıcık dinlenin, bir iki çay için, isterseniz çayları ben ısmarlayayım.

HASAN BEY - Hani bu çaylar öyleyse? Birazdan zil çalacak, çayları-mız daha görünürde yok! İkinci derse bu kuru boğazla başlarsam vay halime!...

ZİYA BEY - Sesiniz güzel çıkmayacağından şiir de güzel olmayacak ve ders (dilini çıkarır) çekilmez hal alacak...

HASAN BEY - Sazendeler de bozuk akortla nağme yapmaktan çekinirler!

ÇAYCI - (İçeri girer) Efendim bana bir şey dediniz herhalde?

OSMAN BEY - Eeey yo yo yo... iyi adam lafının üstüne gelirmiş, çayların sözünü ediyorduk da...

ZİYA BEY - Teneffüs bitti, çaylarla henüz müşerref oluyoruz (bir yudum içer) Ses tellerimi şöyle bir iki akort etsin yahu?

HASAN BEY - (çayını yudumlar) Ziya Bey çay sayesinde şair ruhlu olurlar efendim.

HÜSNÜ BEY - (Elinde çay bardağı; Elin gavuru ya fincan kahve içer, ya süt.. . Biz ise çaydan başkasını bilmeyiz. (Çaya bakar) Bu meretin kulpundan tuttuk tutalı, daha analar pehlivan doğurmu-yor arkadaş...)

ÇAYCI - (Giderken yan gözle bakar) Yok Hocam, o kadar da değil, bize de ekmek parası lazım... Hem çayın da iyi tarafları var, bak sesi akort ediyormuş!...

HASAN BEY - Hay ömrünle bin yaşa Çaycı kardeş! Sen olmazsan (Yan gözle Hüsnü Bey'i süzer.) şu okulda hangi öğretmen

tadında, lezzetinde bir ders anlatır.

ÇAYCI - (Gururlanır, nutuk atmaya başlar.) Çayları dört beş markadan harmanlayıp, tozunu eledikten sonra kısık ateşte demliyorum. İçinizden "böyle bir iki anlayan çıktı mı bana yetiyor, artıyor bile... Bütün yorgunluğumu bir anda unutuveriyorum... (Çıkar)

OSMAN BEY - Çaycıdan (kapıyı kollar) bir güzel ders aldık.

ZİYA BEY - Demek ki derse daha ihtiyacımız varmış...

HASAN BEY - Varmış varmış, hem de ne kadar... Ben öğrenciden bile ders alırım!

HÜSNÜ BEY - Hasan Bey biraz felsefe yapıyor

HASAN BEY - Felsefeyi hep felsefeciler yapmasın, biraz da biz yapalım...

HÜSNÜ BEY - Felsefeyi filozoflar yapar (geriye yaslanır, bir yudum çay alır) biz felsefe öğretmenleri de o kişilerin çığırkanlıklarını yaparız!

ZİYA BEY - (Güler) Çığırkanlık görevinizi büyük bir ustalıkla yadettiniz sayın meslektaşım... Hem aklıma bişey daha geldi, deminden beri içimi kemirir durur.

HÜSNÜ BEY - Söyle söyle için zaten çok şeffaftır senin!

ZİYA BEY - Pehlivan çocuklar, pehlivan (etrafını gözetler) babalardan olurlar! Senin, benim pehlivan olmamız için, genlerimizin de pehlivan olması gerekirdi...

HÜSNÜ BEY - Lafa daldık, ikinci derse unutacağız nerdeyse, hem nöbetçi öğret-men arkadaş bakarsın birazdan sitem eder... Anlamsız tartış-maları bırakalım artık...

ZİYA BEY - Yok yok daha vakit var. Ders kırk, teneffüs on beş!

HÜSNÜ BEY - Cevap vermeyeceğim sana. Şimdi bir öğrenci, bir veli, bir idareci damlayıverir yine ister istemez, sözümüz kesilir, ya da keserler sözümüzü...

HASAN BEY - He sahi arkadaşlar, insanlar şimdilerde neden söz kesme gibi bir nezaketsizliği sık sık yapar dururlar?

ZÎYA BEY - Devir değişti...

HASAN BEY - Altın denen şey nasıl zamana boyun eğmiyorsa, güzel hasletlerimizin de öyle zamana mağlub olmamalı...

ZÎYA BEY - Ya peki zaman denen şeyin yetmemesi durumunda ne yapacağız?

HÜSNÜ BEY - Sözü bıçak gibi kesmeye gerek yok, efendice müsaade istemek ge-rekmez mi?

HASAN BEY - Hay yaşa be! Bütün mesele insanlık, naziklik, efendilik... Bunu bir türlü insanlarımıza anlatamaz olduk. Uygulamasını, örneğini göste-rince kimi zaman enayi yerine koyulduk.

ZÎYA BEY - Acaba bazı yeniliklerin hatırı için bazı şeyleri heba etmek yanlış mı olur?

HASAN BEY - Heba edilen şeyin değeriyle ilgilidir o. Eğer hayatınız etkilenmeyecek, sizin kimliğiniz zedelenmeyecek ise olur.

ZÎYA BEY - Değişiklik etkileşimi de beraberinde getiriyor...

HÜSNÜ BEY - E canım bir kısım değişiklikler zaten bir çocuğun büyüüp serpilmesi gibi kendiliğinden olan ve durdurulamayan şeylerdir. O kada-rına zaten kimsenin müdahaleye gücü de yetmez... Ama bizim sözünü ettiğimiz şeyler keyfiyetle ilgili şeylerdir.

OSMAN BEY - Yani gelenin keyfi için geçmişe kalkıp sövmek mi?

KASAN BEY- Mübalağa sayılmaz...

ZÎYA BEY - Geçmişte çok yanlışlarımız oldu ama...

HÜSNÜ BEY - Yanlış yanlışla düzeltmek olmaz. Geçmiş di-yorsunuz, o artık mazide kaldı... Yani o artık ölü... Tutup geri ge-tirmeniz zaten olacak iş değil, hem padişahi bile şimdi oturtunuz tahtına, bir günde bırakıp kaçır gider, çünkü işler o denli ağır...

ZÎYA BEY - Şimdi insan kendi göbeğini kendi kesiyor... O kadar hürriyet haklarıdır sanırım...

OSMAN BEY - Hürriyet adı altında çok yanlışlarımız da olu-yor...

HASAN BEY - Bazı öğrencilerimiz ders çalışmamayı bile hürriyetten saymaya başladılar...

HÜSNÜ BEY - Dersi dinlemeyen öğrencilerin bir kısmı ikaz edildiğinde, dinle-meme hakkımı kullandım, diyorlar!

ZÎYA BEY - O öğrencinin hürriyet anlayışı da o kadar

OSMAN BEY - Arkadaşlar biz bütün enerjiji burada tüketiyoruz, birazdan derse gideceğiz, zor durumlara düşmeyelim!...

HÜSNÜ BEY - Sınıflar kalabalık, ders anlatırken oldukça sıkıntı veriyor... (İçeri bir öğrenci girer)

ÖĞRENCİ - (Elindeki evrakı uzatır) Sirküüyü imzalamanız istendi efendim!

HÜSNÜ BEY - (Durur,sinirlenir) Bu daracık zamanda sıkboğaz etmeyin insanı!...

Yahu, şey pardon etmesinler insanı sayın görevliler, öğrencimizin

hoş "bunda bir taksiratı yok yâ...

HASAN BEY - Evladım yazının konusu ne?

ZÎYA BEY - Ne bilsin çocuk canım!..

OSMAN BEY - Bilmesi gerekir ama...

ÖĞRENCİ - Bilebilmem için yeterli süre verilmedi, hem bir uyarı da almadım efendim....

HASAN BEY - Yazının konusunu bilme zahmetine katlanmış olsaydın yavrum, bu küçük engel hemen geçilirdi. Oysa şimdi sıkıntı oldu...

ZİYA BEY - Biraz sade konuşun lütfen!

HÜSNÜ BEY - (Konuyu inceler) Kelaynak şenlikleri için "bir resim yarış-masıyla ilgili imiş! Gel de sinirlenme arkadaş! Oğlum "bunu veren zata götür, resim öğretmeni Gülnur Hanım'a havale etsin!...

ZİYA BEY - Oh be nihayet darboğaz aşıldı...

ÖĞRENCİ - Efendim daha bitmedi, ikinci bir kağıt daha var.

HASAN BEY - Evrak evladım evrak!

HÜSNÜ BEY - Aaaa bir dalgınlık yapmışız yahu! İkinci "bir sirkü daha çıktı. Bu daaaa karpuz şenlikleri ile ilgili bir şiir yarış-ması... Doğru Ziya Bey'e havale!...

ZİYA BEY - Hasan Bey'e canım Hasan Bey'e... Benimle ne ilgisi var?

HASAN BEY - Şiire olan ilginizden dolayı efendim. Belki bir şiir döktürür de nadide bir plaket sahibi olursunuz...

OSMAN BEY - Belki ödülün karşılığı kir tarla karpuz sahibi oluverir Ziya Bey!

ZİYA BEY - İlham gelmeyen konuda şiir olmaz, ver şunu imzalayayım, derse geç kaldık!..

HASAN BEY - Ha bir de ben imzalayayım çünkü öğrenciler-

den yarışmaya katılan oluverir bakarsın...

HÜSNÜ BEY - Bu karpuz şenliği festivalini açan adamlar, eğitimcileri sıkıntılara soktuklarının farkındalar mı acaba... Hergün bir sürü yarışma, festival, anma, toplantı, karşılama, tören, bayram! Kendimizi kaybedeceğiz yahu!...

ZİYA BEY - Biraz da dalınız icabı bu zorlukların içindesiniz. Benim gibi fiziği seçseydiniz şu an bir sorunuz olmazdı...

HASAN BEY - Benim karşılaştığım sorunlar size sıkıntı vermiyor mu?

OSMAN BEY - Canım ateş düştüğü yeri yakarmış, Ziya Bey'e ne...

ZİYA BEY - Eeee bir yerde öyle. Siz şansınıza küsünüz.

HASAN BEY - Bizim yakınmamızın asıl sebebi kendi rahatımız değil, bizim aslı görevimize yan sebeplerin gölge düşürmesi konusudur... Yoksa biz kendimizi aşmış insanlarız! Rahatımızın kaygısını hiç bir zaman gütmedik!

OSMAN BEY - Ama canım Ziya Bey'in ne taksiratı var?

HÜSNÜ BEY - Taksiratı yok, yok da başkasının sıkıntılarıyla hemhal olmayan insan bencil insandır. Bir öğretmen olarak katiben tasvip etmem.

HASAN BEY - Ben Ziya Bey'in bir sorununu kendi sorunum sayarım ve öyle tavır takınırım!

ZİYA BEY - Artık küçük bir dünyada yaşıyoruz arkadaşlar, biraz gerçekçi olmamız gerekir. Her mesleğin bazı istisnalarının varlığını kabul etmek gerekir, ama dayanışma için size sonuna kadar katılıyorum...

HÜSNÜ BEY - Hay yaşa! İşte senden bunu bekleriz. Şu sirküler doğrudan adresine gitmeli... Öğretmen oldum olasıya rahatsız

edilmemeli, çünkü hepimizin bir öğretmenlik gururu vardır. Gururumuz elden gidince, yapıcılık ve yaratıcılık denen o deha kaybolur...

HASAN BEY - (Zile dikkat çeker) Hadin arkadaşlar derse, zil çalıyor! Nöbetçi öğretmeni daha fazla bekletmeyelim. Nöbetlerde insanın içi daralıyor vallahi bi geç gelen öğretmen olduğu zaman...

GÜLÇİN HANIM - (Ayakta olan öğretmenleri görüp tebesümle girer.) Hadi acemiler derse... Hayırlı sabahlar arkadaşlar iyisinizdir inşallah! (Hızla bir koltuğun başına geçer, elindeki çantasını koyar, evrakları ka-rıştıtır... Heeey arkadaşlar! Nereye öyle hepiniz birden gidip beni yalnız bırakıyorsunuz!... (O anda içeri bir bayan daha girer...))

GÜLNUR HANIM - İyi sabahlar arkadaşım, iyi misiniz?

GÜLÇİN HANIM - Oldukça iyiyim, hem zamanında gelmekten ötürü beni ayrıca bahtiyar ettiniz, yoksa yalnız başıma bu odada sefilleri oynayacaktım...

GÜLNUR HANIM - Yalnızlık zor gerçekten... (O anda kapı açılır içeri nöbetçi öğrenci girer)

GÜLÇİN HANIM - Söyle yavrum gene ne var?

ÖRENCİ - Şey efendim, Gülnür Hanım'ı aradım, bir imzası varmış... (Ayakta bekler)

GÜLÇİN HANIM - Getir evladım, bakayım! (Alır biraz bakar) Hah haaaay!) Şu alakaya bak sen! Ömrümde bir kere bile ke-laynaktır, keloynaktır görmedim bile! Şimdi de adına yarışmaya katılmam isteniyor... Çok alakasız ayol, insan sinir oluyor...

GÜLNUR HANIM - Size, katılmanız için, bir zorlama yapılıyor mu Gülnür Hanım? Bir imzanızı atıp postalayıverirsiniz olur biter...

GÜLÇİN HANIM- Öyleyse imzalayıvereyim (kalem arar) Bi kalem lütfen! Bize pek kalem gerekmiyor da... (Öğrenci kalem verir) Al götür evladım, bir de çay söyle! Ha çaylar iki olsun, bak az kalsın unutuluyordum arkadaşımı...

GÜLNÜR HANIM - İyi iyi, hatanızı çabuk telafi ettiniz, yoksa ben az kalsın patlıyordum nezaketen de olsa arkadaşınızı katiyen unutmamanız gerekiyor. Hem ne öyle o öğrenci, biz o yaştaiken öğretmenler odasının kapısından bile giremezdik... (O anda öğrenci içeri geri döner)

ÖĞRENCİ - Şey pardon efendim! (demeye kalmaz)

GÜLNÜR HANIM - SUS terbiyesiz, burası öğretmenler odası, öyle pattadak giremezsin içeri!... Buranın bir mahremiyeti var! Ayol bu öğretmen arkadaş-lar da böyle şeylerin üstünde durmuyor ki!...

ÖĞRENCİ - Şey, eeee afedersiniz efendim, unuttuğum diğer evrak aklıma birden bire gelince kuralı unuttum, özür dilerim...

GÜLHUR HANIM - Sus! Kuralı unutmak, dersi kavramamak demektir! Biz senin hangi niyette olduğunu nereden bileceğiz! Lütfen çık ve yeniden gir!

ÖĞRENCİ - (Mahcup şekilde çıkıp kapıyı çalar ve gelir....) Şey efendim ikinci bir evrakın varlığından haberdar edecektim sizi...

GÜLÇİN HANIM - Benimle ilgili bi şey mi?

ÖĞRENCİ - Belki, ama iyi bilmiyorum. Karpuz Festivali efendim...

GÜLNÜR HANIM - Ölür müsün, öldürür müsün yahu! Elin oğlu yarışma üstüne yarışma açıp adeta zamanımızı zehir etmenin hesabı içinde! Ben karpuzu sevmem bile yahu! Al götür muhatabına ver sen o yazıyı!...

GÜLÇİN HANIM - Ayol şu meslekten çıldırmadan bi emekli-miz gelse de emekli olsak! Elin oğlu ağzının suyu aka aka festival yapacak, bizi de bu mevsimde karpuzla haşır neşir edecek! Ben öğretmenliğimden ödün vermem arkadaş! (İmzalar, öğrenciyi gönderir)

GÜLNUR HANIM - Sabahleyin evden gayet düzgün moralle çıktım ama, sen şimdi gel moral sor bana...

GÜLÇİN HANIM - Ya benim yaşıma gelsen ne olursun? Ben birazdan Beden Eğitimi ritmik hareketleri için, ile varıp, toplantıya katılacağım, bu sabırla ne yaparım, gel sen karar ver...

GÜLNUR HANIM - Âllah hepimize sabırlar versin. (içeri çay gelir) Oooo çay istediğimizi unuttuk gerçekten... Siz de çayı getirmekte biraz acele etseniz olmaz mı?

ÇAYCI- (Çayı koyarken) Hocam tam sizin çayları getireceğim sırada ida-

reye önemli "bir misafirin geldiği söylendi ve çayları acele ile alıp idareye götürdüm. Buyrun çaylarınızı afiyetle için.

GÜLÇİN KAKIM - Hıh! Bak sen şu işe! Önemli misafir gelince, öğretmen ikinci plana itiliyor. . Ben bunun kötüsüyüm işte...

GÜLNÜR HANIM - Takmayın Gülçin Hanım biz nasıl olsa her emre amada kullanırız. Keskin sirke küpüne zarar edermiş o kadar. Hem bu çaycılar da (çıkan Çaycı'yı gözetler) kim bilir kendileri uydurur öyle şeyleri. Şu üç günlük dünyada içimizi fazla karartıp hayatı zehir etmeyelim...

GÜLÇİN HANIM - (Çayı yudumlar) Vay be, çay da çay!... Ben evimde çoğu zaman böyle çay içmem doğrusu.

GÜLNÜR HANIM - İyi de adama fazla yüklenirsek çekilip gidiverir bakarsın...

GÜLÇİN HANIM - E canım "bizde adettendir, üsler asları olur

olmaz yere (gü-lerek) azarlar. (Odanın zili çalar) Alooo! Ha Müdür Bey buyurunuz!... Eeee ben. Hemen efendim hemen!(Aceleden çayını içmeden) İlden çağırılmışlar gidiyorum... Ihhh (içini çeker),

GÜLNUR HANIM - Çayımızı içmeden mi?

GÜLÇİN HANIM - Aman iştahım kaçtı, hem bekleyen var beni...(İçeri hizmetli girer)Hayrola gene ne var?

HİZMETLİ - İzin verirseniz bi temizlik edeyim efendim...

GÜLÇİN HANIM - Bak sen işe. İyi ki ben çıkıyordum, (giderken) Allah sana sabırlar versin Gülnur Hanım...

HİZMETLİ - (Beklemektedir) Temizlik olsun mu efendim?

GÜLNUR HANIM - Olsun olsun da biz buralarda olmadan olursa daha iyi olur...

HİZMETLİ - Bizim de vaktimiz kısıtlı efendim. Hem siz olmadığınız zaman biz de buralarda olmuyoruz, çünkü biz de devlet memurlarıyız lütfen(!)

GÜLNUR HANIM - Ama sizin göreviniz buraları-kimseyi rahatsız etmeden temizlemek!

HİZMETLİ - İdareyle bu konuda anlaştık efendim. Şu saatler bu odanın te-mizlik saatleridir.

GÜLNUR HANIM - İyi iyi madem öyle, yap temizliğini be kardeşim! Zaten idareye canım sıkkın, bir de sen tuzu biberi olma! (Toplanır, hızla giderken, temizlik başlar)

HİZMETLİ - (Bir yandan makineyi açarken, bir yandan da kovduğu öğretmenin arkasından oynayarak) Git derdini (göbek atar) MARKO PAŞA'ya anlat be kadın. Ben burada bir kullukçuyum. Hem birbirimizden ne farkımız var. Geçenlerde Müdür Pey dedi ki, sizler de birer devlet memurusunuz. Hepinizin birer kravat takması gerekir... (Durur, bir türkü tutturur) Sivas ellerinde sazım

çalınır-Çamlı çamlı beller bölük bölük bölünüüüüüüüü! (Türkü devam ederken ışıklar kararır, bir zil sesiyle ışıklar yanar, teneffüs olmuştur.)

HASAN BEY - (Elinde çantasıyla girer) Oh beeee bu ne mis bi oda... Ah hemen de çay gelse çok iyi olur...

ZIYA BEY - (İçeri girerken) Of aman! Benim toza alerjim var! Bu temizliği yapan kimse, neden havalandırmamış burayı!

OSMAN BEY - Tantana etme be Ziya! Sınıfların havası çok mu iyi bundan?

ZIYA BEY - Sınıflardakiler hepsi birer afacan, ya da delikanlı adamlar!

Ama burası öyle değil ki, bu işler biraz düzen alsın artık...

HASAN BEY - Alsın alsın Ziya Bey. Güzellik adına hiç itirazım yok! Ama beni mutlu eden şey de şu temizlik kokusudur. Ah bir de çaylar imdada yetişse...

ZIYA BEY - Ben çayları ısmarlayayım.

OSMAN BEY - Hadi ısmarla madem...

ZIYA BEY - (Telefonu çevirir) Kantin mi? Teneffüsün saatini bilmiyorsanız, zilin sesini de mi duymuyorsunuz? Hani çaylar! Çabuk çay!

HASAN BEY - Çaylar da düzen alsın istiyorsunuz, ama onlar biraz zor düzen tutarlar... Ticaret kendi kanunları ile işler. Dışarıdan zorlama sökmez...

HÜSNÜ BEY - Eğer yaşımızı, başımızı almamış olsak yok mu, katil olmak işten değil ha!... (Başını sallayarak yerine otururken) Uffff!

ZIYA PEY - Hayırdır Hüsnü Bey, yine ne var? Friud'e mi itiraz ettiler yine...

OSMAN BEY - O tür itirazlar Hüsnü Bey'e yapılmış sayılmaz!

HÜSNÜ BEY - Bu nasıl sorumluluk, bu asıl anlayış be? Adamın çocuğu sene başından beri araç-gereç getirmez derse. Babası çağrıya kulak vermez. Ama idarenin özel sohbetlerinden de o kişi hiç eksik olmaz...

ZIYA BEY - Boş ver o kişi alır notunu, oturur aşağı... Üzülme ye hiç gerek yok.

HASAN BEY - Ama bizim şu vicdanlı vicdanımıza anlat gel onu...

OSMAN BEY - Vicdanlı vicdana da fazla yüklenince olmuyor, zira gerçek hak sahipleri mağdur oluyor...

ZIYA BEY - Teşekkür ederim beni haklı çıkardınız!

HÜSNÜ BEY - Sizin haklı çıkmanız ne işe yarar, bir sorun çözülmeyince?

HASAN BEY - Ama bütün ağırlaşan sorunları o çok narin vicdanın sırtına yük etmek de olmaz! Çünkü o vicdan daha birçok insanın kana kana su içeceği bir memba suyudur...

HASAN BEY - Bu ifadelerinizden dolayı sizi de malum filozofların içine dahil etmek yeridir, değil mi Hüsnü Bey?

HÜSNÜ BEY - O soruyu zamanın süzgecine sorsan daha iyi olur... (Odanın zile çalar, çaylar da gelmiştir. Telefonda da aranan Hüsnü Bey'dir.) Alo! Çayımı içip geleyim efendim!

OSMAN BEY - İç çayını da öyle git...

HASAN BEY - KİM O ÇAĞIRAN?

HÜSNÜ BEY- Şu mesele... Çağırın da Müdür Bey! (gider)

OSMAN BEY - Olacaksın baş olacaksın arkadaş! Emir kulu olmayacaksın. Ben bu kadar bilirim...

ZİYA BEY - Herkes baş olamaz ki...

OSMAN BEY - Hayıııı! Herkes baş olabilir de “baş” gibi baş olamaz...

OSMAN BEY - Bu zamanda?

HASAN BEY - Çok var da, ortamını bulamayan makam işte böyle benim gibi güdük kalıyor...

ZİYA BEY - Milli Eğitim’in sorunları çok ağır...

HASAN BEY - İdarecileri de ondan ağır...

OSMAN BEY - İdareci olmadan, idarecileri kınamanın doğruluğu tartışılır...

HASAN BEY - Aklın yolu birdir ama!

ZİYA BEY - İdareden idareciler de memnun değilse ne diyeceğiz?

OSMAN BEY - Orasını da politikacılığımıza yaslayacağız... Biz sorunları ya hep, ya hiç mantığıyla çözmeye kalkışıyoruz... Abartıyoruz...

HASAN BEY - Biz boş konuşuyoruz öyleyse... (sırtını döner)

OSMAN BEY - Politakacı olduğumuz yalan değil be arkadaşlar! Her gün kaç hükümet kurup, kaç hükümet yıktığımızı ne çabuk unutuyoruz...

HASAN BEY - Öğretmenin idealistliği sınırları içinde, ideal modeller üretmenin hiç bir zararı yok!

ZİTA BEY - Zaman zaman sürtüşmelere neden oluyor ama!

HASAN BEY - Külhanbeylik tarafımızı biraz geri plana itsek, her konuşma kendi kuralları içinde olup gider...

OSMAN BEY - He sahi biz “aydın” diye diye aydın sıkıntısı çeker olduk!

ZİYA BEY - Bu sorunu çözmek de biz aydınlara düşüyor(dilini çıkarır, güler)

HASAN BEY - Siz aydınlığı kendinize yakıştıramıyor musunuz?

OSMAN BEY - Yok yok tevazu yapıyorlar...

ZİYA BEY - Bozuk plak gibi gene başa gelmeyelim. (İçeri nöbetçi öğrenci girer)

NÖBETÇİ - Bir veli gelmiş efendim, Osman Bey’le görüşmek isterler!

OSMAN BEY - (Öğrenciyi çatık kaşla süzer) Nerede veli? Hangi öğrencinin velisidir o? Ben öğrencilerimize veli ile buluşma saatleri hakkında bilgi vermeme rağmen neden böyle zamanlı zamansız rahatsız ediliyorum! (Söylenir, kızar, yerinden kalkmaz.)

NÖBETÇİ - (Beklemektedir) Velimize ne söyleyeyim efendim?

OSMAN BEY - Çayımı içer içmez geleceğimi söyle!

ÖĞRENCİ - Baş üstüne (selamlar, çıkar)

ZİYA BEY - Kural koyuyoruz, ama o kurala yine kendimiz uymuyoruz...

OSMAN BEY - Ne yani, beni mi kastettiniz?

ZİYA BEY - Hepimizi...

OSMAN BEY - Gitmesen bir türlü, gitsen bir türlü... Yahu çekilir meslek değil bu meslek... (Çıkar.)

NÖBETÇİ ÖĞRENCİ - (İçeri girer)Efendim Hasan Bey’i muhasebeden arıyorlar!

HASAN BEY - Tamam tamam, şu okulu tatil etsek bari, çünkü geride öğretmen kalmayacak nerdeyse! (Çıkar, gider, arkasından

giriş zili çalar)

ZİYA BEY - Siz ne dersiniz deyin, bizim bu yaptıklarımız yaşlandığımızın alametleridir... (Belini eğri biçimde tutarak kalkar gider.)

NÖB. ÖĞRENCİ - (Bir anda boşalan odayla baş başa kalır, etrafına bakınır) Bir telefon edeyim bari (karşıısına müdür çıkmıştır haberi yoktur...)

Alo Alperlerin evi mi? Biraz boş bir vaktim vardı da... Sohbet edelim dedim. Ne birazdan mı gelecek? (Telefonu kapatır, öğrenenler odasında kah oturur, kah kalkar, bazı öğretmenlerinin taklitlerini eder, zaman zaman göbük atıp volta atar.)

MÜDÜR - (Kapıyı aralar, aradan izlemeye devam etmektedir) Oğlum! Hayrola burada yapayalnız ne yapıyorsun böyle?

ÖĞRENCİ - Hiç efendim, telefon çaldı da, işte ona bakmaya geldim, siz de geldiniz.

MÜDÜR - Eeee, iyi de şu an telefonun başında değildiniz?

ÖĞRENCİ - Birazdan aranırsa cevap vereyim diye bekledim efendim...

MÜDÜR - (Durur, dudak büker) İyi, bekleyelim madem, o telefon ne telefonuymuş görelim...

(Müdür içerleri kolaçan eder, ara sıra gezinir, öğrenciyi izler) Senin adın ne?

ÖĞRENCİ - Halit Kaya efendim.

MüDür - Hangi sınıftasın?

ÖĞRENCİ - 10-A sınıfındayım efendim.

MÜDÜR - Hangi mesleği seçmeye karar verdin?

ÖĞRENCİ - Hukukçu olacağım efendim...

MÜDÜR - Peki bu konuda hiç bir ön araştırman oldu mu?

ÖĞRENCİ - Ne gibi efendim?

MÜDÜR - Mesela hakimlik yapabilecek misin biiiii? Türkiye’de kaç hakime ihtiyaç var, okullar kaç mezun veriyor? Bütün bunları araştırdın mı?

ÖĞRENCİ - Nasıl araştırırım ki?

MÜDÜR - Mesela bir hakimle görüşerek yapabiliirdin, bir danışman rehberine sorup bilgi sahibi olabiliirdin...

ÖĞRENCİ - (Dudak büker) Bilmem, hiç akıl etmedim...

MÜDÜR - Akıl etmeyip, oltayı suya daldırır gibi meslek seçiyorsun... Bu iş ne kadar mantıklı sizce? (O an telefon zili çalar) Ben şu telefonu bir yoklayayım, bakayım...

ÖĞRENCİ - Yo yo efendim siz merak etmeyin, ben bakarım...

MÜDÜR - Sen kenara dur bakayım! (Ahizeyi alır) Alo, kimi aradınız? Halit Kaya’yı mı? Siz nesi oluyorsunuz? Arkadaşı... Eeee iyi” de buradan neden aradınız? Hı? (Durur) Kendi mi aramanızı söyledi? Peki, bi yanlışlık olmuş, bir daha buralara bir telefon açıp öğretmenler odasını arama, ben okul müdürüyüm tamam mı?

ÖĞRENCİ - (utancından iki büklüm durumdadır) Çok özür dilerim, bidaha olmayacak efendim...

MÜDÜR - (Telefonu kapatır) Sen ha? Bu ne cesaret? Senin nöbetçi idarecin kim? Bir öğretmenler odasından dışarıya telefon ha? Bu ne cüret? Sen derhal odama in! Kolluğunu hemen çıkar koldundan! Yürü git! (Öğrencinin gidişiyile birlikte ışıklar söner, sahne kararır.)

II. SAHNE

GÜLÇİN HANIM - (Dalgın dalgın koltuğunda oturmaktadır.) Ay karnım çok acıktı. Arkadaşlar öğlen yemeğinde neler var?

GÜLNUR HANIM - Bilmiyorum, listeye bakmadım...

ZİYA BEY - Aç olduğunuza göre, karşınıza çıkan her yemeği yemeniz gerekir.

GÜLÇİN HANIM - Ya içim götürmezse?

OSMAN BEY - Gülçin Hanım o durumları yaşamadığından bilmez...

HASAN BEY - İlle de nefsi körletecek bir şeyler bulunur elbet...

ZİYA BEY - Eıııı sahi muhasebeden niçin çağırdılar sizi?

HASAN BEY - Beyanname vermem gerekiyormuş...

ZİYA BEY - Nasıl? Tek sizin mi?

HASAN BEY - Evet... Çünkü anneme bakmam gerekiyor da ...

ZİYA BEY - Yaaaa öyle mi... (Dudak büker)

OSMAN BEY - İyi de bir beyanname doldurup göndermeniz istenebilirdi. Böyle apar topar ayaklarına çağrılmanız öğretmenlik gururuma dokundu.

ZİYA BEY - Ben işte böyle her şeyi takmadığımdan midem sağlam!

HASAN BEY - Büyük ödünler vererek midenizi korumuşsunuz... Bir gün, sizi ödünlerinizden dolayı alıp götürürlerse, mideniz de üste gidecek. . . Vah vah!...

OSMAN BEY - Ha sahi Hüsnü Bey nerde? (O anda içeri Hüsnü Bey girer) Aaaa "bak sen tesadüfe! Onun için derler ya "İyi adam lafının üstüne gelirmiş..."

HÜSNÜ BEY - Eeee ne olmuş?

OSMAN BEY - Ne yaptınız, çağrılma işi ne oldu?

HÜSNÜ BEY - İşler kötü, bildiğiniz gibi değil, veli özür dilememi istedi. Ben de direnince, hakkımda davacı olacağını söyledi...

GÜLNUR HANIM - Hiç korkma blöftür...

GÜLÇİN HANIM - Olsun ama, dava sözü bile insanları rahatsız etmeye yetiyor.

ZİYA BEY - Davacı olsa ne olur ki? Zaten haksız...

HASAN BEY - Arkadaşlar camiamızın huzuru biraz daha bozular. Velilerimiz bize biraz daha şüphe ile bakar. Öğrencilerin gözünden biraz düşeriz o kadar. . . Bu da yeter, artar bile...

OSMAN BEY - İyi iyi de biz ne yapalım?

GÜLÇİN HANIM - Öyleyse gidip hep birlikte Müdür Bey'e durumu anlatıp, veliyi vazgeçirtelim...

GÜLNUR HANIM - Eeee"? Müdür Bey bu işin öyle olduğunu bilmiyor mu? Yeniden mi Amerika'yı keşfe çıkacağız?

HASAN BEY - Olsun, Nüdür Bey bilse bile, bizim toplu hareketimiz bazı oyunların önüne geçer, herkesi biraz daha dikkatli olmaya zorlar. Bu nedenle birimizin hakkını savunmamız yerinde

bir davranış olur...

GÜLÇİN HANIM - O öğrenci folklor oynamaktan başka bir iş bilmez zaten. Bundan önceki sınıflarda da folklorun gücü ile sınıf geçti. Şimdi de namluda sıkışan fişek gibi şişti kaldı... Ne ileri gidiyor, ne geri...

HASAN BEY - Evet şu mesele... Sosyal faaliyet olsun diye öğrenci, çalış-maların içine çekilir, ilkin her iş kuralında olur, sonra kurallar zorlana zorlana iş çıkırından çıkar ve böyle olur...

OSMAN BEY - Evet evet o öğrenci ikinci yıl hiç çalışmadan folklorla devam etti. Eğer derslerine çalışmasının şartı getirilseydi, şimdi bu denli kötü sonuç ortaya çıkmazdı...

GÜLNUR HANIM - Hem bu konunun başka bir yanı daha var: Bu kadar emek ve zama-na malolan folklorun okulumuzun bütçesini de Hocanın fili gibi hortumladığını neden hiç kimse aklına getirmez? Bu faaliyete harcanan para ile dünyanın sosyal faaliyetleri olur, bir yeri-ne on öğrenci daha fazla bu tip faaliyetlerden nasibini alır.

HASAN BEY - Teşekkür ederim. Bu konular dile getirilince ilgili arkadaşlar kıskanıldıklarını, ilgili öğrenciler çekilemediklerini sanırlar... Uysa ki biz bu konularda oldukça ciddi bir revizyona muhtacız. Bugün okullar esas gayelerini ikinci, hatta üçüncü plana atıp başka başka işlerle uğraşmaktadırlar... Hem sorarım size: Okulumuza gelen bir müfettiş, ya da bir veli, öncelikle hangi konuları merak edip, başarının kıstası sayıyor? Folklorun bu teftişte ağırlığı ne? (içeri öğrenci girer;)

ÖĞRENCİ - Hasan Bey idareden çağrılıyor efendim...

ZİYA BEY - Kim? Napcaklar Hasan Bey'i? Yoksa yoksa yine bir şey mi var?

OSMAN BEY - Yok canım biz de o kadar şüpheli olmaya-

lım...

HASAN BEY - Bir disiplin işi olsa gerek...

GÜLNUR HANIM - Ne? Ne disiplini? Hangi öğrencisine ne yaptı acaba?

GÜLÇİN HANIM - Nöbetçi öğrenci, kim olacak, biz derse gidince girip buraları karıştırıyormuş...

OSMAN BEY - Eeee sona?

GÜLÇİN HANIM - Sona da Müdür Bey bi güzel yakalamış, cezasını çekmek üzere bekliyor...

HASAN BEY - Bir münasip ceza verilir elbet...

ZİYA BEY - Ben cezaya karşıyım arkadaş... O öğrenci başka bir şekilde dikkati çekilmeli ve ağır ceza vermekten kaçınılmalıdır.

HASAN BEY - Zaten siz istesenez de çok ağır ceza vermek elinizde değil... Hem, ceza suç ile birlikte olan bir olgudur. Cezaya karşı olmak Roma Hukuku da dahil bütün geçmişi reddetme anlamına gelir ki, bu düşüncenin kendi içinde bir tutarlılığı olmasa gerek... Ben gide-yim, sözü fazla uzattık...(Gider.)

GÜLÇİN HANIM - Benim içim çok kötü, karnımı doyurmaya çalışayım... (Çıkar)

ZİYA BEY - Söze dalıp, yemeği unuttuk. Hadi bi yemek yiyelim... (Birlikte çıkılır, ışıklar kararır.)

III. SAHNE

Sahnenin ışığı yandığında içerde iki öğrenciyle bir öğretmenin masa başında satranç oynadıkları göze çarpar.

EKREM BEY - Hamlelerinizi hep cesur yapmanız gerekir çocuklar. Yarışmalara şunun şurasında çok az kaldı... Şu andan itibaren bütün yoğunluğunuzu satranca vermeniz gerekir...

ÖĞRENCİ - Ama öğretmenlerimiz sizin gibi demiyor efendim, derslerimize de çalışmamız söyleniyor...

EKREM BEY - Yok oğlum ben Müdür Bey'le görüştüm, gerekirse sizin için izin bile alabilirim...

ÖĞRENCİ - Hocam çalışmalarımızı ders sonunda yapsak...

EKREM BEY - Evladım benim zamanım yok. Ancak şu an boş zamanı yakaladım... Mesai dışında çalışma iyi de olmuyor işte... (içeri Gülçin Hanım girer.)

GÜLÇİN HANIM - Ekrem Bey bu öğrenciler ne?

EKREM BEY - Eeee, şey hocam satranç yarışması var da, çalışma yapıyoruz.

GÜLÇİN HANIM - İyi iyi de, burasının öğretmenler odası olduğu unutulmuş gali-ba... Birazdan özel konularda bir konuşma geçerse, siz de sı-kılmaz mısınız?

EKREM BEY - Hocam çok özür dilerim, ne zamanım yeterli,

ne de uygun yer bulabildim. . .

GÜLÇİN HANIM - Demek en uygun yer burası öyle mi?

EKREM BEY - Maalesef...

GÜLÇİN HANIM - Ben hemen öğrencileri buradan çıkarmanızı istiyorum!

EKREM BEY - Başarılarımıza gölge düşmüş olmaz mı?

GÜLÇİN HANIM - Bir saman alevi parıltısı uğruna bütün eğitim ve öğretime gölge düşürmeye değer mi?

EKREM BEY- (Toparlanır) Peki Gülçin Hanım, bu öğrencilerimiz buna rağmen bir başarı elde ederlerse, bunda sizin hiç payınız olmayacak.

GÜLÇİN HANIM - Ben bu hareketimle sizin de hakkınızı koruyorum. Sizse kendi çabanızla herkesin başarısıyla birlikte kendi başarınızı da tehlikeye atıyorsunuz...Öğretmen ilkeli olmak zordur!...

EKREM BEY - Özür dilerim.(öğrencilere) Evladım burayı boşaltınız! (İçeri diğer öğretmenler de girer.)

ZİYA BEY - Yemek masasında bir de kürdan bulundursak olmaz mı?

HASAN BEY - Her boyayı boyadık, kaldı fıstık yeşili...

ZİYA BEY - (Güler) Efendim?

HASAN BEY - O konuyu da siz halledin efendim...

OSMAN BEY - Yemeklerden sonra bir miktar midem ağrıyor. Bir soda içsem acaba nasıl gelir?

ZİYA BEY - En iyisi bir doktora danışınız.

HÜSNÜ BEY - Yemeklerin tuzunu çok koyuyorlar. Biraz az

koysalar sanki ben küseceğim...

HASAN BEY - Arkadaşlar daha her şeyimizle dört başı mamur olamadık... Bütün bu isteklerimizin yerine geldiği toplumlar bizim okullarımızdan çıkar inşallah...

ZİYA BEY - Birer çay içsek arkadaşlar, birazdan ders zili çalacak...

HÜSNÜ BEY - İyi söyler Ziya Bey! Çayları kim söylesin?

HASAN BEY - Kim söyleyecekse söylesin, dersin vakti yaklaşıyor!

ZİYA BEY - (Kalkar) Şu iş yine bize düştü arkadaşlar... (telefonu çevirir) Alo! Kantin mi? Üç-beş çay acele lütfen! Zil çalınca kadar çaylarımızı içmiş olalım!

HÜSNÜ BEY - Ziya Bey, bizim gücümüz de kantinciden başkasına yetmiyor...

KASAN BEY - Yo yooo, siz iyi anlayamamışsınız! Hele bir hesap dışı isteği-niz olsun, o zaman görün... Şimdi ticaretinden dolayı başlarını eğmelerine bakmayın siz.

ZİYA BEY - Tek bağırabildiğimiz kişiler onlar, Biz de canımız sıkıldıkça çaycıya, kantinciye yükleniyoruz heh heh heeeee!...

HÜSNÜ BEY - Nerde bu arkadaşlar, ders zili çalacak, ortalıkta kimseler yok. Ha az kalsın unuttuyordum Gülnur Hanım, bu yıl resim serginiz var mı?

GÜLNUR HANIM - Var. Olmaz mı...

HÜSNÜ BEY - Şahsi eserleriniz mi, yoksa öğrenci ödevlerinden oluşan seçmeler mi sergilenecek?

GÜLNUR HANIM - Öğrenci eserleri efendim(esner)...

ZİYA BEY - Biz şahsi eserlerinizi görmek isterdik Gülnur Hanım!

GÜLNUR HANIM - Yaaaa öyle miii? Öyleyse siz de fizikte yeni bir keşifte bulununuz da biz sizinle iftihar edelim...

ZİYA BEY - Alınmayın lütfen, ben sizi küçük görmek niyetiyle soru sormadım. Halisane bir isteğimi ifade ettim, o kadar...

GÜLNUR HANIM - Halisane isteğinizin derecesi kadar sizden özür dilerim öyleyse...

KASAN BEY - Ziya Bey, benim sahneye koyduğum piyesler için fikrinizi alabilir miyiz? (O anda çaylar gelir) Aaa ne iyi oldu çaylar tam zamanında yetişti...

ZİYA BEY - Amman efendim, siz bizim medar-ı iftiharımızsınız! Sizin tiryağınız olduk artık... Yalnız, bu yıl hangi türden eserinizi sah-neye konacak?

ÇAYCI - (Sözün kendisine söylendiğini sanar) Teşekkürler ederim efendim, görevimizi yapıyoruz o kadar (Gururludur, fakat alıran olmaz)

HASAN BEY - (Çayını yudumlar) Bilmem, henüz karar veremedik!

HÜSNÜ BEY - Kararı ne zaman çıkar?

HASAN BEY - Kararı vermek için ilgili kolu toplamamız ve öğrencilerin görüşünü almamız gerekir.

ZİYA BEY - Öğrencilerin oluruyla her iş bitiyor mu?

HASAN BEY - Bizim kolumuzda biter... İdarede ve üst birimlerde görüşülür, ilgili komisyonun onayını alır ve resmileşir...

ZİYA BEY - Yaaa! Demek bu kadar uzun ve zor?

HASAN BEY - Eeee, kültür ve sanat şehrinde olmanın sorumluluğu bunu icabettiriyor... Biz bir ücra yerde olsaydık daha rahat olurduk ve bazı şeyleri incelemezdik...

ZİYA BEY - Ben şaştım doğrusu...

HÜSNÜ BEY - Bu yıl bir komedi oynayın bari...

HASAN BEY - Bir yıl komedi, bir yıl dram...

HÜSNÜ BEY - Öyleyse bu yıl sıra dramda... Sey pardon komedide...

HASAN BEY - Hay ağzına şeker, bizi iyi izlemiştiniz...

ZİYA BEY - Sahneye koymanın karşılığında belli bir bedel de alıyor musu-nuz?

HASAN BEY - Mümkün değil, mevzuat buna izin vermez...

HÜSNÜ BEY - Çok uzun zamanınıza verip, zahmetler çekiyorsunuz ama!

GÜLNUR HANIM - Sanat özverisiz olmuyor...

HASAN BEY - Boş zamanlarımızın tamamını verdiğimi rahatlıkla söyleyebilirim fakat, sizin alkışlarınızla bütün yorgunluğumuz bir anda unutulup gidiyor...

ZİYA BEY - (Ayağa kalkar) Biz sizi şimdiden alkışlamak istiyoruz...

HÜSNÜ BEY - Belli ki tiyatro tiryakisi yaptık sizi...

GÜLÇİN HANIM - O konuda Hasan Bey bize müstesna bir zevk yaşattığı için kendine sonsuz müteşekkirimiz...

GÜLNUR HANIM - (Kalkar) Bu derse de girip, gitsem ayol, evde çocuk hastaydı...

ZİYA BEY - Haydin derse arkadaşlar! Sohbet kaldığı yerden devam eder!

HASAN BEY - Derse girip girmeme bizim elimizde değil arkadaşlar, ama sohbet etmek isteğe bağlı bir şeydir. (Çıkılır, oda boş kalır, bi-razdan içeriyi kapıdan bir göz izler, sonra içeri girer.)

MÜDÜR - (Boş odanın durumunu görür, telefona gider) Alo hizmetli odası mı? Bütün hizmetlilerden kim varsa acele buraya!... Kantinciye de söyleyin boş bardakları almakta fazla geç kalmasın! (Arkasında Çaycı'yı görür) Ooo pardon!

ÇAYCI - Çayları ne götürmede, ne de getirmede bir problem yaşattığıma İnanmıyorum, ama Beyim yine de yaranamıyorum zahir!... (Boşları toplamaya devam eder) Eğer benden memnun değilseniz, bjr saat durmam burada, çeker giderim!

MÜDÜR - Ne? Mehmet Efendi buraların düzeni için yaptığım umumi uyarıdan fazla alınmışa benziyorsunuz... Ben genelde bir toparlanma için herkesi seferber ettim o kadar...

ÇAYCI - Yanlış anladıysam özür dilerim efendim, ama her öğretmen bize gelince sesini yüksek çıkarıyor, ben hassas bir insanım... Bundan fena halde alınıyorum, böyle giderse çeker giderim, bilesi-niz... (O anda içeri hizmetliler girmeye başlar)

1.HİZMETLİ - Buyurun Müdür Pey!(Esas duruşta bekler.)

2.HİZMETLİ - (Selamlar, sıraya geçerken) Buyurun Efendim!

MÜDÜR - Bana bakın Beyler! Bundan böyle öğretmenler odası sizin göz hapsinizde olacak! Bu gün bir öğrencinin burada tek başına bu odanın mahremiyetine yakışmayacak şekilde volta atıp, tele-fonu kurcalayıp, birtakım işler çevirdiğine bizzat şahit oldum!

1.HİZMETLİ - Ama efendim biz napabiliriz ki?

MÜDÜR - Sus! Buralara dikkat edeceksiniz! Hem sözümü tam dinle öyle konuş!...

2.HİZMETLİ - Ama Efendim!

MÜDÜR - Aması maması yok! Bana mazeret üretmeye devam ederseniz derhal ikinizin de ifadesini alırım! (Hizmetliler siner) Bana hemen Fikri Bey' i çağır!

1.HİZMETLİ - Baş üstüne!(Koşarak gider.)

2.HİZMETLİ - Efendim Fikri Bey bize, sizin de mesai hakkınız var... Şey eee öğretmenler gibi dinlenme ve belli saatlerin dışında çalışmama hakkınız var, kendinizi fazla üzmeysin, siz de en nihayet devlet memurusunuz, dedi. Biz onun için öyle efendi efendi oturduk... Ya! (Susar, siner)

MÜDÜR - Eeeee sonra?

2.HİZMETLİ - Biz de buna çok sevinmiştik...

MÜDÜR - İşe alınincaya kadar insanın arkasında kul köle olursunuz! İşe alındıktan sonra işte böyle beyefendileşirsiniz! Şimdi ayıkla pirincin taşını!...

2.HİZMETLİ - Ama bizim de insan gibi yaşamaya hakkımız yok mu Müdür'üm?

MÜDÜR - İnsanlığınıza bir şey diyen yok ama, işlerin aksaması için hepimiz bazı fedakarlıkları yapmak zorundayız, tamam mı?

2.HİZMETLİ - Ama efendim zaten az sayıdayız, temizlik işinde bile yeterli olamıyoruz. Şimdi bir de böyle ekstra görev çıkarsa herhalde olmaz!

MÜDÜR - Eeee! Olmazsa ne olur? (Kızır, hizmetlinin burnuna girer.)

2.HİZMETLİ - Belkim sizinle mahkemelik bilem oluruz efendim...

MÜDÜR - Sen neler zırvalıyorsun! Hadi yıkıl git karşımdan! (Hizmetli yaptığından yarı pişman halde çıkar) Şu hale bak yahu! Ulen bun-ların hangisi acınacak! Tut birini vur ötekine... (Odada eli arkasında volta atarken, Fikri Bey gelir.)

FİKRİ BEY - Buyurun Müdür Bey beni emretmişsiniz!

MÜDÜR - Evet! (Biriki gezinir) Fikri Bey, bu odanın intizamıyla daha fazla ilgilenmenizi isteyeceğim! Öğretmen arkadaşların

çıkışından sonra burası boş kalınca öğrencilerin insafına terk ediyoruz burayı, bu olmaz!

FİKRİ BEY - Bir istisnai hal yaşanmıştır Efendim, elbette ki daha dikkatli olmamız gerekir...

BÜDÜR - Birileri bu durumu dışarıya jurnal ederse Müstesna bir Anadolu Lisesi olarak nice olur halimiz ha? Bir tahmin et!

FİKRİ BEY - İyi olmaz Efendim, elbette iyi olmaz.

MÜDÜR - Hem bu hizmetlileri neden ayartıyorsun?

FIKKİ BEY - Ne gibi efendim?

MÜDÜR - "Siz de memursunuz" gibi onların daha az verimli olmasını teşvik ederek...

FİKRİ BEY - Kasıt yok, ama yanlış kullanılmaya elverişli bir durum efendim.

MüDür - Bundan sonra, öyle ayartmalar da istemem!

FİKRİ BEY - Ben kendilerini aydınlatmaya çalışmıştım efendim...(O anda içeri nöbetçi öğrenci girer)

N.ÖĞRENCİ - 11-B sınıfında bir öğrenci derste aniden rahatsızlanmış, Hüsnü Bey sizi çağırdı efendim!

MÜDÜR - Fikri Bey siz derhal ilgilenin! (Fikri Bey gider) Hizmetli Efen-diler size tekrar diyorum, bir gözünüz, bir kulağınız hu kapının üstünde olacak! Tamam mı?

HİZMETLİLER - (İki hizmetli "birden)Tamam Efendim, başüstüne (Müdür çıkar, yan gözle yolu kollanır, gittiği anlaşılınca istedikleri telden çalmaya başlarlar...) YANDIIİK YİNE, YANDIIİK ÇAVUŞ ELİİİİNDEN - ÇAVUŞ ELİİİİNDEN...(Diğeri) Sevaz ellerinde sazım çalınuuuuu, Bizim Müdür, eeee bizim Müdür (gülerek dişlerini gösterir) her kimseye bağırıuuuuu (Türkünün nağmeleri ile sahne kararır.)

IV. SAHNE

Işıklar yandığında dersteki öğretmenler topluca içeri girer-ler.

HASAN BEY - Arkadaşlar kimin dersinde bir öğrenci bayılmış?

HÜSNÜ BEY - Benim dersimde...

ZÎYA BEY - Ben de bir şeyler sezdim ama, dersi kesip soramadım, eee sona n'oldu?

HÜSNÜ BEY - İdareye haber verdim, alıp doktora götürdüler.

HASAN BEY - Nasıl oldu, durumu nasıl?

HÜSNÜ BEY - Ders anlatırken aniden rahatsızlandı ve yere yığıldı, bilemez-siniz ki. . .

ZÎYA BEY - O öğrencinin eskiden benzer bir bayılma durumu olmuş muydu acaba?

GÜLNUR HANIM - Ziya Bey yine ahret sualleri sormaya başladılar!...

GÜLÇİN HANIM - Çayları bu defa da ben söyleyeyim... (Telefonu açar) Kantin mi? ÇAY lütfen, ha yolda mı? İyi öyleyse... Çaylar geliyormuş arkadaş-lar! Fırçalar nihayet ilk meyvelerini verdi demek...

ZÎYA BEY - Ben o öğrenciyi duyunca çaya iştahım kaçtı, acaba ne oldu?

GÜLNUR HANIM - Aslında bu kadar kalabalık bir camiada bir nöbetçi doktor ve nöbetçi hemşirenin bulunması gerekir. Bu standartlarla Avrupa Birliğine almazlar adamı vallahi.

HASAN BEY - Bu konuda çok haklısınız, yeteri kadar sosyal devlet olmadık, çok değişik standartlarda sağlık hizmetleri alıyor, ya da veriyoruz....

HÜSNÜ BEY - Ya arkadaşlar, siz bırakın bunu da, hastayı hastahaneye taşıyacak düzgün bir ambulansımız bile yok... Fikri Bey'in arabası-na apar topar atıp götürdüler, böyle mi olmalıydı?

GÜLÇİN HANIM - Bari ailesine haber verdiler mi?

HÜSNÜ BEY - Ne ailesi, çocukta aile mi kalmış? Babası ayrı bir kadınla evli, annesi vardığı ikinci kocasına bu çocuğu kabul ettirememiş, zavallı teyzesinde sığıntı...

HASAN BEY - Yeter yeter daha fazla ileri gitme, insanın içi burkuluyor... (Bu arada çaylar gelmiş dağıtılmaktadır)

OSMAN BEY - Hangi standardımızla AB'ye girebiliriz ki? Eğitime katkı payı toplamaktan gına geldi hepimize... Avrupada var mı böyle şey? Adamlar sınır ötesine, özel hastane olan uçaklarıyla sağlık hizmeti veriyorlar, biz komşu mahallelere gitmekte zorlanıyoruz...

HASAN BEY - Yalnız bu konuda insaf ölçüsünü de elden bırakmayalım... Avrupa bütün dünyanın kaymağını yemiş, ceplerini zamanında doldurmuş, bizde daha pek çok konuda sıkıntıları atlatamadık...

GÜLNUR HANIM -Bazı konulardaki bazı sıkıntılarımız herkesçe malum da. Bizde sıkıntının paylaşımında da adalet eksik...

GÜLÇİN HANIM - Adalet mi eksik, yoksa tatbikat mı çarpık?

OSMAN BEY - FİHİ MA FİH!

HASAN BEY - (Güler)Yamansın Osman Bey...

GÜLÇİN HANIM - Aaaa! Bir anlam veremedik!

OSMAN BEY - Hasan Beyler açıklasınlar efendim...

HASAN BEY - Bütün küflü işler de beni bulur... Değeri arkadaşlar Hazreti Mevlâna'nın eserlerinden birini söyleyip ima ile "NE ARARSAN BULUNUR" demek istedi. Öyle mi Osman Bey?

OSMAN BEY - Üstadın yanında sürç-i lisan oldu, affola efendim...

HASAN BEY - O üstad kim ki?

GÜLÇİN HANIM - Sizi kastediyorlar Efendim...

HASAN BEY - Mevlânâ'nın yanında ben hiçim efendim...

GÜLNAR HANIM - Yaaa! Neden?

HASAN BEY - O vefatında her din, her ırktan insanı tabutunun altında birleştirmiş tek insandı da ondan!

GÜLÇİN HANIM - Biz bunları bilmiyorduk...

OSMAN BEY - İnsan ömrü her şeyi bilmeye yetecek kadar uzun değil. Hafızalarımızsa hele hele buna hiç yeterli değil!

HASAN BEY - Hasta öğrencinin durumuyla ilgili bilgiyi kimden alsaydık?

HÜSNÜ BEY - İlgili müdür yardımcısından almamız mümkün herhalde...

GÜLNAR HANIM - Korkulacak bir şeyi yoktur sanırım...

OSMAN BEY - O temennimiz, ya başka bir şey ise?

GÜLÇİN HANIM- Tamam da bizim imkanlarımız da sınırlı, daha fazlasını yapmaya yetmiyor...

OSMAN BEY - Yine vicdan, yine vicdan... Bu öğretmenlik bir apayrı şey arkadaşlar. . .Biraz sonra şu anki fikrimden ben vazgeçsem, bu defa Gülçin Hanım aynı şeylere sahiplenecek...

HASAN BEY - Tamam işte bu güzel bir haslet... Bu toplumu ayakta tutan da o işte!

HÜSNÜ BEY - Bu toplumu nice ayakta tutan gizli dinamiklerimiz var ki henüz pek çoğunu keşfetmemişiz Meselâ şu aile kavramı... Eğer günümüz Batı'sı şu aile yapısıyla bir ekonomik refahını kaybetse yok mu, toz duman olur... Kimse kimseyi tanımaz... Onları kimse kurtaramaz!...

GÜLÇİN HANIM - Bosanmalar Amerika'da yüzde altmış, Avrupa'da yüzde kırk... Biz-de de yüzde beşler civarında...

HASAN BEY - Bu oranımızın artışında da Avrupa'yı örnek alışımızın payı var!... Yani Batı bir miktar etki etmiş bize...

HÜSNÜ BEY - Aile eşlerin sadakati üzerine bina edilmiş bir kurumdur. Bu kuruma girişte, öyle gelin arabalarında yazılı "MUTLUYUZ, EVLENİYORUZ!" gibi allı pullu sözler hakikati görünce çabucak pen-cereden uçuveriyor. Geride "bu sözleri cama tutturan bandın izi gibi, yıkılan yuvanın acı hatıraları kalıyor...

HASAN BEY - Biz değişimi iyi bilemedik, ya da yanlış anladık... Yeniliğe olan ihtiyacımızdan dolayı, eskinin her şeyini hakir görme, boş sayma gibi bir yanılığın içine yuvarlandık... Bu konuda aydın-larımızı büyük görev düşüyordu, ama o görevi yapacak, yeteri ay-dını ne yetiştirdik, ne de aydınlarımızı dinledik...

GÜLNAR HANIM - Türk Halkı öteden beri hep arayış içinde olmuş zaten... Bu nedenle zaman zaman özünden kendini uzaklaştırmış... Selçuklu'da öze dönüş, Osmanlı ile tekrar eski haline irca ile uzun yıllar devam etmiş, sonunda Cumhuriyet ile bazı şeyleri kazanırken bazı şeyleri de kaybetmiş...

OSMAN BEY - Sadece yenilikçiliğimiz olsa... Biz bir Arap'ın çöle sahip-lendiği gibi o güzelim topraklarımızı sahip olmamışız... at sır-tına atladığımız gibi yeni vatanlar icat etme gibi büyük bir sorumluluktan kaçmamışız... Hasılı Prof. Mehmet Kaplan'ın da dediği gibi: "Biz bir zamanlar ata iyi binerdik ama, attan geç indik..." sözü bunun için söylenmiş zahir...

HASAN BEY - Aynen öyle...

OSMAN BEY - Bu halimizle, ne kadar cevval isek o kadar da eski yurdumuza değer vermeyen bir yapıda insanlarız...

HASAN BEY - Sadece öyle olsa iyi, bir tarih boyunca aynı hataları tekrar etmekten usanmayan bir zaafa da sahibiz... Atatürk'ün "ONUNCU YIL NUTKU"nda işaret buyurduğu kronik yanlışlarımız Göktürk'lerce "ORHUN ABİDELERİ"nde yaklaşık on beş asır önce işlenmiştir, ama pek ders almamışız.

GÜLÇİN HANIM - Eeee bırakalım o kronik sorunlarımızı da, biz öğrenci meselelerine bakalım... Çünkü büyük işlerimize bakacak büyük yönetici-lerimiz vardır...

ZİYA BEY - Biz küçük müyüz?

GÜLÇİN HANIM - Büyüklüğümüz yetkimiz oranındadır...

GÜLNUR HANIM - Ama her birimiz derslerde bir Cumhurbaşkanı kesiliveriyoruz... Sınıfın kapısı kapandıktan sonra bizden daha büyüğü olmuyor orada...

HASAN BEY - Biz kendimizi çok büyük saysak da öğrencilerimizin biçtiği değerden daha büyük değiliz... Bizim gerçek müfettişlerimiz öğ-rencilerimizdir... Bu nedenle atıp tutmaların da bir ölçüsü ol-malı, hatta dozundan öteye geçmemeli...

ZİYA BEY - Yine Dede Korkut gibi konuştunuz Hasan Bey! (Güler, o anda içeri elinde evrak bulunan öğrenci girer.)

ÖĞRENCİ - (Selamlar, kağıtları uzatır:) Şu sirküleri imzalamanız istendi.

ZİYA BEY - Değerli arkadaşlar sizlerin adına inceliyorum. (İnceler)

HASAN BEY - Derse giriş zili çalmak üzere, inceleme fırsatımız olmasa gerek.

GÜLNUR HANIM - İdareciler bizim üç dakikalık boş zamanımızı böyle incelemelerle doldurmanın hesabını iyi bilirler.

GÜLÇİN HANIM - Farketmez.. .

OSMAN BEY - Ziya Bey konu ne?

ZİYA BEY - Başını kaldırır, konu Genel Kurul hakkında efendim... Yani öğretmenler kurulumuz yakında toplanıyor... Biriken sorunlar görüşülecekmiş...

HASAN BEY - İyi, pek ala.

GÜLNUR HANIM - İnşallah mesai dışına dek düşürmemişlerdir...

GÜLÇİN HANIM - Toplantı tarihi kaç?

ZİYA BEY - 15 ŞUBAT günü saat 10.00' da, yani pazar günü...

GÜLNUR HANIM - Bak sen işe, tam da tatile dek getirilmiş... Kadın halimizle bir pazar yapalım dedik, o da gitti!... Delicin diyor ki, al raporu otur evinde...

OSMAN BEY - Hadin arkadaşlar derse... Giriş zili çaldı, gün uzadıkça teneffüsler de uzuyor... Bizim yorulduğumuzdan olacak... Şu-nun şurasında bir çift laf edelim diyoruz, galiba öğrencinin zamanına taşıdığımızı sonradan anlıyoruz...

HASAN BEY - Sözü uzatmayalım, toplantıya da tıptı tıptı... (Oda top-luca terk edilir, bu konuşmaları dinleyen öğrenci içerde

yapa-yalnız kalır.)

2.HİZMETLİ - (Kapıyı aralar, içerde bir koltuğa oturmuş bulunan öğrenciyi görür görmez, içeri dalar) Demek sen ha! (Ensesinden yapışır) Ulen senin yüzünden Müdür Bey'in bize bir arvat sövmediği kaldı... Ben şimdi sene gösteririm (öğrenciyi tutar, çekmeye başlar, öğrenci direnir.)

ÖĞRENCİ - Bana dokunma, hem noldu böyle birden bire? Neden hu kadar öfkeli davranıyorsun? Bana annem-babam bile böyle davranmıyor...

2.HİZMETLİ - Zaten annen ve baban sana iyi davranışlardı böyle durumlara düşmezdin, hadi yürü!

ÖĞRENCİ - Dur! Bak seni Müdür Bey'e şikâyet ederim...

2.HİZMETLİ - Asıl ben seni Müdür Bey şikâyet edeceğim... Çünkü sen bu odaya başka bir niyet için girmişsen... (Doğu aksanıyla konuşur, başını sallar...)

ÖĞRENCİ - Âllahallah napçaz şimdi, yahu beni bırak nereye gideceksek birlikte gidelim!...

2.HİZMETLİ - Yoooo, ele yağma yohtur. Ben enseni bırakım, sen sıyrılıp gidesin he? Benim gözümde enayi yazmir...

ÖĞRENCİ - Yahu senin gibi adamları bu okullara kim alıyor? (O anda ikinci hizmetli de kapı aralığından içeri kolaçan eder ve girer...)

1.HİZMETLİ - Allaaaaah, demek sen bulmuşsen hırsızı! (Kapıyı iyice bastırır, ellerini çıkarır) Ulen sen ölümlerden ölüm beğen ha! (Öğrencinin suratını gülererek sıvazlar, boğazın mi koparım, yoksa bir yerin mi kirim he? Hadi tercihini yap! Son kararını ver...)

2.HİZMETLİ - En iyisi Müdür Bey'e götürelim!

1.HİZMETLİ - Tamam! Gene öyle olsun... Kırığına bir çare

buluram, kaçarken oldi efendim, diyerem, tamam mi? (Bir sigara yakar)

2 .HİZMETLİ - Eleyse gel buni bir iyi ufadak!...

ÖĞRENCİ - Sakın haaa sonra babama hesap vermek zorunda kalırsınız!... Haberiniz olsun...

2.HİZMETLİ - Ben Müdülden izin almışem, babani dinlemirem!...

1.HİZMETLİ - (öğrenciye) Baban kim senin, ne iş yapar?

ÖĞRENCİ - (Durur, düşünür, kafasını karıştırır)Siz benim babamı bilmiyor musunuz?

2.HİZMETLİ - Bilmirih! Ne olursa olsun!

ÖĞRENCİ - Benim babam Emniyet Müdürü tamam mı?

1.HİZMETLİ - (önce jeton düşmez) Ne olan ney?

Deminden beri ne gevelenip duruyorsun öyleyse, az kalsın seni idarenin cezasına çarptırardık! (Korkar, yan gözle arkadaşına göz kaş işareti yapar) Hadi babanın o güzel hatrı için (?) biz seni bu kere af idirik... Biz seni görmedik, sen de bizi tamam mil?

ÖĞRENCİ - Tamam tamam(!)...

2. HİZMETLİ - Avantamizi isterik ama bilir misen?

ÖĞRENCİ - Ne istiyorsunuz?

1.HİZMETLİ - Bene bir çift poles potini getirsen eyi olur...

ÖĞRENCİ - Tamaaaam, öyle şeylerin sözü mü olur canım, yeter ki siz ensemden elinizi çekin!...

2.HİZMETLİ - (Güler, şefkatle) Bazi dostluklar işte bele zor işlerden sora olur ve çoh uzun süre devam eder... Bene de ondan! Tamam mi?...

1.HİZMETLİ - Bundan sora senin nöbetlerinden bizim heberimiz olsun, sen is-tersen burda yat ha yat! Tamam mı?

ÖĞRENCİ - Fazla oyalanmayın birileri gelir, sonra siz de hesap verirsiniz...

2.HİZMETLİ - (Elini anlamlıca sallar) Biz hesap vermeye alıştığımız, kim bizden hesap soracak? (gülüşmeler arasında ışıklar söner, perde kapanır...)

2.PERDE

I. SAHNE

Perde açıldığında içerde Genel Kurul salonu manzarası ile karşılaşılır. Henüz toplantı başlamamış, bir yığın faaliyet, öğretmenlerin sohbetli kulisleri devam etmektedir. Birazdan müdür ve yardımcıları da içeri girerler, ellerinde dosyalar olduğu halde masanın başına geçerler ve Müdür toplantıyı açar:

MÜDÜR - Türk Milli Eğitiminin değerli idarecileri ve öğretmenleri, aziz meslektaşlarım! Eğitim ve öğretim yılımızın üçüncü genel kurul toplantısını açıyorum! Sizleri yüce Atatürk ve ebediyete göçmüş daha nice Türk Büyüklerinin manevi huzurunda bir dakikalık saygı duruşuna davet ediyorum! Buyurunuz!... (Saygı duruşuna kalkılır,bir müddet sonra oturu-lur.)

FİKRİ BEY - Toplantıyı sirküyü dolaştırarak yapalım, vakit kaybetmeyelim!...

MÜDÜR - Fikri Bey'in bu teklifini oylarınıza sunuyorum, kabul edenler par-maklarını kaldırırlarsa iyi olur efendim. (Oylama sonucu belli olur) Evet, öneri kabul edildi, gündem maddelerini okutuyorum: (Kurul katibi gündemi okur]

KATİP - (Ayrı masadadır ve aynı zamanda önünde kağıt, ka-

lem bulunmaktadır, gündemi okumaya başlar)

- 1- Açılış,
- 2- Yoklama,
- 3- Bir önceki genel kurul kararlarının gözden geçirilmesi,
- 4- 1. Dönem başarı ve başarısızlıklarının görüşülmesi,
- 5- Ders dağıtımı ve sosyal faaliyetler hk önerilerin alınması,
- 6- Öğrenci disiplin işleri,
- 7- Derslere zamanında giriş ve çıkışlar...
- 8- Nöbet faaliyetleri,
- 9- Öğretmen öğrenci ilişkileri,
- 10- Dilek ve temenniler,
- 11- Kapanış.

MÜDÜR - Teşekkürler ederim. Gündeme ekleme teklifinde bulunacak arkadaş var mı?

FİKRİ BEY - (Sessizlik üzerine) Sükût ikrardan gelir, efendim. Demek bir teklif yok!

MÜDÜR - Yan gözle Fikri Bey' i süzer,) Fikri Bey bu iki oldu, konuşmadan ön-ce lütfen izin alınız efendim! Aksi halde burası rastgele bir yer olur!

FİKRİ BEY - (Saygıyla eğilir) Özür dilerim efendim...

MÜDÜR - Değerli arkadaşlarım, şu an önümde bir önceki Genel Kurulda alınan kararların metni durmaktadır. Biz bu kararları sayfalarda süs olsun diye almıyoruz. Bu nedenle her öğretmen arkadaşımın, her kararını dikkatle dinlemesi, karar hakkındaki düşüncesini açıkça söylemesi gerekir! (Bir el kalkar) Buyrun Hocam!

ZİYA BEY - Bu toplantıları tatil günlerimize dek gelmeyecek

bir şekilde yapmamızı arzu ediyoruz, bundan böyle tatil günlerimiz elimizden alınmazsa iyi olur Efendim... Teşekkürler ederim!

MÜDÜR - Bu konuda başka görüş bildirecek olan arkadaşım daha var mı? Yoksa bu görüşler sadece Ziya Bey'in görüşü mü? (Birkaç el kalkar)

MÜDÜR - Buyrun Gülnür Hanım!

GÜLNÜR HANIM - Ziya Bey'le aynı görüşleri paylaşıyoruz, Efendim toplantıları özel zamanlarımızın dışına alalım...

MÜDÜR - Osman Bey!

OSMAN BEY - Olursa iyi olur efendim...

MÜDÜR - Sayın kurul katibimiz her konuşmayı aynen yazıya geçirirse ayrıca bizi memnun edecek. Gelelim isteklerinize: Değerli arkadaşlar isteklerinizin bir kısmı beni aşar. Bu nedenle toplantı yer ve zamanında yönetmeliklerin bana tanıdığı yetkilerin dışına çıkamayacağımı üzümlere söylemek zorundayım...

HASAN BEY - Sayın Müdürüm işleri mutabakatla yürütürsek daha iyi sonuçlar alabileceğimizi sanıyorum. Tabii izinsiz konuştuğumdan dolayı da özür dilerim. Eğitim öğretimi birlikte yürüttüğümüze göre her konuda uyum içinde olmamız kurumumuzun menfaati icabıdır...

MÜDÜR - Teşekkürler ederim. (Elinin önündeki evrakı inceleyerek, değerli arkadaşlar bir önceki kurulda alınan kararların genelinde uyulandığını gördüm. Bu konuda söz hakkı isteyen arkadaşımıza söz verebilirim, (.Osman Bey söz ister)

OSMAN BEY - İzniniz olursa ben birkaç şey söylemek istiyorum:

MÜDÜR - Buyurunuz efendim.

OSMAN BEY - Teşekkürler ederim. Disiplin konusunda ba-

şarılı olduğumuzu söyleyemeyiz. Alınan önceki kararlarda disiplin konusunda daha hassas olunması vardı, ama uygulamada yetersizlikler görüyoruz...

MÜDÜR - Örnek verebilir miyiz?

OSMAN BEY - Tuvaletlerde zaman zaman sigara içiliyor, farklı cinsler arasında gönül ilişkileri rahatsız edici boyutlara varıyor...

ZİYA BEY - Yaşlarının en zor dönemlerinde olan bu çocuklarımıza biraz da göz yummamız gerekir bence efendim.

MÜDÜR - Söz hakkı almadan konuşmayınız arkadaşlar, söz hakkı alınmadan yapılan konuşmayı yok sayarım!...

ZİYA BEY - Özür dilerim efendim, şayet yok sayarsanız, bu konudaki görüşümü tekrar edeyim efendim.

MÜDÜR - Amaç vuku bulmuştur,, (Hasan Bey söz ister) Buyurunuz sayın öğretmenim!...

HASAN BEY - Efendim Disiplin Kurulu'nun içinde olan bir kişi olarak, disiplin işlerinin önemle ele alındığını, kararların titizlikle verildiğinden emin olunuz... Ancak!

MÜDÜR - Daha söyleyecekleriniz var demek?

HASAN BEY - Ziya Bey'in görüşleri hakkında bazı şeyler söylemek isterdim.

ZİYA BEY - Bizi aydınlatırsanız iyi olur...

MÜDÜR BEY - Sizi dinliyoruz efendim!

HASAN BEY - Değerli arkadaşlar bu gençler geleceğimizin bekçileri olduklarından dolayı bizim için çok önemli birer varlıklardır. Ancak Gençleri ufak tefek kaçamaklarından dolayı ne çok hırpalayalım, ne de çok vurdumduymaz olmak gibi bir tutum içinde olalım! Yani hatalar tatlı sert ikazlarla karşılanmalı, ebedi kindarlık

gibi bir tutum asla sergilenmemeli... Kaçamak yapanların durumu ise, hoş görülmemeli, çünkü gittikçe yaygınlaşır ve meşru hal alır. Ama kaçamak hiç olmasın diyorsanız, bu da mümkün değil; zira belli bir dozun altına indirmek eşyanın tabiatına aykırıdır... Yani göz yumarsak laçkalık olur; çok sert çıkarsak şiddet olur...

MÜDÜR - Hasan Bey'e çok teşekkürler ederim, sanırım bu konu yeteri kadar konuşuldu. Biz idarece yönetmelikleri işletmeye devam edeceğiz. Gündemin diğer maddesine geçiyoruz. Bu konuda genel başarılar hakkında sözü Fikri Bey'e veriyorum!

FİKRİ BEY - Değerli arkadaşlar başarı istatistikleri bir liste halinde önümdedir. Eğer kurul isterse tamamını okurum. Ancak genel başarıda göze çarpacak bir aksaklık yoktur. Bazı şubelerde başarısı yüzde yüz olan dersin başarısı diğer şubede yüzde elli, kırk, hatta % 28'e kadar varıyor... Bu konuda ilgili öğretmen arkadaşım görüşünü söyleyince iyi olur.

MÜDÜR - En düşük başarıya sahip sınıflara derse giren öğretmen arkadaşlara söz hakkı vereyim!...

OSMAN BEY - Bu konuda beni kastediyorsunuz sanırım. Aynı sınıfların A şubesinde başarı yüzde 53, B şubesinde yüzde 28'dir. Varın sebebini siz izah edin efendim! Öğrenci dağılımı isabetli olmamış sanırım...

MÜDÜR - Sizin özel bir çabanız oldu mu hiç?

ZİYA BEY - İmtihanla öğrenci alan bu okullara o zayıf kapasitedeki öğrencilerin nasıl geldiklerini bir türlü anlamış değilim. Buna çok hayret ediyorum.

MÜDÜR - Biz önümüzde bulduğumuz öğrencilerle meşgul olmak durumundayız efendim. Bu konuda söz isteyen var mı? Buyurun Gülçin Hanım.

GÜLÇİN HANIM - Çeşitli ayak oyunları ile okullarımıza ka-

pak atan bu öğrenciler gerçekten kenar liselerde bile okuyamazlar. Bu nedenle siz yetkililer bu duruma bir çare bulmalılar, diye düşünüyorum.

MÜDÜR - Çare iyi şey de uzun vadede olacak iş, size katılmamak mümkün değil, ama şu an yapabilecek bir şeyim de yok...

FİKRİ BEY - İzniniz olursa bir söz de ben söyleyeyim.

MÜDÜR - Buyurunuz!

FİKRİ BEY - Öğrenci, Valilik kanalıyla, Millî Eğitim kanalıyla gelip kapınıza dayanıyor, nakil denen şey vardır, karşı çıkmanın imkânı yok... Böylece gelen öğrencinin kim olduğuna; başarılı mı, başarısız mı olduğuna bakıp bakmama gibi bir yetkimiz de, imkânımız da olamıyor...

HASAN BEY - Bu konuda birkaç şey de ben söyleyeyim efendim.

MÜDÜR BEY - Buyurun öyleyse...

HASAN BEY - Bu konunun önemini ilgililere arz edip çözümü de birlikte bulmak gerekir, yoksa sınıflarda denklik denen şey kalmadı nerdeyse... Öğrencinin birine anlattığım konuyu, diğerine hiç anlatmamış gibi oluyorsam eğer, bu konuya acil çözüm bulmak gerekir...

MÜDÜR - Çok teşekkürler ederim. Sizden böylece feyiz almış da olduk. Mesajı ilgili yerlere ulaştıracağım efendim... Amaç vuku bulmuştur... (Kapı çalınır, içeri hizmetli girer, hızla Müdür'e gider ve kulağına eğilip konuşurlar...) Değerli arkadaşlar! Şu an Bakanlık Müfettişleri okulumuza teşrif etmiş bulunmaktadırlar... Ben kendilerini karşılamak için gidiyorum, belki ilgililerin sizlere de hitab etme gereği hasıl olur. Bu nedenle toplantıyı Fikri Bey devam ettireceklerdir. (Kalkar, çıkar)

FİKRİ BEY- Değerli arkadaşlar, bu tatil gününde kıymetli,

özel vakitleri-nizin alındığının farkında olarak, süratle toplantıyı yürütmek gerekir diye düşünüyoruz pardon düşünüyorum. Gündemin 5.maddesine gelmiş bulunmaktayız. Bu maddede ders dağıtımı ve sosyal faaliyetler bulunmaktadır.

GÜLNÜR HANIM - Bir çay molası vermedik, ne de bir sigara molası verildi...

FİKRİ BEY - Müfettiş Beyler her an teşrif buyurabilirler, bu nedenle mola vermeyelim efendim...

HÜSHÜ BEY - Fikri Bey, ben bir konuyu arz edeyim, izin verirseniz...

FİKRİ BEY - Buyurun, sizi dinliyoruz...

HÜSNÜ BEY - Bu ders dağıtımları öğretmenlerle mutabık kalındıktan sonra olursa daha iyi olur, bir; bir de okulumuzun bütçesini fazlasıyla tüketen faaliyetlere girmesek iyi olur, kanaatimi beyan ediyorum, teşekkürler ederim efendim.

FİKRİ BEY - Sayın kurul katibimiz önerilerinizi notlarına dahil etmiştir. Gereğine bakılır inşallah... Arkadaşlar ders dağıtımında özel isteği olan not ettirsin, sosyal faaliyetlerin her aylık raporları da bana geciktirilmeden iletilsin... Şimdilik bu kadar...

GÜLNÜR HANIM - Resim derslerini zorlukla yürütüyorum. Bazı öğrenciler iş olsun diye gelip gidiyorlar. Bu konuda idarenin önlem almasını istiyorum...

GÜLÇİN HANIM - Beden Eğitimi derslerinden raporlu öğrenciler soruna olmaya devam ediyorlar. 19 Mayıs toplu gösterilerine giren öğrencilere biraz daha tolerans tanınsın. . .

ZİYA BEY - Sosyal faaliyetlere giren öğrencilerin bir kısmı sene sonunda adeta bedava not beklentisine giriyorlar. Bazı öğretmen arkadaşların da bu beklentilere çanak tuttıklarını üzülen görüyorum...

OSMAN BEY - Bazı velilerin ayağına kadar idareye çağrılıyoruz, lütfen idare bu konuda daha dikkatli olsun...

HASAN BEY - Sosyal faaliyetlere iğrenci yetiştiren öğretmen arkadaşlara idareden biraz daha destek isteriz! (Fikri Bey donarak dinle-mektedir.)

FİKRİ BEY - Arkadaşlar izniniz olursa ben de bir iki şey söyleyeyim. Öncelikle izinsiz neden konuştunuz? Ben bu izinsiz konuşmaları yok saydım biiiiiir. İkincisi de bütün bu aksaklıklar Müdür Bey buradayken neden unutuldu? Bütün kabak benim başıma patladı...

GÜLNUR HANIM - İzninizle söz alabilir miyim?

FİKRİ BEY - Hayır! Konuşabildiğiniz kadar konuştunuz işte... Daha konuşulacak şey kaldı mı ki?

HÜSNÜ BEY - Bu celallenmeyi size yakıştıramıyorum...

GÜLNUR HANIM - O koltukta oturan sizin gibi olmaz, olmamalı.

HASAN BEY - Değerli arkadaşlar bütün soruların bir anda akla gelmesi ve izinsiz konuşmalar Fikri Bey'in sabrını taşırdı... Biz de bi-raz hoşgörülü olalım... Müdür Bey olsaydı bu kadar rahat ha-reket edemezdik herhalde...

FİKRİ BEY - Hasan Bey'e teşekkürler ederim. Nerdeyse toplantıyı tatil ediyordum. . . Neyse . . .

GÜLÇİN HANIM - Ama Müdür Bey ve Müfettiş Beyler buradalar, nasıl olur...

ZİYA BEY - Bari biraz süratli hareket etsek...

FİKRİ BEY - Olmaz arkadaşlar, sonra kurul tutanaklarını inceleyen müfet-tişler çok bahaneler buluyor, bize olmadık fırçalar atıyorlar.

HÜSNÜ BEY - Siz de fırça yememek için fırça atıyorsunuz.

FİKRİ BEY - Yanlış anlamayın arkadaşlar, bizden istenen ne ise biz onun gereğini yerine getiririz.

GÜLÇİN HANIM - Bak bu güzeeel, baştan böyle konuşsaydınız olmaz mıydı?

HASAN BEY - Arkadaşlar. Herkes nihayet insan! Geriye dönmeyelim...

FİKRİ REY - Araya söz karışmasa toplantıyı oldukça kısa tutmak istiyorum...

GÜLNUR HANIM - İyi olur... (O arada içeri Müdür ve bir yabancı girer. Bütün kurul ayağa kalkar. Müdür misafirini yerini oturtur ve başlar.)

MÜDÜR - Değerli arkadaşlarım bir vesile ile Müfettiş Bey şehrimize teşrif etmişlerdir... Kendileriyle devre arkadaşı olmamız nedeniyle, okulumuza ziya-ret etme nezaketini gösterip, sizlere de hitap etme lütfunda bulunacaklardır. Buyurunuz müfettiş Bey?

MÜFETTİŞ BEY - Milli Eğitimimizin çok mütenasip şahsiyetleri, değerli meslek-taşlarım hepinizi muhabbetle selamlar bu gurur verici çalışmalarınızdan dolayı da sizi kutlarım. . .Sizi böyle harıl harıl çalışıyor olarak gördükten sonra sizlere gıpta ettim doğrusu...

MÜDÜR - Bize şeref verdiniz efendim...

MÜFETTİŞ BEY - O şeref bize ait! Ben sizlerin kıymetli vakitlerinizi daha fazla al-madan maksadıma matuf ifadelerimi beyan edeyim: Çok önemli bir konuda kendilerinin yardımlarına muhtaç olduğumuzu Müdür Bey'e istirham ederek, bize kıymetli vakitlerini ayırma-sını ve mümkünse toplantıyı size emanet etmesini rica ettim, bizi kırmadılar... Bir de sizin olurlarınıza başvuruda buluna-lım dedik. Sizler ne buyurursunuz efendim? Müdür Beyler

bizimle gelebilirler mi, bir mahsuru var mı?

HASAN BEY - İzniniz olursa bir şey söyleyeyim efendim.

MÜFETTİŞ BEY - Buyurunuz!

HASAN BEY - Bu latif ifadelerinizden sonra arzunuz hilafına bir şey be-yanda bulunmak hem edebe, hem mevzuata uygun değildir efendim. Size müşkülâtınızın giderilmesinde kolaylıklar dileriz...

MÜFETTİŞ BEY - (Ayağa kalkar) Bu nazik jestlerinizi hiç unutmayacağım. Kolay gelsin, başarılar diliyorum. (Yürür, ayakta uğurlanır, çıkar)

FİKRİ BEY - (Yerini alır) Değerli arkadaşlar bir mola ister misiniz, yoksa süratle devam edelim mi?

GÜLÇİN HANIM - İzniniz olursa ben bir şey önereyim.

FİKRİ BEY - Toplantıya ara vermeden devam edelim, Sigara molası için bir iki arkadaşımız geçici bir süre serbest kalsın...

HASAN BEY - Kararların alınmasında azınlığa düşmemek kaydıyla serbest kalınabilir.

FİKRİ BEY - Tamam. Kaldığımız yerden devam edelim... Öğrenci disiplin işle-ri konusunda gerekeni söylemiş, ilgili kararlarımızı almıştık zaten...

ZİYA BEY - Bazı öğrenciler disiplin deyince sırtıp geçiyor, aldırıyorlar... Bunların cezalandırılması ve disiplinin onlara iyi anlatılma-sı gerekir...

FİKRİ BEY - Sizler branşlarınızda çok yeterli olamazsanız, ya da davranışlarınızda çok tutarlı olamazsanız, disiplin tek başına her konuyu çözemez...

HÜSNÜ BEY - Zaman zaman aynı suçlara farklı cezalar verildiğine ne dersiniz?

FİKRİ BEY - Kararları kurul veriyor, takdir hakkı için şu an bir beyanda bulunmam mümkün değildir...

OSMAN BEY - Bazı öğretmenler için suç olan şey, bazı öğretmenler için suç sayılmıyor, ya da önemsenmiyor...

FİKRİ BEY - Yönetmelikte var olanı germemek de, olmayanı var saymak da suçtur, kimse bu konuda keyfi hareket etmesin bir daha...

HASAN BEY - Bu duruma düşenleri ayıklamak da siz idarenin görevi olmalı...

FİKRİ BEY - (Alttan alttan bakar)Bu konuda idarenin bir taksiratı varsa bunu ortaya çıkarmak da sizin göreviniz...

HASAN BEY - Her öğretmende o ehliyeti bulamazsak ne olacak?

FİKRİ BEY - Öğretmenleri ehliyetli kılmak için gereken yapılacak...

GÜLNUR HANIM - Zamanımız daralıyor efendim, ben bir mola alayım en iyisi...

GÜLÇİN HANIM - Tatil olduğu için bugün çay da içemedik, bari bir su içelim...

FİKRİ BEY - (Eliyle işaret eder) Arkadaşlar ta burama(gırtlak) getirdiniz... Biraz dişinizi sıkın toplantı bitsin...

HÜSNÜ BEY - Bu toplantının meşruluğu tartışılmaz mı acaba?

HASAN BEY - İstek üstten geldiği için, bir sakıncası olmaz sanırım...

FİKRİ BEY - Öyle bir şeyi varsayalım ki olsun, bizim burada taksiratımız ne? Kaldığımız yerden devam edelim arkadaşlar! Derslere zamanında giriş ve çıkışların önemi konusunda sizlere ha-

tırlatmama ge-rek var mı bilmem, ama ne yazık ki bazı sınıflar bu yüzden, yan sınıfların derslerini bile aksatıyor...

OSMAN BEY - İzniniz olursa ben bu konuda yeri gelmişken içimde olan bir iki şeyi söyleyeyim:

FİKRİ BEY - Hah işte böyle arkadaşlar izin alarak konuşmanız, havamızı da-ha bir anlamlı kılıyor... Buyurun Osman Bey!

OSMAN BEY - (Bıyıkaltı gülerek) Öğretmen derse girerken olsun, teneffüste olsun sık sık velilerin ziyareti, ya da idarenin bürolarına daveti ile karşı karşıya kalırsa ne olacak? Ya da siz biraz dikkat etseniz almaz mı?

FİKRİ BEY- Bu tutanakları her idareci okuyup gerekeni yapacaktır arkadaşlar... Velilerin gelmeleri konusu ise, bu konuyu bir türlü istediğimiz şekle koyamadık. Veli okula ancak aklının elverdiği zaman geliyor ve özel ilgi istiyor... Katı prensiplerinizi uyguladığınız zaman da, küsüyor, sitem ediyor, ya da hiç gelmeme gibi protestolarda bulunuyor...

HASAN BEY - Tamam, herkes haklıysa ortada sorun yok!...

FİKRİ BEY - Aslında öyle, bu konuları fazla abartmamak gerekir. Nihayet öğretmen de, veli de insan...

HÜSNÜ BEY - İdareci insanüstü mü (gülerek)?

FİKRİ BEY - Pozisyonu gereği efendim... (İçeri gelen öğretmenler yerlerini alırlar) Derslere zamanında giriş ve çıkışlar konusunda ayrıca herkesin mutabakatı alındı diye not edelim sayın kاتبim...

GÜLNUR HANIM- Ben derse geç kaldığım her dakika için, içimi sanki birileri durmadan kemirir. müsterih olunuz, herkes aynı hassasiyettedir.

FİKRİ BEY - Teşekkür ederim. Nöbet faaliyetleri konusuna

gelmiş bulunmaktayız... Nöbet konusunda özel isteklere bu yıl yer veremedim, daha az aksaklık oldu sanırım. Zaman zaman öğlen arasında bazı boşlukları fırsat bilenler sigara içiyor, okulumuza gelen bazı yabancıların volta attığı söyleniyor, yemekhanede sı-ra düzeni bozuluyor, boşlar yerine konmuyor vesaire vesaire...

GÜLÇİN HANIM - Öğretmenler de insan, onların da özel ihtiyaçları var. Bu nedenle zaman zaman boşluklar oluşmakta ve bundan şu, ya da bu şekilde yararlanılmaktadır... Ufak şeyler biraz abartılıyor sanırım... Hem, tek hizaya getirilmeye çalışılan da öğretmen. Sınıf-ların temizliğini yeterli görmeyiz, ama hizmetliler hep aynı rahatlık içinde işlerine devam ederler...

OSMAN BEY - Bu hizmetliler bize göre hepsi birer kral! Ne iş yapıyorlar, ne emir dinliyorlar bu mübarek herifler...

FİKRİ BEY- Hizmetlilerin amiri siz değilsiniz, yanlış hareket etmeyin saksın, sonra sorumlu durumu düşersiniz. Onların bir kusuru varsa! Bize bilgi vereceksiniz...

GÜLNUR HANIM- Aman efendim, korkumuzdan bir bilgi veremiyoruz, korkutur morkutursunuz, adamlar bakarsın kalpten giderler (gülerek).

OSMAN BEY- Serbest kalınca hepsi birer kırk harami, sıkıştırılınca mağdur ve mazlum...

FİKRİ BEY - Onların sorunları da kendi içinde büyük... Maaşları yetersiz... Tamamı kendisini horlanmış görüyor, itilip kakılmaktan bunal-mış vaziyettedir. Üstlerine fazla gidilmese iyi olur...

HASAN BEY- Onlar da toplumun lir parçası, keşke maaşları da, sosyal statüleri de kendilerini hakir gösterecek kadar olmasa... Bu devletimizin bir eksikliği bence arkadaşlar. Ancak bugünkü görevlerini elde etmek için belki her biri kırkar kurban kesti, Görev elde edildikten sonra da tavırlar değişti. Her neyse, bize yakışan

onlara insan gibi muamele etmektir...

FİKRİ BEY - Sayın Katip, nöbetler konusunda daha titiz davranılması konusunda mutabık kalınarak, eski aksaklıkların bir daha yaşanmaması konusunda karar alındı, diye yaz...

KATİP - Hay hay efendim...

FİKRİ BEY - Öğretmen ve öğrenci ilişkileri konusunda, sizlere bilgiçlik yapmaya gerek var mı arkadaşlar? Yalnız, Öğretmenler Odası'na öğrenci alınmasın, koridorlarda zaman zaman öğretmenlerin bazı öğrencilerle laubali oldukları gözleniyor, ya da irdeleniyor. Bunlar olmasın...

GÜLNUR HANIM - Folklorculara idarece fazla yüz verildiği kanaatindeyim... Nüfuzlu aile çocukları ile sıradan aile çocukları ayrı ayrı muamele görüyor, bunu da siz önleyiniz efendim...

FİKRİ BEY - Elinizde somut deliliniz varsa resmiyete koyarsınız, böyle söylenmekten daha iyi olur...

GÜLNUR HANIM - Söylenmiyorum, söylüyorum... Hakikat hoş gitmese de kabul edilmesi kaçınılmaz olan şeydir! Çünkü mızrağın çuvalı delip çıkması gibi aşıkardır...

FİKRİ BEY - Belgeyle hareket etmemiz gerekir, aksi halde müfteri durumuna düşersiniz... Dikkatli olunuz... Ya iddiada bulunmayınız, ya da iddiayı belgeleyecek kanıtı hazır halde bulundurunuz!

HASAN BEY - Öğretmenin niyeti iyi olmasa, bir uyduruk da olsa kanıtlı işi resmiyetle görmeye kalkar. Ama iyi niyetinden dolayı aksaklığa dikkat çekiliyorsa bunu anlamak gerekir... Bu kurumda her şey resmiyet içinde yürürse vaki güzelliklerin pek çoğunu kaybederiz...

FİKRİ BEY- Benim konumumda olan her ferдин hareket tarzı benim gibi olmalı inancındayım... Dilek ve temenniler bölümüne

gelmiş bu-lunmaktayız. Bir dileği, ya da önerisi olan var mı? (Ses çıkmaz)

FİKRİ BEY - Toplantı burada(demeye kalmaz kapı açılır, içeri mırıldanarak 2. Hizmetli girer.)

2.HİZMETLİ - Vay! Pardon! Demek siz buradasınız he? Ben de ele bilirem kimse yok ha.. Temizliğimi bir gün önceden yapım! (Çıkarken) Heç tatil günü bele toplantı olur mi?(Kurul tebessümle izler.)

FİKRİ BEY - Katip Bey, dilek ve temenniler bölümüne bir iki iyi dilek belirt! Toplantı burada sona ermiştir arkadaşlar. Hepinize teşekkür ederim (toplantı sona erer, ışıklar söner...)

II. SAHNE

Işıklar yandığında içerde iki hizmetli temizlik yapmakta. Aniden biri güler, diğeri merakla sorar:

1.HİZMETLİ - Tü seni ulen, niye güldün?

2.HİZMETLİ - (Süpürgeyi at eder, biner, biraz yürür) Dün içeri aynen bele girmiştım! Ha ha haaaaa.....

1.HİZMETLİ - Nasıl, ne yapmaya girdin?

2.HİZMETLİ - Buraları temiz edeyim dedim, meğer içerde hep örgetmen, hem Fikri Beg de başlarında... Meğer toplantı. Ele üzüldüm!

1.HİZMETLİ - Pardon demedin mi?

2.HİZMETLİ - (Güler) Orda pardon ne arır?

1.HİZMETLİ - Yani özür dileyseydin ulen heyvan!

2.HİZMETLİ - Bilmirim, korkumdan ne yaptım ise sorma ha! Ele çıhmişim daha heç sorma... Örgetmenlerin hepsi bene baherdi...

1.HİZMETLİ - Yaaa! Müdür Beg seni bunun için çağırırsa, şimdi ne olacak?

2.HİZMETLİ - (İrkilir)Kim? Ne için? (Telaşlanır) Benim su-

çum yok ki!

1.HİZMETLİ - Sen mırıldanırken bir örgetmene pis laf da demişsin...

2.HİZMETLİ - (Güler) Yoh, haşa looo. Ele şey vallah yohtur, yalnız türki dedim ha!

1.HİZMETLİ - Müdür Beg sabah seni arirdi. Ben de demesem bunun derdi ne?

2.HİZMETLİ - (Bir ara donar kalır) Lo ne yapacaksa yapısın (devam eder) Deh deh düldül! Sabah sabah bari biraz gülek... (İçeri Fikri Bey girer, şaşırır)

FİKRİ BEY - Bu ne hal arkadaşlar? Neden temizlik işinde lakayt davranıyor-sunuz! (Hizmetliler irkilirler) Cevap versenize!
2.Hizmetli sen gel!

1.HİZMETLİ - Bir olaya şahit olmuş, onu anlatirdi, efendim siz geldiniz...

2.HİZMETLİ - Evet dorğidir efendim... Kendimize hoş hoş konişip işimizi yapirdik ki siz gelip gördünüz!

FİKRİ BEY - Öyleyse laubalilik yapmadan işe devam edin, yoksa daha fazla sabrım kalmadı artık... Zaten dün kurulda hakkınızda bissürü şikayet dinledim, sizi savunmaktan dilimde ot bitti...

1.HİZMETLİ - Sağolun efendim.

2.HİZMETLİ - Teşekkür ederiz... (Temizlik devam eder, Eikri Bey çıkar, içeri bir öğretmen, arkasından bir öğretmen daha girer)

GÜLÇİN HANIM - İyi sabahlar efendim, yalnız buraların temizliğini şu saate kadar yapmış olmalıydınız... Zira benim şu an yazılı soruları-nı tasnif etmem lazım, arkadaşın kahvaltısı için temiz bir or-tam lazım, bir diğeri için masanın silinmiş olması lazım. Lazım lazım lazım... Ama nerde bizim okulda söz senden ileri git-

mez ki!

1.HİZMETLİ - Biraz da insaf lazım hocam! Biz de insanık yani...

2.HİZMETLİ - Bizim de canı vardır...(Güler)

HÜSNÜ BEY - Tamam tamam hadi çabuk olun, bitirin şu işleri biz çıkıyoruz! Gülçin Hanım biraz müsaade edelim, lütfen! (Çıkarlar)

2.HİZMETLİ - İçimden heç iyi temiz etmek gelmir... (Acele el sürüdüp işi bitirmeye çalışır)

1.HİZMETLİ - (Gülerek) Dinsizin hakkından imansız gelirmiş... He he heeey!...

2.HİZMETLİ - He yahu çok imansızlar var... Sanki biz neyiz... (Temizlik biter çıkarken, arkadaşını tutar) Acele etme de la, değme bekle-sinler... İstersin birer çay söyleyim, sennen barabar içah burda...

1.HİZMETLİ - İnsafsızlık yok oğlum, hadi fırla dışarı, yoksa ben senin canı-ını yakarım! (Süpürgeyi kaldırır, arkadaşını önüne katar, sürer ve çıkarlar.)

GÜLÇİN HANIM - (İçeri girer, havayı koklar) Allah canınızı (pişman olur) neyse, Allah müstehakınızı versin, yani temizlik ettiniz ha!

HÜSNÜ BEY - Sürtüşmenin mükafatı bu İşte... Biz işimize bakalım Hocam...

GÜLÇİN HANIM - Pes vallahi... Bundan sonra gıkımı çıkarmam ben... Neme lazım. (İçeri diğer öğretmenler de girmeye başlamışlardır.)

GÜLNUR HANIM - İyi sabahlar arkadaşlar... Nasılsınız? Ben pek iyi değilim de...

GÜLÇİN HANIM - Hayrola? Neden.

GÜLNUR HANIM - Gülçin Hanım suratını asmış, yüzümüze bile bakmadan duruyordu... Belli ki içi dolu...

HÜSNÜ BEY - Belki başka bir şeyi vardır... Neyse ben birazdan anlarım...

GÜLÇİN HANIM - Aman karışırın dert, karışmasın dert... İnsan doğduğuna pişman oluyor zaten... En iyisi eyyamcı olup, gitmek... Kimsenin ne etlisine, ne sütlüsüne karışmam ben...

OSMAN BEY - Zaman zaman hepimiz öyle diyorsak da arkasından unutup işimi-ze devam edip gidiyoruz. Bu aksaklıklarla boğuşmak artık bizim işimiz olmuş... Yol kenarında boşa akan musluğunu nasıl ki ka-patmadan içimiz rahat etmezse, bu işler de öyle...

GÜLNUR HANIM - Doğru doğru da yaptığımız işi sabırla yapmazsak, işten de bir verim almanın imkanı olmaz...

OSMAN BEY - Yaşlandıkça sabır azalır, bilgi artar... Saçlar ağarır bir im-tiyaz olur, fakat enerji azalır avantaj kaybolur... Yani tecrübe ile yaşlılığın kaybı örtülür gider...

GÜLÇİN HANIM - Sabahleyin evimde kahvaltı edemedim geldim, burada da gelişmeler kahvaltı etmeyi unutturdu bana... (Telefonu açar) Çay Hazır mı? Üç beş tane, biri çift! lütfen? Kahvaltılık da getir, gofretler de piyasanın iki katı... Hangisine yansam...

HÜSNÜ BEY - Arkadaşlar bu tatilde ne yaptınız?

OSMAN BEY - Ne tatili, kurul toplantısıyla elimizde tatil mi bıraktılar?

GÜLNUR HANIM - Aaaa siz benden daha fazla yaşayacaksınız Osman Bey! Aynı şey benim içimden geçiyordu ki siz dediniz...

HÜSNÜ BEY - Olsun olsun arkadaşlar. Kurul yarım günümü-üzü aldı diyelim... Gene geride bir buçuk gün var.... Dünyanın

zamanıdır bu...

OSMAN BEY - Doğruyu söylemek gerekirse henüz zamanı gereğince değerlendiriyor da değiliz... Özel meşgalelerimiz, bir spor faaliyetimiz, bir atölye çalışmamız gibi bir işimiz, ya da Hasan Bey gibi bir yazarlığımız yok...

GÜLÇİN HANIM - Bizim varsa yoksa yemek, gezmek, bir de okul işleriyle haşır neşir olmaktan başka işimiz yok... Bu da zaman zaman sıkıyor insanı... Hele hele yaz tatillerinde çok uzun boşluk içinde tünele girmiş gibi oluyor insan...

GÜLNUR HANIM - Spor yapma alışkanlığımız hiç yok (Hasan Bey gelir, selamlar) Bence her sabah topluca spor dersleri olmalı okullarda, sonra dersler başlamalı ki okul topluca monotonluğu gidermiş olsun, ülke spor denen şeyin gerçek faydasını görsün...

OSMAN BEY - Yani zorla da olsa spora hayır demiyorsunuz öyle mi?

HASAN BEY - Zorlamalar pek iyi değil, ama spor olunca biraz düşünürüm ben.

GÜLÇİN HANIM - (Çayı gelmiş, içmekte, gofretinden ısırılmaktadır.) Arkadaşlar bu çayların hesabı ödendi... Afiyet olsun...

GÜLNUR HANIM - Teşekkür ederiz (çayı karıştırırken) Gülçin Hanım'ım işi bu arada daha da zorlaşır ama şansına küssün...

GÜLÇİN HANIM - Neden?

GÜLNUR HANIM - Neden olacak, büyük bir takımın antrenörü gibi her sabah başımızda durup çalışma yaptıracaksınız...

HÜSNÜ BEY - Ben rapor alırım öyleyse...

HASAN BEY - Rapor almanız sağlıklı olmanıza yardımcı olacaksa biz de alalım...

GÜLÇİN HANIM - Ha sahi Hasan Bey neden sonra aklıma

gelip gelip durur. Bu aralar yazma işleri nasıl gidiyor? Hangi dalda yazı yazıyorsunuz?

HASAN BEY - Fena değil, zaman zaman yavaşlıyorsa da devam ediyor

GÜLÇİN HANIM - Hangi türler üzerinde yazıyorsunuz?

HASAN BEY - Okul piyesleri, denemeler, hatıratımdan bölümler, bir de henüz başlamadığım, fakat yazmayı düşündüğüm "İZ BIRAKANLAR" adlı bir biyografik yazı...

GÜLNUR HANIM - Yazdıklarınızı bastırarak mı yazıyorsunuz?

HASAN BEY - Bastırma işi ayrı bir iş... Parasal konudur. Kaynağı bulunduğu an basım işine geçebilirim...

GÜLÇİN HANIM - Aaaa! Ben de yazmayı çok isterdim bir şeyler, ama olmuyor iste. Düşünmek başka, düşündüğünü yazıya geçirmek başka şeymiş... İnsan yazmaya başlayınca anlıyormuş... Benim ellerime sanki bir pranga takılı, bir türlü olmuyor...

HASAN BEY - Neyi yazacağınızı bilmeniz yetmez, nasıl yazacağınızı da bilmeniz gerekmektedir. Ayrıca sabır, zaman da bunların tuzu ve biberi...

HÜSNÜ BEY - Bu konuşmalarınıza ben de ortak olabilir miyim?

HASAN BEY - Elbette canım, şunun şurasında kısa bir anımız kaldı zaten, bir-razdan derse gireceğiz...

HÜSNÜ BEY - Yazmak işi ayrı bir yetenek, bari bizim kafamızdan geçen incileri (?) yazılarınızda kullanırsanız iyi olur...

HASAN BEY - Ne gibi?

HÜSNÜ BEY - Birtakım eksantrik düşüncelerimiz mesela

OSMAN BEY - Atış serbest yani...

HASAN BEY - Yenilik ve değişkenlik adına her şeye değer ar-
kadaşlar... Batı uçma denemeleri yaparken az mı yüzünü yere sür-
dü? Sonra da tanesi büyük bir servet ulan uçakları yaptı ve patent-
lerini elde edip dünyanın canına okumaya başladı...

GÜLÇİN HANIM - Mesela ben diyorum ki Millî Eğitim
artık yazılı yoklamaları aynı ÖSS'de olduğu gibi merkezi yapsa...
Bu hem pratik, hem de öğretmenlere, nerede olduklarını bildirmek
açısından, iyi de bir gösterge olur...

HASAN BEY - Gelen müfettiş Beylere bu konuyu teklif yazı-
sıyla sunmak gerek.

GÜLNUR HANIM - Bazı derslerin yükü azaltılmalı, hatta
bazıları belli sınıflardan sonra kaldırılmalı. Mesela benim resim
dersim... Kimi öğrenci için hobi, kimisi için angarya, kimisi için
mecburiyet konumunda olmamalı...

HASAN BEY - Pek parlak düşünceleriniz varmış...

HÜSNÜ BEY - Sene başında öğrenciye oturduğu sıra; tüm
sınıfa da sınıfın araç gereci zimmet edilmeli. Ayrıca sınıfların
temiz-liğini nöbetçi öğretmen gözetiminde nöbetçi öğrenciler
yap-malı . . .

OSMAN BEY - Benim isteęim biraz farklı olacak ama neyse...
Bana göre sınıf-ların sayısı daha da düşürülmeli; öğrenciler, öğret-
lenlere özgü sınıflara taşınıp ders yapmalılar. Bu iki açıdan önem-
li: Birincisi sınıfta hiç öğretmen eksiği olmayacağı için tahribat ve
boşluklar olmayacak... İkincisi öğretmen içinde bulunacağı sınıfın
temizlięiyle daha yakından ilgilenmek zorunda olacak...

GÜLÇİN HANIM - Ustaca bir buluş...

HASAN BEY - Burada zımnen de olsa öğretmenleri daha so-
rumlu olmaya çağırıyorsunuz...

GÜLNUR HANIM - Bu konuda benim kafamda bazı soru

işaretleri oluştu?

HASAN BEY - Ne? Kafanızda soru işaretleri mi? Bu ifade-
yi biraz irdelememiz gerektiğinde çok yanlış olduğunu göreceğiz.
Kafamızda soru oluşur, sonra soruyu kağıda aktarırken soru işareti
ile belli ederiz. Yani soru -üstünüze alınmayın- işareti kağıt için var
olan bir şeydir. İnsanın kafası kağıt değildir...

GÜLNUR HANIM - Söz aramızda bu arada elektrik gibi
çarptınız...

HASAN BEY - Özür dilerim, bu konuda çok yanlış yapıyoruz
da ondan... Mesela sanmak ile zannedirim” de öyle yanlış kullanı-
lıyor. Sanmak masumca bir inançtır. Zan ise süfli bir kanıdır. Zan-
da kötü şüphede vardır... Ama bu iki sözün birini diğerinin yerine
her tabakadan insanımız kullanır... Herkes yerine “”her kez” gibi...
Yani “her kişi” anlamında “her defa...”

OSMAN BEY - Bu konuda özel televizyonların bazı haber
spikerleri olsun, program sunucuları olsun aynı hatayı yapıyorlar...

GÜLÇİN HANIM - Hiç şüphesiz içlerinde özel gayreti ile işi
doğru yapanlar var, fakat özel kuruluşların umurunda bile değil bu
konular...

HASAN BEY - Tespitleriniz doğru. Zaten en tehlikeli olan da
bu... Bu iş giderek daha da yaygınlaşacak demektir...

HÜSNÜ BEY - Çok kozmopolit hale geldik... Bu yapı ile mil-
li birliğin ko-runması konusunda bile istemeyerek de olsa endişe-
lerim var!

HASAN BEY - Millî birlik için ferdi kimlik ile dilin çok ya-
kından ilgisi vardır. Herkes kendine göre bir ifade kullanır ve bir
ifadenin doğruluğunu irdelemez isek, orada kaos var demektir. İz-
ninizi olursa bir örnek vereyim: Önemle vurgulanmak istenen şeyler
sözle söylendiğinde “ALTINI ÇİZİYORUM” gibi komik bir ifade

ile geçiriliyor... Sözlü ifadede çizginin ne işi var acaba?... Çizgi yazılı ifade içindir. “Sözlerimi noktalyorum” ifadesi de bunun gibi bir gaf...

HÜSNÜ BEY - Lügatimiz de gittikçe daraldı...

OSMAN BEY - Bunun tehlikesi ne?

HÜSNÜ BEY - Bu konuyu Hasan Bey varken bana açıklamak düşmez!

HASAN BEY - Oooo çok teveccühte buldunuz! Ama gene dilimin döndüğüne bir yorumda bulunayım.

GÜLNUR HANIM - Sizi zevkle dinlerim efendim...

HASAN BEY - Sözlük kapasitesinin daralması, ifadede sıkıntılar ve dolayısıyla insanları sinirli, kavgacı, sataşkan yapar; ayrıca dar bir sözlük yapısında olan ulus büyük yazarlar, şairler çıkarmakta sıkıntı çeker...

GÜLÇİN HANIM - Nasıl yani?

HASAN BEY - Üniversitedeyken hocamın bir tespitini örnek vereyim:

Yazarımız Yaşar Kemal, İnce Memet-1’i yazarken yedi bin kelimelik kapasite kullandı ve ünlü oldu. Ama aynı yazar İNCE MEMET-2’yi yazarken kelime kapasitesini yarıya düşürdü ve ay-ını başarıya hiç yaklaşamadı bile...

GÜLNUR HANIM - Yaaa? Çok çarpıcı bir şey...

HÜSNÜ BEY - Çok fikir ürettik be arkadaşlar. Talim Terbiye-nin görevini elin-den alacağız bu gidişle... (güler)

OSMAN BEY - Birazdan da Müdür Bey’in fırçasını yiyip ayaklarımız yere ba-sar herhalde... Biz kim, bu konularda ahkam kesmek kim...

GÜLÇİN HANIM - Beyin jimnastiği yapıyoruz işte...

GÜLNUR HANIM - Adam kansere çare bulduğunu söylediğinde bizim profesörlerimiz boğazına sarılıp boğacaklardı nerdeyse aaaa....

HASAN BEY - Şüphesiz o profesörlerin de konuşmaya, hatta kızmaya hakları var ama, boğazını sıkmaya hakları yek. Bizde bazı aydınlar bü-yük şeyleri kendilerinin yapacağını sanar, sıradan in-sanları kayda almazlar...

MÜDÜR - (İçeri girer, Hayırlı sabahlar arkadaşlar! (Biraz du-rur) Giriş zili çalmıştır... Hepinize iyi dersler dilerim...

HASAN BEY - Bil mukabele efendim... (Topluca çıkılınken çaycı boşları almak üzere içeri girer)

ÇAYCI - (Ağzında sigarası vardır) İyi sabahlar arkadaşlar, şey pardon iyi dersler.

2.HİZMETLİ - (Kapıyı aralar, içeriyi kollar, çaycının sigara-sının külü yere düşer ve dayanamaz) Ahha! Vallahi seni öldürece-m çayci!

ÇAYCI - (İrkilir ve hayretle bakar) Ne, noldu?

2.HİZMETLİ - Bah, görürsen! İşte bu senin cigaranın külidir ha. Sen buralari kirlet, biz de Müdür Beg’den azar duyah... O günü az kalsın beni işten atirdi... (içini çeker, sinirlidir)

ÇAYCI - Büyük bir iş değil bu be ya!

2.HİZMETLİ - Hem iyi adam olsaydın örgetmenler burada yoh iken senin işin ne burda? Sen kötü adamsın vesselaam!(Tutar, Müdür’e götürmeye çalışır.) Seni şimdi alıp Müdür’e götürerem. Hadi gel yoksa senin halın fena olur...

ÇAYCI - Bırak beni be bırak ya! Senin derdin ne bakım?

2.HİZMETLİ - Hem sen bazi dolaplari de karıştırıracakdın de-

ğil mi?

ÇAYCI - Allah Allah ne kuru iftiracısın seni

2.HİZMETLİ - Gellen seni öldürürem bák! Pencereden aşağı ataram, sora kimse görmeden ölür, kesenden gidersin bak!

ÇAYCI - Senin maksadın ne? Ha çay mı? Peki çaylar benden olsun senin bütün çayların benden... Beyle bi daha sataşma insana yahu...

2.HİZMETLİ - (Gözleri parlar, güler) Söz mi?

ÇAYCI - Tabi söz be yahu!

2.HİZMETLİ - (Dişlerini göstererek) Peki eleyse biz artık kardeşiz bundan sora... Sen işine bah...

ÇAYCI - (Boşları almış, çıkarken) Hadi hoşça kal...

2.HİZMETLİ - Sen de hoşta kal! Artık sene kimse karışırsa bene söyle tamam mi... Hele bir kimse senin çay parani vermesin bah ne olur! O adamın leşini yere sererem... (Çaycı çıkmış, hizmetli bir koltukta külhanbeyi tavırlarında oturup bıyıklarını sıvazlamaktadır) Potenler geldi, çaylara ara sıra (güler) küçük ekmek eeee sandaveç eklersek işimiz iyi olur(ayak ayak üstüne atıp sigara yakmaya çalışır)...

ÇAYCI - (Kapıyı açmış dinlemektedir) Beyefendi!

2.HİZMETLİ - Ha? Ne canım bir zorun mi var?

ÇAYCI - Sizi Müdür Bey çağırıyor...

2.HİZMETLİ - Desene o odanın bekçisidir, öldürsen bir adım atmaz. Get de loo işi çok önemliyse kendi gelsin... Benim tepemi attırmasın!

ÇAYCI - (Ciddi ciddi bakar gider) Peki...

2.HİZMETLİ - Herife bak yahu... Beni buradan ayırıp kim

bilsin ne oyun oynacak bene... Ben o tuzağa düşer miyim...(Müdür ile Çaycı girerler)

MÜDÜR - Sadri Efendi neden gelmediniz?

2.HİZMETLİ - Ben nöbet yerini terk edemem efendim... Askerde komutanım bile çağırıydu gidemezdim... Onun için gelemedim...

MÜDÜR - Şimdi çok samimi misin? (Oturur, Çaycı' ya bakar)

ÇAYCI - Ben söyledim efendim ama sallamadı...

MÜDÜR - Küçüklüğündendir o. Size gelinceeee... Deminden beri kapının arkasında durup sizi dinlemekteyim...

2.HİZMETLİ - Ne? Bi şey yok ki. Neyi dinlediniz?

ÇAYCI - Neye gelmedin he? Şimdi başına iş açarsın işte böyle...

MÜDÜR - Daha daha ne konuştunuz...

ÇAYCI - Hiiiç, ne konuşabiliriz ki efendim. Ben boşlarımı aldım, gidiyordum...

MÜDÜR - Eeee gidiyordunuz, sona?

ÇAYCI - Siz çağırdınız efendim...

2.HİZMETLİ - Evet efendim kesinlikle öyledir...

MÜDÜR - Ya peki kaç çaya anlaşmıştınız? Günde kaç çay avanta içirekti Çaycı sana? Hem bir öğrencinin velisi sizden ayrıca şikayette bulundu... Potin falan istemişsiniz...

2.HİZMETLİ - Hayır efendim ne potini, ne çayı...Ben heç öle bişey yapar miyim?

ÇAYCI - Yapmayın, bu insanlar masum ve zavallıdırlar efen-

dim...

MÜDÜR - Neyi yapmayayım şimdi? İftira mı atıyorum, yoksa suçu resmiyete mi koymayayım?

2.HİZMETLİ - İkisini de yapmayın efendim? (Boynunu bükerek)

MÜDÜR - Ne? Yani şimdi ben aynı zamanda iftiracı mıyım?

2.HİZMETLİ - Yok haşa efendim... Biz bir cahillik etsek de (gözünün yaşını silerek) siz babalık yapacaksınız, yani buna mecbursunuz. . . Yoksa terör elimizi öpüyor...

MÜDÜR - Ne? Şimdi beni tehdit mi ediyorsun?

ÇAYCI - Amaan bu edamda ne desen bulunur,..

2.HİZMETLİ - Ben gerçeği söyleyem size... Ama siz nasıl "birlirsiz ele yapın..."

MÜDÜR - Hadi yıkılın karşımdan? Gözüm görmesin sizi... (Kişiler çıkarken ışıklar yavaş yavaş söner,içerde kalan Müdür ellerinin arasını da başını tutmakta, bir kararsızlık içine düşmüş durumdadır.)

III. SAHNE

Işıklar yandığında içerde Müdür tek başına hüzünlü hüzünlü otur-maktadır. Teneffüs zili çalmış, öğretmenler odaya gelmeye başlamışlardır.

HASAN BEY - (İçeri girer, Müdür'e bakarak) Selamlar efendim, afiyettesinizdir inşallah?

MÜDÜR - Pek sayılmaz...

HASAN BEY - Hayrola Efendim? (O anda içeri diğer öğretmenler de gelmiş)

MÜDÜR - Hiiç, bazen kurtlarla, bazen de kurtlaşmış çakallarla uğraşmaktan canımız sıkılıyor, bunalıyoruz... Nerden olduk idareci be...

HÜSNÜ BEY - Müdür Bey doğru söylüyor, o koltuk öyle görüldüğü gibi rahat de-ğildir. . .

GÜLNUR HANIM -Kapışılması için de kaç can feda edilir ama...

MÜDÜR - Menfaat kapısı görürseniz fedakarlıktan kaçınmazsınız, doğru...

HASAN BEY - Şevkimizi kırıyorsunuz efendim, biz idareci olmayı denemesek mi acaba?

MÜDÜR - “Erken bunamak” istiyorsanız olun idareci...

HASAN BEY - Sizi tenzih ederiz efendim. Her mesleğin bir zorluğu varsa da zaman zaman bunalımlı anlarımız hepimizin vardır ve hepimiz ya hep, ya hiç türünden konuşuruz. Fakat bu daha ziyade sıkıntı savmaya dönüktür... Hakikat bunun arkasından gelir ve tahtına bağdaş kurup oturur...

FİKRÎ BEY - (İçeri girer) Müdür Beyler burada mı?

OSMAN BEY - Evet!

FİKRÎ BEY - Ha, Müdür Pey sizi Bakanlık'tan arıyorlar efendim!

MÜDÜR - (Sıçrar)öylemi! (Çıkar.)

FİKRÎ BEY - Yine Müfettiş Beylerdir...

GÜLNUR HANIM - Sizce ne olabilir?

FİKRÎ BEY - Belki yeni bir atama durumu, belki daha başka bir durum... Belli olmaz ki...

HÜSNÜ BEY - İdareci idarecinin sırrını vermez.

FİKRÎ BEY - Siz öyle diyorsanız öyledir efendim...

HASAN BEY - Fikri Bey, ders ücretlerimiz yapıldı mı efendim?

FİKRÎ BEY - İşlerim çok, henüz yapamadım...

OSMAN BEY - Ne zaman yapabilirsiniz?

FİKRÎ BEY - Keyfimin istediği zaman!

GÜLNUR HANIM - Fikri Bey'in keyfini sakın kaçırman olmasın, yoksa ömrü billah ders ücretleri yapılmaz!...

HASAN BEY - Öyleyse o ücretli derslere biz de keyfimiz geldiğinde giriveririz, olur biter...

FİKRÎ BEY - Elektrik gibisiniz haaa, hiç affetmiyorsunuz...

HASAN BEY - Gerektiğinde efendim. (İçeri öğrenci girer)

ÖĞRENCİ - (Fikri Bey'e) Sizi bir veli çağırıyor efendimi

FİKRÎ BEY - Kim? Nerede?

ÖĞRENCİ - Odanızda, kim olduğunu bilemem efendim... (Giderler)

GÜLÇİN HANIM - Çay içmeyi erteledik mi, yoksa unuttuk mu arkadaşlar?

GÜLNUR HANIM - İdarecilerin sıkıntısı öğretmenler odasına kadar ulaşınca bizim de iştahımız kaçtı... Meğer onlar bizden dertli imiş...

OSMAN BEY - He sahi arkadaşlar, devlet bu idarecilere neden bu kadar yük yükler? Bilmez mi ki çok yük, öğretmeni de, idareciye de esas amacımdan saptırır?

HASAN BEY - Bizde bürokrasi çok ve de ağır... Durum böyle olunca yalnız ve yalnız formalite insanın azmini kırmaya yetiyor...

HÜSNÜ BEY - Gerçekten de öyle... Hastahane kuyruğunda bir öğretmen arkadaşla karşılaşmıştım. Devlet hastanesine tedavi için taşradan gelen bu arkadaş elindeki evrakin tamamlanması endişesinden dolayı tedaviyi ikinci plana itmiş ve en sonunda gülererek: “ŞU KAĞITLARI BİR TEDAVİ ETTİREBİLSEYDİM, HEMEN GİDECEKTİM” demişti.

OSMAN BEY - Eyvaaaaah! Ne acı durum...

GÜLNUR HANIM - Bizim devlet büyüklerimiz bu durumu belki de bilmiyorlar...

GÜLÇİN HANIM - Belki de... Çünkü onlar ayrı yerlerde sağlık hizmeti alıyor-ar...

HÜSNÜ BEY - Ben bilmedikleri inancında değilim, ama bir kere düzen öyle işliyor... Bu çarkı bazen durdurmaya çalışan da çarkın arasında eziliyor arkadaşlar...

HASAN BEY - Yakında sınıflararası münazara yarışması yapacağız arkadaşlar. Eğer gerekli görürseniz aşağıda “büyük salonda yaparız. Diğer öğrenciler de izlerler, iyi olur...”

GÜLÇİN KANIM - İyi olur,”ben öyle şeyleri çok severim...

GÜLNUR HAHİM - Jüri belli mi?

OSMAN BEY - Bu işin tabiatı gereği jüri son anda belli olur...

GÜLNUR HANIM - Ay pardon! Konu ne acaba?

HASAN BEY - “Çalışkan olmak mı - Zeki olmak mı daha avantajlıdır “ konusunu tartışacaklar...

GÜLÇİN HANIM - İyi hazırlandılar mı acaba?

HASAN BEY - Kapasitelerince...

HÜSNÜ BEY - Zaman zaman Öğrencileri doküman toplarken görüyordum... Onlar bu işi çok seviyorlar, iyi yaparlar... (İçeri Ziya Bey girer)

ZİYA BEY - Günaydın arkadaşlar!(Yorgun ve kırgındır) Hiç halimi sormuyorsunuz be!

OSMAN BEY - Ne? Hayrola olağanüstü bir şey mi var?

ZİYA BEY - Geceyi ayakta geçirdik... Bizim ufaklık rahatsızdı... Sabaha karşı eve döndük... Yine de düzelmedi... Birazdan sevk alıp gideceğim. . .

GÜLNUR HANIM - Büyük geçmiş olsun, neyi varmış acaba?

ZİYA BEY - Anlamadılar herhalde... Ben apandisit sanıyorum... Bakalım, belki “ ameliyat” derler...

GÜLÇİN HANIM - Biz öğretmenler, doktordan önce doktor

oluyoruz...

GÜLNUR HANIM - Eeee doktorları da biz okuttuk canım! O kadar olsun yani...

HASAN BEY - Yine de halimize şükretmemiz gerekir arkadaşlar. Bizim -iyi ya da kötü- bir sosyal güvencemiz var. Toplumumuzun büyük bir kesimi sosyal güvenceden yoksun. Bir kısmı da ha var ki, onların sosyal güvenceleri sözde var ama, aslında yok gibi bir şey...

HÜSNÜ BEY - Doğru, SSK’lılar güya sosyal güvenceli... Adamların tedavi kuyruğunda ayrı, ilaç kuyruğunda ayrı, sıra alma kuyruğunda ayrı olmak üzere üç defa canları çıkıyor, bir defa canı toparlamak uğruna...

OSMAN BEY - Güldürme insanı be... Ya asgari ücretlilerin tedavi olma imkanı, çocuk okutma hakkı var mı? Onları bir kenara it... İşsizlikten dolayı adam sigortasız çalışmayı göze alıyor ve kuru ekmeğe talim ede ede çalışıyor... (İçeri bir Öğrenci grubu girer)

HÜSNÜ BEY - Buyrun çocuklar, hayırdır?

ÖĞRENCİ - Hüsnü Bey ile görüşmemiz gerekir...

HÜSNÜ BEY - Tamam çocuklar siz dışarıda beni bekleyiniz. Ben geliyorum... (Çakar)

OSMAN BEY - Hüsnü Bey acaba ne planladı?

ZİYA BEY - Arkadaşlar ben “sevki” alarak gitsem, izinli sayılmış olurum değil mi?

GÜLNUR HANIM - Ben iyi bilmem ama hastanız varsa gitmeniz gayet doğal. Değil mi Hasan Bey?

HASAN BEY - Hastanızla ilgilenmeniz gayet doğal da buna bir ad koymanız gerekli, ad koymadan olmaz...

GÜLNUR HANIM - Mesela ne gibi?

HASAN BEY - Doktorun refakatçi yazması kaydıyla mesela...

ZİYA BEY - O zaman doktor beni refakatçi yazmalı?

HASAN BEY - Herhalde...

GÜLNUR HANIM - Bu tür şeyler az rastlanır şeyler olduğundan insan çabuk unutuyor... (İçeri Hüsnü Bey girer)

OSMAN BEY - Hayrola Hocam?

HÜSNÜ BEY - Ödev konusunda takıldıkları noktalar vardı, izah ettim...

HASAN BEY - Hiç sormayın, ödevler konusu başlı başına bir dert... Pek az ödev amacına ulaşıyor... Çoğu amacından uzak kalıyor...

HÜSNÜ BEY - Aynı mesele...

GÜLÇİN HANIM - Ziya Bey siz gidiyorsunuz, hadi çok geçmiş olsun...

ZİYA BEY - Hadi şimdilik Allaha ısmarladık arkadaşlar! (Çıkar)

HASAN BEY - Güle güle, geçmiş olsun... Bir isteğin varsa çekinmeden söyle?

HÜSNÜ BEY - Arkadaşlar ders zili çoktan çaldı... Çıkalım hemen...

GÜLNUR HANIM - İhtar almak üzereyiz...

GÜLÇİN HANIM - Dersİ olan derse, benim dersim yok...

HASAN BEY - Bu saat benim de dersim yok...

HÜSNÜ BEY - Kıyamet bizim başımıza koptu öyleyse...

OSMAN BEY - Bu da gelir, bu da geçer ağlamaaaa (Çıkarlar)

HASAN BEY - Zaman zaman çocuklaşmadan edemiyoruz

herhalde... İnsan içindekini atamadan rahatlayamaz ki...

GÜLÇİN HANIM - Eeee hepimiz çocukluktan büyüdük... Bizler aslında büyük çocuklarız da haberimiz yok... (İçeri 1.Hizmetli girer)

1.HİZMETLİ - Öğretmenim! Siz, bu ders, burda misiz?

HASAN BEY - Hayrola? Neden sordun?

1.HİZMETLİ - Burda kimse yohsa ben buranın nöbetini yapacağım da ondan...

GÜLÇİN HANIM - Yeni mi çıktı bu?

1.HİZMETLİ - Yeni, eski... Ben ne bilem... Bazı örgenciler içeri girip, bazı kanunsuz işler yapmış. Müdür de bizi bekçi etti! Ben ne bi-lem...

GÜLÇİN HANIM - Bak sen işe? Ne zaman olmuş, ne olmuş?

1.HİZMETLİ - Ne olmuşse olmuş... Ben bilmem... Müdür Beg'in emri ele...

HASAN BEY - Yani şimdi sen bir şey bilmiyor musun?

1.HİZMETLİ - Yoh! Hadi ben gidirem...(Çıkar)

GÜLÇİN HANIM - Bu ülkede topyekûn eğitilmiş insanlarla çalışmak ne zaman mümkün olacak? Biz öğretmenler her gün birkaç rolü oynayan tiyatro artistleri gibi rolden role giriyoruz... Şimdi de hizmetli efendinin seviyesine in ve onunla konuş bakalım nasıl konuşulur...

HASAN BEY - Arzu ettiğimiz o standardı yakalayamıyoruz işte... En büyük sıkıntıyı bu yüzden çekiyoruz... Sokaklardan çöp arabası geçi-yor ama vatandaş çöpünü açığa terk edip, danasını sevmeyen inek gibi, çöpüne sahip bile çıkmıyor...

GÜLÇİN HANIM - İşte bu konularda Avrupalı olmamız çok

gerekli...

HASAN BEY - Bizde şu önemli, şu önemsiz diye ayırım yapmak çok büyük bir hastalık... Oysaki gelişmiş ülkelerde her şey aynı öneme sahip.

GÜLÇİN HANIM - Evet... (İçeri Fikri Bey girer) Buyurunuz Fikri Bey...

FİKRİ BEY - Size "bir müjdem olacak arkadaşlar, hatta iki müjde ama önce bir avantamı alayım, sonra müjdem vereyim!"

HASAN BEY - Hayrola Sayın Hocam bu ne sürpriz böyle?

FİKRİ BEY - Ben anlamam arkadaş! Hadi çabuk olun... Hemen bir-şeyler ısmarla, yanında gofret, çikolata da olsun...

GÜLÇİN HANIM - Kim, Hasan Bey mi ısmarlasın...

FİKRİ BEY - Evet evet!

GÜLÇİN HANIM - Demek bu müjde de o ...

FİKRİ BEY - Esas kısmı...

HASAN BEY - (Soğukkanlıdır) Ben gerekli olan siparişleri veriyorum, her isteğiniz çay olsun...

FİKRİ BEY - Çaycı gelmeden ağızımdan bir şey çıkmayacak ona göre...

HASAN BEY - (Telefonu açar) Buraya çok acele üç çay, üç çikolata, hemen!

GÜLÇİN HANIM - Kafamı çok zorluyorum acaba ne olabilir diye, ama bir şeye yorumlayamıyorum...

HASAN BEY - Merak etmeyin çaylar hemen gelir...

FİKRİ BEY - Korkarım birazdan gelecek olan arkadaşlara da

aynı ikramdan bulunmak külfetinde olursunuz... Çünkü size verilecek olan müjde önemli ve büyük...

GÜLÇİN HANIM - Öyleyse bu müjde meselesi büyük yerden geliyor olmalı...

HASAN BEY - Akşam rüyasını gördüm ben... Sabah bir şeye yorumlayamadım, ama inşallah iyi olur demiştim...

FİKRİ BEY - Rüyalarınıza da girdi demek? (Çaylar gelir...)

GÜLÇİN HANIM - Evet sizi dinliyoruz Fikri Bey!

HASAN BEY - Durun bir, çayını yudumlasın...

FİKRİ BEY - (Çayını önüne alır, gofretini açar) önce Hasan Bey'le ilgili olanını vereyim: Hasan Bey Artık MÜFETTİŞ! Ayrıca yaptığı yararlı çalışmalarından dolayı maaşla ödüllendirilmiştir! Yazısı şimdi elimize geçti... Sizi kutlarım (Kalkar, alnından öper).

GÜLÇİN HANIM - Yaaaa! Öyle mi! Hem sevindim, hem üzüldüm... Demek şimdi biz Hasan Bey'i kaybediyoruz ha? Yooo asla olmaz. O en hararetli tartışmaların, zor soranların çözümü için bir bulunmaz insandı. Bizim gönlümüz asla razı olamaz!

HASAN BEY - Benim için fazla sürpriz olmadı... Size gelince, hiç üzülme arkadaşlar yine aranızdayım, yine sizin hizmetinizdeyim. Çünkü bütün camiaya hizmet vereceğim... Size de hizmet vermiş olacağım...

FİKRİ BEY - Biz size doyamadık, ama yeni görevinizin önemi dolayısıyla da sevincimizi gizleyemedik efendim. (Kalkar, önünü ilikler) Siz artık bundan böyle hepimizin amirisiniz, sizi tekrar kutlarım!

GÜLÇİN HANIM - Yo olmaz, asla olmaz, ben henüz kabul lenemedim! O keşke içimizde kalsaydı... Şu andan itibaren değerini çok daha fazla idrak etmeye başladım, ama neye yarar artık... Keşke

böyle olmasaydı...

FİKRÎ BEY - İkinci müjdemî sormadınız arkadaşlar, birazdan zil çalınca her kes burada olacak çünkü: OKUL TATİL!

HASAN BEY - Ne? Yine mi?

GÜLÇİN HANIM - Niçin?

FİKRÎ BEY - SALGIN HASTALIK NEDENİYLE... Sular mikroplu bulunmuş... Üç gün tatil edilmiş okullar... HAYDİ PAYDOS!

SON

Ömer SEVİŞ

